

Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej

L 186

Wydanie polskie

Legislacja

Rocznik 62

11 lipca 2019

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1148 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów materiałów wybuchowych, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 98/2013 ⁽¹⁾ 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344 ⁽²⁾ 21
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1150 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego ⁽¹⁾ 57

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1151 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek ⁽¹⁾ 80

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

⁽²⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG i Szwajcarii.

Akty, których tytuły wydrukowano zwykłą czcionką, odnoszą się do bieżącego zarządzania sprawami rolnictwa i generalnie zachowują ważność przez określony czas.

Tytuły wszystkich innych aktów poprzedza gwiazdka, a drukuje się je czcionką pogrubioną.

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej 105
- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1153 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW 122

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1148

z dnia 20 czerwca 2019 r.

**w sprawie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów materiałów wybuchowych,
zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 98/2013**

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 ⁽³⁾ ustanowiono zharmonizowane przepisy dotyczące udostępniania, wprowadzania, posiadania i używania substancji lub mieszanin, które mogą być użyte do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych, w celu ograniczenia ich dostępności dla ogółu społeczeństwa, oraz przepisy zapewniające odpowiednie zgłaszanie podejrzanych transakcji w ramach całego łańcucha dostaw.
- (2) Rozporządzenie (UE) nr 98/2013 przyczyniło się wprawdzie do zmniejszenia zagrożenia stwarzanego przez prekursorów materiałów wybuchowych w Unii, należy jednak zaostrzyć system kontroli prekursorów, które mogą być stosowane do wytwarzania domowym sposobem materiałów wybuchowych. Zważywszy na liczbę niezbędnych zmian, należy w celu zapewnienia jasności zastąpić rozporządzenie (UE) nr 98/2013.
- (3) Rozporządzenie (UE) nr 98/2013 ograniczyło dostęp do prekursorów materiałów wybuchowych i ich stosowanie przez przeciętnych użytkowników. Niezależnie od tego ograniczenia państwa członkowskie miały jednak możliwość podjęcia decyzji o przyznaniu przeciętnym użytkownikom dostępu do tych substancji poprzez system pozwoleń i rejestracji. Ograniczenia i kontrole prekursorów materiałów wybuchowych w państwach członkowskich były w związku z tym różne i mogły stwarzać bariery w handlu wewnątrz Unii, utrudniając tym samym funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Ponadto obowiązujące ograniczenia i kontrole nie zapewniły wystarczającego

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 35.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 czerwca 2019 r.⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz.U. L 39 z 9.2.2013, s. 1).

poziomu bezpieczeństwa publicznego, ponieważ nie uniemożliwiały one w wystarczającym stopniu przestępcom nabywania prekursorów materiałów wybuchowych. Zagrożenie stwarzane przez materiały wybuchowe wytwarzane domowym sposobem jest w dalszym ciągu wysokie i stale się zmienia.

- (4) Należy zatem jeszcze bardziej zaostrzyć i zharmonizować system zapobiegania nielegalnemu wytwarzaniu materiałów wybuchowych w związku ze zmieniającymi się zagrożeniami dla bezpieczeństwa publicznego spowodowanymi terroryzmem i innymi poważnymi działaniami przestępczymi. Takie zaostrzenie i harmonizacja powinny również zapewnić swobodny przepływ prekursorów materiałów wybuchowych na rynku wewnętrznym oraz promować konkurencję pomiędzy podmiotami gospodarczymi i zachęcać je do innowacji, np. poprzez stworzenie warunków dla opracowywania bezpieczniejszych substancji chemicznych zastępujących prekursory materiałów wybuchowych.
- (5) Do kryteriów określania tego, które środki powinny mieć zastosowanie do których prekursorów materiałów wybuchowych, należą poziom zagrożenia związanego z danym prekursorem materiałów wybuchowych, wielkość obrotu danym prekursorem materiałów wybuchowych oraz możliwość określenia poziomu stężenia, poniżej którego prekursor materiałów wybuchowych mógłby być nadal stosowany do zgodnych z prawem celów, dla których jest udostępniany, czyniąc znacznie mniej prawdopodobnym stosowanie tego prekursora do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych.
- (6) Nie powinno być dopuszczalne nabywanie, wprowadzanie, posiadanie ani stosowanie przez przeciętnych użytkowników niektórych prekursorów materiałów wybuchowych w stężeniach przekraczających określone wartości graniczne wyrażone jako wartość procentowa masy [m/m]. Powinno być jednak dopuszczalne nabywanie, wprowadzanie, posiadanie lub stosowanie przez przeciętnych użytkowników niektórych prekursorów materiałów wybuchowych w stężeniach przekraczających te wartości graniczne, do celów zgodnych z prawem, o ile posiadają oni stosowne pozwolenie. W przypadku gdy wnioskodawca jest osobą prawną, właściwy organ państwa członkowskiego powinien uwzględnić informacje na temat tej osoby prawnej oraz każdej innej osoby, działającej indywidualnie albo jako część organu danej osoby prawnej i zajmującej ważną pozycję w strukturze tej osoby prawnej, w oparciu o prawo do reprezentowania tej osoby prawnej, upoważnienie do podejmowania decyzji w imieniu tej osoby prawnej lub upoważnienie do sprawowania kontroli w ramach tej osoby prawnej.
- (7) W przypadku niektórych prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom w stężeniach przekraczających określone w niniejszym rozporządzeniu wartości graniczne nie istnieje zgodne z prawem stosowanie przez przeciętnych użytkowników. W związku z tym należy zaprzestać wydawania pozwoleń na chloran potasu, nadchloran potasu, chloran sodu i nadchloran sodu. Wydawanie pozwoleń powinno być dopuszczalne tylko w przypadku ograniczonej liczby prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, w przypadku których istnieje zgodne z prawem stosowanie przez przeciętnych użytkowników. Takie pozwolenia powinny być ograniczone do stężeń nieprzekraczających górnej wartości granicznej przewidzianej w niniejszym rozporządzeniu. Powyżej tej górnej wartości granicznej ryzyko związane z nielegalnym wytwarzaniem materiałów wybuchowych przeważa nad pomijalnym zgodnym z prawem stosowaniem tych prekursorów materiałów wybuchowych przez przeciętnych użytkowników, zważywszy na fakt, że to samo działanie można uzyskać, korzystając z substancji zastępczych lub niższych stężeń. W niniejszym rozporządzeniu należy również określić, jakie okoliczności powinny być co najmniej brane pod uwagę przez właściwe organy przy rozpatrywaniu wniosku o wydanie pozwolenia. Wraz ze wzorem pozwolenia określonym w załączniku III powinno to ułatwić uznawanie pozwoleń wydanych przez inne państwa członkowskie.
- (8) Wzajemne uznawanie pozwoleń wydanych przez inne państwa członkowskie powinno być możliwe na zasadzie dwustronnej lub wielostronnej w celu osiągnięcia celów jednolitego rynku.
- (9) W celu stosowania ograniczeń i kontroli przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu podmioty gospodarcze sprzedające produkty użytkownikom zawodowym lub przeciętnym użytkownikom, którzy posiadają pozwolenie, powinny móc opierać się na informacjach udostępnionych na wcześniejszym etapie łańcucha dostaw. Każdy podmiot gospodarczy w łańcuchu dostaw powinien zatem informować odbiorcę prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji, że udostępnianie, wprowadzanie, posiadanie lub stosowanie tych prekursorów materiałów wybuchowych przez przeciętnych użytkowników podlega niniejszemu rozporządzeniu, na przykład poprzez dołączenie odpowiedniej etykiety do opakowania lub sprawdzenie, czy odpowiednia etykieta została dołączona do opakowania, lub poprzez zawarcie tej informacji w karcie charakterystyki sporządzonej zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁴⁾.
- (10) Różnica między podmiotem gospodarczym a użytkownikiem zawodowym polega na tym, że podmioty gospodarcze udostępniają innej osobie prekursor materiałów wybuchowych, natomiast użytkownicy zawodowi nabywają lub wprowadzają prekursor materiałów wybuchowych jedynie na swój własny użytek. Podmioty gospodarcze sprzedające produkty użytkownikom zawodowym, innym podmiotom gospodarczym lub przeciętnym użytkownikom, którzy posiadają pozwolenie, powinny upewnić się, czy ich pracownicy zajmujący się sprzedażą

⁽⁴⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz.U. L 396 z 30.12.2006, s. 1).

prekursorów materiałów wybuchowych wiedzą, które z udostępnianych przez nich produktów zawierają prekursory materiałów wybuchowych, czemu służyć może na przykład uwzględnianie informacji, że dany produkt zawiera prekursor materiałów wybuchowych, w kodzie kreskowym produktu.

- (11) Rozróżnienie między użytkownikami zawodowymi, w przypadku których powinno być możliwe udostępnianie prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, a przeciętnymi użytkownikami, w przypadku których nie powinno być możliwe ich udostępnianie, zależy od tego, czy dana osoba zamierza stosować dany prekursor materiałów wybuchowych do celów związanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową tej osoby, w tym działalnością leśną, sadowniczą i rolniczą, prowadzoną w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu i niekoniecznie w zależności od wielkości gruntów, na których ta działalność jest prowadzona. Podmioty gospodarcze nie powinny zatem udostępniać prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom osobom fizycznym lub prawnym prowadzącym działalność zawodową w dziedzinach, w których określone prekursory materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom nie są zwykle stosowane do celów zawodowych, ani osobom fizycznym lub prawnym prowadzącym działalność niezwiązaną z żadnymi celami zawodowymi.
- (12) Pracownicy podmiotów gospodarczych, którzy zajmują się udostępnianiem prekursorów materiałów wybuchowych, powinni podlegać tym samym przepisom niniejszego rozporządzenia, które mają zastosowanie do przeciętnych użytkowników, jeżeli stosują oni prekursory materiałów wybuchowych prywatnie.
- (13) Podmioty gospodarcze powinny przechowywać dane dotyczące transakcji, aby w znacznym stopniu pomagać organom w zapobieganiu poważnym przestępstwom popełnianym za pomocą materiałów wybuchowych wytwarzanych domowym sposobem, ich wykrywaniu, prowadzeniu postępowań przygotowawczych w ich sprawie i ich ściganiu, a także w sprawdzaniu zgodności z niniejszym rozporządzeniem. Z tych względów zasadnicze znaczenie ma identyfikacja wszystkich podmiotów w łańcuchu dostaw oraz wszystkich nabywców, bez względu na to, czy są nimi przeciętni użytkownicy, użytkownicy zawodowi czy podmioty gospodarcze. Jako że do nielegalnego wytwarzania i stosowania materiałów wybuchowych wytwarzanych domowym sposobem może dojść dopiero po upływie znacznego czasu po sprzedaży prekursora materiałów wybuchowych, dane dotyczące transakcji powinny być przechowywane tak długo jak jest to niezbędne, proporcjonalne i odpowiednie, aby ułatwić prowadzenie postępowań przygotowawczych, uwzględniając średnią częstotliwość inspekcji.
- (14) Niniejsze rozporządzenie powinno się stosować również do podmiotów gospodarczych prowadzących działalność w internecie, w tym do tych, które prowadzą działalność na internetowych platformach handlu elektronicznego. Podmioty gospodarcze prowadzące działalność w internecie powinny zatem również przeszkolić swoich pracowników i powinny również dysponować odpowiednimi procedurami wykrywania podejrzanych transakcji. Ponadto powinny one udostępniać prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom przeciętnym użytkownikom tylko w tych państwach członkowskich, które utrzymują lub ustanawiają system pozwoleń zgodny z niniejszym rozporządzeniem, i dopiero po sprawdzeniu, czy dany przeciętny użytkownik posiada ważne pozwolenie. Po sprawdzeniu tożsamości potencjalnego nabywcy, na przykład poprzez mechanizmy przewidziane w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014⁽⁵⁾, podmiot gospodarczy powinien sprawdzić, czy wydane pozwolenie obejmuje zamierzaną transakcję, na przykład poprzez sprawdzenie pozwolenia w momencie dostawy prekursora materiałów wybuchowych lub, za zgodą potencjalnego nabywcy, poprzez kontakt z właściwym organem państwa członkowskiego, które wydało pozwolenie. Podmioty gospodarcze prowadzące działalność w internecie powinny również, podobnie jak te prowadzące działalność poza internetem, domagać się od użytkowników zawodowych deklaracji na temat stosowania końcowego.
- (15) Internetowe platformy handlu elektronicznego działają jedynie jako pośrednicy między podmiotami gospodarczymi z jednej strony a przeciętnymi użytkownikami, użytkownikami zawodowymi lub innymi podmiotami gospodarczymi, z drugiej strony. Dlatego też internetowe platformy handlu elektronicznego nie powinny wchodzić w zakres definicji podmiotu gospodarczego i nie należy od nich wymagać przeszkolenia pracowników zajmujących się sprzedażą prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom w zakresie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia ani sprawdzania tożsamości oraz, w stosownych przypadkach, pozwolenia potencjalnych nabywców, ani domagania się informacji od potencjalnych nabywców. Biorąc jednak pod uwagę centralną rolę, jaką internetowe platformy handlu elektronicznego odgrywają w transakcjach w internecie, w tym w odniesieniu do sprzedaży prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji, powinny one informować, w jasny i skuteczny sposób, swoich użytkowników, którzy za pośrednictwem ich usług zamierzają udostępniać prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji, o obowiązkach wynikających z niniejszego rozporządzenia. Ponadto internetowe platformy handlu elektronicznego powinny wprowadzić środki pomagające zapewnić, aby ich użytkownicy wykonywali swoje własne obowiązki dotyczące sprawdzania, na przykład zapewniając narzędzia ułatwiające sprawdzanie pozwoleń. Biorąc pod uwagę rosnące znaczenie internetowych platform handlu elektronicznego dla wszelkiego rodzaju podaży i znaczenie tego kanału nabycia, w tym dla celów terrorystycznych, internetowe platformy handlu elektronicznego powinny podlegać tym samym obowiązkom w zakresie wykrywania i zgłaszania jak podmioty gospodarcze, przy czym procedury wykrywania podejrzanych transakcji powinny być odpowiednio dostosowane do specyficznego środowiska internetowego.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

- (16) Obowiązki nałożone na internetowe platformy handlu elektronicznego na podstawie niniejszego rozporządzenia nie powinny być równoznaczne z ogólnym obowiązkiem monitorowania. Niniejsze rozporządzenie powinno określać wyłącznie szczególne obowiązki internetowych platform handlu elektronicznego dotyczące wykrywania i zgłaszania podejrzanych transakcji, do których dochodzi na ich stronach lub z wykorzystaniem ich usług informatycznych. Internetowe platformy handlu elektronicznego nie powinny być odpowiedzialne, na podstawie niniejszego rozporządzenia, za transakcje, które nie zostały wykryte, pomimo że internetowe platformy handlu elektronicznego ustanowił odpowiednie, rozsądne i proporcjonalne procedury służące wykrywaniu takich podejrzanych transakcji.
- (17) Niniejsze rozporządzenie zobowiązuje podmioty gospodarcze do zgłaszania podejrzanych transakcji, bez względu na to, czy potencjalny nabywca jest przeciętnym użytkownikiem, użytkownikiem zawodowym czy podmiotem gospodarczym. Obowiązki dotyczące prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji, w tym obowiązek zgłaszania podejrzanych transakcji, powinny mieć zastosowanie w przypadku wszystkich substancji wymienionych w załącznikach I i II, bez względu na ich stężenie. Niemniej jednak produkty, które zawierają prekursory materiałów wybuchowych w zaledwie niewielkim stopniu i w tak złożonych mieszaninach, że ekstrakcja prekursora materiału wybuchowego jest technicznie niezwykle trudna, powinny być wyłączone z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia.
- (18) Aby poprawić stosowanie niniejszego rozporządzenia, zarówno podmioty gospodarcze, jak i organy publiczne powinny zapewnić odpowiednie szkolenia w zakresie obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia. Państwa członkowskie powinny powołać organy kontroli, organizować regularne kampanie informacyjne, dostosowane do specyfiki poszczególnych różnych sektorów, oraz prowadzić stały dialog z podmiotami gospodarczymi na wszystkich etapach łańcucha dostaw, w tym z podmiotami gospodarczymi działającymi w internecie.
- (19) Wybór substancji stosowanych przez przestępców do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych może się szybko zmieniać. Należy zatem zapewnić możliwość obejmowania obowiązkiem zgłaszania przewidzianym w niniejszym rozporządzeniu – w razie konieczności w trybie pilnym – dodatkowych substancji. Aby uwzględnić potencjalne tendencje w zakresie niezgodnego z przeznaczeniem stosowania substancji jako prekursorów materiałów wybuchowych, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do zmiany niniejszego rozporządzenia poprzez modyfikację wartości granicznych, powyżej których określone substancje, które podlegają ograniczeniom na podstawie niniejszego rozporządzenia, nie mogą być udostępniane przeciętnym użytkownikom, oraz umieszczania w wykazie dodatkowych substancji, które mają zostać objęte obowiązkiem zgłaszania podejrzanych transakcji. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽⁶⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (20) Aby uwzględnić substancje jeszcze niewymienione w załącznikach I lub II, ale co do których jedno z państw członkowskich znajduje uzasadnione powody, aby sądzić, że mogłyby one być stosowane do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych, należy wprowadzić klauzulę ochronną przewidującą odpowiednią procedurę unijną. Ponadto z uwagi na szczególne zagrożenia, które są przedmiotem niniejszego rozporządzenia, należy zezwolić państwom członkowskim, w pewnych okolicznościach, na przyjmowanie środków ochronnych, w tym w odniesieniu do substancji już objętych środkami na mocy niniejszego rozporządzenia. Co więcej, należy zezwolić państwom członkowskim na utrzymanie środków krajowych, o których poinformowały lub powiadomiły już one Komisję zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 98/2013.
- (21) Ramy regulacyjne zostałyby uproszczone poprzez włączenie do niniejszego rozporządzenia odpowiednich ograniczeń z rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 związanych z bezpieczeństwem i dotyczących udostępniania azotanu amonu. W związku z tym należy odpowiednio zmienić załącznik XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (22) Niniejsze rozporządzenie wymaga przetwarzania danych osobowych, a następnie ich ujawniania osobom trzecim w przypadku podejrzanych transakcji. Takie przetwarzanie i ujawnianie oznacza ingerencję w podstawowe prawo do poszanowania życia prywatnego oraz prawo do ochrony danych osobowych. Należy zatem zapewnić odpowiednią ochronę podstawowego prawa do ochrony danych osobowych osobom fizycznym, których dane osobowe są przetwarzane w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia. Przetwarzanie danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia podlega przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁷⁾. Przetwarzanie danych osobowych w związku z udzielaniem pozwoleń i zgłaszaniem podejrzanych transakcji powinno zatem odbywać się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, z uwzględnieniem ogólnych zasad ochrony danych, takich jak zgodność z prawem, rzetelność i przejrzystość, ograniczenie celu, minimalizacja danych, prawidłowość, ograniczenie przechowywania, integralność i poufność oraz wymóg okazania należytego poszanowania dla praw osób, których dane dotyczą.
- (23) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia na podstawie kryterium efektywności, skuteczności, przydatności, spójności i wartości dodanej UE. Taka ocena powinna zapewnić podstawę oceny skutków ewentualnych dalszych środków. Informacje powinny być zbierane regularnie w celu oceny niniejszego rozporządzenia.
- (24) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie ograniczenie dostępu dla przeciętnych użytkowników do prekursorów materiałów wybuchowych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki tego ograniczenia możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (25) Należy uchylić rozporządzenie (UE) nr 98/2013,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia zharmonizowane przepisy dotyczące udostępniania, wprowadzania, posiadania i stosowania substancji lub mieszanin, które mogą być niezgodnie z przeznaczeniem zastosowane do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych, w celu ograniczenia dostępności tych substancji lub mieszanin dla przeciętnych użytkowników, oraz w celu zapewnienia właściwego zgłaszania podejrzanych transakcji w ramach całego łańcucha dostaw.

Niniejsze rozporządzenie nie narusza innych bardziej rygorystycznych przepisów prawa Unii dotyczących substancji wymienionych w załącznikach I i II.

Artykuł 2

Zakres stosowania

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do substancji wymienionych w załącznikach I i II oraz do mieszanin i substancji zawierających te substancje.
2. Niniejsze rozporządzenie nie stosuje się do:
 - a) wyrobów zgodnie z definicją w art. 3 pkt 3 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
 - b) wyrobów pirotechnicznych zgodnie z definicją w art. 3 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE⁽⁸⁾;

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/29/UE z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do udostępniania na rynku wyrobów pirotechnicznych (Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 27).

- c) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do użytku niekomercyjnego zgodnie z prawem krajowym przez siły zbrojne, organy ścigania lub straż pożarną;
- d) wyposażenia pirotechnicznego objętego zakresem stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE ⁽⁹⁾;
- e) wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do wykorzystania w przemyśle lotniczym i kosmicznym;
- f) spłonek przeznaczonych do zabawek;
- g) produktów leczniczych udostępnianych zgodnie z prawem przeciętnemu użytkownikowi na podstawie recepty lekarskiej zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „substancja” oznacza substancję zgodnie z definicją w art. 3 pkt 1 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
- 2) „mieszanina” oznacza mieszaninę zgodnie z definicją w art. 3 pkt 2 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
- 3) „wyrób” oznacza wyrób zgodnie z definicją w art. 3 pkt 3 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
- 4) „udostępnianie” oznacza dostarczanie, za opłatą lub bezpłatnie;
- 5) „wprowadzanie” oznacza czynność wprowadzania substancji na terytorium państwa członkowskiego, bez względu na miejsce jej przeznaczenia w obrębie Unii, z innego państwa członkowskiego lub z państwa trzeciego, w ramach dowolnej procedury celnej zdefiniowanej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽¹⁰⁾, w tym tranzyt;
- 6) „stosowanie” oznacza stosowanie zgodnie z definicją w art. 3 pkt 24 rozporządzenia (WE) nr 1907/2006;
- 7) „podejrzana transakcja” oznacza transakcję dotyczącą prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji, w przypadku której, po uwzględnieniu wszystkich istotnych okoliczności, istnieją uzasadnione powody, aby podejrzewać, że dana substancja lub mieszanina jest przeznaczona do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych;
- 8) „przeciętny użytkownik” oznacza osobę fizyczną lub prawną działającą w celach niezwiązanych z działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową tej osoby;

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90/UE z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wyposażenia morskiego i uchylająca dyrektywę Rady 96/98/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 146).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

- 9) „użytkownik zawodowy” oznacza osobę fizyczną lub prawną lub organ publiczny lub grupę takich osób lub organów, które mają uzasadnione zapotrzebowanie na dany prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom do celów związanych z ich działalnością handlową, gospodarczą lub zawodową, w tym działalnością rolniczą prowadzoną w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu i niekoniecznie w zależności od wielkości gruntów, na których ta działalność rolnicza jest prowadzona, pod warunkiem że cele te wykluczają udostępnianie tego prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom innej osobie;
- 10) „podmiot gospodarczy” oznacza osobę fizyczną lub prawną lub organ publiczny lub grupę takich osób lub organów, które udostępniają na rynku prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji zarówno poza internetem, jak i w internecie, w tym na internetowych platformach handlu elektronicznego;
- 11) „internetowa platforma handlu elektronicznego” oznacza dostawcę usługi pośrednictwa, która umożliwia – podmiotom gospodarczym z jednej strony oraz przeciętnym użytkownikom, użytkownikom zawodowym lub innym podmiotom gospodarczym z drugiej strony – zawieranie transakcji dotyczących prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji, w oparciu o umowy sprzedaży przez internet lub umowy o świadczenie usług przez internet, na stronie internetowej danej internetowej platformy handlu elektronicznego lub na stronie internetowej podmiotu gospodarczego, która wykorzystuje usługi informatyczne oferowane przez tę internetową platformę handlu elektronicznego;
- 12) „prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom” oznacza wymienioną w załączniku I substancję w stężeniu wyższym niż odpowiednia wartość graniczna określona w kolumnie 2 tabeli w załączniku I, w tym mieszaninę lub inną substancję, w której wymieniona w tym załączniku substancja jest obecna w stężeniu wyższym niż odpowiednia wartość graniczna;
- 13) „prekursor materiałów wybuchowych podlegający regulacji” oznacza substancję wymienioną w załączniku I lub II, w tym mieszaninę lub inną substancję, w której substancja wymieniona w tych załącznikach jest obecna, z wyłączeniem jednorodnych mieszanin ponad 5 składników, w których stężenie każdej z wymienionych w załączniku I lub II substancji wynosi poniżej 1 % [m/m];
- 14) „działalność rolnicza” oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, w tym zbiory, dojenie, hodowlę zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt dla celów gospodarczych, lub utrzymywanie użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska zgodnie z art. 94 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 ⁽¹¹⁾.

Artykuł 4

Swobodny przepływ

O ile niniejsze rozporządzenie lub inne akty prawne Unii nie stanowią inaczej, państwa członkowskie nie zakazują, nie ograniczają ani nie utrudniają udostępniania prekursora materiałów wybuchowych podlegającego regulacji z powodów związanych z zapobieganiem nielegalnemu wytwarzaniu materiałów wybuchowych.

Artykuł 5

Udostępnianie, wprowadzanie, posiadanie i stosowanie

1. Prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom nie są udostępniane przeciętnym użytkownikom, wprowadzane, posiadane ani stosowane przez nich.
2. Ograniczenie przewidziane w ust. 1 stosuje się również do mieszanin zawierających chlorany lub nadchlorany wymienione w załączniku I, jeżeli całkowite stężenie tych substancji w danej mieszaninie przekracza wartość graniczną dla którejkolwiek z substancji określoną w kolumnie 2 tabeli w załączniku I.
3. Państwo członkowskie może utrzymać lub ustanowić system pozwoleń umożliwiający udostępnianie przeciętnym użytkownikom lub wprowadzanie, posiadanie lub stosowanie przez nich niektórych prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom w stężeniach nieprzekraczających odpowiednich górnych wartości granicznych określonych w kolumnie 3 tabeli w załączniku I.

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 549).

W ramach takich systemów pozwoleń przeciętny użytkownik otrzymuje i na żądanie okazuje pozwolenie na nabywanie, wprowadzanie, posiadanie lub stosowanie prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom. Pozwolenia takie wydaje zgodnie z art. 6 właściwy organ państwa członkowskiego, w którym dany prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom ma zgodnie z zamierzeniem być nabyty, wprowadzony, posiadany lub stosowany.

4. Państwa członkowskie niezwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich środkach, jakie wprowadzają w celu wdrożenia systemu pozwoleń, o którym mowa w ust. 3. W powiadomieniu określa się prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom, w odniesieniu do których państwo członkowskie prowadzi system pozwoleń zgodnie z ust. 3.

5. Komisja podaje do wiadomości publicznej wykaz środków, o których państwa członkowskie powiadomiły zgodnie z ust. 4.

Artykuł 6

Pozwolenia

1. Każde państwo członkowskie, które wydaje pozwolenia przeciętnym użytkownikom mającym uzasadniony interes, aby nabyć, wprowadzać, posiadać lub stosować prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom, ustanawia przepisy dotyczące wydawania pozwoleń zgodnie z art. 5 ust. 3. Rozpatrując wniosek o wydanie pozwolenia, właściwy organ państwa członkowskiego uwzględnia wszystkie istotne okoliczności, a w szczególności:

- a) uzasadnione zapotrzebowanie na dany prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom oraz zgodność zamierzonego stosowania z prawem;
- b) dostępność prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom o niższym stężeniu lub substancji zastępczych o podobnym działaniu;
- c) informacje na temat wnioskodawcy, w tym informacje dotyczące wcześniejszych wyroków skazujących wydanych wobec niego w dowolnym miejscu w Unii;
- d) zaproponowane rozwiązania w zakresie składowania w celu zapewnienia bezpiecznego składowania prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom.

2. Właściwy organ odmawia wydania pozwolenia, jeżeli ma uzasadnione powody, by wątpić w to, że zamierzone stosowanie jest zgodne z prawem lub że przeciętny użytkownik zamierza stosować prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom do celu zgodnego z prawem.

3. Właściwy organ może zdecydować o ograniczeniu ważności pozwolenia, pozwalając na jednorazowe lub wielokrotne stosowanie. Okres ważności pozwolenia nie może przekraczać trzech lat. Do wyznaczonego momentu wygaśnięcia pozwolenia właściwy organ może zażądać, aby posiadacz pozwolenia wykazał, że warunki, na których pozwolenie zostało wydane, pozostają spełnione. W pozwoleniu wskazuje się prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom, których dotyczy wydane pozwolenie.

4. Właściwy organ może zażądać od wnioskodawcy uiszczenia opłaty za wniosek o udzielenie pozwolenia. Opłata ta nie może przekraczać kosztów rozpatrzenia wniosku.

5. Właściwy organ może zawiesić lub cofnąć pozwolenie, jeżeli ma uzasadnione powody, by sądzić, że warunki, na jakich pozwolenie zostało wydane, przestały być spełnione. Właściwy organ niezwłocznie informuje posiadaczy pozwolenia o zawieszeniu lub cofnięciu ich pozwoleń, o ile nie naraża to na szwank toczącego się postępowania przygotowawczego.

6. Odwołania od decyzji właściwego organu, jak również spory dotyczące spełnienia warunków pozwolenia, rozpatruje odpowiedni organ, który jest odpowiedzialny za takie odwołania i spory na mocy prawa krajowego.

7. Państwa członkowskie mogą uznawać pozwolenia wydane przez inne państwa członkowskie na podstawie niniejszego rozporządzenia.

8. Państwa członkowskie mogą korzystać ze wzoru pozwolenia określonego w załączniku III.

9. Właściwy organ uzyskuje informacje o wcześniejszych wyrokach skazujących wydanych wobec wnioskodawcy w innych państwach członkowskich, o czym mowa w ust. 1 lit. c) niniejszego artykułu, za pośrednictwem systemu ustanowionego decyzją ramową Rady 2009/315/WSiSW⁽¹²⁾. Organy centralne, o których mowa w art. 3 tej decyzji ramowej, udzielają odpowiedzi na wnioski o takie informacje w ciągu 10 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku.

Artykuł 7

Informacje w łańcuchu dostaw

1. Podmiot gospodarczy, który udostępnia prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom innemu podmiotowi gospodarczemu, informuje ten podmiot gospodarczy, że nabycie, wprowadzanie, posiadanie lub stosowanie tego prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom przez przeciętnych użytkowników podlega ograniczeniu określonym w art. 5 ust. 1 i 3.

Podmiot gospodarczy, który udostępnia prekursor materiałów wybuchowych podlegający regulacji innemu podmiotowi gospodarczemu, informuje ten podmiot gospodarczy, że nabycie, wprowadzanie, posiadanie lub stosowanie tego prekursora materiałów wybuchowych podlegającego regulacji przez przeciętnych użytkowników podlega obowiązkom w zakresie zgłaszania określonym w art. 9.

2. Podmiot gospodarczy, który udostępnia prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji użytkownikowi zawodowemu lub przeciętnemu użytkownikowi zapewnia i jest w stanie wykazać krajowym organom kontroli, o których mowa w art. 11, że jego pracownicy zajmujący się sprzedażą prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji:

- a) wiedzą, które z udostępnianych przez niego produktów zawierają prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji;
- b) zostali poinformowani o obowiązkach wynikających z art. 5–9.

3. Internetowa platforma handlu elektronicznego wprowadza środki w celu zapewnienia, aby jej użytkownicy, udostępniając za pośrednictwem jej usług prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji, zostali poinformowani o ich obowiązkach wynikających z niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 8

Sprawdzenie przy sprzedaży

1. Podmiot gospodarczy, który udostępnia przeciętnemu użytkownikowi prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom zgodnie z art. 5 ust. 3, przy każdej transakcji sprawdza dowód tożsamości i pozwolenie tego przeciętnego użytkownika zgodnie z systemem pozwoleń ustanowionym przez państwo członkowskie, w którym prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom jest udostępniany i odnotowuje na tym pozwoleniu ilość prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom.

2. W celu sprawdzenia, czy potencjalny nabywca jest użytkownikiem zawodowym lub innym podmiotem gospodarczym, podmiot gospodarczy, który udostępnia użytkownikowi zawodowemu lub innemu podmiotowi gospodarczemu prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom, przy każdej transakcji zwraca się o następujące informacje, chyba że w ciągu jednego roku poprzedzającego datę tej transakcji informacje dotyczące tego potencjalnego nabywcy zostały już sprawdzone, a dana transakcja nie różni się znacząco od poprzednich:

- a) dowód tożsamości osoby fizycznej uprawnionej do reprezentowania potencjalnego nabywcy;
- b) rodzaj działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej, wraz z nazwą przedsiębiorstwa, adresem oraz numerem identyfikacyjnym VAT lub innym stosownym numerem rejestracyjnym przedsiębiorstwa, jeżeli takowy istnieje, potencjalnego nabywcy;

⁽¹²⁾ Decyzja ramowa Rady 2009/315/WSiSW z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie organizacji wymiany informacji pochodzących z rejestru karnego pomiędzy państwami członkowskimi oraz treści tych informacji (Dz.U. L 93 z 7.4.2009, s. 23).

- c) zamierzone stosowanie prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom przez potencjalnego nabywcę.

Państwa członkowskie mogą korzystać z formularza oświadczenia nabywcy określonego w załączniku IV.

3. Aby sprawdzić, jakie jest zamierzone stosowanie prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom, podmiot gospodarczy ocenia, czy zamierzone stosowanie odpowiada rodzajowi działalności handlowej, gospodarczej lub zawodowej potencjalnego nabywcy. Podmiot gospodarczy może odmówić przeprowadzenia transakcji, jeżeli ma uzasadnione powody, by wątpić w to, że zamierzone stosowanie jest zgodne z prawem lub że potencjalny nabywca zamierza stosować prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom do celu zgodnego z prawem. Podmiot gospodarczy zgłasza takie transakcje lub próby ich przeprowadzenia zgodnie z art. 9.

4. Na potrzeby sprawdzenia zgodności z niniejszym rozporządzeniem oraz zapobiegania nielegalnemu wytwarzaniu materiałów wybuchowych i jego wykrywania podmioty gospodarcze przechowują informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 przez 18 miesięcy od dnia transakcji. W tym okresie informacje te udostępniane są na potrzeby inspekcji na żądanie krajowych organów kontroli lub organów ścigania.

5. Internetowa platforma handlu elektronicznego wprowadza środki pomagające zapewnić, aby jej użytkownicy, udostępniając za pośrednictwem jej usług prekursory materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom, wykonywali swoje obowiązki określone w niniejszym artykule.

Artykuł 9

Zgłaszanie podejrzanych transakcji, przypadków zaginięcia i kradzieży

1. Na potrzeby zapobiegania nielegalnemu wytwarzaniu materiałów wybuchowych i jego wykrywania podmioty gospodarcze i internetowe platformy handlu elektronicznego zgłaszają podejrzane transakcje. Podmioty gospodarcze i internetowe platformy handlu elektronicznego dokonują takich zgłoszeń po uwzględnieniu wszystkich okoliczności, a w szczególności jeżeli potencjalny nabywca zachowuje się w następujący sposób:

- a) wydaje się niepewny co do zamierzonego stosowania prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji;
- b) wydaje się niezaznajomiony z zamierzonym stosowaniem prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji lub nie może go w wiarygodny sposób wyjaśnić;
- c) zamierza nabyć prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji w ilościach, kombinacjach lub stężeniach nietypowych dla stosowania zgodnego z prawem;
- d) nie chce przedłożyć dowodu tożsamości, podać miejsca zamieszkania lub potwierdzić, w stosownych przypadkach, statusu użytkownika zawodowego lub podmiotu gospodarczego; lub
- e) nalega na skorzystanie z nietypowych metod płatności, w tym płatności dużą ilością gotówki.

2. Podmioty gospodarcze i internetowe platformy handlu elektronicznego ustanawiają odpowiednie, rozsądne i proporcjonalne procedury służące wykrywaniu podejrzanych transakcji, dostosowane do szczególnego otoczenia, w którym udostępniane są prekursory materiałów wybuchowych podlegające regulacji.

3. Każde państwo członkowskie ustanawia jeden krajowy punkt kontaktowy lub większą ich liczbę, wyraźnie podając ich numery telefonu, adresy poczty elektronicznej, formularze internetowe lub inne skuteczne środki zgłaszania podejrzanych transakcji oraz znaczących przypadków zniknięcia lub kradzieży. Krajowe punkty kontaktowe muszą być dostępne całodobowo przez siedem dni w tygodniu.

4. Podmioty gospodarcze i internetowe platformy handlu elektronicznego mogą odmówić przeprowadzenia podejranej transakcji. Podmioty gospodarcze i internetowe platformy handlu elektronicznego zgłaszają podejrzaną transakcję lub próbę przeprowadzenia podejranej transakcji w ciągu 24 godzin od uznania jej za podejrzaną. Przy zgłaszaniu takich transakcji powinny one, w miarę możliwości, podać tożsamość nabywcy i wszystkie informacje szczegółowe, które doprowadziły do uznania przez nie danej transakcji za podejrzaną, krajowemu punktowi kontaktowemu państwa członkowskiego, w którym miała miejsce dana podejrzana transakcja lub próba transakcji.

5. Podmioty gospodarcze i użytkownicy zawodowi zgłaszają znaczące przypadki zaginięcia i kradzieży prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji krajowemu punktowi kontaktowemu państwa członkowskiego, w którym taki przypadek zaginięcia lub kradzieży miał miejsce, w ciągu 24 godzin od jego wykrycia. Przy podejmowaniu decyzji o tym, czy przypadek zaginięcia lub kradzieży jest znaczący, biorą oni pod uwagę fakt, czy dana ilość jest nietypowa przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności sprawy.

6. Przeciężni użytkownicy, którzy nabyli prekursorów materiałów wybuchowych podlegające ograniczeniom zgodnie z art. 5 ust. 3, zgłaszają znaczące przypadki zaginięcia i kradzieży prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom krajowemu punktowi kontaktowemu państwa członkowskiego, w którym taki przypadek zaginięcia lub kradzieży miał miejsce, w ciągu 24 godzin od jego wykrycia.

Artykuł 10

Szkolenia i kampanie informacyjne

1. Państwa członkowskie zapewniają szkolenia dla organów ścigania, służb interwencyjnych i organów celnych w zakresie rozpoznawania prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji w trakcie pełnienia przez nich obowiązków oraz w zakresie reagowania w odpowiednim czasie i we właściwy sposób na podejrzaną działalność, a także zapewniają odpowiednie zasoby na takie szkolenia. Państwa członkowskie mogą zwrócić się do Agencji Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL), ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2219⁽¹³⁾, o dodatkowe specjalne szkolenia.

2. Państwa członkowskie organizują, co najmniej raz w roku, kampanie informacyjne, dostosowane do specyfiki poszczególnych różnych sektorów stosujących prekursorów materiałów wybuchowych podlegające regulacji.

3. Aby ułatwić współpracę i zapewnić skuteczne wdrożenie niniejszego rozporządzenia przez wszystkie zainteresowane strony, państwa członkowskie organizują regularne wymiany między organami ścigania, krajowymi organami nadzorczymi, podmiotami gospodarczymi oraz internetowymi platformami handlu elektronicznego, a także przedstawicielami sektorów stosujących prekursorów materiałów wybuchowych podlegające regulacji. Podmioty gospodarcze są odpowiedzialne za informowanie swoich pracowników o sposobie udostępniania prekursorów materiałów wybuchowych na podstawie niniejszego rozporządzenia oraz za podnoszenie wiedzy pracowników w tym zakresie.

Artykuł 11

Krajowe organy kontroli

1. Każde państwo członkowskie zapewnia ustanowienie właściwych organów do celów przeprowadzania inspekcji i kontroli prawidłowego stosowania art. 5–9 (zwane dalej „krajowymi organami kontroli”).

2. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby krajowe organy kontroli dysponowały zasobami i uprawnieniami dochodzeniowo-śledczymi niezbędnymi do zapewnienia prawidłowego wykonywania ich zadań na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12

Wytyczne

1. Komisja zapewnia regularnie aktualizowane wytyczne, aby wspierać podmioty w łańcuchu dostaw substancji chemicznych oraz właściwe organy, a także aby ułatwiać współpracę między właściwymi organami a podmiotami gospodarczymi. Komisja konsultuje się ze Stałym Komitetem ds. Prekursorów Materiałów Wybuchowych w sprawie projektu wytycznych lub ich aktualizacji. Wytyczne te zawierają w szczególności:

a) informacje o sposobie przeprowadzania inspekcji;

b) informacje o tym, jak stosować ograniczenia i kontrole przewidziane w niniejszym rozporządzeniu w odniesieniu do prekursorów materiałów wybuchowych podlegających regulacji zamawianych na odległość przez przeciężnych użytkowników lub użytkowników zawodowych;

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2219 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL) oraz zastępujące i uchylające decyzję Rady 2005/681/WSiSW (Dz.U. L 319 z 4.12.2015, s. 1).

- c) informacje o ewentualnych środkach, które internetowe platformy handlu elektronicznego powinny wprowadzić w celu zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem;
 - d) informacje o tym, jak prowadzić wymianę stosownych informacji między właściwymi organami a krajowymi punktami kontaktowymi oraz między państwami członkowskimi;
 - e) informacje o tym, jak rozpoznawać i zgłaszać podejrzone transakcje;
 - f) informacje o rozwiązaniach w zakresie składowania zapewniających bezpieczne składowanie prekursora materiałów wybuchowych podlegającego regulacji;
 - g) inne informacje, które mogą zostać uznane za użyteczne.
2. Właściwe organy zapewniają, aby wytyczne przewidziane w ust. 1 były regularnie rozpowszechniane w sposób uznany za odpowiedni przez właściwe organy, zgodnie z celami wytycznych.
3. Komisja zapewnia, aby wytyczne, o których mowa w ust. 1, były dostępne we wszystkich językach urzędowych Unii.

Artykuł 13

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia niniejszego rozporządzenia oraz podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 14

Klauzula ochronna

1. W przypadku gdy dane państwo członkowskie ma uzasadnione powody, by sądzić, że konkretna substancja niewymieniona w załączniku I lub II mogłaby być stosowana do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych, może ono ograniczyć udostępnianie, wprowadzanie, posiadanie i stosowanie tej substancji – lub dowolnej mieszaniny lub substancji ją zawierającej – lub zakazać takiego udostępniania, wprowadzania, posiadania i stosowania, lub ustanowić w przypadku tej substancji obowiązki w zakresie zgłaszania zgodnie z art. 9.
2. W przypadku gdy dane państwo członkowskie ma uzasadnione powody, by sądzić, że konkretna wymieniona w załączniku I substancja w stężeniu równym wartościom granicznym określonym w kolumnie 2 lub 3 tabeli w załączniku I lub niższym od tych wartości granicznych, mogłaby być stosowana do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych, może ono jeszcze bardziej ograniczyć udostępnianie, wprowadzanie, posiadanie i stosowanie tej substancji lub zakazać takiego udostępniania, wprowadzania, posiadania i stosowania poprzez określenie niższej wartości granicznej.
3. W przypadku gdy dane państwo członkowskie ma uzasadnione powody, by określić wartość graniczną, powyżej której substancja wymieniona w załączniku II ma podlegać ograniczeniom mającym już zastosowanie do prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, może ono ograniczyć udostępnianie, wprowadzanie, posiadanie i stosowanie tej substancji lub zakazać takiego udostępniania, wprowadzania, posiadania i stosowania poprzez określenie takiej wartości granicznej.
4. Państwo członkowskie wprowadzające ograniczenia lub zakazy w odniesieniu do substancji zgodnie z ust. 1, 2 lub 3 niezwłocznie informuje o takich ograniczeniach lub zakazach Komisję i pozostałe państwa członkowskie oraz uzasadnia swoją decyzję.
5. Państwo członkowskie wprowadzające ograniczenia lub zakazy w odniesieniu do substancji zgodnie z ust. 1, 2 lub 3 upowszechnia wiedzę o takich ograniczeniach lub zakazach wśród podmiotów gospodarczych oraz internetowych platform handlu elektronicznego na swoim terytorium.
6. Po otrzymaniu informacji, o których mowa w ust. 4, Komisja niezwłocznie analizuje, czy należy przygotować zmiany załączników zgodnie z art. 15 ust. 1 lub przygotować wniosek ustawodawczy mający na celu zmianę załączników. W stosownych przypadkach, zainteresowane państwo członkowskie zmienia lub uchyla swoje środki krajowe, aby uwzględnić wszelkie takie zmiany tych załączników.

7. Bez uszczerbku dla ust. 6 Komisja może, po konsultacji z zainteresowanym państwem członkowskim oraz – w stosownych przypadkach – z osobami trzecimi, podjąć decyzję, że środek wprowadzony przez to państwo członkowskie nie jest uzasadniony i zobowiązać to państwo członkowskie do uchylenia lub zmiany środka tymczasowego. Komisja podejmuje takie decyzje w terminie 60 dni od otrzymania informacji, o której mowa w ust. 4. Zainteresowane państwo członkowskie upowszechnia wiedzę o takich decyzjach wśród podmiotów gospodarczych oraz internetowych platform handlu elektronicznego na swoim terytorium.

8. Niniejszy artykuł nie ma wpływu na środki, o których państwa członkowskie poinformowały lub powiadomiły Komisję przed dniem 1 lutego 2021 r. na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) nr 98/2013.

Artykuł 15

Zmiany załączników

1. Komisja przyjmuje zgodnie z art. 16 akty delegowane zmieniające niniejsze rozporządzenie poprzez:
 - a) zmodyfikowanie wartości granicznych w załączniku I w zakresie, w jakim jest to konieczne w celu uwzględnienia tendencji w zakresie niezgodnego z przeznaczeniem stosowania substancji jako prekursorów materiałów wybuchowych, lub na podstawie badań i testów;
 - b) dodanie substancji do załącznika II, w przypadku gdy jest to konieczne w celu uwzględnienia tendencji w zakresie niezgodnego z przeznaczeniem stosowania substancji jako prekursorów materiałów wybuchowych.

Komisja w ramach przygotowywania tych aktów delegowanych przeprowadza konsultacje z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w szczególności z sektorem chemicznym i detalicznym.

W przypadku nagłej zmiany w zakresie oceny ryzyka związanego z niezgodnym z przeznaczeniem stosowaniem substancji do nielegalnego wytwarzania materiałów wybuchowych oraz jeżeli wymaga tego szczególnie pilna potrzeba, do aktów delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu ma zastosowanie procedura, o której mowa w art. 17.

2. Komisja przyjmuje osobny akt delegowany w odniesieniu do każdej modyfikacji wartości granicznych w załączniku I i każdej nowej substancji dodawanej do załącznika II. Każdy akt delegowany musi się opierać na analizie wykazującej, że dana zmiana najprawdopodobniej nie prowadzi do nieproporcjonalnych obciążeń dla podmiotów gospodarczych lub konsumentów, przy należyтым uwzględnieniu realizowanych celów.

Artykuł 16

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 15, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 31 lipca 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 15, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami ustanowionymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 15 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 17

Tryb pilny

1. Akty delegowane przyjęte w trybie niniejszego artykułu wchodzi w życie niezwłocznie i mają zastosowanie, dopóki nie zostanie wyrażony sprzeciw zgodnie z ust. 2. Przekazując akt delegowany Parlamentowi Europejskiemu i Radzie podaje się powody zastosowania trybu pilnego.

2. Parlament Europejski lub Rada mogą wyrazić sprzeciw wobec aktu delegowanego zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 16 ust. 6. W takim przypadku Komisja uchyla akt natychmiast po powiadomieniu jej przez Parlament Europejski lub Radę o decyzji o sprzeciwie.

Artykuł 18

Zmiana rozporządzenia (WE) nr 1907/2006

W załączniku XVII do rozporządzenia (WE) nr 1907/2006, we wpisie 58. (Azotan amonu (AA)) uchyla się pkt 2 i 3 w kolumnie 2.

Artykuł 19

Sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie udzielają Komisji do dnia 2 lutego 2022 r., a następnie co roku, informacji o:

a) odpowiednio, liczbie zgłoszonych podejrzanych transakcji i znaczących przypadków zaginięcia i kradzieży;

b) liczbie wniosków o wydanie pozwolenia otrzymanych w ramach systemu pozwoleń, który państwa członkowskie utrzymały lub ustanowiły zgodnie z art. 5 ust. 3, a także liczbie wydanych pozwoleń oraz najczęstszych powodach odmowy wydania pozwoleń;

c) kampaniach informacyjnych, o których mowa w art. 10 ust. 2;

d) przeprowadzonych inspekcjach, o których mowa w art. 11, w tym liczbie inspekcji i objętych nimi podmiotów gospodarczych.

2. Przekazując Komisji informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a), c) i d), państwa członkowskie dokonują rozróżnienia co do tego, które zgłoszenia, kampanie i inspekcje odnoszą się do działalności w internecie, a które do działalności poza nim.

Artykuł 20

Programy monitorowania

1. Do dnia 1 sierpnia 2020 r. Komisja ustala szczegółowy program monitorowania produktów, rezultatów i skutków niniejszego rozporządzenia.

2. W programie monitorowania określa się sposoby zbierania danych i innych niezbędnych dowodów oraz częstotliwość, z jaką mają być one zbierane. Wskazane są w nim również działania, które Komisja i państwa członkowskie powinny podjąć w celu zbierania i analizowania tych danych oraz innych dowodów.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji dane i inne dowody niezbędne do monitorowania.

Artykuł 21

Ocena

1. Do dnia 2 lutego 2026 r. Komisja dokonuje oceny niniejszego rozporządzenia i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z najważniejszych ustaleń. Ocenę przeprowadza się zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.

Artykuł 22

Uchylenie

1. Rozporządzenie (UE) nr 98/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 lutego 2021 r.
2. Odesłania do uchylonego rozporządzenia (UE) nr 98/2013 traktuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 23

Wejście w życie i stosowanie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 lutego 2021 r.
3. Niezależnie od ust. 2 pozwolenia ważnie wydane na podstawie rozporządzenia (UE) nr 98/2013 pozostają ważne do upływu terminu ważności pierwotnie wskazanego w tych pozwoleniach albo do dnia 2 lutego 2022 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
4. Od dnia 1 lutego 2021 r. wnioski o odnowienie pozwoleń, o których mowa w ust. 3, muszą być składane zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
5. Niezależnie od art. 5 ust. 1 posiadanie, wprowadzanie i stosowanie przez przeciętnych użytkowników prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom nabytych zgodnie z prawem przed dniem 1 lutego 2021 r. jest dozwolone do dnia 2 lutego 2022 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OGRANICZENIOM

Wykaz substancji, które nie są udostępniane przeciętnym użytkownikom, wprowadzane, posiadane lub stosowane przez nich, zarówno w postaci własnej, jak i w mieszaninach lub substancjach zawierających te substancje, chyba że stwierdzenie jest równe wartościom granicznym określonym w kolumnie 2 lub od nich niższe, oraz w przypadku których podejrzane transakcje oraz znaczące przypadki zaginięcia i kradzieży mają być zgłaszane w ciągu 24 godzin:

1. Nazwa substancji i numer w rejestrze CAS (CAS RN)	2. Wartość graniczna	3. Górna graniczna do celów wydawania pozwoleń na podstawie art. 5 ust. 3	4. Kod w Nomenklaturze scalonej (CN) odrębnego związku chemicznego odpowiadającego wymogom uwagi 1 odpowiednio do działu 28 lub 29 Nomenklatury scalonej ⁽¹⁾	5. Kod w Nomenklaturze scalonej (CN) mieszaniny bez składników (np. rtęć, metale szlachetne, metale ziem rzadkich lub substancje radioaktywne), które przesądziłyby o klasyfikacji według innego kodu CN ⁽¹⁾
Kwas azotowy (CAS RN 7697-37-2)	3 % [m/m]	10 % [m/m]	ex 2808 00 00	ex 3824 99 96
Nadtlenek wodoru (CAS RN 7722-84-1)	12 % [m/m]	35 % [m/m]	2847 00 00	ex 3824 99 96
Kwas siarkowy (CAS RN 7664-93-9)	15 % [m/m]	40 % [m/m]	ex 2807 00 00	ex 3824 99 96
Nitrometan (CAS RN 75-52-5)	16 % [m/m]	100 % [m/m]	ex 2904 20 00	ex 3824 99 92
Azotan amonu (CAS RN 6484-52-2)	16 % [m/m] azotu pochodzącego z azotanu amonu ⁽²⁾	Nie zezwala się na wydawanie pozwoleń	3102 30 10 (w roztworze wodnym) 3102 30 90 (pozostałe)	ex 3824 99 96
Chloran potasu (CAS RN 3811-04-9)	40 % [m/m]	Nie zezwala się na wydawanie pozwoleń	ex 2829 19 00	ex 3824 99 96
Nadchloran potasu (CAS RN 7778-74-7)	40 % [m/m]	Nie zezwala się na wydawanie pozwoleń	ex 2829 90 10	ex 3824 99 96
Chloran sodu (CAS RN 7775-09-9)	40 % [m/m]	Nie zezwala się na wydawanie pozwoleń	2829 11 00	ex 3824 99 96
Nadchloran sodu (CAS RN 7601-89-0)	40 % [m/m]	Nie zezwala się na wydawanie pozwoleń	ex 2829 90 10	ex 3824 99 96

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1925 ⁽¹⁾. Aktualne kody CN należy sprawdzać w późniejszych zmianach do załącznika 1 do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 ⁽²⁾.

⁽²⁾ 16 % [m/m] azotu w stosunku do azotanu amonu odpowiada 45,7 % azotanu amonu, po usunięciu zanieczyszczeń.

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/1925 z dnia 12 października 2017 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 282 z 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. L 256 z 7.9.1987, s. 1).

ZAŁĄCZNIK II

PREKURSORY MATERIAŁÓW WYBUCHOWYCH PODLEGAJĄCE OBOWIĄZKOWI ZGŁOSZENIA

Wykaz substancji, w postaci własnej lub w mieszaninach lub substancjach, w przypadku których podejrzane transakcje oraz znaczące przypadki zaginięcia i kradzieży mają być zgłaszane w ciągu 24 godzin:

1. Nazwa substancji i numer w rejestrze CAS (CAS RN)	2. Kod w Nomenklaturze scalonej (CN) ⁽¹⁾	3. Kod w Nomenklaturze scalonej (CN) mieszaniny bez składników (np. rtić, metale szlachetne, metale ziem rzadkich lub substancje radioaktywne), które przesądziłyby o klasyfikacji według innego kodu CN ⁽¹⁾
Heksamina (CAS RN 100-97-0)	ex 2933 69 40	ex 3824 99 93
Aceton (CAS RN 67-64-1)	2914 11 00	ex 3824 99 92
Azotan potasu (CAS RN 7757-79-1)	2834 21 00	ex 3824 99 96
Azotan sodu (CAS RN 7631-99-4)	3102 50 00	ex 3824 99 96
Azotan wapnia (CAS RN 10124-37-5)	ex 2834 29 80	ex 3824 99 96
Azotan amonowo-wapniowy (CAS RN 15245-12-2)	ex 3102 60 00	ex 3824 99 96
Magnez, sproszkowany (CAS RN 7439-95-4) ⁽²⁾ ⁽³⁾	ex 8104 30 00	
Azotan magnezu, sześciowodny (CAS RN 13446-18-9)	ex 2834 29 80	ex 3824 99 96
Glin, sproszkowany (CAS RN 7429-90-5) ⁽²⁾ ⁽³⁾	7603 10 00 ex 7603 20 00	

⁽¹⁾ Rozporządzenie wykonawcze (UE) 2017/1925. Aktualne kody CN należy sprawdzać w późniejszych zmianach do załącznika I do rozporządzenia (EWG) nr 2658/87.

⁽²⁾ O rozmiarach cząsteczek mniejszych niż 200 µm.

⁽³⁾ Jako substancja lub w mieszaninach zawierających 70 % [m/m] lub więcej glinu lub magnezu.

ZAŁĄCZNIK III

WZÓR POZWOLENIA

Wzór pozwolenia dla przeciętnego użytkownika na nabywanie, wprowadzanie, posiadanie i stosowanie prekursorów materiałów wybuchowych podlegających ograniczeniom, o którym mowa w art. 6 ust. 8.

1. Przeciętny użytkownik (imię i nazwisko lub nazwa oraz adres) Imię i nazwisko lub nazwa: Numer dokumentu tożsamości: Adres: Państwo: Nr tel.: E-mail:
2. Numer pozwolenia:
3. Pozwolenie na jednorazowe stosowanie lub wielokrotne stosowanie (<i>proszę zaznaczyć</i>) ☐ jednorazowe nabycie, wprowadzenie, posiadanie i stosowanie prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom nazwa prekursora(-ów) materiałów wybuchowych podlegającego(-ych) ograniczeniom: maksymalna ilość: maksymalne stężenie: stosowanie, którego dotyczy pozwolenie: ☐ wielokrotne nabywanie, wprowadzanie, posiadanie i stosowanie prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom nazwa prekursora(-ów) materiałów wybuchowych podlegającego(-ych) ograniczeniom: maksymalna ilość w posiadaniu w dowolnym czasie: maksymalne stężenie: stosowanie, którego dotyczy pozwolenie:
4. Adres składowania prekursora(-ów) materiałów wybuchowych podlegającego(-ych) ograniczeniom, jeżeli jest inny niż podany w polu 1 i jeżeli jest to wymagane w prawie krajowym:
5. Adres stosowania prekursora(-ów) materiałów wybuchowych podlegającego(-ych) ograniczeniom, jeżeli jest inny niż podany w polu 1 i jeżeli jest to wymagane w prawie krajowym:
6. Proszę wskazać, czy prekursor(-y) materiałów wybuchowych podlegający(-e) ograniczeniom jest/są przeznaczony(-e) do wprowadzenia lub stosowania w państwie członkowskim innym niż państwo członkowskie wydające niniejsze pozwolenie lub poza Europejskim Obszarem Gospodarczym: ☐ tak ☐ nie Adres: Termin wprowadzenia lub stosowania prekursora(-ów) materiałów wybuchowych podlegającego(-ych) ograniczeniom:

7. Pisemna zgoda na nabycie, wprowadzenie, posiadanie i stosowanie prekursora(-ów) materiałów wybuchowych podlegającego(-ych) ograniczeniom w polu 3, wydana przez [nazwa państwa]:

Nazwa właściwego organu:

Ważna od: _____ do: _____

Szczególne wymagania mające zastosowanie do tego pozwolenia:

- ☐ tak, to pozwolenie jest ważne tylko wraz z dołączonymi do niego szczególnymi wymogami
- ☐ nie

Data, pieczęć lub podpis:

8. Rejestr nabyć

[illegible]

ZAŁĄCZNIK IV

OŚWIADCZENIE NABYWCY

dotyczące szczegółowego stosowania prekursora materiałów wybuchowych podlegającego ograniczeniom, o którym mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1148 ⁽¹⁾

(proszę wypełnić drukowanymi literami) (*)

Niżej podpisany

Imię i nazwisko (nabywca): _____

Dowód tożsamości (numer, organ wydający): _____

Upoważniony przedstawiciel:

Przedsiębiorstwo (główne): _____

Numer identyfikacyjny VAT lub inny numer rejestracyjny przedsiębiorstwa (**)/Adres:

Rodzaj działalności handlowej/gospodarczej/zawodowej: _____

Nazwa handlowa produktu	Prekursor materiałów wybuchowych podlegający ograniczeniom	Numer CAS	Ilość (kg/l)	Stężenie	Zamierzone stosowanie

Niniejszym oświadczam, że produkt handlowy oraz zawarta w nim substancja lub mieszanina będą stosowane wyłącznie we wskazanym celu, który jest zgodny z prawem oraz zostaną sprzedane lub dostarczone innemu nabywcy wyłącznie, jeśli złoży on podobne oświadczenie co do zamierzonego stosowania, przy poszanowaniu ograniczeń ustanowionych w rozporządzeniu (UE) 2019/1148 w odniesieniu do udostępniania przeciętnym użytkownikom.

Podpis: _____ Imię i nazwisko: _____

Stanowisko: _____ Data: _____

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1148 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i stosowania prekursorów materiałów wybuchowych, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 i uchylające rozporządzenie (UE) nr 98/2013 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 1).

(*) W tabeli substancji można dodać niezbędne wiersze.

(**) Ważność numeru identyfikacyjnego VAT podmiotu gospodarczego można sprawdzić za pomocą portalu Komisji VIES. W zależności od krajowych przepisów w dziedzinie ochrony danych niektóre państwa członkowskie udostępniają również nazwę i adres powiązane z podanym numerem identyfikacyjnym VAT, w brzmieniu zawartym w krajowych bazach danych.

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1149**z dnia 20 czerwca 2019 r.****ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344****(Tekst mający znaczenie dla EOG i Szwajcarii)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 46 i 48,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Swoboda przepływu pracowników, swoboda przedsiębiorczości i swoboda świadczenia usług są podstawowymi zasadami rynku wewnętrznego Unii zapisanymi w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (2) Zgodnie z art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia ma działać na rzecz społecznej gospodarki rynkowej o wysokiej konkurencyjności zmierzającej do pełnego zatrudnienia i postępu społecznego oraz ma wspierać sprawiedliwość i ochronę socjalną, równość kobiet i mężczyzn, solidarność międzypokoleniową oraz zwalczanie dyskryminacji. Zgodnie z art. 9 TFUE przy określaniu i realizacji swoich polityk i działań Unia bierze pod uwagę wymogi związane ze wspieraniem wysokiego poziomu zatrudnienia, zapewnianiem odpowiedniej ochrony socjalnej, zwalczaniem wykluczenia społecznego, a także ze wspieraniem wysokiego poziomu kształcenia, szkolenia oraz ochrony zdrowia ludzkiego.
- (3) Parlament Europejski, Rada i Komisja wspólnie proklamowały Europejski filar praw socjalnych w dniu 17 listopada 2017 r. podczas Szczytu Społecznego na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego w Göteborgu. W jego trakcie podkreślono, że dalszy rozwój wymiaru socjalnego Unii wymaga, aby na pierwszym miejscu stawiać obywateli, oraz że konwergencję należy wspierać w drodze działań podejmowanych na wszystkich szczeblach, co potwierdzono w konkluzjach Rady Europejskiej po szczycie w dniach 14 i 15 grudnia 2017 r.
- (4) We wspólnej deklaracji w sprawie priorytetów ustawodawczych UE na lata 2018–2019 Parlament Europejski, Rada i Komisja zobowiązały się do podejmowania działań służących wzmocnieniu społecznego wymiaru Unii przez dążenie do poprawy koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, ochronę pracowników przed zagrożeniami dla zdrowia w miejscu pracy, zapewnienie sprawiedliwego traktowania wszystkich osób na unijnym rynku pracy dzięki nowelizacji przepisów dotyczących delegowania pracowników, a także przez dalszą poprawę transgranicznego egzekwowania przepisów prawa Unii.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 128.

⁽²⁾ Dz.U. C 461 z 21.12.2018, s. 16.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 13 czerwca 2019 r.

- (5) Usprawnienie transgranicznego egzekwowania prawa Unii w dziedzinie mobilności pracowników ma kluczowe znaczenie dla ochrony praw pracowników mobilnych oraz wspierania uczciwej konkurencji między przedsiębiorstwami, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), oraz zwalczania nadużyć.
- (6) Należy ustanowić Europejski Urząd ds. Pracy („Urząd”), aby umożliwić zwiększenie sprawiedliwości i zaufania na rynku wewnętrznym. Urząd powinien mieć jasno określone cele oraz koncentrować się na ograniczonej liczbie zadań, aby zapewnić, by dostępne środki były jak najskuteczniej wykonywane w obszarach, w których Urząd może zapewnić największą wartość dodaną. W tym celu Urząd powinien pomagać państwom członkowskim i Komisji w działaniach na rzecz poprawy dostępu do informacji, powinien wspierać przestrzeganie przepisów i współpracę między państwami członkowskimi w zakresie spójnego, sprawnego i skutecznego stosowania oraz egzekwowania prawa Unii w dziedzinie mobilności pracowników w całej Unii oraz koordynowanie systemów zabezpieczenia społecznego w Unii, a także powinien być mediatorem i ułatwiać rozwiązywanie sporów.
- (7) Poprawa dostępu obywateli i pracodawców, w szczególności MŚP, do informacji dotyczących ich praw i obowiązków w obszarze mobilności pracowników, swobodnego przepływu usług i koordynacji zabezpieczenia społecznego ma kluczowe znaczenie dla umożliwienia im pełnego wykorzystania potencjału rynku wewnętrznego.
- (8) Urząd powinien prowadzić działania w obszarach mobilności pracowników w całej Unii i koordynacji zabezpieczenia społecznego, w tym swobody przepływu pracowników, delegowania pracowników i wysoce mobilnych usług. Powinien on również wspierać współpracę państw członkowskich w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej oraz w innych sytuacjach zagrażających prawidłowemu funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, jak w przypadku firm przykrywek i fikcyjnego samozatrudnienia, bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w zakresie podejmowania decyzji dotyczących środków krajowych. Jeżeli w trakcie wykonywania powierzonych mu zadań Urząd dowie się o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości w takich obszarach prawa Unii jak naruszenie warunków pracy lub zasad bezpieczeństwa i higieny pracy bądź wyzysk pracowników, powinien móc on złożyć odpowiednie doniesienie i współpracować w tych kwestiach z organami krajowymi zainteresowanych państw członkowskich i w stosownych przypadkach z Komisją oraz innymi właściwymi organami unijnymi.
- (9) Zakres działalności Urzędu powinien obejmować konkretne unijne akty prawne wymienione w niniejszym rozporządzeniu, wraz z ich zmianami. Wykaz ten należy rozszerzyć w przypadku przyjęcia dalszych unijnych aktów prawnych w dziedzinie mobilności pracowników w całej Unii.
- (10) Urząd powinien aktywnie uczestniczyć w działaniach unijnych i krajowych podejmowanych w dziedzinie mobilności pracowników w całej Unii i koordynacji zabezpieczenia społecznego, realizować swoje zadania przy pełnej współpracy z instytucjami i organami Unii oraz państw członkowskich, a zarazem unikać powielania pracy oraz wspierać synergie i komplementarność.
- (11) Urząd powinien przyczyniać się do ułatwiania stosowania i egzekwowania prawa Unii w zakresie niniejszego rozporządzenia, a także wspierać egzekwowanie wymienionych przepisów wdrożonych za pośrednictwem mających powszechne zastosowanie układów zbiorowych zgodnie z praktykami państw członkowskich. W tym celu Urząd powinien utworzyć wspólną europejską stronę internetową umożliwiającą dostęp do wszystkich odpowiednich unijnych stron internetowych, a także do krajowych stron internetowych utworzonych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE ⁽⁴⁾ i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE ⁽⁵⁾. Bez uszczerbku dla zadań i działań Komisji Administracyjnej ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 ⁽⁶⁾ („Komisji Administracyjnej”) Urząd powinien również wspomagać koordynację systemów zabezpieczenia społecznego.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”) (Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s. 11).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników (Dz.U. L 128 z 30.4.2014, s. 8).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

- (12) W niektórych przypadkach przyjęto unijne przepisy sektorowe w reakcji na konkretne potrzeby poszczególnych sektorów, np. transportu międzynarodowego, w tym transportu drogowego, kolejowego i morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa. W zakresie niniejszego rozporządzenia Urząd powinien również zajmować się stosowaniem takich unijnych przepisów sektorowych, o ile dotyczą one transgranicznej mobilności pracowników i zabezpieczenia społecznego. Zakres działalności Urzędu, a w szczególności kwestia ewentualnego rozszerzenia jego działania o dalsze unijne akty prawne uwzględniające potrzeby sektorowe w obszarze transportu międzynarodowego, powinien podlegać okresowej ocenie i w stosownych przypadkach przegladowi.
- (13) Działania Urzędu powinny wspierać osoby fizyczne, które podlegają przepisom prawa Unii wchodzącym w zakres niniejszego rozporządzenia, w tym pracowników, osoby samozatrudnione i osoby poszukujące pracy. Takimi osobami powinni być zarówno obywatele Unii, jak i obywatele państw trzecich, którzy legalnie przebywają na terenie Unii, np. pracownicy delegowani, pracownicy przenoszeni wewnątrz przedsiębiorstw lub rezydenci długoterminowi, jak również członkowie ich rodzin, zgodnie z przepisami prawa Unii regulującymi ich mobilność w Unii.
- (14) Ustanowienie Urzędu nie powinno skutkować stworzeniem nowych praw lub obowiązków dla obywateli lub pracodawców, w tym podmiotów gospodarczych lub organizacji nienastawionych na zysk. Powinni oni zostać objęci działaniami Urzędu w zakresie, w jakim podlegają przepisom prawa Unii wchodzącym w zakres niniejszego rozporządzenia. Ścisła współpraca w obszarze egzekwowania prawa nie powinna skutkować nadmiernymi obciążeniami administracyjnymi dla pracowników mobilnych lub pracodawców, w szczególności MŚP, ani zniechęcać pracowników do mobilności.
- (15) Aby umożliwić obywatelom i pracodawcom czerpanie korzyści ze sprawiedliwego i skutecznego rynku wewnętrznego, Urząd powinien wspierać państwa członkowskie w promowaniu możliwości w zakresie ułatwiania mobilności pracowników lub świadczenia usług i zatrudniania pracowników w dowolnym miejscu na terytorium Unii, w tym możliwości korzystania z usług mobilności transgranicznej, takich jak transgraniczne dopasowywanie ofert zatrudnienia, staży i przygotowania zawodowego, jak również programów mobilności, takich jak „Twoja pierwsza praca z EURES-em” lub „ErasmusPRO”. Urząd powinien także przyczyniać się do poprawy przejrzystości informacji, w tym na temat praw i obowiązków określonych w prawie Unii, oraz do poprawy dostępu obywateli i pracodawców do usług; cel ten powinien realizować we współpracy z innymi unijnymi służbami informacyjnymi, takimi jak „Twoja Europa – Porady” oraz przy pełnym wykorzystaniu możliwości portalu „Twoja Europa” i zapewnieniu spójności z tym portalem, który ma stanowić podstawę jednolitego portalu cyfrowego ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 ⁽⁷⁾.
- (16) W tym celu Urząd powinien prowadzić współpracę w ramach innych odpowiednich inicjatyw i sieci Unii, w szczególności europejskiej sieci publicznych służb zatrudnienia, Europejskiej Sieci Przedsiębiorczości, Punktu Koordynacyjnego ds. Transgranicznych, sieci SOLVIT, jak również Komitetu Starszych Inspektorów Pracy oraz z właściwymi służbami krajowymi, takimi jak organy propagujące równe traktowanie oraz wspierające pracowników unijnych i członków ich rodzin, wyznaczone przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą 2014/54/UE. Urząd powinien zastąpić Komisję w zarządzaniu Europejskim Urzędem Koordynacji, stanowiącym część europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES) i utworzonym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 ⁽⁸⁾; w tym poprzez określenie potrzeb użytkowników oraz wymogów biznesowych w celu zapewnienia skuteczności portalu EURES oraz powiązanych usług technologii informatycznej, z wyjątkiem świadczenia usług informatycznych oraz eksploatacji i rozwijania infrastruktury informatycznej, które nadal będzie zapewniać Komisja.
- (17) Aby zapewnić sprawiedliwe, proste i skuteczne stosowanie i egzekwowanie prawa Unii, Urząd powinien wspierać współpracę oraz terminową wymianę informacji między państwami członkowskimi. Wraz z pozostałym personelem krajowi urzędnicy łącznikowi pracujący w Urzędzie powinni wspierać państwa członkowskie w wywiązywaniu się z obowiązków w zakresie współpracy, przyspieszać wymianę informacji przy pomocy specjalnych procedur ograniczających opóźnienia, jak również zapewniać powiązania z pozostałymi urzędnikami łącznikowymi, organami oraz punktami kontaktowymi powołanymi na podstawie prawa Unii. Urząd powinien zachęcać do stosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie skutecznej i efektywnej współpracy transgranicznej, m.in. elektronicznych narzędzi wymiany danych takich jak system elektronicznej wymiany informacji dotyczących zabezpieczenia społecznego oraz system wymiany informacji na rynku wewnętrznym (IMI), a także przyczyniać się do dalszej cyfryzacji procedur i poprawy narzędzi informatycznych wykorzystywanych do wymiany wiadomości pomiędzy organami krajowymi.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/589 z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia (EURES), dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności i dalszej integracji rynków pracy oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 492/2011 i (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 107 z 22.4.2016, s. 1).

- (18) Aby zwiększyć zdolności państw członkowskich w zakresie zapewniania ochrony osobom korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się oraz w zakresie zwalczania nadużyć o wymiarze transgranicznym w odniesieniu do prawa Unii w zakresie niniejszego rozporządzenia, Urząd powinien wspierać organy krajowe w przeprowadzaniu uzgodnionych i wspólnych inspekcji, m.in. przez ułatwianie ich realizacji zgodnie z art. 10 dyrektywy 2014/67/UE. Takie inspekcje powinny być przeprowadzane na wniosek państw członkowskich lub za ich zgodą w odpowiedzi na sugestię Urzędu. Urząd powinien zapewniać państwom członkowskim uczestniczącym w takich uzgodnionych i wspólnych inspekcjach wsparcie strategiczne, logistyczne i techniczne, przy pełnym poszanowaniu wymogów dotyczących poufności. Inspekcje należy przeprowadzać w porozumieniu z zainteresowanymi państwami członkowskimi oraz w pełnej zgodności z prawem krajowym lub praktyką państw członkowskich, w których mają miejsce inspekcje. Państwa członkowskie powinny podjąć działania następcze uwzględniające wyniki uzgodnionych i wspólnych inspekcji zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową.
- (19) Uzgodnione i wspólne inspekcje nie powinny zastępować ani naruszać kompetencji krajowych. Ponadto organy krajowe powinny być w pełni zaangażowane w prowadzenie takich inspekcji i dysponować pełnymi uprawnieniami. Jeżeli za inspekcje na szczeblu krajowym odpowiedzialne są związki zawodowe, uzgodnione i wspólne inspekcje powinny być przeprowadzane po uzyskaniu zgody odpowiednich partnerów społecznych i we współpracy z nimi.
- (20) Aby śledzić pojawiające się tendencje, wyzwania lub luki w dziedzinie mobilności pracowników oraz koordynacji systemów zabezpieczeń społecznych, Urząd powinien wypracować zdolności analityczne oraz w zakresie oceny ryzyka we współpracy z państwami członkowskimi i w stosownych przypadkach z partnerami społecznymi. Powinny one obejmować przeprowadzanie analiz i badań rynku pracy, jak również wzajemnych ocen. Urząd powinien monitorować potencjalne zaburzenia równowagi w zakresie umiejętności i transgranicznego przepływu siły roboczej, w tym ewentualny wpływ takich zaburzeń na spójność terytorialną. Urząd powinien również pomagać w ocenie ryzyka, o której mowa w art. 10 dyrektywy 2014/67/UE. Urząd powinien zapewnić synergię i komplementarność z agencjami unijnymi, służbami lub sieciami. Działania w tym zakresie powinny obejmować konsultacje z SOLVIT-em i podobnymi służbami na temat wyzwań sektorowych i powtarzających się problemów związanych z mobilnością pracowników w zakresie niniejszego rozporządzenia. Urząd powinien również ułatwiać i usprawniać działania związane z gromadzeniem danych przewidziane w prawie Unii w zakresie niniejszego rozporządzenia. Nie pociąga to za sobą nowych obowiązków sprawozdawczych państw członkowskich.
- (21) Aby zwiększyć potencjał organów krajowych w obszarach mobilności pracowników i koordynacji zabezpieczenia społecznego oraz spójność w stosowaniu prawa Unii w zakresie niniejszego rozporządzenia, Urząd powinien udzielać organom krajowym wsparcia operacyjnego, m.in. w drodze opracowania praktycznych wytycznych, ustanowienia programów szkoleń i wzajemnego uczenia się, w tym dla inspektoratów pracy, aby poradzić sobie z takimi wyzwaniami jak fikcyjne samozatrudnienie i nadużycia związane z delegowaniem pracowników, a także w drodze propagowania projektów wzajemnej pomocy, ułatwiania takich wymian personelu jak te, o których mowa w art. 8 dyrektywy 2014/67/UE, jak również w drodze wspierania kampanii uświadamiających organizowanych przez państwa członkowskie w celu informowania obywateli i pracodawców o ich prawach i obowiązkach. Urząd powinien promować wymianę, upowszechnianie dobrych praktyk i wiedzy oraz wzajemne zrozumienie różnych krajowych systemów i praktyk.
- (22) Urząd powinien wykorzystać efekt synergii między swoim zadaniem celem zapewnienia sprawiedliwej mobilności pracowników oraz przeciwdziałania pracy nierejestrowanej. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia termin „przeciwdziałanie” oznacza zapobieganie takiej pracy, zniechęcanie do niej, jej zwalczanie oraz promowanie jej rejestrowania. Posiłkując się wiedzą i metodami działania europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej, ustanowionej decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/344⁽⁹⁾, Urząd powinien powołać, przy udziale partnerów społecznych, stałą grupę roboczą również zwaną platformą na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej. Urząd powinien zapewnić sprawne przekazanie obecnych działań platformy ustanowionej decyzją (UE) 2016/344 tej nowej grupie roboczej w ramach Urzędu.
- (23) Urząd powinien pełnić rolę mediatora. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość przedstawiania Urzędowi spornych indywidualnych przypadków w celu mediacji, jeżeli nie udało im się rozstrzygnąć tych kwestii poprzez kontakty bezpośrednie i w drodze dialogu. Mediacje powinny dotyczyć wyłącznie sporów pomiędzy państwami członkowskimi, natomiast osoby fizyczne i pracodawcy doświadczający trudności w egzekwowaniu swoich praw wynikających z prawa Unii powinni móc nadal korzystać z takich wyspecjalizowanych służb jak sieć SOLVIT, do której Urząd powinien przekazywać takie sprawy. Z kolei sieć SOLVIT powinna móc przekazywać Urzędowi do rozpatrzenia te sprawy, których nie można rozwiązać z powodu różnic między administracjami krajowymi. Urząd powinien pełnić rolę mediatora bez uszczerbku dla właściwości Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej („Trybunału Sprawiedliwości”) w zakresie interpretowania prawa Unii oraz bez uszczerbku dla właściwości Komisji Administracyjnej.

⁽⁹⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/344 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie utworzenia europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej (Dz.U. L 65 z 11.3.2016, s. 12).

- (24) Europejskie ramy interoperacyjności (EIF) zawierają zasady i zalecenia dotyczące sposobów poprawy zarządzania działaniami w obszarze interoperacyjności i świadczenia usług publicznych, ustanawiania stosunków między organizacjami oraz stosunków transgranicznych, usprawniania procesów wspierających cyfrowe usługi skierowane do końcowych odbiorców oraz zapewniania, aby obowiązujące i nowe przepisy wspierały zasady interoperacyjności. Europejska referencyjna architektura interoperacyjności (EIRA) jest strukturą generyczną, złożoną z zasad i wytycznych mających zastosowanie do wdrażania rozwiązań interoperacyjnych, o których mowa w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240⁽¹⁰⁾. W kwestiach dotyczących interoperacyjności Urząd powinien kierować się EIF i EIRA oraz opierać się na tych zasadach.
- (25) Celem Urzędu powinno być zapewnienie lepszego dostępu do informacji i usług online zainteresowanym podmiotom unijnym i krajowym oraz ułatwienie wymiany informacji między nimi. W związku z tym Urząd powinien wspierać w miarę możliwości stosowanie narzędzi cyfrowych. Nie tylko systemy informatyczne i strony internetowe, ale i narzędzia cyfrowe, takie jak platformy internetowe i internetowe bazy danych, odgrywają coraz większą rolę w transgranicznej mobilności siły roboczej na rynku. Takie narzędzia są zatem przydatne do zapewnienia łatwego dostępu do istotnych informacji w formie elektronicznej oraz ułatwiania zainteresowanym podmiotom unijnym i krajowym wymiany informacji związanych z ich działalnością transgraniczną.
- (26) Urząd powinien dążyć do zapewniania zgodności stron internetowych oraz mobilnych aplikacji stworzonych do realizacji zadań określonych w niniejszym rozporządzeniu z odpowiednimi unijnymi wymogami dostępności. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102⁽¹¹⁾ nakłada na państwa członkowskie obowiązek dopilnowania, by strony internetowe ich instytucji publicznych były zgodne z zasadami ich postrzegalności, funkcjonalności, zrozumiałości i integralności oraz by spełniały wymogi tej dyrektywy. Dyrektywa ta nie ma zastosowania do stron internetowych ani mobilnych aplikacji instytucji, organów, urzędów i agencji Unii. Jednak Urząd powinien dążyć do zapewnienia zgodności z zasadami określonymi w tej dyrektywie.
- (27) Urząd powinien działać i być zarządzany zgodnie z zasadami wspólnego oświadczenia Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej z dnia 19 lipca 2012 r. w sprawie agencji zdecentralizowanych.
- (28) Zasada równości jest podstawową zasadą prawa Unii. Wymaga ona zapewnienia równości kobiet i mężczyzn we wszystkich obszarach, w tym zatrudnienia, pracy i wynagrodzenia. Wszystkie strony powinny dążyć do osiągnięcia równowagi pod względem reprezentacji kobiet i mężczyzn w Zarządzie i w Grupie Zainteresowanych Stron. Zarząd powinien dążyć do osiągnięcia tego celu również przy wyznaczaniu osób na stanowiska przewodniczącego i zastępców przewodniczącego.
- (29) W celu zapewnienia skutecznego funkcjonowania Urzędu w jego Zarządzie powinny być reprezentowane państwa członkowskie i Komisja. Parlament Europejski i międzysektorowe organizacje partnerów społecznych na szczeblu unijnym, reprezentujące w równym stopniu związki zawodowe i organizacje pracodawców oraz odpowiednio reprezentujące MŚP, również mogą wyznaczyć przedstawicieli do Zarządu. Skład Zarządu, w tym wybór jego przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, powinien być zgodny z zasadą równowagi płci oraz uwzględniać doświadczenie i kwalifikacje. Aby Urząd mógł skutecznie i efektywnie funkcjonować, jego Zarząd powinien w szczególności przyjmować roczny program prac, realizować zadania związane z budżetem Urzędu, przyjmować przepisy finansowe mające zastosowanie do Urzędu, powoływać dyrektora wykonawczego oraz ustanawiać procedury podejmowania przez dyrektora wykonawczego decyzji związanych z zadaniami operacyjnymi Urzędu. Przedstawiciele państw trzecich stosujących unijne zasady w zakresie niniejszego rozporządzenia powinni mieć możliwość uczestniczenia w posiedzeniach Zarządu jako obserwatorzy.
- (30) W wyjątkowych przypadkach, gdy konieczne jest zapewnienie maksymalnego poziomu poufności, niezależny ekspert wyznaczony przez Parlament Europejski oraz przedstawiciele międzysektorowych organizacji partnerów społecznych na szczeblu Unii nie powinni uczestniczyć w obradach Zarządu. Taką zasadę należy wyraźnie określić w regulaminie Zarządu i stosować wyłącznie w odniesieniu do szczególnie chronionych informacji dotyczących indywidualnych przypadków, aby nadmiernie nie ograniczać skutecznego udziału ww. eksperta i przedstawicieli w pracach Zarządu.
- (31) W celu zapewnienia ogólnego zarządzania administracyjnego i wykonywania zadań powierzonych Urzędowi należy wyznaczyć Dyrektora Wykonawczego. Inni pracownicy mogą zastępować Dyrektora Wykonawczego, jeżeli zostanie to uznane za konieczne w celu zapewnienia bieżącego zarządzania Urzędem, zgodnie z wewnętrznymi zasadami Urzędu i bez tworzenia dodatkowych stanowisk kierowniczych.

⁽¹⁰⁾ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2240 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiająca program na rzecz rozwiązań interoperacyjnych i wspólnych ram dla europejskich administracji publicznych, przedsiębiorstw i obywateli (program ISA²) jako środek modernizacji sektora publicznego (Dz.U. L 318 z 4.12.2015, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego (Dz.U. L 327 z 2.12.2016, s. 1).

- (32) Bez uszczerbku dla uprawnień Komisji Zarząd i Dyrektor Wykonawczy powinni być niezależni w wykonywaniu swoich obowiązków i działać w interesie publicznym.
- (33) W dziedzinach wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia Urząd powinien polegać bezpośrednio na wiedzy specjalistycznej odpowiednich zainteresowanych podmiotów, co ma umożliwić specjalna Grupa Zainteresowanych Stron. Jej członkowie powinni reprezentować partnerów społecznych na szczeblu Unii, w tym uznanych unijnych sektorowych partnerów społecznych reprezentujących sektory szczególnie zainteresowane kwestiami mobilności pracowników. Grupa Zainteresowanych Stron powinna być informowana z wyprzedzeniem i móc przedłożyć Urzędowi opinie na żądanie lub z własnej inicjatywy. Realizując swoje działania, Grupa Zainteresowanych Stron będzie należało uwzględniać opinie i korzystać z wiedzy fachowej Komitetu Doradczego ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego ustanowionego na mocy rozporządzenia (WE) nr 883/2004 oraz Komitetu Doradczego ds. Swobodnego Przepływu Pracowników ustanowionego na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 ⁽¹²⁾.
- (34) Aby zagwarantować Urzędowi pełną autonomię i niezależność, należy mu przyznać odrębny budżet, którego dochody pochodziłyby z budżetu ogólnego Unii, ewentualnych dobrowolnych wkładów finansowych państw członkowskich oraz wkładów państw trzecich uczestniczących w pracach Urzędu. W wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach Urząd powinien być również w stanie zawierać umowy o delegowaniu zadań lub otrzymywać dotacje ad hoc, jak również pobierać opłaty za publikacje i świadczone przez siebie usługi.
- (35) Usługi tłumaczeniowe niezbędne do funkcjonowania Urzędu powinny być świadczone przez Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej („Centrum Tłumaczeń”). Urząd powinien współpracować z Centrum Tłumaczeń, aby określić wskaźniki jakości, terminowości i poufności, jasno określić swoje potrzeby i priorytety oraz stworzyć przejrzyste i obiektywne procedury procesu tłumaczenia.
- (36) Przetwarzanie danych osobowych w ramach niniejszego rozporządzenia powinno odbywać się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 ⁽¹³⁾ lub rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 ⁽¹⁴⁾, w zależności od tego, które z nich ma zastosowanie. Wymaga to m.in. wprowadzenia odpowiednich środków technicznych i organizacyjnych umożliwiających spełnienie obowiązków nałożonych na mocy tych rozporządzeń, w szczególności środków w zakresie zgodności z prawem i bezpieczeństwa przetwarzania danych, przekazywania informacji oraz praw osób, których dane dotyczą.
- (37) Aby zapewnić przejrzyste funkcjonowanie Urzędu, powinno mieć do niego zastosowanie rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁵⁾. Działania Urzędu powinny podlegać kontroli Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z art. 228 TFUE.
- (38) Do Urzędu powinno mieć zastosowanie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽¹⁶⁾; powinien on przystąpić do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).
- (39) Państwo członkowskie, w którym Urząd będzie miał swoją siedzibę, powinno zapewnić jak najlepsze warunki umożliwiającej właściwe funkcjonowanie Urzędu.
- (40) Aby zapewnić otwarte i przejrzyste warunki zatrudnienia oraz równe traktowanie pracowników, do pracowników i Dyrektora Wykonawczego Urzędu powinien mieć zastosowanie regulamin pracowniczy urzędników Unii i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii, ustanowione w rozporządzeniu Rady (EWG, Euratom, EWWiS) nr 259/68 ⁽¹⁷⁾ (zwane dalej „regulaminem pracowniczym” oraz „warunkami zatrudnienia”), w tym przepisy dotyczące tajemnicy służbowej lub inne równoważne wymogi poufności.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie swobodnego przepływu pracowników wewnątrz Unii (Dz.U. L 141 z 27.5.2011, s. 1).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchyłające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽¹⁷⁾ Dz.U. L 56 z 4.3.1968, s. 1.

- (41) W ramach kompetencji poszczególnych podmiotów Urząd powinien współpracować z agencjami unijnymi, w szczególności agencjami działającymi w dziedzinie zatrudnienia i polityki społecznej, bazując na ich wiedzy specjalistycznej oraz maksymalizując synergie, a mianowicie: z Europejską Fundacją na rzecz Poprawy Warunków Życia i Pracy (Eurofound), Europejskim Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop), Europejską Agencją Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy (EU-OSHA) oraz z Europejską Fundacją Kształcenia (ETF), jak również – w zakresie walki z przestępczością zorganizowaną i handlem ludźmi – z Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol) i Agencją Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust). Taka współpraca powinna zapewnić koordynację, promować synergie i unikać powielania ich działań.
- (42) W dziedzinie koordynacji zabezpieczenia społecznego Urząd i Komisja Administracyjna powinny ściśle współpracować, aby osiągnąć efekt synergii i unikać powielania działań.
- (43) Aby nadać wymiar operacyjny działaniom podejmowanym przez istniejące organy w obszarach wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia, Urząd powinien wykonywać zadania Komitetu Technicznego ds. Swobodnego Przepływu Pracowników powołanego na mocy rozporządzenia (UE) nr 492/2011, Komitetu Ekspertów ds. Delegowania Pracowników ustanowionego decyzją Komisji 2009/17/WE⁽¹⁸⁾, włącznie z wymianą informacji dotyczących współpracy administracyjnej oraz pomocą w kwestiach dotyczących wdrażania i transgranicznego egzekwowania przepisów, oraz europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej ustanowionej decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/344. Gdy Urząd uzyska zdolność operacyjną, wspomniane organy powinny przestać istnieć. Zarząd może podjąć decyzję o utworzeniu specjalnych grup roboczych lub grup ekspertów.
- (44) Komitet Doradczy ds. Koordynacji Systemów Zabezpieczenia Społecznego oraz Komitet Doradczy ds. Swobodnego Przepływu Pracowników zapewniają forum na potrzeby konsultacji z partnerami społecznymi i przedstawicielami rządów na szczeblu krajowym. Urząd powinien wносить wkład w prace tych komitetów i może uczestniczyć w ich posiedzeniach.
- (45) Aby odzwierciedlić nową strukturę instytucjonalną, należy zmienić rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylić decyzję (UE) 2016/344, po rozpoczęciu działalności przez Urząd.
- (46) Urząd powinien szanować różnorodność krajowych systemów stosunków pracy oraz niezależność partnerów społecznych, jak wyraźnie określono w TFUE. Udział w działaniach Urzędu nie narusza kompetencji, zobowiązań ani obowiązków państw członkowskich wynikających m.in. z odpowiednich mających zastosowanie konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), takich jak Konwencja nr 81 dotycząca inspekcji pracy w przemyśle i handlu, ani też uprawnień państw członkowskich do regulowania, mediacji lub monitorowania krajowych stosunków pracy, w szczególności w odniesieniu do wykonywania prawa do rokowań zbiorowych oraz podejmowania działań zbiorowych.
- (47) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie przyczynianie się do zapewniania, w jego zakresie, mobilności siły roboczej na terytorium Unii oraz wspomaganie państw członkowskich i Komisji w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w Unii, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające w sposób nieskoordynowany, natomiast ze względu na transgraniczny charakter tych działań i potrzebę wzmożonej współpracy między państwami członkowskimi możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodne z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z określoną w tym artykule zasadą proporcjonalności niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (48) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami zatwierdzonymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, jak uznano w art. 6 TUE,

⁽¹⁸⁾ Decyzja Komisji 2009/17/WE z dnia 19 grudnia 2008 r. ustanawiająca Komitet Ekspertów ds. Delegowania Pracowników (Dz.U. L 8 z 13.1.2009, s. 26).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

ZASADY

Artykuł 1

Ustanowienie, przedmiot i zakres

1. Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się Europejski Urząd ds. Pracy („Urząd”).
2. Urząd zapewnia pomoc państwom członkowskim i Komisji w skutecznym stosowaniu i egzekwowaniu prawa Unii w zakresie mobilności pracowników oraz koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego na terenie Unii. Urząd działa w zakresie aktów prawa Unii wymienionych w ust. 4, w tym wszystkich dyrektyw, rozporządzeń i decyzji opartych na tych aktach, oraz przyszłych wiążących aktach prawa Unii, które powierzają zadania Urzędowi.
3. Niniejsze rozporządzenie w żaden sposób nie wpływa na korzystanie z praw podstawowych uznanych w państwach członkowskich i na szczeblu Unii, w tym z prawa do lub swobody podejmowania strajku lub innych działań objętych szczególnymi systemami stosunków pracy w państwach członkowskich, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową. Niniejsze rozporządzenie nie wpływa również na prawo do negocjowania, zawierania i egzekwowania umów zbiorowych ani podejmowania działań zbiorowych zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową.
4. Zakres działalności Urzędu powinien obejmować następujące akty prawa Unii, wraz z przyszłymi zmianami do tych aktów:
 - a) dyrektywę 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁹⁾;
 - b) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE;
 - c) rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 ⁽²⁰⁾, włącznie z przepisami rozporządzeń Rady (EWG) nr 1408/71 ⁽²¹⁾ i (EWG) nr 574/72 ⁽²²⁾ w zakresie, w jakim są nadal stosowane, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 ⁽²³⁾ i rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 ⁽²⁴⁾ rozszerzające zastosowanie przepisów rozporządzeń (EWG) nr 1408/71 i (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo;
 - d) rozporządzenie (UE) nr 492/2011;

⁽¹⁹⁾ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1).

⁽²⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 284 z 30.10.2009, s. 1).

⁽²¹⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 1408/71 z dnia 14 czerwca 1971 r. w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób prowadzących działalność na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 149 z 5.7.1971, s. 2).

⁽²²⁾ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 574/72 z dnia 21 marca 1972 r. w sprawie wykonywania rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych i ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 74 z 27.3.1972, s. 1).

⁽²³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz.U. L 344 z 29.12.2010, s. 1).

⁽²⁴⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1).

- e) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/54/UE;
- f) rozporządzenie (UE) 2016/589;
- g) rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁵⁾;
- h) dyrektywę 2006/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽²⁶⁾;
- i) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 ⁽²⁷⁾.

5. Zakres działalności Urzędu obejmuje przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące wspierania współpracy państw członkowskich w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej.

6. Niniejsze rozporządzenie nie narusza kompetencji państw członkowskich w dziedzinie stosowania i egzekwowania aktów prawa Unii wymienionych w ust. 4.

Nie wpływa ono na prawa ani obowiązki obywateli ani pracodawców przyznane na mocy prawa Unii lub prawa krajowego albo praktyki ani na prawa i obowiązki władz krajowych z nich wynikające, ani na niezależność partnerów społecznych, jak określono w TFUE.

Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących umów dwustronnych i ustaleń dotyczących współpracy administracyjnej między państwami członkowskimi, w szczególności tych dotyczących uzgodnionych i wspólnych inspekcji.

Artykuł 2

Cele

Urząd ma przyczyniać się do zapewnienia sprawiedliwej mobilności pracowników w całej Unii oraz wspierać państwa członkowskie i Komisję w koordynowaniu systemów zabezpieczenia społecznego w Unii. W tym celu i zgodnie z zakresem określonym w art. 1 Urząd:

- a) ułatwia uzyskiwanie informacji o prawach i obowiązkach w dziedzinie mobilności pracowników w całej Unii oraz dostęp do odpowiednich usług;
- b) ułatwia i wspiera współpracę państw członkowskich w zakresie egzekwowania odpowiednich przepisów prawa Unii w całej Unii, w tym w drodze ułatwiania uzgodnionych i wspólnych inspekcji;
- c) prowadzi mediacje i pomaga w rozstrzyganiu sporów transgranicznych między państwami członkowskimi; oraz
- d) wspiera współpracę państw członkowskich w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej.

Artykuł 3

Status prawny

1. Urząd jest organem unijnym i posiada osobowość prawną.

⁽²⁵⁾ Rozporządzenie (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniające rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) nr 2135/98, jak również uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 1).

⁽²⁶⁾ Dyrektywa 2006/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie minimalnych warunków wykonania rozporządzeń Rady (EWG) nr 3820/85 i (EWG) nr 3821/85 dotyczących przepisów socjalnych odnoszących się do działalności w transporcie drogowym oraz uchylająca dyrektywę Rady 88/599/EWG (Dz.U. L 102 z 11.4.2006, s. 35).

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiające wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylające dyrektywę Rady 96/26/WE (Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 51).

2. W każdym z państw członkowskich Urząd posiada zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych o najszerzym zakresie przyznanym przez ich prawo krajowe osobom prawnym. Może on zwłaszcza nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchome oraz być stroną postępowań.

ROZDZIAŁ II

ZADANIA URZĘDU

Artykuł 4

Zadania Urzędu

Aby osiągnąć powierzone mu cele, Urząd realizuje następujące zadania:

- a) ułatwia uzyskiwanie informacji i koordynuje sieć EURES zgodnie z art. 5 i 6;
- b) ułatwia współpracę i wymianę informacji między państwami członkowskimi w celu spójnego, sprawnego i skutecznego stosowania i egzekwowania odpowiednich przepisów prawa Unii, zgodnie z art. 7;
- c) koordynuje i wspiera uzgodnione i wspólne inspekcje, zgodnie z art. 8 i 9;
- d) przeprowadza analizy i dokonuje oceny ryzyka z zakresu zagadnień dotyczących transgranicznej mobilności pracowników, zgodnie z art. 10;
- e) pomaga państwom członkowskim w budowaniu potencjału w zakresie skutecznego stosowania i egzekwowania odpowiednich przepisów prawa Unii, zgodnie z art. 11;
- f) wspiera państwa członkowskie w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej, zgodnie z art. 12;
- g) prowadzi mediacje w przypadku sporów między państwami członkowskimi dotyczących stosowania odpowiednich przepisów prawa Unii, zgodnie z art. 13.

Artykuł 5

Informacje dotyczące mobilności pracowników

Urząd zwiększa dostępność i poprawia jakość ogólnych informacji zapewnianych obywatelom, pracodawcom i organizacjom partnerów społecznych na temat praw i obowiązków wynikających z aktów prawa Unii wymienionych w art. 1 ust. 4, aby ułatwić mobilność pracowników w całej Unii. W tym celu Urząd:

- a) przyczynia się do dostarczania odpowiednich informacji o prawach i obowiązkach obywateli w sytuacjach transgranicznej mobilności pracowników, w tym za pośrednictwem wspólnej unijnej strony internetowej stanowiącej wspólny portal dostępu do źródeł informacji i usług na poziomie unijnym i krajowym we wszystkich językach urzędowych Unii, ustanowionej na mocy rozporządzenia (UE) 2018/1724;
- b) wspiera państwa członkowskie w stosowaniu rozporządzenia (UE) 2016/589;
- c) wspiera państwa członkowskie w wypełnianiu obowiązków w zakresie dostępu do informacji i rozpowszechniania informacji dotyczących swobodnego przepływu pracowników, w szczególności zgodnie z art. 6 dyrektywy 2014/54/UE i art. 22 rozporządzenia (UE) 2016/589, informacji dotyczących koordynacji zabezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 76 ust. 4 i 5 rozporządzenia (WE) nr 883/2004, oraz informacji dotyczących delegowania pracowników, zgodnie z art. 5 dyrektywy 2014/67/UE, w tym przez odniesienie do krajowych źródeł informacji, takich jak jedna oficjalna krajowa strona internetowa;

- d) wspiera starania państw członkowskich na rzecz zwiększenia dokładności, kompletności i przystępności odpowiednich krajowych źródeł informacji i usług, zgodnie z kryteriami jakości określonymi w rozporządzeniu (UE) 2018/1724;
- e) wspiera państwa członkowskie w usprawnianiu działań informacyjnych oraz dobrowolnego świadczenia obywatelom i pracodawcom usług w zakresie mobilności transgranicznej;
- f) ułatwia współpracę właściwych organów wyznaczonych zgodnie z dyrektywą 2014/54/UE do udzielania obywatelom i pracodawcom informacji, porad i wsparcia w obszarze mobilności pracowników na rynku wewnętrznym.

Artykuł 6

Koordinacja sieci EURES

Aby wesprzeć państwa członkowskie w zapewnianiu obywatelom i pracodawcom za pośrednictwem sieci EURES usług, takich jak transgraniczne dopasowywanie ofert zatrudnienia, staży i przygotowania zawodowego do przebiegu dotychczasowej działalności zawodowej, i tym samym ułatwić mobilność pracowników w całej Unii, Urząd zarządza Europejskim Urzędem Koordynacji EURES ustanowionym na mocy art. 7 rozporządzenia (UE) 2016/589.

Europejski Urząd Koordynacji, zarządzany przez Urząd, wypełnia swoje obowiązki zgodnie z art. 8 rozporządzenia (UE) 2016/589, z wyłączeniem kwestii technicznej eksploatacji i rozbudowy portalu EURES i powiązanych usług informatycznych, którymi nadal zarządza Komisja. Urząd, za którego odpowiedzialność ponosi Dyrektor Wykonawczy w zakresie określonym w art. 22 ust. 4 lit. n) niniejszego rozporządzenia, zapewnia, aby ta działalność była w pełni zgodna z wymogami obowiązujących przepisów o ochronie danych, w tym z wymogiem dotyczącym wyznaczenia inspektora ochrony danych, zgodnie z art. 36 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 7

Współpraca i wymiana informacji między państwami członkowskimi

1. Urząd ułatwia współpracę i szybszą wymianę informacji między państwami członkowskimi oraz wspiera je w skutecznym wywiązywaniu się z obowiązków w zakresie współpracy, m.in. w zakresie wymiany informacji, określonych w przepisach prawa Unii wchodzących w zakres niniejszego rozporządzenia.

W tym celu Urząd w szczególności:

- a) na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego wspiera organy krajowe w identyfikowaniu odpowiednich punktów kontaktowych organów krajowych w innych państwach członkowskich;
- b) na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego ułatwia działania następcze podejmowane w odpowiedzi na nadesłane wnioski i w następstwie wymiany informacji między organami krajowymi, zapewniając wsparcie logistyczne i techniczne, w tym w postaci usług tłumaczenia pisemnego i ustnego, oraz za pomocą wymiany wiadomości na temat stanu spraw;
- c) promuje najlepsze praktyki, dzieli się nimi oraz przyczynia się do ich upowszechniania w państwach członkowskich;
- d) na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego ułatwia i wspiera w stosownych przypadkach transgraniczne procedury egzekwowania kar i grzywien, objęte zakresem niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 1;
- e) przedstawia Komisji dwa razy w roku sprawozdania dotyczące nierozstrzygniętych kwestii między państwami członkowskimi oraz, rozważa, czy, przekazać je do mediacji zgodnie z art. 13 ust. 2.

2. Na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego i w ramach wykonywania swoich zadań Urząd dostarcza informacje, aby wesprzeć zainteresowane państwo członkowskie w skutecznym stosowaniu aktów prawa Unii wchodzących w zakres kompetencji Urzędu.

3. Urząd wspiera stosowanie elektronicznych narzędzi i procedur wymiany wiadomości między organami krajowymi, w tym stosowanie systemu IMI.

4. Urząd zachęca do stosowania innowacyjnych podejść do skutecznej i wydajnej współpracy transgranicznej oraz propaguje ewentualne wspólne wykorzystywanie mechanizmów wymiany elektronicznej i elektronicznych baz danych przez państwa członkowskie w celu ułatwienia dostępu do danych w czasie rzeczywistym i wykrywania nadużyć, a także może proponować ewentualne usprawnienia w korzystaniu z tych mechanizmów i baz danych. Urząd składa sprawozdania Komisji z myślą o dalszym rozwijaniu mechanizmów wymiany elektronicznej i elektronicznych baz danych.

Artykuł 8

Koordinacja i wsparcie uzgodnionych i wspólnych inspekcji

1. Na wniosek co najmniej jednego państwa członkowskiego Urząd koordynuje i wspiera uzgodnione lub wspólne inspekcje w dziedzinach wchodzących w zakres jego kompetencji. Urząd może również z własnej inicjatywy zasugerować organom zainteresowanych państw członkowskich przeprowadzenie uzgodnionej lub wspólnej inspekcji.

Uzgodnione i wspólne inspekcje wymagają zgody zainteresowanych państw członkowskich.

Organizacje partnerów społecznych na szczeblu krajowym mogą zgłaszać sprawy do rozpatrzenia przez Urząd.

2. Na potrzeby niniejszego rozporządzenia:

- a) uzgodnione inspekcje oznaczają inspekcje prowadzone w co najmniej dwóch państwach członkowskich równocześnie w odniesieniu do powiązanych spraw, gdy każdy organ krajowy działa na własnym terytorium, i w stosownych przypadkach wspierane przez pracowników Urzędu;
- b) wspólne inspekcje oznaczają inspekcje prowadzone w państwie członkowskim z udziałem organów krajowych co najmniej jednego innego zainteresowanego państwa członkowskiego i w stosownych przypadkach wspierane przez pracowników Urzędu.

3. Zgodnie z zasadą lojalnej współpracy państwa członkowskie starają się uczestniczyć w uzgodnionych lub wspólnych inspekcjach.

Uzgodniona lub wspólna inspekcja wymaga uprzedniej zgody wszystkich uczestniczących państw członkowskich, zaś o takiej zgodzie należy poinformować za pośrednictwem krajowych urzędników łącznikowych wyznaczonych na podstawie art. 32.

W przypadku gdy co najmniej jedno państwo członkowskie postanawia nie uczestniczyć w uzgodnionej lub wspólnej inspekcji, organy krajowe innych państw członkowskich przeprowadzają taką inspekcję jedynie w uczestniczących państwach członkowskich. Państwa członkowskie, które postanowiły nie uczestniczyć w inspekcji, zachowują poufność informacji na temat takiej inspekcji.

4. Urząd ustanawia i przyjmuje warunki w celu zapewnienia odpowiednich działań następnych, w sytuacji gdy państwo członkowskie postanawia nie uczestniczyć w uzgodnionej lub wspólnej inspekcji.

W takich przypadkach zainteresowane państwo członkowskie bez zbędnej zwłoki powiadamia Urząd i pozostałe zainteresowane państwa członkowskie na piśmie, w tym drogą elektroniczną, o przyczynach swojej decyzji oraz ewentualnie o środkach, jakie zamierza zastosować w celu rozwiązania sprawy, a także o wynikach zastosowania takich środków po ich uzyskaniu. Urząd może zaproponować, by państwo członkowskie, które nie uczestniczyło w uzgodnionej lub wspólnej inspekcji, dobrowolnie przeprowadziło własną inspekcję.

5. Państwa członkowskie i Urząd zachowują w stosunku do osób trzecich poufność informacji na temat planowanych inspekcji.

Artykuł 9

Ustalenia dotyczące uzgodnionych i wspólnych inspekcji

1. Umowa o przeprowadzeniu uzgodnionej inspekcji lub wspólnej inspekcji zawarta między uczestniczącymi państwami członkowskimi i Urzędem określa warunki przeprowadzania tej inspekcji, w tym zakres i cel inspekcji oraz

w stosownych przypadkach ustalenia dotyczące udziału w niej pracowników Urzędu. Umowa może zawierać postanowienia, które umożliwiają przeprowadzenie uzgodnionych lub wspólnych inspekcji z krótkim wyprzedzeniem, po ich uprzednim uzgodnieniu i zaplanowaniu. Urząd opracowuje wzór takiej umowy zgodnie z prawem Unii oraz prawem krajowym lub praktyką krajową.

2. Uzgodnione i wspólne inspekcje przeprowadza się zgodnie z prawem lub praktyką państw członkowskich, w których dokonywane są inspekcje. Działania następcze po takich inspekcjach realizuje się zgodnie z prawem lub praktyką zainteresowanych państw członkowskich.

3. Uzgodnione i wspólne inspekcje przeprowadza się w sposób skuteczny pod względem operacyjnym. W tym celu w umowie w sprawie inspekcji państwa członkowskie przyznają urzędnikom z innego państwa członkowskiego uczestniczącego w takich inspekcjach odpowiednią rolę i status, zgodnie z prawem lub praktyką państwa członkowskiego, w którym dokonywana jest inspekcja.

4. Na wniosek zainteresowanych państw członkowskich Urząd zapewnia państwom członkowskim prowadzącym uzgodnione lub wspólne inspekcje wsparcie koncepcyjne, logistyczne i techniczne oraz w stosownych przypadkach doradztwo prawne, w tym usługi tłumaczenia pisemnego i ustnego.

5. Pracownicy Urzędu mogą być obecni podczas inspekcji w charakterze obserwatorów i udzielać wsparcia logistycznego oraz mogą uczestniczyć w uzgodnionej lub wspólnej inspekcji za uprzednią zgodą państwa członkowskiego, na terytorium którego jego członkowie będą udzielali wsparcia na potrzeby inspekcji, zgodnie z prawem lub praktyką danego państwa członkowskiego.

6. Organ państwa członkowskiego przeprowadzający uzgodnioną lub wspólną inspekcję składa Urzędowi sprawozdanie dotyczące jej wyników w tym państwie członkowskim oraz ogólnego przebiegu uzgodnionej lub wspólnej inspekcji nie później niż sześć miesięcy po jej zakończeniu.

7. Można wykorzystać informacje zgromadzone podczas uzgodnionych lub wspólnych inspekcji jako dowodów w postępowaniach prowadzonych w zainteresowanych państwach członkowskich, zgodnie z prawem lub praktyką w danym państwie członkowskim.

8. Informacje na temat uzgodnionych i wspólnych inspekcji koordynowanych przez Urząd oraz informacje przekazywane przez państwa członkowskie i Urząd, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3, zamieszcza się w sprawozdaniach, które mają być przedkładane Zarządowi dwa razy w roku. Takie sprawozdania przesyła się również Grupie Zainteresowanych Stron, przy czym informacje szczególnie chronione redaguje się w odpowiedni sposób. W rocznym sprawozdaniu z działalności Urzędu uwzględnia się roczne sprawozdanie z inspekcji przeprowadzonych przy wsparciu Urzędu.

9. Gdy w toku uzgodnionych lub wspólnych inspekcji lub w toku innych prowadzonych czynności Urząd dowie się o podejrzeniu wystąpienia nieprawidłowości w stosowaniu prawa Unii, może zgłosić te podejrzone nieprawidłowości, w stosownych przypadkach, zainteresowanemu państwu członkowskiemu i Komisji.

Artykuł 10

Analizy i ocena ryzyka w zakresie mobilności pracowników

1. Urząd, we współpracy z państwami członkowskimi i w stosownych przypadkach z partnerami społecznymi, dokonuje oceny ryzyka i przeprowadza analizy mobilności pracowników i koordynacji zabezpieczenia społecznego w całej Unii. Ocena ryzyka i analizy uwzględniają takie zagadnienia jak zakłócenia równowagi na rynku pracy, wyzwania sektorowe i powtarzające się problemy, a ponadto Urząd może przeprowadzać ukierunkowane pogłębione analizy i badania w celu zbadania kwestii szczegółowych. Podczas oceny ryzyka i analiz Urząd wykorzystuje w miarę możliwości właściwe i aktualne dane statystyczne z istniejących badań, zapewnia komplementarność z działaniami agencji lub służb unijnych oraz organów, agencji lub służb krajowych, w tym w dziedzinach nadużyć, wyzysku, dyskryminacji, prognozowania w odniesieniu do umiejętności oraz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w miejscu pracy, a także korzysta z ich wiedzy eksperckiej.

2. Urząd organizuje wzajemne oceny prowadzone wśród państw członkowskich, które zgadzają się w nich uczestniczyć, w celu:

- a) analizy zagadnień, trudności i kwestii szczegółowych, jakie mogą wystąpić w związku z wdrażaniem i praktycznym stosowaniem prawa Unii wchodzącego w zakres kompetencji Urzędu, a także z jego egzekwowaniem w praktyce;
- b) zwiększenia spójności świadczenia usług na rzecz obywateli i przedsiębiorstw;
- c) podnoszenia poziomu wiedzy i wzajemnego zrozumienia w zakresie poszczególnych systemów i praktyk, a także dokonania oceny skuteczności różnych środków z zakresu polityki, w tym środków zapobiegawczych i odstraszających.

3. Po zakończeniu oceny ryzyka lub innego rodzaju analizy Urząd przekazuje swoje ustalenia Komisji oraz bezpośrednio zainteresowanym państwom członkowskim, wskazując ewentualne środki mające na celu eliminację stwierdzonych niedociągnięć.

Urząd zamieszcza też podsumowanie swoich ustaleń w swoich sprawozdaniach rocznych przedkładanych Parlamentowi Europejskiemu i Komisji.

4. W stosownych przypadkach Urząd gromadzi dane statystyczne zebrane i dostarczone przez państwa członkowskie w obszarach prawa Unii wchodzących w zakres jego kompetencji. Urząd dąży przy tym do usprawnienia bieżących działań w zakresie gromadzenia danych w tych obszarach, by uniknąć powielania działań związanych z gromadzeniem danych. W stosownych przypadkach stosuje się art. 15. Urząd pozostaje w stałym kontakcie z Komisją (Eurostatem) i w stosownych przypadkach dzieli się wynikami swojej działalności w zakresie gromadzenia danych.

Artykuł 11

Wsparcie na rzecz budowania zdolności

Urząd wspiera państwa członkowskie w budowaniu zdolności, które ma na celu propagowanie spójnego stosowania prawa Unii we wszystkich obszarach wymienionych w art. 1. Urząd podejmuje w szczególności następujące działania:

- a) opracowanie, we współpracy z organami krajowymi i w stosownych przypadkach z partnerami społecznymi, wspólnych niewiązujących wytycznych dla państw członkowskich i partnerów społecznych, w tym wytycznych dotyczących inspekcji w sprawach o wymiarze transgranicznym, a także wspólnych definicji i pojęć, w oparciu o odpowiednie działania na szczeblu krajowym i unijnym;
- b) promowanie i wspieranie wzajemnej pomocy, w formie działań partnerskich lub grupowych, a także programów delegowania i wymian pracowników między organami krajowymi;
- c) promowanie wymiany i rozpowszechniania wiedzy i dobrych praktyk, w tym przykładów współpracy między właściwymi organami krajowymi;
- d) opracowanie sektorowych i międzysektorowych programów szkoleń, w tym dla inspektoratów pracy, i specjalnych materiałów szkoleniowych, z wykorzystaniem metod uczenia się za pośrednictwem internetu;
- e) promowanie kampanii uświadamiających, w tym kampanii informacyjnych skierowanych do osób fizycznych i pracodawców, w szczególności „MŚP”, na temat ich praw i obowiązków oraz dostępnych możliwości.

Artykuł 12

Europejska platforma na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej

1. Europejska platforma na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej („Platforma”) ustanowiona zgodnie z art. 16 ust. 2 wspiera działania państw członkowskich w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej poprzez:

- a) poprawę współpracy między właściwymi organami i innymi zaangażowanymi podmiotami z państw członkowskich w celu skuteczniejszego i sprawniejszego przeciwdziałania różnym formom pracy nierejestrowanej oraz związanej z nią pracy nieprawidłowo zarejestrowanej, w tym fikcyjnemu samozatrudnieniu;
- b) poprawę potencjału różnych właściwych organów i podmiotów z państw członkowskich w zakresie przeciwdziałania transgranicznej pracy nierejestrowanej; i przyczynienie się w ten sposób do zapewnienia równych warunków prowadzenia działalności;
- c) zwiększanie świadomości społecznej w zakresie kwestii związanych z pracą nierejestrowaną oraz pilnej potrzeby podjęcia odpowiednich działań, a także zachęcanie państw członkowskich do wzmożenia wysiłków w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej;
- d) wykonywanie czynności wymienionych w załączniku.

2. Platforma wspiera współpracę między państwami członkowskimi poprzez:

- a) wymianę najlepszych praktyk i informacji;
- b) rozwój wiedzy specjalistycznej i analiz, unikając przy tym powielania działań;
- c) wspieranie i ułatwianie innowacyjnych podejść w zakresie skutecznej i wydajnej współpracy transgranicznej oraz ocenę doświadczeń;
- d) przyczynianie się do przekrojowego rozumienia spraw związanych z pracą nierejestrowaną.

3. Platforma składa się z:

- a) przedstawicieli wysokiego szczebla mianowanych pod jednym przez każde z państw członkowskich;
- b) przedstawiciela Komisji;
- c) maksymalnie czterech przedstawicieli międzysektorowych organizacji partnerów społecznych działających na szczeblu Unii, wyznaczonych przez te organizacje, reprezentujące w równym stopniu związki zawodowe i organizacje pracodawców.

4. Następujące podmioty mogą uczestniczyć w posiedzeniach Platformy w roli obserwatorów, a ich opinie są należycie uwzględniane:

- a) maksymalnie 14 przedstawicieli organizacji partnerów społecznych z sektorów, w których często występuje praca nierejestrowana, wyznaczanych przez te organizacje, reprezentujące w równym stopniu związki zawodowe i organizacje pracodawców;
- b) po jednym przedstawicielu Eurofoundu, EU-OSHA i MOP;
- c) po jednym przedstawicielu każdego państwa trzeciego należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Obserwatorzy inni niż wymienieni w akapicie pierwszym mogą być zapraszani do udziału w posiedzeniach platformy, a ich opinie są należycie uwzględniane.

Platformie przewodniczy przedstawiciel Urzędu.

Artykuł 13

Mediacja między państwami członkowskimi

1. Urząd może ułatwiać znalezienie rozwiązania w przypadku sporu między co najmniej dwoma państwami członkowskimi w indywidualnych sprawach dotyczących zastosowania prawa Unii w dziedzinach objętych niniejszym rozporządzeniem, nie naruszając uprawnień Trybunału Sprawiedliwości. Celem takiej mediacji jest pogodzenie rozbieżnych stanowisk państw członkowskich, które są stronami sporu oraz przyjęcie niewiążącej opinii.
2. Jeżeli sporu nie można rozwiązać w drodze bezpośrednich kontaktów i dialogu między państwami członkowskimi, które są stronami sporu, Urząd wszczyna procedurę mediacji na wniosek co najmniej jednego zainteresowanego państwa członkowskiego. Urząd może również zaproponować wszczęcie procedury mediacyjnej z własnej inicjatywy. Mediację przeprowadza się wyłącznie za zgodą wszystkich państw członkowskich, które są stronami sporu.
3. Na pierwszym etapie w mediacji uczestniczą państwa członkowskie, które są stronami sporu, oraz mediator, który przyjmuje niewiązącą opinię za zgodą wszystkich stron. W pierwszym etapie mediacji w roli doradczej mogą wziąć udział eksperci z państw członkowskich, Komisji i Urzędu.
4. Jeżeli na pierwszym etapie mediacji nie uda się znaleźć rozwiązania, Urząd rozpoczyna drugi etap mediacji przed Komisją Pojednawczą, o ile wszystkie państwa członkowskie, które są stronami sporu, wyraziły na to zgodę.
5. Komisja Pojednawcza, składająca się z ekspertów z państw członkowskich z wyjątkiem ekspertów z państw członkowskich, które są stronami sporu, dąży do pogodzenia stanowisk państw członkowskich, które są stronami sporu, i uzgadnia niewiązącą opinię. W drugim etapie mediacji w roli doradczej mogą wziąć udział eksperci z Komisji i Urzędu.
6. Zarząd przyjmuje regulamin mediacji, obejmujący między innymi takie kwestie jak organizacja pracy, powoływanie mediatorów, obowiązujące terminy, udział ekspertów z państw członkowskich, Komisji i Urzędu, a także możliwość organizowania obrad Komisji Pojednawczej w formie kilkuosobowych gremiów.
7. Udział państw członkowskich, które są stronami sporu, w obydwu etapach mediacji jest dobrowolny. Jeżeli takie państwo członkowskie postanowi nie uczestniczyć w mediacji, informuje o tym Urząd i pozostałe państwa członkowskie, które są stronami sporu, na piśmie, w tym drogą elektroniczną, o powodach swojej decyzji, w terminie określonym w regulaminie, o którym mowa w ust. 6.
8. Kierując sprawę do mediacji, państwa członkowskie zapewniają ukrycie wszystkich danych osobowych związanych z daną sprawą w taki sposób, że osób, których dane dotyczą, w ogóle nie można zidentyfikować lub już nie można zidentyfikować. Urząd nie przetwarza danych osobowych osób, których sprawa dotyczy, na żadnym etapie mediacji.
9. Mediacja przeprowadzona przez Urząd nie jest dopuszczalna, w przypadku gdy w sprawie toczy się postępowanie sądowe na szczeblu krajowym lub unijnym. W przypadku wszczęcia postępowania sądowego w trakcie mediacji procedurę mediacji zawiesza się.
10. Mediacja pozostaje bez uszczerbku dla kompetencji Komisji Administracyjnej, w tym wszystkich podejmowanych przez nią decyzji. W mediacji uwzględnia się wszystkie stosowne decyzje Komisji Administracyjnej.

11. Jeżeli spór dotyczy w całości lub w części kwestii zabezpieczenia społecznego, Urząd informuje o tym Komisję Administracyjną.

Aby zapewnić dobrą współpracę, koordynować działania w duchu wzajemnego zrozumienia i unikać powielania działań w przypadkach mediacji, które dotyczą zarówno kwestii zabezpieczenia społecznego, jak i prawa pracy, Komisja Administracyjna i Urząd zawierają umowę o współpracy.

Na wniosek Komisji Administracyjnej i w porozumieniu z państwami członkowskimi, które są stronami sporu, Urząd przekazuje kwestię dotyczącą zabezpieczenia społecznego Komisji Administracyjnej zgodnie z art. 74a ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 883/2004. Mediacja może być kontynuowana w kwestiach niezwiązanych z zabezpieczeniem społecznym.

Na wniosek państwa członkowskiego, które jest stroną sporu, Urząd przekazuje Komisji Administracyjnej kwestie dotyczące koordynacji zabezpieczenia społecznego. Przekazanie to może nastąpić na dowolnym etapie mediacji. Mediacja może być kontynuowana w kwestiach niezwiązanych z zabezpieczeniem społecznym.

12. W terminie trzech miesięcy od przyjęcia niewiążącej opinii państwa członkowskie, które są stronami sporu, informują Urząd o środkach, które zostały podjęte w ramach działań następczych wynikających z opinii lub, gdy takie działania nie zostały podjęte, o powodach niepodjęcia takich działań.

13. Dwa razy do roku Urząd składa Komisji sprawozdanie dotyczące wyników przeprowadzonych przez siebie mediacji oraz przypadków, w których mediacja nie została przeprowadzona.

Artykuł 14

Współpraca z agencjami i wyspecjalizowanymi organami

We wszystkich swoich działaniach Urząd dąży do zapewnienia współpracy z innymi zdecentralizowanymi agencjami unijnymi i wyspecjalizowanymi organami, takimi jak Komisja Administracyjna, unikając powielania działań oraz promując synergię i komplementarność. W tym celu Urząd może zawierać umowy o współpracy z właściwymi agencjami unijnymi, takimi jak Cedefop, Eurofound, EU-OSHA, ETF, Europol i Eurojust.

Artykuł 15

Interoperacyjność i wymiana informacji

Urząd koordynuje, rozwija i stosuje ramy interoperacyjności w celu zapewnienia wymiany informacji między państwami członkowskimi, a także między państwami członkowskimi a Urzędem. Ramy interoperacyjności opierają się na europejskich ramach interoperacyjności oraz europejskiej referencyjnej architekturze interoperacyjności, o której mowa w decyzji (UE) 2015/2240.

ROZDZIAŁ III

STRUKTURA ORGANIZACYJNA URZĘDU

Artykuł 16

Struktura administracyjna i kierownicza

1. Strukturę administracyjną i kierowniczą Urzędu tworzą:

a) Zarząd;

b) Dyrektor Wykonawczy;

c) Grupa Zainteresowanych Stron.

2. Urząd może powoływać grupy robocze lub zespoły ekspertów obejmujące przedstawicieli państw członkowskich lub Komisji, lub ekspertów zewnętrznych wyłonionych w wyniku procedury selekcji, lub ich kombinacje, do wykonywania jego szczególnych zadań lub zadań w konkretnych obszarach polityki. Urząd ustanawia Platformę, o której mowa w art. 12, w roli stałej grupy roboczej oraz Komisję Pojedynczą, o której mowa w art. 13.

Urząd określa regulamin wewnętrzny takich grup roboczych i zespołów po konsultacji z Komisją.

Artykuł 17

Skład Zarządu

1. W skład Zarządu wchodzi:

- a) jeden przedstawiciel każdego państwa członkowskiego;
- b) dwóch członków reprezentujących Komisję;
- c) jeden niezależny ekspert wyznaczony przez Parlament Europejski;
- d) czterech członków będących przedstawicielami międzysektorowych organizacji partnerów społecznych na szczeblu Unii, reprezentujących w równym stopniu związki zawodowe i organizacje pracodawców.

Prawo głosu mają jedynie członkowie, o których mowa w lit. a) i b) akapitu pierwszego.

2. Każdy członek Zarządu ma zastępcę. Zastępca reprezentuje członka Zarządu pod jego nieobecność.
3. Członków, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), i ich zastępców mianują ich państwa członkowskie.

Komisja mianuje członków, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. b).

Parlament Europejski mianuje eksperta, o którym mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. c).

Międzysektorowe organizacje partnerów społecznych na szczeblu Unii mianują swoich przedstawicieli, a Parlament Europejski mianuje swojego niezależnego eksperta, po sprawdzeniu, że nie występuje konflikt interesów.

Członków Zarządu i ich zastępców powołuje się na podstawie posiadanej wiedzy z dziedzin, o których mowa w art. 1, uwzględniając ich odpowiednie umiejętności kierownicze, administracyjne i budżetowe.

Wszystkie strony reprezentowane w Zarządzie dokładają starań, aby ograniczyć rotację swoich przedstawicieli w celu zapewnienia ciągłości jego prac. Wszystkie strony dążą do osiągnięcia równowagi pod względem liczby kobiet i mężczyzn w składzie Zarządu.

4. W chwili obejmowania stanowiska każdy członek Zarządu i jego zastępca podpisuje pisemne oświadczenie, że nie znajduje się w sytuacji konfliktu interesów. Każdy członek Zarządu i jego zastępca uaktualnia swoje oświadczenie w przypadku zmiany okoliczności w odniesieniu do konfliktu interesów. Urząd publikuje oświadczenia i ich aktualizacje na swojej stronie internetowej.

5. Kadencja członków oraz ich zastępców trwa cztery lata. Kadencja ta jest odnawialna.
6. Przedstawiciele państw trzecich, które stosują prawo Unii w obszarach objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, mogą uczestniczyć w posiedzeniach i obradach Zarządu jako obserwatorzy.
7. Przedstawiciel Eurofoundu, przedstawiciel EU-OSHA, przedstawiciel Cedefopu i przedstawiciel Europejskiej Fundacji Kształcenia mogą zostać zaproszeni do udziału w posiedzeniach Zarządu w charakterze obserwatorów w celu zwiększenia skuteczności agencji i synergii między nimi.

Artykuł 18

Funkcje Zarządu

1. Zarząd w szczególności:
 - a) zapewnia wytyczne strategiczne i sprawuje nadzór nad działalnością Urzędu;
 - b) przyjmuje, większością dwóch trzecich głosów członków uprawnionych do głosowania, roczny budżet Urzędu oraz pełni inne funkcje związane z budżetem Urzędu zgodnie z rozdziałem IV;
 - c) dokonuje oceny i przyjmuje skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Urzędu, zawierające również przegląd wykonania jego zadań, i przekazuje je do dnia 1 lipca każdego roku Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu, a także podaje je do wiadomości publicznej;
 - d) przyjmuje zasady finansowe mające zastosowanie do Urzędu zgodnie z art. 29;
 - e) przyjmuje strategię zwalczania nadużyć finansowych, proporcjonalną do ryzyka takich nadużyć, z uwzględnieniem kosztów i korzyści środków, które mają zostać wdrożone;
 - f) przyjmuje przepisy, których celem jest zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi, w odniesieniu do swoich członków i niezależnych ekspertów, a także członków Grupy Zainteresowanych Stron i grup roboczych oraz zespołów Urzędu, o których mowa w art. 16 ust. 2, jak również oddelegowanych ekspertów krajowych i innych pracowników niezatrudnionych przez Urząd, o których mowa w art. 33, oraz publikuje corocznie na swojej stronie internetowej deklarację dotyczące konfliktu interesów swoich członków;
 - g) na podstawie analizy potrzeb przyjmuje i regularnie aktualizuje plany komunikacji i rozpowszechniania informacji, o których mowa w art. 36 ust. 3;
 - h) przyjmuje swój regulamin wewnętrzny;
 - i) przyjmuje regulamin mediacji zgodnie z art. 13;
 - j) ustanawia grupy robocze i zespoły ekspertów zgodnie z art. 16 ust. 2 i przyjmuje ich regulaminy;
 - k) wykonuje, zgodnie z ust. 2, w odniesieniu do pracowników Urzędu uprawnienia organu powołującego powierzone mu na mocy regulaminu pracowniczego oraz uprawnienia organu uprawnionego do zawierania umów o pracę powierzone mu na mocy warunków zatrudnienia („uprawnienia organu powołującego”);

- l) przyjmuje przepisy wykonawcze w celu nadania skuteczności regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia, zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego;
- m) ustanawia, w stosownych przypadkach, jednostkę audytu wewnętrznego;
- n) mianuje Dyrektora Wykonawczego oraz w stosownych przypadkach podejmuje decyzje o przedłużeniu jego mandatu lub usunięciu go ze stanowiska zgodnie z art. 31;
- o) powołuje księgowego podlegającego regulaminowi pracowniczemu, i warunkom zatrudnienia który jest całkowicie niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków;
- p) określa procedurę wyboru członków i zastępców członków Grupy Zainteresowanych Stron powołanej zgodnie z art. 23 i mianuje tych członków i ich zastępców;
- q) zapewnia odpowiednie działania następcze w odniesieniu do ustaleń i zaleceń wynikających ze sprawozdań z audytu wewnętrznego lub zewnętrznego oraz ocen, jak również z dochodzeń przeprowadzonych przez OLAF;
- r) podejmuje wszystkie decyzje dotyczące ustanowienia komitetów wewnętrznych Urzędu lub innych organów oraz, w razie potrzeby, ich modyfikacji, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie działań Urzędu oraz mając na uwadze należyte zarządzanie finansami;
- s) zatwierdza projekt jednolitego dokumentu programowego Urzędu, o którym mowa w art. 24, przed przedłożeniem go do zaopiniowania przez Komisję;
- t) przyjmuje, po zasięgnięciu opinii Komisji, jednolity dokument programowy Urzędu większością dwóch trzecich głosów członków zarządu uprawnionych do głosowania, zgodnie z art. 24.

2. Zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego Zarząd przyjmuje na podstawie art. 2 ust. 1 regulaminu pracowniczego i art. 6 warunków zatrudnienia decyzję przekazującą odpowiednie uprawnienia organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i określającą warunki, zgodnie z którymi możliwe jest zawieszenie przekazania tych uprawnień. Dyrektor Wykonawczy jest uprawniony do dalszego przekazania tych uprawnień.

3. Jeżeli wymagają tego wyjątkowe okoliczności, Zarząd może w drodze decyzji zawiesić tymczasowo przekazanie uprawnień organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i uprawnień dalej przez niego przekazanych oraz wykonywać je samodzielnie lub przekazać je jednemu ze swoich członków lub też pracownikowi innemu niż Dyrektor Wykonawczy.

Artykuł 19

Przewodniczący Zarządu

1. Zarząd wybiera przewodniczącego i zastępcę przewodniczącego spośród członków z prawem głosu, dążąc do osiągnięcia równowagi płci. Przewodniczący i zastępca przewodniczącego wybierani są większością dwóch trzecich głosów członków Zarządu z prawem głosu.

W przypadku gdy w pierwszym głosowaniu nie zostanie osiągnięta większość dwóch trzecich głosów, organizuje się drugie głosowanie, w którym przewodniczący i zastępca przewodniczącego wybierani są zwykłą większością głosów członków Zarządu z prawem głosu.

Zastępca przewodniczącego zastępuje z urzędu przewodniczącego w przypadku, gdy nie jest on w stanie wykonywać swoich obowiązków.

2. Kadencja przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego trwa trzy lata. Może ona zostać jednokrotnie odnowiona. W przypadku jednak gdy w dowolnym momencie swojej kadencji stracą oni status członka Zarządu, ich kadencja kończy się automatycznie w tym samym dniu.

Artykuł 20

Posiedzenia Zarządu

1. Posiedzenia Zarządu zwołuje przewodniczący.
2. Przewodniczący organizuje obrady według punktów porządku obrad. Członkowie, o których mowa w art. 17 ust. 1 akapit pierwszy lit. c) i d), nie uczestniczą w obradach dotyczących kwestii związanych ze szczególnie chronionymi informacjami dotyczącymi poszczególnych przypadków, określonymi w regulaminie wewnętrznym Zarządu.
3. Dyrektor Wykonawczy Urzędu bierze udział w obradach bez prawa głosu.
4. Zarząd zbiera się co najmniej dwa razy do roku na posiedzeniach zwyczajnych. Dodatkowo Zarząd zbiera się na wniosek przewodniczącego, na wniosek Komisji lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej swoich członków.
5. Co najmniej raz w roku Zarząd zwołuje posiedzenia z udziałem członków Grupy Zainteresowanych Stron.
6. Zarząd może zapraszać do udziału w swoich posiedzeniach w charakterze obserwatora każdą osobę lub organizację, której opinia może mieć znaczenie, w tym członków Grupy Zainteresowanych Stron.
7. Członkowie Zarządu i ich zastępcy mogą korzystać podczas posiedzeń z pomocy doradców lub ekspertów, z zastrzeżeniem postanowień regulaminu wewnętrznego Zarządu.
8. Urząd zapewnia Zarządowi obsługę sekretariatu.

Artykuł 21

Zasady głosowania Zarządu

1. Z zastrzeżeniem art. 18 ust. 1 lit. b) i t), art. 19 ust. 1 i art. 31 ust. 8 Zarząd podejmuje decyzje większością członków z prawem głosu.
2. Każdy członek z prawem głosu ma jeden głos. W przypadku nieobecności członka z prawem głosu jego zastępca jest uprawniony do wykonywania jego prawa głosu.
3. Dyrektor Wykonawczy Urzędu bierze udział w obradach bez prawa głosu.
4. Bardziej szczegółowe zasady głosowania, zwłaszcza okoliczności, w których jeden członek Zarządu może występować w imieniu innego członka oraz okoliczności, w jakich stosuje się procedurę głosowania na piśmie, określa regulamin wewnętrzny Zarządu.

Artykuł 22

Obowiązki Dyrektora Wykonawczego

1. Dyrektor Wykonawczy odpowiada za zarządzanie Urzędem i dąży do osiągnięcia równowagi płci w Urzędzie. Dyrektor Wykonawczy odpowiada przed Zarządem.
2. Na wniosek Parlamentu Europejskiego Dyrektor Wykonawczy składa sprawozdanie z wykonywania swoich obowiązków. Rada może zwrócić się do Dyrektora Wykonawczego o złożenie sprawozdania z wykonywania swoich obowiązków.

3. Dyrektor Wykonawczy jest przedstawicielem prawnym Urzędu.
4. Dyrektor Wykonawczy odpowiada za wykonywanie zadań powierzonych Agencji na mocy niniejszego rozporządzenia, w szczególności za:
 - a) codzienną administrację Urzędu;
 - b) wdrażanie decyzji przyjętych przez Zarząd;
 - c) opracowanie jednolitego dokumentu programowego oraz przedkładanie go Zarządowi do zatwierdzenia;
 - d) wdrożenie jednolitego dokumentu programowego i składanie sprawozdań z jego wykonania Zarządowi;
 - e) przygotowanie projektu skonsolidowanego sprawozdania rocznego z działalności Urzędu i przedstawienie go Zarządowi do oceny i przyjęcia;
 - f) opracowanie planu działania w następstwie wniosków z wewnętrznych lub zewnętrznych sprawozdań z kontroli i ocen oraz z dochodzeń przeprowadzanych przez OLAF, a także przedstawianie sprawozdań z postępu prac – dwa razy w roku dla Komisji i regularnie dla Zarządu;
 - g) ochronę interesów finansowych Unii poprzez stosowanie środków zapobiegających nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkiej innej nielegalnej działalności, z zastrzeżeniem kompetencji OLAF-u w zakresie prowadzenia dochodzeń, poprzez skuteczne kontrole oraz – w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości – odzyskiwanie nienależycie wydatkowanych kwot, a także w razie potrzeby stosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających administracyjnych kar, w tym- pieniężnych;
 - h) przygotowanie strategii Urzędu w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i przedstawienie jej Zarządowi do zatwierdzenia;
 - i) przygotowanie projektów zasad finansowych mających zastosowanie do Urzędu i przedstawianie ich Zarządowi;
 - j) przygotowanie projektu preliminarza dochodów i wydatków Urzędu w ramach jednolitego dokumentu programowego Urzędu oraz wykonanie jego budżetu;
 - k) zgodnie z decyzją, o której mowa w art. 18 ust. 2, podejmowanie decyzji dotyczących zarządzania zasobami ludzkimi;
 - l) podejmowanie decyzji dotyczących wewnętrznej struktury organizacyjnej Urzędu, w tym w razie potrzeby powierzenia funkcji zastępczych, które mogą obejmować bieżące zarządzanie Urzędem, a w razie potrzeby decyzji dotyczących zmiany tej struktury, z uwzględnieniem potrzeb związanych z działalnością Urzędu i należyтым zarządzaniem budżetem;
 - m) w stosownych przypadkach, współpracę z agencjami Unii i zawieranie z nimi umów o współpracy;
 - n) wdrażanie środków ustanowionych przez Zarząd w celu stosowania przez Urząd rozporządzenia (UE) 2018/1725;
 - o) informowanie Zarządu o opiniach przekazanych przez Grupę Zainteresowanych Stron.

5. Dyrektor Wykonawczy decyduje o tym, czy konieczne jest umieszczenie jednego lub większej liczby pracowników w jednym lub kilku państwach członkowskich, jak również o tym, czy konieczne jest utworzenie biura łącznikowego w Brukseli w celu pogłębienia współpracy Urzędu ze stosownymi instytucjami i organami Unii. Przed podjęciem decyzji o utworzeniu biura lokalnego lub biura łącznikowego Dyrektor Wykonawczy uzyskuje wcześniejszą zgodę Komisji, Zarządu i państwa członkowskiego, w którym ma się znaleźć to biuro. W decyzji określa się zakres działań prowadzonych w tym biurze w sposób pozwalający uniknąć niepotrzebnych kosztów i powielania administracyjnych funkcji Urzędu. Konieczne może być zawarcie z państwem członkowskim, w którym to lokalne biuro lub biuro łącznikowe ma się znajdować, umowy w sprawie siedziby.

Artykuł 23

Grupa Zainteresowanych Stron

1. W celu ułatwienia prowadzenia konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz korzystania z ich wiedzy fachowej w dziedzinach objętych niniejszym rozporządzeniem tworzy się Grupę Zainteresowanych Stron. Grupa Zainteresowanych Stron jest związana z Urzędem i pełni funkcje doradcze.

2. Grupa Zainteresowanych Stron jest informowana z wyprzedzeniem i może, na żądanie Urzędu lub z własnej inicjatywy, przedkładać Urzędowi opinie dotyczące:

- a) kwestii związanych ze stosowaniem i egzekwowaniem prawa Unii w obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem, w tym oceny ryzyka i analiz dotyczących transgranicznej mobilności pracowników, o których mowa w art. 10;
- b) projektu skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności Urzędu, o którym mowa w art. 18;
- c) projektu jednolitego dokumentu programowego, o którym mowa w art. 24.

3. Grupie Zainteresowanych Stron przewodniczy Dyrektor Wykonawczy. Grupa spotyka się co najmniej dwa razy do roku z inicjatywy Dyrektora Wykonawczego lub na wniosek Komisji.

4. Grupa Zainteresowanych Stron składa się z dwóch przedstawicieli Komisji i dziesięciu przedstawicieli partnerów społecznych na poziomie Unii, reprezentujących w równym stopniu związki zawodowe i organizacje pracodawców, w tym uznanych sektorowych partnerów społecznych Unii reprezentujących branże, w których kwestie mobilności pracowników są szczególnie istotne.

5. Członkowie Grupy Zainteresowanych Stron i ich zastępcy są wyznaczani przez swoje organizacje i mianowani przez Zarząd. Zastępcy członków grupy są mianowani przez Zarząd na takich samych zasadach jak jej członkowie i automatycznie przejmują obowiązki nieobecnych członków. Zapewnia się w najszerszym możliwym zakresie odpowiednią równowagę płci oraz odpowiednią reprezentację MŚP.

6. Urząd zapewnia Grupie Zainteresowanych Stron obsługę sekretariatu. Grupa Zainteresowanych Stron przyjmuje swój regulamin wewnętrzny większością dwóch trzecich głosów swoich członków uprawnionych do głosowania. Regulamin podlega zatwierdzeniu przez Zarząd.

7. Grupa Zainteresowanych Stron może zapraszać na swoje posiedzenia ekspertów lub przedstawicieli odpowiednich organizacji międzynarodowych.

8. Urząd podaje do wiadomości publicznej opinie, porady i zalecenia Grupy Zainteresowanych Stron oraz wyniki prowadzonych konsultacji, z wyjątkiem przypadków, w których wymagane jest zachowanie poufności.

ROZDZIAŁ IV

USTANOWIENIE I STRUKTURA BUDŻETU URZĘDU

SEKCJA 1

Jednolity dokument programowy urzędu

Artykuł 24

Programowanie roczne i wieloletnie

1. Każdego roku Dyrektor Wykonawczy sporządza projekt jednolitego dokumentu programowego zawierający w szczególności wieloletni i roczny program zgodnie z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1271/2013 ⁽²⁸⁾, z uwzględnieniem wytycznych określonych przez Komisję oraz porad udzielonych przez Grupę Zainteresowanych Stron.

2. Do dnia 30 listopada każdego roku Zarząd przyjmuje projekt jednolitego dokumentu programowego, o którym mowa w ust. 1. Dokument ten, a także jego późniejsze uaktualnione wersje, Zarząd przekazuje Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji do dnia 31 stycznia kolejnego roku.

Jednolity dokument programowy staje się ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii i w razie potrzeby podlega odpowiednim dostosowaniom.

3. Roczny program prac określa szczegółowe cele i oczekiwane wyniki, w tym wskaźniki skuteczności działania. Zawiera on również opis działań, które wymagają finansowania, oraz wskazuje zasoby finansowe i ludzkie przydzielone do każdego działania. Roczny program prac musi być spójny z wieloletnim programem prac, o którym mowa w ust. 4. Jednocześnie określa on zadania, które zostały dodane, zmienione lub skreślone w stosunku do poprzedniego roku budżetowego. Zarząd dokonuje zmiany przyjętego rocznego programu prac w przypadku przekazania Urzędowi nowego zadania objętego zakresem niniejszego rozporządzenia.

Merytoryczne zmiany w rocznym programie prac przyjmuje się zgodnie z tą samą procedurą co pierwotny roczny program prac. Zarząd może przekazać Dyrektorowi Wykonawczemu uprawnienia do dokonywania w rocznym programie prac zmian innych niż istotne.

4. W wieloletnim programie prac określa się ogólne programowanie strategiczne, w tym cele, oczekiwane rezultaty i wskaźniki skuteczności działania. Należy w nim również wskazać, w odniesieniu do każdego działania, orientacyjne zasoby finansowe i ludzkie uznane za niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Założenia strategiczne są uaktualniane w miarę potrzeb, w szczególności celem uwzględnienia wyników oceny, o której mowa w art. 40.

Artykuł 25

Ustanowienie budżetu

1. Co roku Dyrektor Wykonawczy sporządza wstępny projekt preliminarza dochodów i wydatków Urzędu na następny rok budżetowy, w tym plan zatrudnienia, i przesyła go Zarządowi.

2. Wstępny projekt preliminarza opiera się na celach i oczekiwanych wynikach rocznego dokumentu programowego, o którym mowa w art. 24 ust. 3, i uwzględnia zasoby finansowe potrzebne do osiągnięcia tych celów i oczekiwanych wyników, zgodnie z zasadą budżetowania zadaniowego.

⁽²⁸⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1271/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

3. Na podstawie wstępnego projektu preliminarza Zarząd przyjmuje projekt preliminarza dochodów Urzędu na następny rok budżetowy i przesyła go Komisji do dnia 31 stycznia każdego roku.
4. Komisja przesyła projekt preliminarza władzy budżetowej wraz z projektem budżetu ogólnego Unii. Projekt preliminarza jest również udostępniany Urzędowi.
5. Na podstawie projektu preliminarza Komisja wprowadza do projektu budżetu ogólnego Unii, przedkładanego władzy budżetowej zgodnie z art. 313 i 314 TFUE, szacunkowe dane, które uważa za niezbędne dla planu zatrudnienia, oraz kwotę wkładu, który ma być ujęty w budżecie ogólnym.
6. Władza budżetowa zatwierdza środki przewidziane na wkład z budżetu ogólnego Unii na rzecz Urzędu.
7. Władza budżetowa przyjmuje plan zatrudnienia Urzędu.
8. Zarząd przyjmuje budżet Urzędu. Budżet staje się ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii, a w razie potrzeby budżet jest odpowiednio dostosowywany.
9. W przypadku przedsięwzięć z zakresu nieruchomości mogących przynieść znaczne skutki finansowe dla budżetu Urzędu, zastosowanie ma rozporządzenie delegowane (UE) nr 1271/2013.

SEKCJA 2

Przedstawianie, wykonywanie i kontrola budżetu urzędu

Artykuł 26

Struktura budżetu

1. Preliminarz wszystkich dochodów i wydatków Urzędu jest przygotowywany w każdym roku budżetowym i jest wykazywany w budżecie Urzędu. Rok budżetowy odpowiada rokowi kalendarzowemu.
2. Dochody i wydatki wykazane w budżecie Urzędu muszą się równoważyć.
3. Bez uszczerbku dla innych zasobów dochody Urzędu obejmują:
 - a) wkład Unii ujęty w budżecie ogólnym Unii;
 - b) dobrowolne wkłady finansowe państw członkowskich;
 - c) wkłady państw trzecich uczestniczących w pracach Urzędu, zgodnie z art. 42;
 - d) ewentualne finansowanie unijne w formie umów o delegowaniu zadań lub dotacji doraźnych zgodnie z zasadami finansowymi Urzędu, o których mowa w art. 29, oraz przepisami stosownych aktów wspierających politykę Unii;
 - e) należności za publikacje i wszelkie usługi świadczone przez Urząd.

4. Wydatki Urzędu obejmują wynagrodzenia pracowników, koszty administracyjne, koszty infrastruktury oraz koszty operacyjne.

Artykuł 27

Wykonanie budżetu

1. Dyrektor Wykonawczy wykonuje budżet Urzędu.
2. Co roku Dyrektor Wykonawczy przesyła władzy budżetowej wszystkie informacje istotne z punktu widzenia wyników procedur oceny.

Artykuł 28

Przedstawienie sprawozdania finansowego i absolutorium

1. Księgowy Urzędu przesyła wstępne sprawozdanie finansowe za dany rok budżetowy (rok N) księgowemu Komisji oraz Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 1 marca następnego roku budżetowego (rok N + 1).
2. Księgowy Urzędu przekazuje również niezbędne informacje księgowe do celów konsolidacji księgowemu Komisji, w sposób i w formie przez niego wymaganym, do dnia 1 marca roku N + 1.
3. Urząd przesyła sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami za rok N Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 31 marca roku N + 1.
4. Po otrzymaniu uwag Trybunału Obrachunkowego dotyczących wstępnego sprawozdania finansowego Urzędu za rok N księgowy Urzędu sporządza na własną odpowiedzialność ostateczne sprawozdanie finansowe Urzędu. Dyrektor Wykonawczy przedkłada je Zarządowi do zaopiniowania.
5. Zarząd wydaje opinię w sprawie ostatecznego sprawozdania finansowego Urzędu za rok N.
6. Do dnia 1 lipca roku N + 1 księgowy Urzędu przesyła ostateczne sprawozdanie finansowe za rok N wraz z opinią Zarządu Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu.
7. Link do strony internetowej zawierającej ostateczne sprawozdanie finansowe Urzędu publikuje się w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* do dnia 15 listopada roku N + 1.
8. Do dnia 30 września roku N + 1 Dyrektor Wykonawczy przesyła Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na uwagi zawarte w jego sprawozdaniu rocznym. Dyrektor Wykonawczy przesyła tę odpowiedź również Zarządowi i Komisji.
9. Dyrektor Wykonawczy przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, na jego żądanie, informacje wymagane do sprawnego zastosowania procedury udzielania absolutorium za rok N, zgodnie z art. 261 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 ⁽²⁹⁾.
10. Na zalecenie Rady, stanowiącej większością kwalifikowaną, do dnia 15 maja roku N + 2 Parlament Europejski udziela Dyrektorowi Wykonawczemu absolutorium z wykonania budżetu za rok N.

⁽²⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

*Artykuł 29***Zasady finansowe**

Zasady finansowe mające zastosowanie do Urzędu przyjmuje Zarząd po konsultacji z Komisją. Nie odbiegają one od rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013, chyba że takie odstępstwo jest niezbędne ze względu na szczególne wymogi działalności Urzędu i uzyskano uprzednią zgodę Komisji.

ROZDZIAŁ V

PERSONEL*Artykuł 30***Postanowienia ogólne**

Do personelu Urzędu mają zastosowanie regulamin pracowniczy i warunki zatrudnienia oraz przepisy przyjęte w drodze porozumienia między instytucjami Unii w celu nadania skuteczności regulaminowi pracowniczemu i warunkom zatrudnienia.

*Artykuł 31***Dyrektor Wykonawczy**

1. Dyrektor Wykonawczy jest zatrudniony jako pracownik Urzędu zatrudniony na czas określony zgodnie z art. 2 lit. a) warunków zatrudnienia.
2. Dyrektor Wykonawczy jest powoływany przez Zarząd z listy kandydatów zaproponowanej przez Komisję w wyniku otwartej i przejrzystej procedury naboru. Wybranego kandydata wzywa się do złożenia oświadczenia przed Parlamentem Europejskim i do udzielenia odpowiedzi na pytania posłów do Parlamentu Europejskiego. Ta wymiana poglądów nie może nadmiernie opóźniać powołania Dyrektora Wykonawczego.
3. Do celów zawarcia umowy z Dyrektorem Wykonawczym Urząd reprezentuje przewodniczący Zarządu.
4. Kadencja Dyrektora Wykonawczego trwa pięć lat. Przed upływem tego okresu Komisja przeprowadza ocenę, w której uwzględnia się wyniki oceny pracy Dyrektora Wykonawczego oraz przyszłe zadania i wyzwania stojące przed Urzędem.
5. Zarząd, uwzględniając ocenę, o której mowa w ust. 4, może przedłużyć kadencję Dyrektora Wykonawczego jednokrotnie, na okres nie dłuższy niż pięć lat.
6. Dyrektor Wykonawczy, którego kadencja została przedłużona zgodnie z ust. 5, nie może brać udziału w kolejnej procedurze naboru na to samo stanowisko po zakończeniu całego okresu pełnienia swojej funkcji.
7. Dyrektor Wykonawczy może zostać odwołany ze stanowiska jedynie decyzją Zarządu. W swojej decyzji Zarząd bierze pod uwagę dokonaną przez Komisję ocenę wyników pracy Dyrektora Wykonawczego, o której mowa w ust. 4.
8. Zarząd podejmuje decyzje w sprawie powołania, przedłużenia kadencji lub odwołania ze stanowiska Dyrektora Wykonawczego większością dwóch trzecich głosów członków z prawem głosu.

*Artykuł 32***Krajowi urzędnicy łącznikowi**

1. Każde państwo członkowskie wyznacza jednego krajowego urzędnika łącznikowego na stanowisko eksperta krajowego oddelegowanego do Urzędu do pracy w jego siedzibie, zgodnie z art. 33.
2. Krajowi urzędnicy łącznikowi przyczyniają się do realizacji zadań Urzędu, między innymi poprzez ułatwianie współpracy i wymiany informacji określonych w art. 7, a także poprzez wsparcie i koordynację kontroli określonych w art. 8. Pełnią oni również funkcję krajowych punktów kontaktowych, odpowiadając na pytania swoich państw członkowskich i dotyczące ich państw członkowskich bezpośrednio lub poprzez kontakt z krajowymi organami administracji.
3. Krajowi oficerowie łącznikowi mają prawo żądać od swoich państw członkowskich wszelkich stosownych informacji, określonych w niniejszym rozporządzeniu i je otrzymywać, w pełni szanując prawo lub praktykę krajową swoich państw członkowskich, w szczególności w odniesieniu do ochrony danych i zasad dotyczących poufności.

*Artykuł 33***Oddelegowani eksperci krajowi i inni pracownicy**

1. Oprócz krajowych urzędników łącznikowych, Urząd może korzystać we wszystkich obszarach swojej działalności z usług innych oddelegowanych ekspertów krajowych lub innych pracowników niezatrudnionych przez Urząd.
2. Zarząd przyjmuje decyzję określającą zasady oddelegowania ekspertów krajowych, w tym krajowych urzędników łącznikowych.

ROZDZIAŁ VI

POSTANOWIENIA OGÓLNE I KOŃCOWE*Artykuł 34***Przywileje i immunitety**

Do Urzędu i jego pracowników stosuje się Protokół nr 7 w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

*Artykuł 35***System językowy**

1. Do Urzędu mają zastosowanie przepisy określone w rozporządzeniu Rady nr 1 ⁽³⁰⁾.
2. Usługi tłumaczeniowe na potrzeby działalności Urzędu zapewnia Centrum Tłumaczeń.

*Artykuł 36***Przejrzystość, ochrona danych osobowych i komunikacja**

1. W odniesieniu do dokumentów pozostających w posiadaniu Urzędu stosuje się rozporządzenie (WE) nr 1049/2001. W terminie sześciu miesięcy od daty pierwszego posiedzenia Zarząd przyjmuje szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia (WE) nr 1049/2001.
2. Zarząd ustanawia środki mające na celu wykonanie obowiązków określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1725, zwłaszcza obowiązków dotyczących mianowania inspektora ochrony danych Urzędu oraz legalności przetwarzania danych, bezpieczeństwa operacji przetwarzania, dostarczania informacji oraz praw osób, których dane dotyczą.

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385).

3. Urząd może z własnej inicjatywy uczestniczyć w działaniach komunikacyjnych w obszarze wchodzącym w zakres jego kompetencji. Przydział zasobów na działania komunikacyjne nie może mieć niekorzystnego wpływu na skuteczne wykonywanie zadań, o których mowa w art. 4. Działania komunikacyjne są wykonywane zgodnie z przyjętymi przez Zarząd właściwymi planami komunikacji i rozpowszechniania informacji.

Artykuł 37

Zwalczanie nadużyć finansowych

1. Aby ułatwić zwalczanie nadużyć finansowych, korupcji i wszelkich innych nielegalnych działań na mocy rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013, Urząd w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym staje się on operacyjny, przystępuje do porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez OLAF i przyjmuje odpowiednie przepisy obowiązujące wszystkich pracowników Urzędu, wykorzystując szablon zawarty w załączniku do tego porozumienia.

2. Trybunał Obrachunkowy jest uprawniony do audytu, na podstawie dokumentów oraz kontroli na miejscu, wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali od Urzędu unijne środki finansowe.

3. OLAF może przeprowadzać dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, w celu ustalenia, czy miało miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiekolwiek inne działanie niezgodne z prawem, wpływające na interesy finansowe Unii w związku z dotacją lub zamówieniem finansowanym przez Urząd, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽³¹⁾.

4. Z zastrzeżeniem ust. 1, 2 i 3, w zawieranych przez Urząd umowach o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, udzielanych przez niego zamówieniach, zawieranych umowach o udzielenie dotacji i przyjmowanych decyzjach o udzieleniu dotacji zamieszcza się postanowienia wyraźnie upoważniające Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich kontroli i dochodzeń zgodnie z ich odpowiednimi uprawnieniami.

Artykuł 38

Przepisy bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych oraz szczególnie chronionych informacji jawnych

Urząd przyjmuje własne przepisy bezpieczeństwa równoważne z przepisami bezpieczeństwa Komisji dotyczącymi ochrony informacji niejawnych Unii Europejskiej (EUCI) oraz szczególnie chronionych informacji jawnych, ustanowionymi w decyzjach Komisji (UE, Euratom) 2015/443 ⁽³²⁾ i (UE, Euratom) 2015/444 ⁽³³⁾. Przepisy bezpieczeństwa Urzędu obejmują między innymi przepisy dotyczące wymiany, przetwarzania i przechowywania takich informacji.

Artykuł 39

Odpowiedzialność

1. Odpowiedzialność umowną Urzędu regulują przepisy mające zastosowanie do danej umowy.

2. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do wydawania wyroków na podstawie klauzul arbitrażowych zamieszczonych w umowach zawartych przez Urząd.

3. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej Urząd naprawia szkodę wyrządzoną przez jego jednostki lub pracowników przy wykonywaniu ich obowiązków zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla ustawodawstw państw członkowskich.

4. Trybunał Sprawiedliwości jest właściwy do orzekania w sporach dotyczących odszkodowania za szkody, o których mowa w ust. 3.

⁽³¹⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽³²⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/443 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie bezpieczeństwa w Komisji (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 41).

⁽³³⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

5. Odpowiedzialność pracowników wobec Urzędu regulują mające do nich zastosowanie przepisy regulaminu pracowniczego i warunków zatrudnienia.

Artykuł 40

Ocena i przegląd

1. Do dnia 1 sierpnia 2024 r., a następnie co pięć lat Komisja przeprowadza ocenę wyników pracy Urzędu w odniesieniu do jego celów, mandatu i zadań. Ocena dotyczy w szczególności doświadczeń zdobytych w trakcie procedury mediacji zgodnie z art. 13. Ocena dotyczy również potrzeby zmiany mandatu Urzędu i zakresu jego działalności, w tym rozszerzenia tego zakresu na potrzeby sektorowe, oraz skutki finansowe takiej zmiany, z uwzględnieniem działań prowadzonych przez agencje Unii w tych obszarach. Ocena obejmuje także analizę dalszych możliwości usprawnienia działań i wypracowania synergii z agencjami działającymi w obszarze zatrudnienia i polityki społecznej. Na podstawie tej oceny Komisja może w stosownych przypadkach przedstawić wnioski ustawodawcze w celu zmiany zakresu niniejszego rozporządzenia.
2. Jeśli Komisja uzna, że dalsze działanie Urzędu w odniesieniu do jego celów, mandatu i zadań nie jest uzasadnione, może wnioskować o odpowiednią zmianę lub uchylenie niniejszego rozporządzenia.
3. Komisja przekazuje wyniki oceny Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Zarządowi. Wyniki oceny podawane są do wiadomości publicznej.

Artykuł 41

Dochodzenia administracyjne

Działania Urzędu mogą być przedmiotem dochodzeń prowadzonych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich zgodnie z art. 228 TFUE.

Artykuł 42

Współpraca z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi

1. W zakresie niezbędnym do osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozporządzeniu, bez uszczerbku dla właściwości państw członkowskich i instytucji Unii, Urząd może współpracować z właściwymi organami państw trzecich i z organizacjami międzynarodowymi.

W tym celu, za zgodą Zarządu i po zatwierdzeniu przez Komisję, Urząd może poczynić ustalenia robocze z właściwymi organami państw trzecich i organizacjami międzynarodowymi. Ustalenia te nie tworzą zobowiązań prawnych dla Unii ani państw członkowskich.

2. Urząd jest otwarty na udział państw trzecich, które zawarły w tym celu odpowiednie umowy z Unią.

Na mocy odpowiednich porozumień, o których mowa w akapicie pierwszym, dokonuje się ustaleń określających w szczególności charakter, zakres i sposób uczestniczenia danych państw trzecich w pracach Urzędu, w tym ustaleń dotyczących udziału w inicjatywach realizowanych przez Urząd, wkładów finansowych oraz personelu. W odniesieniu do kwestii kadrowych ustalenia te są w każdym przypadku zgodne z regulaminem pracowniczym i warunkami zatrudnienia.

3. Poprzez zawarcie odpowiednich ustaleń roboczych z Dyrektorem Wykonawczym Urzędu Komisja zapewnia, aby Urząd działał w obrębie swojego mandatu i istniejących ram instytucjonalnych.

Artykuł 43

Umowa w sprawie siedziby i warunki działania

1. Niezbędne ustalenia dotyczące pomieszczeń, które mają zostać udostępnione Urzędowi w przyjmującym państwie członkowskim, wraz ze szczegółowymi przepisami mającymi zastosowanie w przyjmującym państwie członkowskim do Dyrektora Wykonawczego, członków Zarządu, pracowników i członków ich rodzin określa się w umowie w sprawie siedziby między Urzędem a państwem członkowskim, w którym siedziba ta została zlokalizowana. Umowa ta ma zostać zawarta po uzyskaniu zgody Zarządu i nie później niż w dniu 1 sierpnia 2021 r.
2. Przyjmujące państwo członkowskie zapewnia jak najlepsze warunki umożliwiające skuteczne funkcjonowanie Urzędu, w tym wielojęzyczne placówki szkolne o orientacji europejskiej oraz odpowiednie połączenia transportowe.

Artykuł 44

Rozpoczęcie działalności Urzędu

1. Urząd uzyskuje zdolność operacyjną w zakresie wykonywania swojego budżetu w terminie do dnia 1 sierpnia 2021 r.
2. Komisja odpowiada za utworzenie i początkowe funkcjonowanie Urzędu do czasu uzyskania przez niego zdolności operacyjnej. W tym celu:
 - a) do chwili objęcia obowiązków przez Dyrektora Wykonawczego po jego mianowaniu przez Zarząd zgodnie z art. 31 Komisja może wyznaczyć urzędnika Komisji do działania w charakterze tymczasowego Dyrektora Wykonawczego i wykonywania obowiązków wyznaczonych Dyrektorowi Wykonawczemu;
 - b) w drodze odstępstwa od art. 18 ust. 1 lit. k) i do chwili przyjęcia decyzji, o której mowa w art. 18 ust. 2, tymczasowy Dyrektor Wykonawczy wykonuje uprawnienia organu powołującego;
 - c) Komisja może udzielić Urzędowi pomocy, w szczególności poprzez oddelegowanie urzędników Komisji do prowadzenia działań tego Urzędu pod kierownictwem tymczasowego Dyrektora Wykonawczego lub Dyrektora Wykonawczego;
 - d) tymczasowy Dyrektor Wykonawczy może zatwierdzać wszelkie płatności w ramach środków zapisanych w budżecie Urzędu po uzyskaniu zgody Zarządu i zawierać umowy, w tym umowy o pracę, po przyjęciu planu zatrudnienia Urzędu.

Artykuł 45

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 883/2004

W rozporządzeniu (WE) nr 883/2004 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„na) »Europejski Urząd ds. Pracy« oznacza organ ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 (*) oraz o którym mowa w art. 74a;

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21).;

2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 74a

Europejski Urząd ds. Pracy

1. Bez uszczerbku dla zadań i działalności Komisji Administracyjnej Europejski Urząd ds. Pracy wspiera stosowanie niniejszego rozporządzenia, zgodnie ze swoimi zadaniami określonymi w rozporządzeniu UE 2019/1149. Komisja Administracyjna współpracuje z Europejskim Urzędem ds. Pracy, aby zsynchronizować działania w duchu wzajemnego zrozumienia i uniknąć ich powielania. W tym celu zawiera ona z Europejskim Urzędem ds. Pracy umowę o współpracy.

2. Komisja Administracyjna może zwrócić się do Europejskiego Urzędu ds. Pracy o skierowanie do niej sprawy dotyczącej zabezpieczenia społecznego do mediacji zgodnie z art. 13 ust. 11 akapit trzeci rozporządzenia (UE) 2019/1149.”.

Artykuł 46

Zmiany w rozporządzeniu (UE) nr 492/2011

W rozporządzeniu (UE) nr 492/2011 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 26 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Europejski Urząd ds. Pracy, ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego (UE) 2019/1149 (*), bierze udział w posiedzeniach Komitetu Doradczego w charakterze obserwatora, zapewniając w stosownych przypadkach wkład techniczny i wiedzę fachową.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21).”;

2) skreśla się art. 29–34 ze skutkiem od dnia, w którym Urząd stanie się w pełni operacyjny zgodnie z art. 44 ust. 1 niniejszego rozporządzenia;

3) art. 35 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 35

Regulamin Komitetu Doradczego, który wszedł w życie w dniu 8 listopada 1968 r., pozostaje w mocy.”;

4) art. 39 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 39

Wydatki administracyjne Komitetu Doradczego są uwzględnione w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w sekcji dotyczącej Komisji.”.

Artykuł 47

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2016/589

W rozporządzeniu (UE) 2016/589 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) organizacji sieci EURES między Komisją, Europejskim Urzędem ds. Pracy i państwami członkowskimi;”;

b) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) współpracy między Komisją, Europejskim Urzędem ds. Pracy i państwami członkowskimi w zakresie wymiany odpowiednich dostępnych danych dotyczących ofert zatrudnienia, wniosków o zatrudnienie i życiorysów;”;

c) lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) promowania sieci EURES na poziomie unijnym poprzez skuteczne działania komunikacyjne podejmowane przez Komisję, Europejski Urząd ds. Pracy i państwa członkowskie.”;

2) w art. 3 dodaje się następujący punkt:

„8) »Europejski Urząd ds. Pracy« oznacza organ utworzony na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1149 z dnia 20 czerwca 2019 r. ustanawiające Europejski Urząd ds. Pracy, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 883/2004, (UE) nr 492/2011 i (UE) 2016/589 oraz uchylające decyzję (UE) 2016/344 (Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21).”;

3) art. 4 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Dostępność informacji zawartych na portalu EURES oraz usług wsparcia oferowanych na poziomie krajowym dla osób niepełnosprawnych musi zostać zapewniona. Sposoby jej zapewnienia określają – w odniesieniu do ich odpowiednich obowiązków – Komisja, Europejski Urząd Koordynacji oraz członkowie i partnerzy EURES.”;

4) art. 7 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) Europejski Urząd Koordynacji, który ustanawia się w ramach Europejskiego Urzędu ds. Pracy i który jest odpowiedzialny za udzielanie sieci EURES pomocy w realizacji jej działań;”;

b) dodaje się następującą literę:

„e) Komisja.”;

5) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„Europejski Urząd Koordynacji pomaga sieci EURES w realizacji jej działalności, w szczególności poprzez rozwijanie i prowadzenie, w bliskiej współpracy z krajowymi urzędami koordynacji oraz Komisją, następujących działań:”;

(ii) lit. a) ppkt (i) otrzymuje brzmienie:

„(i) jako właściciel systemu portalu EURES i związanych z tym usług informatycznych, określenie potrzeb użytkowników oraz wymogów biznesowych, które mają być przekazane Komisji na potrzeby funkcjonowania i rozwoju portalu, w tym systemów i procedur wymiany informacji na temat ofert zatrudnienia, wniosków o zatrudnienie, życiorysów i dokumentów uzupełniających, oraz innych informacji, we współpracy z innymi odpowiednimi unijnymi służbami lub sieciami zajmującymi się świadczeniem usług informacyjnych i doradczych, oraz inicjatywami;”

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Europejskim Urzędem Koordynacji zarządza Europejski Urząd ds. Pracy. Europejski Urząd Koordynacji prowadzi regularny dialog z przedstawicielami partnerów społecznych na poziomie unijnym.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Europejski Urząd Koordynacji – w porozumieniu z grupą koordynacyjną, o której mowa w art. 14, i Komisją – sporządza swoje wieloletnie programy prac.”;

6) art. 9 ust. 2 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) współpracę z Komisją, Europejskim Urzędem ds. Pracy i państwami członkowskimi w zakresie kojarzenia ofert zatrudnienia i wniosków o zatrudnienie oraz ich równoważenia w ramach określonych w rozdziale III;”;

7) art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W skład grupy koordynacyjnej wchodzi przedstawiciele na odpowiednim szczeblu Komisji, Europejskiego Urzędu Koordynacji i krajowych urzędów koordynacji.”;

8) art. 16 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Państwa członkowskie wraz z Komisją i Europejskim Urzędem Koordynacji badają wszelkie możliwości przyznania pierwszeństwa obywatelom Unii w obsadzaniu wolnych miejsc pracy w celu osiągnięcia równowagi między podażą a popytem na pracę w Unii. Państwa członkowskie mogą przyjmować środki niezbędne do realizacji tego celu.”;

9) art. 19 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie współpracują ze sobą, z Komisją oraz z Europejskim Urzędem Koordynacji w zakresie interoperacyjności pomiędzy systemami krajowymi a klasyfikacją europejską opracowaną przez Komisję. Komisja regularnie informuje państwa członkowskie o pracach nad klasyfikacją europejską.”;

10) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 29

Wymiana informacji na temat przepływów i wzorców

Komisja i państwa członkowskie monitorują i podają do publicznej wiadomości przepływy i wzorce mobilności pracowników w Unii na podstawie sprawozdań Europejskiego Urzędu ds. Pracy, z wykorzystaniem danych statystycznych Eurostatu i dostępnych danych krajowych.”.

Artykuł 48

Uchylenie

Decyzja (UE) 2016/344 traci moc ze skutkiem od dnia, w którym Urząd stanie się operacyjny zgodnie z art. 44 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

Odesłania do uchylonej decyzji odczytuje się jako odesłania do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 49

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

DZIAŁANIA PLATFORMY USTANOWIONEJ ZGODNIE Z ART. 16 UST. 2

Wspierając cele Urzędu w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej, platforma ma w szczególności następujące zadania:

- 1) zwiększenie poziomu wiedzy na temat pracy nierejestrowanej, w tym jej przyczyn, różnic regionalnych i jej aspektów transgranicznych, za pomocą wspólnych definicji i pojęć, wiarygodnych narzędzi pomiarowych i promowania analizy porównawczej; pogłębianie wzajemnego zrozumienia różnych systemów i praktyk w celu zwalczania pracy nierejestrowanej oraz analizowanie skuteczności środków politycznych, w tym środków zapobiegawczych i kar;
 - 2) ułatwianie i ocena różnych form współpracy między państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, państwami trzecimi, takich jak wymiana pracowników, korzystanie z baz danych, wspólne działania i szkolenia, a także ustanowienie systemu wymiany informacji na potrzeby współpracy administracyjnej z wykorzystaniem specjalnego modułu dotyczącego pracy nierejestrowanej w ramach systemu IMI;
 - 3) opracowanie narzędzi, na przykład banku wiedzy, w celu skutecznej wymiany informacji i doświadczeń oraz opracowanie wytycznych wykonawczych, podręczników dobrych praktyk, wspólnych zasad inspekcji w celu zwalczania pracy nierejestrowanej i prowadzenia wspólnych działań, takich jak kampanie europejskie; ocena doświadczeń związanych z takimi narzędziami;
 - 4) opracowanie programu wzajemnego uczenia się w celu określenia dobrych praktyk we wszystkich dziedzinach związanych z przeciwdziałaniem pracy nierejestrowanej oraz organizowanie wzajemnych ocen w celu śledzenia postępów w zwalczaniu pracy nierejestrowanej w państwach członkowskich, które zdecydują się na udział w takich ocenach;
 - 5) wymiana doświadczeń organów krajowych w zakresie stosowania prawa Unii dotyczącego przeciwdziałania pracy nierejestrowanej.
-

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1150**z dnia 20 czerwca 2019 r.****w sprawie propagowania sprawiedliwości i przejrzystości dla użytkowników biznesowych korzystających z usług pośrednictwa internetowego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Usługi pośrednictwa internetowego są kluczowymi czynnikami wspierającymi przedsiębiorczość i nowe modele biznesowe, handel oraz innowacje, które mogą również przyczynić się do poprawy dobrobytu konsumentów i które są w coraz większym stopniu wykorzystywane zarówno przez sektor prywatny, jak i publiczny. Oferują one dostęp do nowych rynków i nowe możliwości handlowe, stwarzając przedsiębiorstwom szansę czerpania korzyści z rynku wewnętrznego. Umożliwiają one konsumentom w Unii czerpanie tych korzyści, w szczególności poprzez zwiększenie wyboru towarów i usług oraz przyczynianie się do oferowania konkurencyjnych cen w internecie, ale również wiążą się z wyzwaniami, z którymi należy się zmierzyć, aby zapewnić pewność prawa.
- (2) Usługi pośrednictwa internetowego mogą mieć zasadnicze znaczenie dla sukcesu komercyjnego przedsiębiorstw korzystających z takich usług w celu dotarcia do konsumentów. Aby w pełni wykorzystać korzyści płynące z gospodarki platform internetowych, ważne jest zatem, aby przedsiębiorstwa mogły ufać usługom pośrednictwa internetowego, w ramach których nawiązują stosunki handlowe. Ma to szczególne znaczenie głównie z uwagi na fakt, że coraz więcej transakcji zawieranych jest przy wykorzystaniu usług pośrednictwa internetowego, czemu sprzyjają silne, oparte na danych pośrednie efekty sieciowe, co prowadzi do wzrostu zależności takich użytkowników biznesowych – w szczególności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (zwanych dalej „MŚP”) – od tych usług jako sposobu dotarcia do konsumentów. W wyniku tej rosnącej zależności dostawcy tych usług mają często znacznie większą siłę przetargową, która umożliwia im w praktyce podejmowanie jednostronnych działań w sposób, który może być niesprawiedliwy i szkodliwy dla uzasadnionych interesów ich użytkowników biznesowych oraz, pośrednio, również dla konsumentów w Unii. Mogą oni na przykład jednostronnie zmuszać użytkowników biznesowych do praktyk, które rażąco odbiegają od dobrych praktyk handlowych lub są sprzeczne z zasadą dobrej wiary i uczciwego obrotu. Niniejsze rozporządzenie odnosi się do takich potencjalnych problemów dotyczących gospodarki platform internetowych.
- (3) Konsumenty chętnie korzystają z usług pośrednictwa internetowego. Konkurencyjne, sprawiedliwe i przejrzyste środowisko internetowe, w którym przedsiębiorstwa zachowują się w sposób odpowiedzialny, ma również zasadnicze znaczenie dla dobrobytu konsumentów. Zapewnienie przejrzystości i zaufania do gospodarki platform internetowych w stosunkach między przedsiębiorstwami mogłoby również w pośredni sposób przyczynić się do zwiększenia zaufania konsumentów do gospodarki platform internetowych. Bezpośredni wpływ rozwoju gospodarki platform internetowych na konsumentów jest jednak przedmiotem innych przepisów prawa Unii, w szczególności unijnego dorobku prawnego w dziedzinie praw konsumenta.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 177.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 czerwca 2019 r.

- (4) Podobnie wyszukiwarki internetowe mogą być ważnym źródłem ruchu internetowego dla przedsiębiorstw, które oferują konsumentom towary lub usługi za pośrednictwem stron internetowych, oraz mogą mieć w związku z tym znaczący wpływ na sukces komercyjny takich użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, oferujących swoje towary lub usługi w internecie na rynku wewnętrznym. W tym względzie plasowanie stron internetowych przez dostawców wyszukiwarek internetowych, w tym stron, za pośrednictwem których użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych oferują swoje towary i usługi konsumentom, ma istotny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów oraz sukces komercyjny tych użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych. Nawet w przypadku gdy dostawców wyszukiwarek internetowych nie łączy stosunek umowny z użytkownikami korzystającymi ze strony internetowej w celach biznesowych, dostawcy ci mogą w praktyce podejmować jednostronne działania w sposób, który może być niesprawiedliwy i szkodliwy dla uzasadnionych interesów ich użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych oraz, pośrednio, również dla konsumentów w Unii.
- (5) Charakter stosunków łączących dostawców usług pośrednictwa internetowego i użytkowników biznesowych mógłby prowadzić także do sytuacji, w których użytkownicy biznesowi często mają ograniczone możliwości dochodzenia roszczeń, w przypadku gdy jednostronne działania dostawców tych usług prowadzą do sporu. W wielu przypadkach dostawcy ci nie oferują dostępnych i skutecznych wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg. Istniejące alternatywne mechanizmy pozasądowego rozstrzygania sporów mogą również okazać się nieskuteczne z różnych względów, w tym z powodu braku wyspecjalizowanych mediatorów oraz obawy użytkowników biznesowych przed działaniami odwetowymi.
- (6) Usługi pośrednictwa internetowego i wyszukiwarki internetowe, a także transakcje umożliwiane przez te usługi, mają wewnętrzny potencjał transgraniczny i szczególne znaczenie dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego Unii w dzisiejszej gospodarce. Potencjalnie nieuczciwe i szkodliwe praktyki handlowe niektórych dostawców tych usług oraz brak skutecznych mechanizmów dochodzenia roszczeń utrudniają pełne wykorzystanie tego potencjału i mają negatywny wpływ na właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego.
- (7) Należy ustanowić zestaw obowiązkowych zasad na poziomie Unii, aby zapewnić istnienie sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie otoczenia biznesowego w internecie w ramach rynku wewnętrznego. W szczególności użytkownikom biznesowym korzystającym z usług pośrednictwa internetowego należy zapewnić odpowiedni poziom przejrzystości, a także możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń w całej Unii, aby ułatwić transgraniczne prowadzenie działalności gospodarczej w Unii i tym samym poprawić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz zapobiec mogącemu pojawić się rozdrobnieniu w określonych obszarach objętych niniejszym rozporządzeniem.
- (8) Zasady te powinny również oferować odpowiednie zachęty, aby promować sprawiedliwość i przejrzystość, w szczególności w kwestii plasowania użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych w wynikach wyszukiwania generowanych przez wyszukiwarki internetowe. Jednocześnie zasady te powinny uznawać i zachowywać znaczący potencjał innowacyjny szeroko pojętej gospodarki platform internetowych oraz umożliwiać zdrową konkurencję prowadzącą do zwiększenia wyboru dla konsumentów. Należy sprecyzować, że niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć wpływu na krajowe prawo cywilne, w szczególności prawo umów, na przykład na przepisy dotyczące ważności umowy, jej zawierania, skutków lub jej zakończenia, w stopniu, w jakim krajowe przepisy prawa cywilnego są zgodne z prawem Unii, oraz w zakresie, w jakim poszczególne aspekty nie zostały objęte niniejszym rozporządzeniem. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę stosowania przepisów prawa krajowego, które zabraniają praktyk jednostronnych lub nieuczciwych praktyk handlowych, lub przewidują sankcje za ich stosowanie w zakresie, w jakim poszczególne aspekty nie zostały objęte niniejszym rozporządzeniem.
- (9) Zważywszy że usługi pośrednictwa internetowego i wyszukiwarki internetowe mają zazwyczaj charakter globalny, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do dostawców tych usług niezależnie od tego, czy mają oni siedzibę w państwie członkowskim czy poza Unią, pod warunkiem że spełnione są łącznie dwa warunki. Po pierwsze, użytkownicy biznesowi lub użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych powinni mieć siedzibę w Unii. Po drugie, użytkownicy biznesowi lub użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych powinni, poprzez świadczenie tych usług, oferować swoje towary lub usługi konsumentom znajdującym się w Unii przynajmniej w odniesieniu do części transakcji. Aby stwierdzić, czy użytkownicy biznesowi lub użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych oferują towary lub usługi konsumentom znajdującym się w Unii, należy ustalić, czy oczywiste jest, że użytkownicy biznesowi lub użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych kierują swoją działalność do konsumentów znajdujących się w jednym lub większej liczbie państw członkowskich. Kryterium to należy interpretować zgodnie z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącym art. 17 ust. 1 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1215/2012 ⁽³⁾ oraz art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 ⁽⁴⁾. Tacy konsumenci powinni znajdować się w Unii, ale nie muszą mieć miejsca pobytu w Unii ani posiadać obywatelstwa któregoś z państw członkowskich. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zatem mieć zastosowania w przypadku, gdy użytkownicy biznesowi lub użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych nie mają siedziby w Unii lub mają siedzibę w Unii, ale korzystają z usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych, aby oferować towary lub usługi wyłącznie konsumentom znajdującym się poza Unią lub osobom, które nie są konsumentami. Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie niezależnie od prawa mającego zastosowanie do danej umowy.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Rzym I) (Dz.U. L 177 z 4.7.2008, s. 6).

- (10) Pośrednikami w szerokim wachlarzu stosunków między przedsiębiorstwami a konsumentami w internecie są dostawcy świadczący usługi wielostronne, które zasadniczo opierają się na tym samym modelu tworzenia środowiska biznesowego w działalności gospodarczej. Aby uwzględnić odpowiednie usługi, usługi pośrednictwa internetowego należy zdefiniować w sposób precyzyjny i neutralny pod względem technologicznym. W szczególności usługi te powinny obejmować usługi społeczeństwa informacyjnego, które charakteryzują się tym, że ich celem jest ułatwienie inicjowania bezpośrednich transakcji między użytkownikami biznesowymi a konsumentami, niezależnie od tego, czy transakcje te są ostatecznie zawierane przez internet – w portalu internetowym danego dostawcy usług pośrednictwa internetowego lub danego użytkownika biznesowego – czy poza internetem, lub czy w ogóle nie są zawierane, co oznacza, że nie powinien istnieć wymóg istnienia stosunku umownego między użytkownikami biznesowymi a konsumentami jako warunku wstępnego włączenia usług pośrednictwa internetowego do zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia. Samo tylko włączenie usługi o charakterze marginalnym nie powinno być rozumiane jako realizujące cel strony internetowej lub usługi, jakim jest ułatwienie transakcji w rozumieniu usług pośrednictwa internetowego. Ponadto usługi te powinny być świadczone na podstawie stosunków umownych między dostawcami a użytkownikami biznesowymi, którzy oferują towary lub usługi konsumentom. Należy uznać, że taki stosunek umowny istnieje, jeżeli obie zainteresowane strony wyrażą wolę bycia związanymi w sposób jednoznaczny, na trwałym nośniku informacji, bez konieczności wyrażenia zgody na piśmie.
- (11) W związku z tym do usług pośrednictwa internetowego objętych niniejszym rozporządzeniem powinny zaliczać się na przykład internetowe platformy handlu elektronicznego, w tym platformy współpracy, na których działają użytkownicy biznesowi, internetowe usługi w zakresie oprogramowania w postaci aplikacji, takie jak sklepy z aplikacjami, oraz internetowe serwisy społecznościowe, niezależnie od technologii wykorzystywanej do świadczenia takich usług. W tym znaczeniu usługi pośrednictwa internetowego mogłyby być również świadczone za pomocą technologii wykorzystującej asystentów głosowych. Nie powinno mieć również znaczenia, czy te transakcje między użytkownikami biznesowymi a konsumentami wiążą się z płatnościami pieniężnymi, ani czy są zawierane częściowo poza internetem. Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć jednak zastosowania do wzajemnych usług pośrednictwa internetowego bez obecności użytkowników biznesowych, usług pośrednictwa internetowego wyłącznie między przedsiębiorstwami, które nie są oferowane konsumentom, narzędzi reklamy internetowej ani do giełd reklamy internetowej, które nie są zapewniane w celu ułatwienia inicjowania transakcji bezpośrednich i które nie obejmują stosunków umownych z konsumentami. Z tego samego powodu niniejszym rozporządzeniem nie powinny być objęte usługi optymalizacji oprogramowania wyszukiwarek ani usługi powiązane z oprogramowaniem blokującym reklamy. Funkcje i interfejsy techniczne, które łączą jedynie sprzęt komputerowy i aplikacje, nie powinny być objęte niniejszym rozporządzeniem, ponieważ zazwyczaj nie spełniają wymogów, którymi objęte są usługi pośrednictwa internetowego. Takie funkcje lub interfejsy mogą jednak być bezpośrednio powiązane z niektórymi usługami pośrednictwa internetowego lub je uzupełniać i w takich przypadkach odpowiedni dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni podlegać wymogom przejrzystości związanym ze zróżnicowanym traktowaniem wynikającym z tych funkcji i interfejsów. Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć również zastosowania do internetowych usług płatniczych, ponieważ usługi te nie spełniają stosownych wymogów, ale są one raczej ze swej natury pomocnicze dla transakcji w zakresie dostarczania towarów i świadczenia usług na rzecz zainteresowanych konsumentów.
- (12) Zgodnie z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz w świetle faktu, że stosunek zależności użytkowników biznesowych obserwuje się głównie w przypadku usług pośrednictwa internetowego, które służą jako sposób pozyskiwania konsumentów będących osobami fizycznymi, pojęcie konsumenta stosowane do wyznaczenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia należy rozumieć jako odnoszące się wyłącznie do osób fizycznych, w przypadku gdy działają one w celach niezwiązanych z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową.
- (13) Biorąc pod uwagę szybkie tempo rozwoju innowacji, definicja wyszukiwarki internetowej zastosowana w niniejszym rozporządzeniu powinna być neutralna pod względem technologicznym. W szczególności definicję należy rozumieć jako obejmującą również zapytania głosowe.
- (14) Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zazwyczaj stosują z góry określone warunki korzystania z usług, zatem w celu zapewnienia w stosownych przypadkach skutecznej ochrony użytkowników biznesowych niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie w przypadku gdy warunki stosunku umownego, bez względu na ich nazwę lub formę, są jednostronnie ustalane przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego. Fakt, czy warunki korzystania z usług zostały ustalone jednostronnie, należy ustalać indywidualnie na podstawie ogólnej oceny. Względna wielkość zainteresowanych stron oraz fakt, że miały miejsce negocjacje lub że niektóre postanowienia tych warunków mogły być przedmiotem takich negocjacji i mogły zostać ustalone wspólnie przez odpowiedniego dostawcę usług i użytkownika biznesowego, nie powinny mieć, same w sobie, decydującego znaczenia dla ogólnej oceny. Ponadto obowiązek zapewnienia przez dostawców usług pośrednictwa internetowego łatwego dostępu użytkowników biznesowych do warunków korzystania z usług, w tym na etapie poprzedzającym zawarcie umowy w ramach ich stosunków handlowych, oznacza, że użytkownicy biznesowi nie zostaną pozbawieni przejrzystości wynikającej z niniejszego rozporządzenia wskutek tego, że mieli możliwość prowadzenia skutecznych negocjacji.

- (15) W celu zapewnienia, aby ogólne warunki korzystania z usług regulujące stosunek umowny umożliwiały użytkownikom biznesowym ustalenie, jakie warunki handlowe mają zastosowanie do korzystania z usług pośrednictwa internetowego oraz zakończenia i zawieszania tych usług, a także w celu zapewnienia przewidywalności w ich relacjach biznesowych, warunki te powinny być sformułowane prostym i przystępnym językiem. Warunków korzystania z usług nie należy uznawać za sformułowane prostym i przystępnym językiem, jeżeli są niejasne, niekonkretne lub niewystarczająco szczegółowe w odniesieniu do ważnych kwestii handlowych, a zatem nie zapewniają użytkownikom biznesowym racjonalnego stopnia przewidywalności w zakresie najważniejszych aspektów stosunku umownego. Ponadto sformułowań wprowadzających w błąd nie należy uznawać za proste i przystępne.
- (16) W celu zapewnienia, aby użytkownicy biznesowi mieli wystarczającą jasność co do tego, gdzie i z myślą o kim ich towary lub usługi są wprowadzane do obrotu, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni zapewnić swoim użytkownikom biznesowym przejrzystość w zakresie dodatkowych kanałów dystrybucji i potencjalnych programów powiązanych, które mogą oni wykorzystywać w celu wprowadzania tych towarów lub usług do obrotu. Dodatkowe kanały i programy powiązane powinny być rozumiane w sposób neutralny pod względem technologicznym, ale mogłyby, między innymi, obejmować inne strony internetowe, aplikacje lub inne usługi pośrednictwa internetowego wykorzystywane do wprowadzania do obrotu towarów lub usług oferowanych przez użytkownika biznesowego.
- (17) Własność i kontrola praw własności intelektualnej w internecie może mieć istotne znaczenie gospodarcze zarówno dla dostawców usług pośrednictwa internetowego, jak i dla ich użytkowników biznesowych. W celu zapewnienia jasności i przejrzystości dla użytkowników biznesowych oraz zapewnienia lepszego zrozumienia warunków korzystania z usług, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni umieszczać w swoich warunkach korzystania z usług ogólne lub, według swojego uznania, bardziej szczegółowe informacje dotyczące ewentualnego ogólnego wpływu tych warunków na własność i kontrolę praw własności intelektualnej przysługujących użytkownikowi biznesowemu. Informacje takie mogłyby obejmować, między innymi, informacje dotyczące ogólnego korzystania z logo, znaków towarowych lub marek.
- (18) Zapewnienie przejrzystości w ogólnych warunkach korzystania z usług może mieć podstawowe znaczenie w propagowaniu zrównoważonych relacji biznesowych i zapobieganiu niesprawiedliwemu postępowaniu ze szkodą dla użytkowników biznesowych. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni zatem również zapewnić, aby warunki korzystania z usług były łatwo dostępne na wszystkich etapach stosunków handlowych, w tym dla potencjalnych użytkowników biznesowych na etapie poprzedzającym zawarcie umowy, oraz aby o zmianach tych warunków zainteresowani użytkownicy biznesowi byli powiadamiani na trwałym nośniku informacji z zachowaniem ustalonego okresu powiadomienia, który powinien być rozsądny i proporcjonalny do okoliczności w danym przypadku oraz wynosić co najmniej 15 dni. Proporcjonalnie dłuższe okresy powiadomienia przekraczające 15 dni powinny mieć zastosowanie w przypadku gdy przyszłe zmiany warunków korzystania z usług wymagają od użytkowników biznesowych dokonania dostosowań technicznych lub handlowych w celu dostosowania się do zmiany, na przykład poprzez wymaganie od nich dokonania znacznych dostosowań technicznych w odniesieniu do ich towarów lub usług. Ten okres powiadomienia nie powinien mieć zastosowania w przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – w sposób jednoznaczny rezygnuje z niego zainteresowany użytkownik biznesowy lub w przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – potrzeba wprowadzenia zmiany bez dotrzymania okresu powiadomienia wynika z prawnego lub regulacyjnego obowiązku spoczywającego na dostawcy usług, przewidzianego w prawie Unii lub prawie krajowym. Proponowane poprawki redakcyjne nie powinny być jednak objęte terminem „zmiana”, o ile ich wprowadzenie nie zmienia treści ani znaczenia warunków korzystania z usług. Wymóg zgłaszania przyszłych zmian na trwałym nośniku powinien umożliwić użytkownikom biznesowym dokonanie skutecznego przeglądu tych zmian na późniejszym etapie. Użytkownicy biznesowi powinni mieć prawo do wypowiedzenia swojej umowy w terminie 15 dni od otrzymania powiadomienia o zmianie, chyba że do umowy ma zastosowanie krótszy okres, na przykład wynikający z krajowego prawa cywilnego.
- (19) Co do zasady, wprowadzenie nowych towarów lub usług, w tym oprogramowania w formie aplikacji, w ramach usługi pośrednictwa internetowego należy uznać za wyraźne działanie skutkujące zniesieniem przez użytkownika biznesowego okresu powiadomienia wymaganego w celu wprowadzenia zmian do warunków korzystania z usług. Jednakże w przypadkach, w których rozsądny i proporcjonalny okres powiadomienia jest dłuższy niż 15 dni, ponieważ zmiany warunków korzystania z usług wymagają od użytkownika biznesowego wprowadzenia istotnych dostosowań technicznych do jego towarów lub usług, wprowadzania przez użytkownika biznesowego nowych towarów i usług nie należy uznawać za automatyczną rezygnację z okresu powiadomienia. Dostawca usług pośrednictwa internetowego powinien spodziewać się, że zmiany warunków korzystania z usług będą wymagały od użytkownika biznesowego wprowadzenia znaczących dostosowań technicznych w przypadku gdy, na przykład, wszystkie cechy usług pośrednictwa internetowego, do których użytkownicy biznesowi mieli dostęp, są usuwane lub dodawane, lub w przypadku gdy użytkownicy biznesowi mogą być zmuszeni do dostosowania swoich towarów lub oprogramowania swoich usług, aby móc kontynuować działalność przy użyciu usług pośrednictwa internetowego.
- (20) W celu ochrony użytkowników biznesowych oraz zapewnienia obu stronom pewności prawa warunki korzystania z usług niezgodne z przepisami powinny być nieważne, tj. uznane za nigdy nieistniejące, ze skutkiem *erga omnes* i *ex tunc*. Zasada ta powinna jednak dotyczyć wyłącznie poszczególnych postanowień warunków korzystania z usług, które są niezgodne z przepisami. Pozostałe postanowienia powinny pozostać w mocy i być możliwe do wyegzekwowania w zakresie, w jakim mogą zostać oddzielone od postanowień niezgodnych z przepisami. Nagłe zmiany istniejących warunków korzystania z usług mogą w znaczący sposób zakłócać działalność użytkowników biznesowych. W celu ograniczenia takich negatywnych skutków dla użytkowników biznesowych oraz zniechęcenia do takiego zachowania zmiany dokonane w sposób sprzeczny z obowiązkiem dotrzymania ustalonego okresu powiadomienia powinny zatem być nieważne, tj. uznane za nigdy nieistniejące, ze skutkiem *erga omnes* i *ex tunc*.

- (21) W celu zapewnienia, aby użytkownicy biznesowi mogli w pełni wykorzystać możliwości handlowe oferowane przez usługi pośrednictwa internetowego, dostawcy tych usług nie powinni całkowicie uniemożliwiać swoim użytkownikom biznesowym wykorzystywania ich tożsamości handlowej w ramach ich oferty lub obecności w ramach odpowiednich usług pośrednictwa internetowego. Ten zakaz ingerencji nie powinien być jednak rozumiany jako prawo użytkowników biznesowych do jednostronnego ustalania prezentacji ich ofert lub obecności w ramach odpowiednich usług pośrednictwa internetowego.
- (22) Dostawca usług pośrednictwa internetowego może mieć uzasadnione powody do podjęcia decyzji o ograniczeniu, zawieszeniu lub zakończeniu świadczenia swoich usług na rzecz danego użytkownika biznesowego, w tym poprzez usunięcie z listy ofert poszczególnych towarów lub usług danego użytkownika biznesowego lub faktyczne usunięcie wyników wyszukiwania. Zamiast stosować zawieszenie, dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogą również ograniczyć poszczególne wykazy użytkowników biznesowych; na przykład poprzez obniżanie ich pozycji lub negatywne wpływanie na widoczność użytkownika biznesowego (ang. „dimming”), które może obejmować umieszczanie go na mało widocznej pozycji w plasowaniu. Mając jednak na uwadze fakt, że takie decyzje mogą mieć istotny wpływ na interesy zainteresowanych użytkowników biznesowych, użytkownicy ci powinni otrzymać – zanim ograniczenie lub zawieszenie świadczenia usług stanie się skuteczne lub, odpowiednio, w momencie, w którym stanie się ono skuteczne – uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji. Aby zminimalizować negatywny wpływ takich decyzji na użytkowników biznesowych, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni również umożliwić wyjaśnienie faktów, które doprowadziły do wydania tej decyzji, w ramach wewnętrznego trybu rozpatrywania skarg, co pomoże użytkownikowi biznesowemu, jeśli jest to możliwe, przywrócić zgodność z przepisami. Ponadto, w przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego uchyla decyzję o ograniczeniu, zawieszeniu lub zakończeniu świadczenia usług, na przykład ponieważ decyzja została podjęta w wyniku błędu lub gdy naruszenie warunków korzystania z usług, które doprowadziło do wydania tej decyzji, nie zostało popełnione w złej wierze i zostało usunięte w zadowalający sposób, dostawca powinien bez zbędnej zwłoki przywrócić danego użytkownika biznesowego, w tym zapewniając użytkownikowi biznesowemu dostęp do danych osobowych lub innych danych dostępnych przed podjęciem decyzji.

Uzasadnienie decyzji o ograniczeniu, zawieszeniu lub zakończeniu świadczenia usług pośrednictwa internetowego powinno umożliwić użytkownikom biznesowym ustalenie, czy istnieją podstawy do zaskarżenia decyzji, zwiększając tym samym szanse użytkowników biznesowych na skuteczne dochodzenie roszczeń w razie konieczności. W uzasadnieniu należy wskazać podstawy decyzji, w oparciu o podstawy, które dostawca wymienił już uprzednio w warunkach korzystania z usług, oraz odnieść się w sposób proporcjonalny do konkretnych okoliczności danego przypadku, łącznie z powiadomieniami otrzymanymi od strony trzeciej, które doprowadziły do podjęcia takiej decyzji. Dostawca usług pośrednictwa internetowego nie powinien jednak być zobowiązany do podawania uzasadnienia dotyczącego ograniczenia, zawieszenia lub zakończenia świadczenia usług, jeżeli naruszałoby to obowiązek prawny lub regulacyjny. Ponadto nie należy wymagać uzasadnienia w przypadku, gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego może wykazać, że dany użytkownik biznesowy wielokrotnie naruszył mające zastosowanie warunki korzystania z usług, co skutkuje zakończeniem świadczenia całości danych usług pośrednictwa internetowego.

- (23) Zakończenie całości usług pośrednictwa internetowego oraz związane z tym usunięcie danych przekazanych do celów świadczenia usług pośrednictwa internetowego lub wygenerowanych w wyniku takiego świadczenia usług stanowią utratę podstawowych informacji, co mogłoby mieć znaczący wpływ na użytkowników biznesowych, a także ograniczyć ich zdolność do odpowiedniego korzystania z innych praw przyznanych im na mocy niniejszego rozporządzenia. W związku z tym dostawca usług pośrednictwa internetowego powinien przekazać danemu użytkownikowi biznesowemu uzasadnienie na trwałym nośniku informacji co najmniej 30 dni przed dniem, z którym stanie się skuteczne zakończenie świadczenia przez niego całości usług pośrednictwa internetowego. Jednakże w przypadkach, w których obowiązek prawny lub regulacyjny wymaga od dostawcy usług pośrednictwa internetowego zakończenia świadczenia całości swoich usług pośrednictwa internetowego w odniesieniu do danego użytkownika biznesowego, ten okres powiadomienia nie powinien mieć zastosowania. Podobnie, 30-dniowy okres powiadomienia nie powinien mieć zastosowania w przypadku, gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego powołuje się na prawo do zakończenia świadczenia usług na podstawie przepisów prawa krajowego zgodnych z prawem unijnym, które pozwalają na natychmiastowe zakończenie w przypadku gdy – biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności konkretnego przypadku i uwzględniając interesy obu stron – nie można racjonalnie oczekiwać kontynuacji stosunku umownego do uzgodnionej daty końcowej lub do upływu okresu powiadomienia. Ponadto okres powiadomienia wynoszący 30 dni nie powinien mieć zastosowania w przypadku, gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego może wykazać wielokrotne naruszenie warunków korzystania z usług. W odniesieniu do okresu powiadomienia wynoszącego 30 dni mogą pojawić się różne wyjątki, w szczególności w związku z niedozwolonymi lub nieodpowiednimi treściami, bezpieczeństwem towaru lub usługi, podrabianiem, oszustwami, złożonym oprogramowaniem, spamem, naruszeniem danych, innymi zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa lub odpowiedzialnością towaru lub usługi dla małoletnich. Aby zapewnić proporcjonalność, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni, w przypadku gdy jest to racjonalne i wykonalne pod względem technicznym, usunąć z listy wyłącznie pojedyncze towary lub usługi użytkownika biznesowego. Zakończenie całości usług pośrednictwa internetowego stanowi najbardziej restrykcyjny środek.
- (24) Plasowanie towarów i usług przez dostawców usług pośrednictwa internetowego ma istotny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów, a tym samym na sukces komercyjny użytkowników biznesowych oferujących konsumentom te towary i usługi. Plasowanie należy rozumieć jako względną widoczność ofert użytkowników biznesowych lub wagę nadawaną wynikom wyszukiwania w formie, w jakiej są one prezentowane, organizowane lub komunikowane przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub przez dostawców wyszukiwarek internetowych, która wynika z zastosowania mechanizmów sekwencjonowania algorytmicznego, wystawiania oceny lub opinii, podświetlania wyników lub innych narzędzi wyróżniania, lub też ich kombinacji. Przewidywalność zakłada, że dostawcy usług pośrednictwa internetowego determinują plasowanie w sposób niearbitralny. W związku z tym dostawcy powinni z góry przedstawić główne parametry determinujące plasowanie, aby zapewnić użytkownikom biznesowym większą przewidywalność oraz umożliwić im lepsze zrozumienie funkcjonowania mechanizmu

plasowania i porównywanie praktyk w zakresie plasowania stosowanych przez różnych dostawców. Szczególny charakter tego obowiązku przejrzystości ma istotne znaczenie dla użytkowników biznesowych, ponieważ wiąże się z określeniem ograniczonego zestawu parametrów, które są najbardziej istotne, spośród potencjalnie dużo większej liczby parametrów, które mają pewien wpływ na plasowanie. Ten uzasadniony opis powinien pomóc użytkownikom biznesowym usprawnić prezentację ich towarów i usług lub pewnych cech charakterystycznych tych towarów lub usług. Pojęcie głównego parametru należy rozumieć jako oznaczające wszelkie ogólne kryteria, procesy, specyficzne sygnały wbudowane w algorytmy lub inne mechanizmy korygowania lub obniżania pozycji stosowane w związku z plasowaniem.

- (25) Opis głównych parametrów determinujących plasowanie powinien również zawierać wyjaśnienie wszelkich możliwości wywierania aktywnego wpływu przez użytkowników biznesowych na plasowanie w zamian za wynagrodzenie dla dostawcy oraz wyjaśnienie względnych skutków takich działań. Wynagrodzenie mogłoby w tym względzie odnosić się do płatności, których głównym lub jedynym celem jest poprawa plasowania, jak również do wynagrodzenia pośredniego w postaci przyjęcia przez użytkownika biznesowego dodatkowych zobowiązań jakiegokolwiek rodzaju, których praktycznym skutkiem jest poprawa plasowania, takich jak wykorzystanie usług dodatkowych lub wszelkich funkcji premium. Treść tego opisu, w tym liczba i rodzaj głównych parametrów, może się zatem zdecydowanie różnić w zależności od określonych usług pośrednictwa internetowego, ale powinna ona umożliwić użytkownikom biznesowym odpowiednie zrozumienie tego, w jaki sposób mechanizm plasowania uwzględnia charakterystyki konkretnych towarów lub usług oferowanych przez użytkownika biznesowego oraz znaczenie tych charakterystyk dla konsumentów korzystających z konkretnych usług pośrednictwa internetowego. Wskaźniki wykorzystywane do pomiaru jakości towarów lub usług użytkowników biznesowych, stosowanie edytorów i ich zdolność do wywierania wpływu na plasowanie tych towarów lub usług, zakres wpływu wynagrodzenia na plasowanie, jak również elementy, które nie są lub jedynie w niewielkim stopniu są powiązane z danym towarem lub usługą jako taką, takie jak cechy wizualne oferty internetowej, mogłyby być przykładami głównych parametrów, które, jeśli uwzględni się je w opisie ogólnym mechanizmu plasowania z zastosowaniem prostego i zrozumiałego języka, powinny pomóc użytkownikom biznesowym w osiągnięciu wymaganego odpowiedniego zrozumienia funkcjonowania danego mechanizmu.
- (26) Podobnie plasowanie stron internetowych przez dostawców wyszukiwarek internetowych, w szczególności stron, za pośrednictwem których przedsiębiorstwa oferują towary i usługi konsumentom, ma istotny wpływ na wybory dokonywane przez konsumentów oraz sukces komercyjny użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych. Dostawcy wyszukiwarek internetowych powinni zatem przedstawić opis głównych parametrów determinujących plasowanie wszystkich indeksowanych stron internetowych oraz względne znaczenie tych głównych parametrów w przeciwieństwie do innych parametrów, w tym stron użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, jak również innych stron internetowych. Oprócz kwestii charakterystyk towarów i usług oraz ich znaczenia dla konsumentów, w przypadku wyszukiwarek internetowych opis ten powinien również umożliwiać użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych odpowiednie zrozumienie tego, czy – a jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim zakresie – pod uwagę bierze się pewne specyficzne cechy strony internetowej, którą się posługują, takie jak jej optymalizacja pod kątem wyświetlania na mobilnych urządzeniach telekomunikacyjnych. Powinno to również obejmować wyjaśnienie wszelkich dostępnych dla użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych możliwości w zakresie aktywnego wywierania wpływu na plasowanie w zamian za wynagrodzenie, jak również wyjaśnienie względnych skutków takiego wywierania wpływu. Ze względu na brak stosunku umownego między dostawcami wyszukiwarek internetowych a użytkownikami korzystającymi ze strony internetowej w celach biznesowych, opis ten powinien być publicznie dostępny w widocznej i łatwo dostępnej lokalizacji na stronie danej wyszukiwarki internetowej. W tym kontekście obszarów stron internetowych, które wymagają logowania lub rejestracji użytkowników, nie uznaje się za łatwo i publicznie dostępne.

W celu zapewnienia użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych przewidywalności opis ten powinien być również na bieżąco aktualizowany, z uwzględnieniem możliwości łatwego zidentyfikowania wszelkich zmian głównych parametrów. Istnienie aktualnego opisu głównych parametrów byłoby również korzystne dla użytkowników wyszukiwarki internetowej innych niż użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych. W niektórych przypadkach dostawcy wyszukiwarek internetowych mogą zdecydować o wywieraniu wpływu na plasowanie w określonym przypadku lub o usunięciu z listy określonej strony internetowej na podstawie powiadomienia otrzymanego od strony trzeciej. W przeciwieństwie do dostawców usług pośrednictwa internetowego, od dostawców wyszukiwarek internetowych, ze względu na brak stosunku umownego między stronami, nie można wymagać, że będą oni bezpośrednio powiadamiać użytkownika korzystającego ze strony internetowej w celach biznesowych o zmianie kolejności plasowania lub usunięciu z listy w wyniku powiadomienia otrzymanego od strony trzeciej. Użytkownik korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych powinien jednak mieć możliwość sprawdzenia treści powiadomienia, które doprowadziło do zmiany kolejności plasowania w określonym przypadku lub do usunięcia określonej strony internetowej z listy, przez zbadanie treści takiego powiadomienia, na przykład w publicznie dostępnej internetowej bazie danych. Pomogłoby to zmniejszyć ryzyko nadużywania przez konkurentów powiadomień, które mogłyby prowadzić do usunięcia z listy.

- (27) Na podstawie niniejszego rozporządzenia od dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych nie należy wymagać ujawniania szczegółowego funkcjonowania ich mechanizmów plasowania, w tym algorytmów. Podobnie nie należy ograniczać ich zdolności do występowania, w tym w interesie konsumentów, przeciwko manipulowaniu plasowaniem w złej wierze przez strony trzecie. Ogólny opis głównych parametrów plasowania powinien chronić te interesy, zapewniając jednocześnie użytkownikom biznesowym i użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych odpowiednie zrozumienie funkcjonowania plasowania w kontekście korzystania przez nich z określonych usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych. Aby zapewnić osiągnięcie celu niniejszego rozporządzenia, uwzględnianie interesów handlowych dostawców usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych nie powinno zatem

nigdy prowadzić do odmowy ujawnienia głównych parametrów determinujących plasowanie. W tym kontekście, chociaż niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 ⁽⁵⁾, podawany opis powinien przynajmniej opierać się na rzeczywistych danych dotyczących znaczenia stosowanych parametrów plasowania.

- (28) Komisja powinna opracować wytyczne, aby pomóc dostawcom usług pośrednictwa internetowego i dostawcom wyszukiwarek internetowych w stosowaniu wymogów dotyczących przejrzystości plasowania ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu. Wysiłki te powinny przyczynić się do optymalizacji sposobu identyfikacji oraz przedstawiania użytkownikom biznesowym i użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych głównych parametrów determinujących plasowanie.
- (29) Towary i usługi dodatkowe należy rozumieć jako towary i usługi oferowane konsumentowi bezpośrednio przed zakończeniem transakcji zainicjowanej w ramach usług pośrednictwa internetowego w celu uzupełnienia towarów lub usług podstawowych oferowanych przez użytkownika biznesowego. Towary i usługi dodatkowe odnoszą się do produktów, których funkcjonowanie zwykle zależy od towarów lub usług podstawowych i które są bezpośrednio związane z towarami lub usługami podstawowymi. Pojęcie to nie powinno zatem obejmować towarów i usług, które są sprzedawane jako zwykły dodatek do określonych towarów lub usług podstawowych i które nie mają charakteru uzupełniającego. Przykłady usług dodatkowych obejmują usługi naprawy określonych towarów lub produkty finansowe takie jak ubezpieczenie z tytułu wypożyczenia samochodów, które są oferowane jako uzupełnienie określonych towarów lub usług oferowanych przez użytkownika biznesowego. Towary dodatkowe mogą również obejmować towary, które uzupełniają określony produkt oferowany przez użytkownika biznesowego, stanowiący narzędzie podniesienia jakości lub dostosowania do potrzeb klienta związane z tym określonym produktem. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego, którzy oferują konsumentom towary lub usługi dodatkowe w stosunku do towaru lub usługi sprzedawanych przez użytkownika biznesowego w ramach swoich usług pośrednictwa internetowego, powinni włączyć do swoich warunków korzystania z usług opis rodzaju oferowanych towarów i usług dodatkowych. Opis ten powinien być dostępny w warunkach korzystania z usług, niezależnie od tego, czy towary lub usługi dodatkowe są dostarczane przez samego dostawcę usług pośrednictwa internetowego czy przez stronę trzecią. Opis taki powinien być wystarczająco kompleksowy, aby umożliwić użytkownikowi biznesowemu zrozumienie tego, czy towar lub usługa są sprzedawane jako dodatkowe w stosunku do towaru lub usługi użytkownika biznesowego. Opis nie musi obejmować określonego towaru lub określonej usługi, ale powinien raczej odnosić się do rodzaju produktu oferowanego jako uzupełniający do podstawowego produktu użytkownika biznesowego. Ponadto opis ten powinien w każdym przypadku zawierać informacje wskazujące, czy i na jakich warunkach użytkownik biznesowy może oferować swoje własne towary lub usługi dodatkowe w uzupełnieniu do towarów lub usług podstawowych, które oferuje on w ramach usług pośrednictwa internetowego.
- (30) W przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego sam oferuje konsumentom określone towary lub usługi w ramach swoich własnych usług pośrednictwa internetowego lub za pośrednictwem kontrolowanego przez siebie użytkownika biznesowego, dostawca ten mógłby bezpośrednio konkurować z innymi użytkownikami biznesowymi korzystającymi z jego usług pośrednictwa internetowego, którzy nie są przez niego kontrolowani, co mogłoby stanowić dla dostawcy zachętę ekonomiczną i możliwość wykorzystywania kontroli nad usługami pośrednictwa internetowego, aby zapewnić techniczne lub ekonomiczne korzyści dla swoich własnych ofert lub tych oferowanych przez kontrolowanego przez niego użytkownika biznesowego, których mógłby odmówić konkurencyjnym użytkownikom biznesowym. Takie zachowanie mogłoby naruszyć zasady uczciwej konkurencji i ograniczyć wybór konsumentów. W szczególności w takich sytuacjach ważne jest, aby dostawca usług pośrednictwa internetowego działał w sposób przejrzysty i przedstawiał odpowiedni opis, wraz z podaniem powodów, wszelkich przypadków zróżnicowanego traktowania – za pomocą środków prawnych, handlowych lub technicznych, takich jak funkcje dotyczące systemów operacyjnych – które może przyznać oferowanym przez siebie towarom lub usługom w porównaniu z towarami lub usługami oferowanymi przez użytkowników biznesowych. Aby zapewnić proporcjonalność, obowiązek ten powinien mieć zastosowanie na poziomie usług pośrednictwa internetowego ogółem, a nie na poziomie poszczególnych towarów lub usług oferowanych w ramach tych usług.
- (31) W przypadku gdy dostawca wyszukiwarki internetowej sam oferuje konsumentom określone towary lub usługi za pośrednictwem swojej własnej wyszukiwarki internetowej lub za pośrednictwem kontrolowanego przez siebie użytkownika korzystającego ze strony internetowej w celach biznesowych, dostawca ten mógłby bezpośrednio konkurować z innymi użytkownikami korzystającymi ze strony internetowej w celach biznesowych, którzy korzystają z jego wyszukiwarki internetowej i którzy nie są przez niego kontrolowani. W szczególności w takich sytuacjach ważne jest, aby dostawca wyszukiwarki internetowej działał w sposób przejrzysty i przedstawiał opis wszelkich przypadków zróżnicowanego traktowania – za pomocą środków prawnych, handlowych lub technicznych – które może przyznać towarom lub usługom, które oferuje sam lub za pośrednictwem kontrolowanego przez siebie użytkownika korzystającego ze strony internetowej w celach biznesowych, w porównaniu z towarami lub usługami oferowanymi przez konkurencyjnych użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych. Aby zapewnić proporcjonalność, obowiązek ten powinien mieć zastosowanie na poziomie wyszukiwarki internetowej, a nie na poziomie poszczególnych towarów lub usług oferowanych za pośrednictwem tych usług.

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz.U. L 157 z 15.6.2016, s. 1).

- (32) W niniejszym rozporządzeniu należy uwzględnić szczególne warunki umowne, w szczególności w sytuacjach braku równowagi w odniesieniu do siły przetargowej, aby zapewnić wykonywanie stosunków umownych w dobrej wierze oraz w oparciu o zasady uczciwego obrotu. Przewidywalność i przejrzystość wymagają, aby użytkownicy biznesowi mieli rzeczywistą możliwość zapoznania się ze zmianami warunków korzystania z usług, które w związku z tym nie powinny być nakładane z mocą wsteczną, chyba że opierają się na zobowiązaniu prawnym lub regulacyjnym, lub są z korzyścią dla tych użytkowników biznesowych. Ponadto użytkownikom biznesowym należy zapewnić jasność co do warunków, na jakich można rozwiązać ich stosunek umowny z dostawcami usług pośrednictwa internetowego. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni zapewnić, aby warunki rozwiązania stosunku umownego były zawsze proporcjonalne i mogły być wykonywane bez zbędnych trudności. Użytkownicy biznesowi powinni być również w pełni informowani o każdej możliwości dostępu, którą dostawcy usług pośrednictwa internetowego utrzymują po wygaśnięciu umowy, do informacji, które użytkownicy biznesowi zapewniają lub wytwarzają w kontekście korzystania przez nich z usług pośrednictwa internetowego.
- (33) Możliwość dostępu do danych, w tym danych osobowych, oraz korzystania z nich, może stanowić podstawę do tworzenia znacznej wartości w gospodarce platform internetowych, zarówno ogólnie, jak i dla danych użytkowników biznesowych i dla danych usług pośrednictwa internetowego. W związku z tym ważne jest, aby dostawcy usług pośrednictwa internetowego przedstawiali użytkownikom biznesowym jasny opis zakresu, charakteru i warunków dostępu tych użytkowników do określonych kategorii danych oraz korzystania z nich. Opis ten powinien być proporcjonalny i może dotyczyć ogólnych warunków dostępu, zamiast szczegółowego wskazywania rzeczywistych danych lub kategorii danych. W opisie można jednak również wskazać konkretne warunki dostępu do niektórych rodzajów rzeczywistych danych, które mogłyby być szczególnie istotne dla użytkowników biznesowych. Dane takie mogłyby obejmować oceny i przeglądy zgromadzone przez użytkowników biznesowych dotyczące usług pośrednictwa internetowego. Co do zasady opis ten powinien umożliwić użytkownikom biznesowym zrozumienie, czy mogą korzystać z danych do tworzenia większej wartości, w tym poprzez możliwość korzystania z usług w zakresie danych świadczonych przez strony trzecie.
- (34) W tym samym duchu użytkownicy biznesowi powinni wiedzieć, czy dostawca udostępnia stronom trzecim dane wygenerowane w ramach korzystania z usługi pośrednictwa przez użytkownika biznesowego. Użytkownicy biznesowi powinni być w szczególności informowani o wszelkich przypadkach udostępniania danych stronom trzecim do celów, które nie są niezbędne do właściwego funkcjonowania usług pośrednictwa internetowego; na przykład w przypadku gdy dostawca ze względów ekonomicznych uzyskuje korzyść pieniężną za dane. Aby umożliwić użytkownikom biznesowym pełne korzystanie z dostępnych praw do wywierania wpływu na takie udostępnianie danych, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni również wyraźnie informować o wszelkich możliwościach odstąpienia od udostępniania danych, jeżeli możliwości takie istnieją w ramach stosunku umownego z użytkownikiem biznesowym.
- (35) Wymogów tych nie należy rozumieć jako zobowiązania dostawców usług pośrednictwa internetowego do udostępniania lub nieudostępniania danych osobowych lub danych nieosobowych swoim użytkownikom biznesowym. Jednakże środki dotyczące przejrzystości mogłyby przyczyniać się do powszechniejszego udostępniania takich danych oraz jako jedno z głównych źródeł innowacji i wzrostu wzmacniać cele dotyczące utworzenia wspólnej europejskiej przestrzeni danych. Przetwarzanie danych osobowych powinno odbywać się zgodnie z unijnymi ramami prawnymi w zakresie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych oraz poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej, w szczególności z rozporządzeniem (UE) 2016/679 ⁽⁶⁾, dyrektywą (UE) 2016/680 ⁽⁷⁾ i dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE ⁽⁸⁾.
- (36) Dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogą w określonych przypadkach ograniczać w swoich warunkach korzystania z usług możliwość oferowania konsumentom przez użytkowników biznesowych towarów lub usług na bardziej korzystnych warunkach za pośrednictwem innych środków niż te usługi pośrednictwa internetowego. W takich przypadkach dostawcy, których to dotyczy, powinni przedstawić uzasadnienie takiego działania, w szczególności wskazując główne powody gospodarcze, handlowe lub prawne wprowadzenia takich ograniczeń. Tego obowiązku przejrzystości nie należy jednak rozumieć jako mającego wpływ na ocenę zgodności z prawem takich ograniczeń przeprowadzaną na podstawie innych aktów prawa Unii lub prawa państw członkowskich zgodnego prawem Unii, w tym w dziedzinie konkurencji i nieuczciwych praktyk handlowych, ani na stosowanie takich aktów prawnych.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

⁽⁸⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

- (37) Aby zapewnić użytkownikom biznesowym, w tym użytkownikom, w przypadku których korzystanie z danych usług pośrednictwa internetowego mogłoby zostać ograniczone, zawieszone lub zakończone, dostęp do natychmiastowych, odpowiednich i skutecznych możliwości dochodzenia roszczeń, dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni przewidzieć wewnętrzny system rozpatrywania skarg. Ten wewnętrzny system rozpatrywania skarg powinien być oparty na zasadach przejrzystości i równego traktowania stosowanych w równoważnych sytuacjach oraz powinien być ukierunkowany na zapewnienie, aby w przypadku znaczącej części skarg można było znaleźć w rozsądnym terminie rozwiązanie w drodze dwustronnych kontaktów między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a użytkownikiem biznesowym. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogliby utrzymać w mocy podjętą przez siebie decyzję w czasie rozpatrywania skargi. Wszelkie próby osiągnięcia porozumienia za pośrednictwem wewnętrznego trybu rozpatrywania skarg nie mają wpływu na prawa dostawców usług pośrednictwa internetowego lub użytkowników biznesowych do wszczęcia postępowania sądowego w jakimkolwiek momencie w trakcie lub po zakończeniu wewnętrznego trybu rozpatrywania skargi. Ponadto dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni publikować i co najmniej raz w roku weryfikować informacje na temat funkcjonowania i skuteczności ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, aby pomóc użytkownikom biznesowym w zrozumieniu podstawowych rodzajów problemów, jakie mogą pojawić się w ramach świadczenia różnych usług pośrednictwa internetowego, a także możliwości wypracowania przez obie strony szybkiego i skutecznego rozstrzygnięcia.
- (38) Określone w niniejszym rozporządzeniu wymogi dotyczące wewnętrznych systemów rozpatrywania skarg ukierunkowane są na zapewnienie dostawcom usług pośrednictwa internetowego racjonalnego marginesu swobody przy korzystaniu z tych systemów i rozpatrywaniu indywidualnych skarg, tak aby zminimalizować obciążenia administracyjne. Ponadto wewnętrzne systemy rozpatrywania skarg powinny umożliwiać dostawcom usług pośrednictwa internetowego podjęcie w razie potrzeby działań, w sposób proporcjonalny, w przypadku wykrycia prób wykorzystywania tych systemów w złej wierze przez niektórych użytkowników biznesowych. Ze względu na koszty ustanowienia i prowadzenia takich systemów należy zwolnić z tych obowiązków dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy są małymi przedsiębiorstwami, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami zalecenia Komisji 2003/361/WE⁽⁹⁾. Przepisy konsolidacyjne ustanowione w tym zaleceniu zapewniają zapobieganie przypadkom obchodzenia przepisów. Zwolnienie to nie powinno wpływać na prawo takich przedsiębiorstw do ustanawiania, na zasadzie dobrowolności, wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, który jest zgodny z kryteriami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu.
- (39) Użycia słowa „wewnętrzny” nie należy rozumieć jako uniemożliwienia przekazywania wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg zewnętrznemu dostawcy usług lub innej strukturze korporacyjnej, o ile taki dostawca lub inna struktura korporacyjna zachowuje pełne uprawnienia i zdolność do zapewnienia zgodności wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg z wymogami niniejszego rozporządzenia.
- (40) Mediacja może oferować dostawcom usług pośrednictwa internetowego i ich użytkownikom biznesowym możliwość rozstrzygania sporów w zadowalający sposób, bez konieczności wszczynania postępowań sądowych, które mogą być długie i wiązać się z dużymi kosztami. W związku z tym dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni ułatwiać korzystanie z mediacji, w szczególności poprzez wskazanie co najmniej dwóch publicznych lub prywatnych mediatorów, z którymi są gotowi współpracować. Celem wprowadzenia wymogu dotyczącego wskazania minimalnej liczby mediatorów jest zapewnienie ich neutralności. Mediatorzy, którzy świadczą swoje usługi z miejsca poza Unią, powinni być wskazywani przez dostawców jedynie w przypadku, gdy zagwarantowano, że korzystanie z tych usług w żaden sposób nie pozbawi zainteresowanych użytkowników biznesowych ochrony prawnej, która im przysługuje na mocy prawa Unii lub prawa państw członkowskich, w tym nie naruszy wymogów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu oraz mającego zastosowanie prawa w zakresie ochrony danych osobowych i tajemnic przedsiębiorstwa. W celu zapewnienia, aby mediatorzy ci byli dostępni i sprawiedliwi oraz działali w jak najszybszy, najefektywniejszy i najskuteczniejszy sposób, należy określić kryteria, które muszą oni spełniać. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego i ich użytkownicy biznesowi powinni jednak mieć swobodę wspólnego wyznaczenia wybranego przez siebie mediatora w razie wystąpienia między nimi sporu. Zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE⁽¹⁰⁾ mediacja przewidziana w niniejszym rozporządzeniu powinna być dobrowolna w tym znaczeniu, że strony same zajmują się przeprowadzeniem postępowania oraz mogą rozpocząć i zakończyć je w dowolnym momencie. Niezależnie od dobrowolnego charakteru mediacji dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni w dobrej wierze analizować wnioski o udział w mediacjach przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (41) Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni ponosić rozsądną część całkowitych kosztów mediacji, z uwzględnieniem wszystkich istotnych elementów danej sprawy. W tym celu mediator powinien przedstawić propozycję, jaką część należy uznać za rozsądną w konkretnej sprawie. Ze względu na koszty i obciążenie administracyjne związane z koniecznością wskazania mediatorów w warunkach korzystania z usług, z obowiązku tego należy zwolnić dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy są małymi przedsiębiorstwami, zgodnie z odpowiednimi postanowieniami zalecenia 2003/361/WE. Przepisy konsolidacyjne ustanowione w tym zaleceniu zapewniają zapobieganie przypadkom obchodzenia tego obowiązku. Nie powinno to jednak wpływać na prawo takich przedsiębiorstw do wskazania – w swoich warunkach korzystania z usług – mediatorów, którzy spełniają kryteria ustanowione w niniejszym rozporządzeniu.

⁽⁹⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/52/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie niektórych aspektów mediacji w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 136 z 24.5.2008, s. 3).

- (42) Ponieważ dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni zawsze być zobowiązani do wskazania mediatorów, z którymi są gotowi współpracować, oraz powinni być zobowiązani do współpracy w dobrej wierze podczas wszelkich prób mediacji podejmowanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, obowiązki te powinny zostać ustanowione w sposób zapobiegający nadużywaniu systemu mediacji przez użytkowników biznesowych. Użytkownicy biznesowi powinni być również zobowiązani do przystępowania do mediacji w dobrej wierze. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego nie powinni być zobowiązani do przystępowania do mediacji, jeżeli użytkownik biznesowy wszczyna postępowanie dotyczące kwestii, w odniesieniu do której ten użytkownik biznesowy wszczął uprzednio postępowanie mediacyjne, a mediator stwierdził w takim przypadku, że użytkownik biznesowy nie działał w dobrej wierze. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego nie powinni być również zobowiązani do przystępowania do mediacji z użytkownikami biznesowymi, którzy wielokrotnie podejmowali nieskuteczne próby mediacji. Te wyjątkowe sytuacje nie powinny ograniczać możliwości skierowania przez użytkownika biznesowego danej sprawy do mediacji, jeżeli, zgodnie z ustaleniami mediatora, przedmiot mediacji nie jest powiązany z poprzednimi sprawami.
- (43) Aby ułatwić rozstrzyganie w Unii z pomocą mediacji sporów dotyczących świadczenia usług pośrednictwa internetowego, Komisja powinna, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, zachęcać do tworzenia wyspecjalizowanych organizacji mediacyjnych, których obecnie brakuje. Udział mediatorów posiadających specjalistyczną wiedzę w zakresie usług pośrednictwa internetowego, a także konkretnych sektorów gospodarki, w których świadczone są te usługi, powinien zwiększyć zaufanie obu stron do procesu mediacji i zwiększyć prawdopodobieństwo, że proces ten doprowadzi do szybkiego, sprawiedliwego i zadowalającego rozstrzygnięcia.
- (44) Różne czynniki, takie jak ograniczone środki finansowe, obawa przed działaniami odwetowymi oraz zastrzeżenie wyboru prawa i sądu właściwego w warunkach korzystania z usług, mogą ograniczać skuteczność istniejących możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej, w szczególności tych, które wymagają od użytkowników biznesowych lub użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych działania indywidualnego i z ujawnieniem tożsamości. Aby zapewnić skuteczne stosowanie niniejszego rozporządzenia, organizacjom, stowarzyszeniom reprezentującym użytkowników biznesowych lub użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, a także określonym podmiotom publicznym ustanowionym w państwach członkowskich należy przyznać możliwość wnoszenia spraw do sądów krajowych zgodnie z prawem krajowym, z uwzględnieniem krajowych wymogów proceduralnych. Celem postępowań w takich sprawach przed sądami krajowymi powinno być powstrzymanie lub zakazanie naruszeń przepisów określonych w niniejszym rozporządzeniu oraz zapobieżenie przyszłym szkodom, które mogłyby zakłócić zrównoważone relacje biznesowe w gospodarce platform internetowych. W celu zapewnienia, aby takie organizacje lub stowarzyszenia korzystały z tego prawa skutecznie i w odpowiedni sposób, muszą one spełniać określone kryteria. W szczególności muszą zostać prawidłowo utworzone zgodnie z prawem danego państwa członkowskiego, być podmiotami nienastawionymi na zysk oraz w stały sposób realizować swoje cele. Wymogi te powinny zapobiegać tworzeniu ad hoc organizacji lub stowarzyszeń mających na celu określone działanie lub działania, lub przynoszenie zysków. Ponadto należy zapewnić, aby jakkolwiek strona trzecia zapewniająca finansowanie nie wywierała nadmiernego wpływu na podejmowanie decyzji przez te organizacje lub stowarzyszenia.

W celu uniknięcia konfliktu interesów należy w szczególności zapobiec sytuacji, w której na organizacje lub stowarzyszenia reprezentujące użytkowników biznesowych lub użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych wywierany byłby nadmierny wpływ przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych. Pełne i publiczne ujawnienie informacji na temat członkostwa i źródła finansowania powinno ułatwić sądom krajowym ocenę tego, czy te kryteria kwalifikowalności zostały spełnione. Biorąc pod uwagę szczególny status odnośnych podmiotów publicznych w państwach członkowskich, w których takie podmioty ustanowiono, należy jedynie ustanowić wymóg, aby organom tym wyraźnie powierzono zadanie, zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa krajowego, wnoszenia takich spraw w zbiorowym interesie zainteresowanych stron lub w interesie ogólnym, nie ma natomiast potrzeby stosowania do takich podmiotów publicznych tych kryteriów. Wnoszenie takich spraw do sądu nie powinno w żaden sposób wpływać na prawa użytkowników biznesowych i użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych do wszczęcia postępowania na drodze sądowej indywidualnie.

- (45) Komisji należy przekazywać informacje identyfikujące organizacje, stowarzyszenia i podmioty publiczne, które zdaniem państw członkowskich powinny być uprawnione do wnoszenia spraw zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Przy okazji przekazywania takich informacji państwa członkowskie powinny podawać konkretne odniesienie do odpowiednich przepisów krajowych, na podstawie których dana organizacja, stowarzyszenie lub podmiot publiczny zostały utworzone oraz – w stosownych przypadkach – odniesienie do odpowiedniego rejestru publicznego, do którego dana organizacja lub dane stowarzyszenie zostały wpisane. Ta dodatkowa możliwość wyznaczania przez państwa członkowskie powinna zapewniać określony poziom pewności prawa i przewidywalności, który będzie stanowił punkt odniesienia dla użytkowników biznesowych i użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych. Jednocześnie ma ona na celu zwiększenie skuteczności i skrócenie procedur sądowych, co w tym kontekście wydaje się stosowne. Komisja powinna zapewnić publikację wykazu tych organizacji, stowarzyszeń i podmiotów publicznych w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Umieszczenie w tym wykazie powinno służyć jako możliwy do obalenia dowód potwierdzający zdolność prawną organizacji, stowarzyszenia lub podmiotu publicznego, które wnoszą sprawę. W przypadku gdy pojawiają się wątpliwości dotyczące

danego wyznaczenia, państwo członkowskie, które wyznaczyło daną organizację, stowarzyszenie lub podmiot publiczny, powinno zbadać te wątpliwości. Organizacje, stowarzyszenia i podmioty publiczne, które nie zostały wyznaczone przez państwo członkowskie, powinny mieć możliwość wnoszenia spraw do sądów krajowych, z zastrzeżeniem oceny posiadania zdolności prawnej zgodnie kryteriami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu.

- (46) Państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia odpowiedniego i skutecznego egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia. W państwach członkowskich istnieją już różne systemy egzekwowania prawa i dlatego nie należy wymagać od państw członkowskich ustanawiania nowych krajowych organów egzekwowania prawa. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość powierzenia egzekwowania przepisów niniejszego rozporządzenia istniejącym organom, w tym sądom. Niniejsze rozporządzenie nie powinno zobowiązywać państw członkowskich do ustanowienia systemu jego egzekwowania ex officio ani do nakładania kar pieniężnych.
- (47) Komisja powinna stale monitorować stosowanie niniejszego rozporządzenia w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi. W tym kontekście Komisja powinna dążyć do ustanowienia szerokiej sieci wymiany informacji poprzez wykorzystanie odpowiednich podmiotów eksperckich, centrów doskonałości, jak również Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych. Państwa członkowskie powinny przekazywać Komisji na jej wniosek wszelkie istotne informacje, które posiadają w tym zakresie. Ponadto działanie to powinno skorzystać z ogólnej poprawy przejrzystości stosunków handlowych między użytkownikami biznesowymi a dostawcami usług pośrednictwa internetowego oraz między użytkownikami korzystającymi ze strony internetowej w celach biznesowych a wyszukiwarkami internetowymi, która to poprawa jest jednym z celów niniejszego rozporządzenia. Aby skutecznie wykonywać swoje zadania w zakresie monitorowania i przeglądu wynikające z niniejszego rozporządzenia, Komisja powinna dążyć do gromadzenia informacji od dostawców usług pośrednictwa internetowego. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powinni współpracować w dobrej wierze, ułatwiając w razie potrzeby gromadzenie takich danych.
- (48) Kodeksy postępowania, opracowane przez zainteresowanych dostawców usług pośrednictwa internetowego lub reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia, mogą przyczynić się do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, należy zatem zachęcać do ich tworzenia. Przy opracowywaniu takich kodeksów postępowania, w porozumieniu ze wszystkimi właściwymi zainteresowanymi stronami, należy wziąć pod uwagę specyfikę objętych nimi sektorów, a także specyfikę MŚP. Takie kodeksy postępowania powinny być sformułowane w sposób obiektywny i niedyskryminujący.
- (49) Komisja powinna dokonywać okresowo oceny niniejszego rozporządzenia oraz ściśle monitorować jego skutki dla gospodarki platform internetowych, w szczególności w celu ustalenia, czy istnieje potrzeba wprowadzenia zmian w świetle istotnych postępów w dziedzinie technologii lub działalności gospodarczej. Ocena ta powinna obejmować skutki dla użytkowników biznesowych, które mogłyby wynikać z ogólnego stosowania przepisów dotyczących zastrzegania wyboru prawa i sądu właściwego w warunkach korzystania z usług, które to warunki są jednostronnie ustalane przez dostawcę usług pośrednictwa online. W celu uzyskania szerokiego obrazu rozwoju sytuacji w sektorze, ocena powinna uwzględniać doświadczenia państw członkowskich i odpowiednich zainteresowanych stron. Grupa ekspertów w ramach Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych, ustanowiona zgodnie z decyzją Komisji C(2018)2393, odgrywa kluczową rolę w dostarczaniu informacji na potrzeby oceny niniejszego rozporządzenia przez Komisję. Komisja powinna zatem należycie uwzględniać opinie i sprawozdania przedkładane jej przez grupę. Po dokonaniu oceny Komisja powinna podjąć stosowne środki. Dalsze środki, w tym środki o charakterze prawodawczym, mogą być wskazane, jeżeli przepisy ustanowione w niniejszym rozporządzeniu okażą się niewystarczające, aby odpowiednio przeciwdziałać brakowi równowagi i nieuczciwym praktykom handlowym utrzymującym się w tym sektorze.
- (50) Przy dostarczaniu informacji wymaganych na podstawie niniejszego rozporządzenia należy w jak największym stopniu uwzględnić szczególne potrzeby osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z celami określonymi w Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych ⁽¹¹⁾.
- (51) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zapewnienie sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie internetowego otoczenia biznesowego w ramach rynku wewnętrznego, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (52) Niniejsze rozporządzenie służy zapewnieniu pełnego poszanowania prawa do skutecznego środka prawnego i dostępu do bezstronnego sądu zgodnie z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz propagowaniu korzystania z wolności prowadzenia działalności gospodarczej zgodnie z art. 16 karty,

⁽¹¹⁾ Decyzja Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 37).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Celem niniejszego rozporządzenia jest przyczynianie się do właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie przepisów w celu zapewnienia, aby użytkownikom biznesowym korzystającym z usług pośrednictwa internetowego i użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych zapewniono odpowiednią przejrzystość, sprawiedliwość i możliwości skutecznego dochodzenia roszczeń.
2. Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do usług pośrednictwa internetowego i wyszukiwarek internetowych, które są dostarczane lub których dostarczenie jest oferowane, odpowiednio, użytkownikom biznesowym i użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych, mającym siedzibę lub miejsce pobytu w Unii, którzy poprzez te usługi pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarki internetowe oferują towary lub usługi konsumentom znajdującym się w Unii, niezależnie od siedziby lub miejsca pobytu dostawców tych usług oraz niezależnie od innych mających zastosowanie przepisów.
3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do internetowych usług płatniczych ani do narzędzi reklamy internetowej, ani do giełd reklamy internetowej, które nie są zapewniane w celu ułatwienia inicjowania transakcji bezpośrednich i które nie obejmują stosunków umownych z konsumentami.
4. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla przepisów krajowych, które, zgodnie z prawem Unii, zabraniają praktyk jednostronnych lub nieuczciwych praktyk handlowych, lub przewidują sankcje za ich stosowanie w zakresie, w jakim poszczególne aspekty nie zostały objęte niniejszym rozporządzeniem. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na krajowe prawo cywilne, w szczególności prawo umów, na przykład na przepisy dotyczące ważności umowy, jej zawierania, skutków lub jej zakończenia, w zakresie, w jakim krajowe przepisy prawa cywilnego są zgodne z prawem Unii, oraz w zakresie, w jakim poszczególne aspekty nie zostały objęte niniejszym rozporządzeniem.
5. Niniejsze rozporządzenie pozostaje bez uszczerbku dla prawa Unii, w szczególności prawa Unii mającego zastosowanie w obszarach współpracy sądowej w sprawach cywilnych, konkurencji, ochrony danych, ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, ochrony konsumenta, handlu elektronicznego i usług finansowych.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „użytkownik biznesowy” oznacza każdą osobę prywatną działającą w celach handlowych lub zawodowych lub każdą osobę prawną, która poprzez usługi pośrednictwa internetowego oferuje konsumentom towary lub usługi w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową;
- 2) „usługi pośrednictwa internetowego” oznaczają usługi, które spełniają wszystkie następujące wymogi:
 - a) stanowią usługi społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹²⁾;
 - b) umożliwiają użytkownikom biznesowym oferowanie towarów lub usług konsumentom, z zamiarem ułatwienia inicjowania transakcji bezpośrednich między tymi użytkownikami biznesowymi a konsumentami, niezależnie od tego, gdzie te transakcje są ostatecznie zawierane;
 - c) są świadczone użytkownikom biznesowym na podstawie stosunków umownych między dostawcą tych usług a użytkownikami biznesowymi, którzy oferują towary lub usługi konsumentom;
- 3) „dostawca usług pośrednictwa internetowego” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która świadczy usługi pośrednictwa internetowego lub oferuje ich świadczenie użytkownikom biznesowym;

⁽¹²⁾ Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

- 4) „konsument” oznacza każdą osobę fizyczną, która działa w celach innych niż jej działalność handlowa, gospodarcza, rzemieślnicza lub zawodowa;
- 5) „wyszukiwarka internetowa” oznacza usługę cyfrową, która umożliwia użytkownikom wprowadzanie zapytań w celu wyszukiwania – co do zasady – wszystkich stron internetowych lub wszystkich stron internetowych w danym języku za pomocą zapytania na jakikolwiek temat przez podanie słowa kluczowego, zapytania głosowego, wyrażenia lub innej wartości wejściowej i która podaje wyniki wyszukiwania w dowolnym formacie, w którym można znaleźć informacje związane z zadanym zapytaniem;
- 6) „dostawca wyszukiwarki internetowej” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która dostarcza wyszukiwarki internetowe lub oferuje ich dostarczenie konsumentom;
- 7) „użytkownik korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną, która posługuje się interfejsem internetowym, czyli oprogramowaniem komputerowym, w tym stroną internetową lub jej częścią i aplikacjami, w tym aplikacjami mobilnymi, aby oferować konsumentom towary lub usługi w celach związanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową;
- 8) „plasowanie” oznacza przyznawanie określonej widoczności towarom lub usługom oferowanym w ramach usług pośrednictwa internetowego lub wagi nadawanej wynikom wyszukiwania przez wyszukiwarki internetowe, w formie, w jakiej to plasowanie zostało przedstawione, zorganizowane lub przekazane przez, odpowiednio, dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych, niezależnie od środków technologicznych wykorzystanych do takiego przedstawienia, organizacji lub przekazu;
- 9) „kontrola” oznacza własność przedsiębiorstwa lub zdolność wywierania decydującego wpływu na przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 3 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 ⁽¹³⁾;
- 10) „warunki korzystania z usług” oznaczają wszystkie warunki korzystania z usług lub specyfikacje, niezależnie od ich nazwy lub formy, które regulują stosunek umowny między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a jego użytkownikami biznesowymi i są jednostronnie ustalane przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego, przy czym to, czy ustalenie to ma jednostronny charakter, jest oceniane na podstawie ogólnej oceny, dla której względna wielkość zainteresowanych stron, fakt, że miały miejsce negocjacje lub że niektóre postanowienia tych warunków lub specyfikacji mogły być przedmiotem takich negocjacji i mogły zostać ustalone wspólnie przez odpowiedniego usługodawcę i użytkownika biznesowego, nie mają, same w sobie, decydującego znaczenia;
- 11) „dodatkowe towary i usługi” oznaczają towary i usługi oferowane konsumentowi przed zakończeniem transakcji zainicjowanej w ramach usług pośrednictwa internetowego dodatkowo oraz w uzupełnieniu do podstawowego towaru lub podstawowej usługi oferowanych przez użytkownika biznesowego w ramach usług pośrednictwa internetowego;
- 12) „mediacja” oznacza każde zorganizowane postępowanie w rozumieniu art. 3 lit. a) dyrektywy 2008/52/WE;
- 13) „trwały nośnik informacji” oznacza każdy instrument, który umożliwia użytkownikom biznesowym przechowywanie informacji kierowanych do nich osobiście w sposób dostępny do przyszłego korzystania przez okres odpowiedni do celów informacji i który pozwala na niezmiennione odtworzenie przechowywanych informacji.

Artykuł 3

Warunki korzystania z usług

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zapewniają, aby ich warunki korzystania z usług:
 - a) były sformułowane prostym i przystępnym językiem;
 - b) były łatwo dostępne dla użytkowników biznesowych na wszystkich etapach ich stosunków handlowych z dostawcą usług pośrednictwa internetowego, w tym na etapie poprzedzającym zawarcie umowy;

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1).

- c) zawierały określenie podstaw podjęcia decyzji o zawieszeniu lub zakończeniu –lub nałożeniu wszelkich innych rodzajów ograniczeń – w całości lub w części, świadczenia przez nich usług pośrednictwa internetowego na rzecz użytkowników biznesowych.
- d) zawierały informacje o wszelkich dodatkowych kanałach dystrybucji i potencjalnych programach partnerskich, za pośrednictwem których dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogą wprowadzać do obrotu towary i usługi oferowane przez użytkowników biznesowych;
- e) zawierały ogólne informacje dotyczące wpływu warunków korzystania z usług na własność i kontrolę praw własności intelektualnej przysługujących użytkownikom biznesowym.

2. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego powiadamiają na trwałym nośniku informacji zainteresowanych użytkowników biznesowych o wszelkich proponowanych zmianach warunków korzystania z usług.

Nie wprowadza się proponowanych zmian przed upływem okresu powiadomienia, który musi być rozsądny i proporcjonalny do charakteru i zakresu planowanych zmian oraz ich konsekwencji dla zainteresowanego użytkownika biznesowego. Ten okres powiadomienia wynosi co najmniej 15 dni od dnia, w którym dostawca usług pośrednictwa internetowego powiadamia zainteresowanych użytkowników biznesowych o proponowanych zmianach. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego przyznają dłuższe okresy powiadomienia, jeżeli jest to konieczne, aby umożliwić użytkownikom biznesowym wprowadzenie dostosowań technicznych lub handlowych w celu dostosowania się do zmian.

Zainteresowany użytkownik biznesowy ma prawo rozwiązać umowę z dostawcą usług pośrednictwa internetowego przed upływem okresu powiadomienia. Rozwiązanie takie staje się skuteczne w terminie 15 dni od dnia otrzymania powiadomienia zgodnie z akapitem pierwszym, chyba że do umowy ma zastosowanie krótszy okres.

W dowolnym momencie po otrzymaniu powiadomienia zgodnie z akapitem pierwszym, zainteresowany użytkownik biznesowy może, w drodze pisemnego oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, zrezygnować z okresu powiadomienia, o którym mowa w akapicie drugim.

W trakcie okresu powiadomienia wprowadzenie nowych towarów lub usług w ramach usług pośrednictwa internetowego uznaje się za wyraźne działanie mające na celu rezygnację z okresu powiadomienia, z wyjątkiem przypadków, w których rozsądny i proporcjonalny okres powiadomienia jest dłuższy niż 15 dni, ponieważ zmiany warunków korzystania z usług wymagają od użytkownika biznesowego wprowadzenia istotnych dostosowań technicznych do jego towarów lub usług. W takich przypadkach wprowadzania przez użytkownika biznesowego nowych towarów i usług nie uznaje się za automatyczną rezygnację z okresu powiadomienia.

3. Warunki korzystania z usług – lub ich szczegółowe postanowienia – które nie są zgodne z wymogami ust. 1, lub zmiany w warunkach korzystania z usług wprowadzone przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego w sposób sprzeczny z ust. 2 są nieważne.

4. Okres powiadomienia określony w ust. 2 akapit drugi nie ma zastosowania w przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego:

- a) podlega obowiązkowi prawnemu lub regulacyjnemu, na podstawie którego zobowiązany jest do zmiany warunków korzystania z usług w sposób, który uniemożliwia mu dotrzymanie okresu powiadomienia, o którym mowa w ust. 2 akapit drugi;
- b) musi w drodze wyjątku zmienić swoje warunki korzystania z usług, aby przeciwdziałać nieprzewidzianemu i bezpośredniemu zagrożeniu związanemu z ochroną usług pośrednictwa internetowego, konsumentów lub użytkowników biznesowych przed oszustwami, złośliwym oprogramowaniem, spamem, naruszeniem danych lub innymi zagrożeniami dla cyberbezpieczeństwa.

5. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zapewniają, aby informacje identyfikujące użytkownika biznesowego, który dostarcza towary lub świadczący usługi w ramach usług pośrednictwa internetowego, były wyraźnie widoczne.

Artykuł 4

Ograniczenie, zawieszenie i zakończenie

1. W przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego podejmuje decyzję o ograniczeniu lub zawieszeniu świadczenia swoich usług pośrednictwa internetowego na rzecz danego użytkownika biznesowego w odniesieniu do poszczególnych towarów lub usług oferowanych przez tego użytkownika biznesowego, przekazuje temu użytkownikowi biznesowemu – zanim ograniczenie lub zawieszenie stanie się skuteczne lub w momencie, w którym staje się ono skuteczne – uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji.
2. W przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego podejmuje decyzję o zakończeniu świadczenia wszystkich swoich usług pośrednictwa internetowego na rzecz danego użytkownika biznesowego, przekazuje temu użytkownikowi biznesowemu, co najmniej 30 dni przed dniem, z którym zakończenie świadczenia usług staje się skuteczne, uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji.
3. W przypadku ograniczenia, zawieszenia lub zakończenia usług, dostawca usług pośrednictwa internetowego zapewnia użytkownikowi biznesowemu możliwość wyjaśnienia faktów i okoliczności w ramach wewnętrznego trybu rozpatrywania skarg, o którym mowa w art. 11. W przypadku cofnięcia ograniczenia, zawieszenia lub zakończenia usług przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego, bez zbędnej zwłoki przywraca on użytkownika biznesowego, w tym zapewniając użytkownikowi biznesowemu dostęp do danych osobowych lub innych danych, który wynikał z korzystania przez niego z danych usług pośrednictwa internetowego zanim dane ograniczenie, zawieszenie lub zakończenie stało się skuteczne.
4. Okres powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, nie ma zastosowania w przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego:
 - a) podlega obowiązkowi prawnemu lub regulacyjnemu, na podstawie którego zobowiązany jest do zakończenia świadczenia całości swoich usług pośrednictwa internetowego na rzecz danego użytkownika biznesowego w sposób uniemożliwiający mu dotrzymanie tego okresu powiadomienia; lub
 - b) korzysta z prawa do zakończenia świadczenia usług z nadrzędnego powodu, który wynika z prawa krajowego zgodnego z prawem Unii;
 - c) może wykazać, że dany użytkownik biznesowy wielokrotnie naruszył mające zastosowanie warunki korzystania z usług, co skutkuje zakończeniem świadczenia całości danych usług pośrednictwa internetowego.

W przypadkach gdy okres powiadomienia, o którym mowa w ust. 2, nie ma zastosowania, dostawca usług pośrednictwa internetowego przekazuje danemu użytkownikowi biznesowemu, bez zbędnej zwłoki, uzasadnienie tej decyzji na trwałym nośniku informacji.

5. Uzasadnienie, o którym mowa w ust. 1 i 2 oraz w ust. 4 akapit drugi, zawiera odniesienie do konkretnych faktów lub okoliczności – w tym treści powiadomień otrzymanych od stron trzecich – które doprowadziły do podjęcia przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego danej decyzji, a także odniesienie do mających zastosowanie podstaw tej decyzji, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c).

Dostawca usług pośrednictwa internetowego nie musi podawać uzasadnienia w przypadku gdy podlega on prawnemu lub regulacyjnemu obowiązkowi nieprzedstawiania konkretnych faktów lub okoliczności lub odniesienia do mającej zastosowanie podstawy lub mających zastosowanie podstaw, lub w przypadku gdy dostawca usług pośrednictwa internetowego może wykazać, że dany użytkownik biznesowy wielokrotnie naruszył mające zastosowanie warunki korzystania z usług, co skutkuje zakończeniem świadczenia całości danych usług pośrednictwa internetowego.

Artykuł 5

Plasowanie

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego określają w swoich warunkach korzystania z usług główne parametry determinujące plasowanie oraz powody, dla których względne znaczenie nadano tym głównym – a nie innym – parametrom.
2. Dostawcy wyszukiwarek internetowych określają główne parametry, które pojedynczo lub łącznie są najistotniejsze przy plasowaniu, oraz względne znaczenie tych głównych parametrów, zamieszczając w swoich wyszukiwarkach internetowych łatwo- i ogólnodostępny opis tych parametrów sformułowany prostym i przystępnym językiem. Dostawcy ci aktualizują ten opis na bieżąco.

3. W przypadku gdy główne parametry obejmują możliwość wywierania wpływu na plasowanie w zamian za jakiegokolwiek bezpośrednie lub pośrednie wynagrodzenie świadczone danemu dostawcy przez użytkowników biznesowych lub użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, dostawca ten określa również opis tych możliwości i wpływu takiego wynagrodzenia na plasowanie zgodnie z wymogami ustanowionymi w ust. 1 i 2.

4. W przypadku gdy dostawca wyszukiwarki internetowej zmienił kolejność plasowania w konkretnym przypadku lub usunął z listy daną stronę internetową na podstawie powiadomienia otrzymanego od strony trzeciej, dostawca zapewnia użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych możliwość sprawdzenia treści powiadomienia.

5. Opisy, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, muszą być wystarczające, aby umożliwić użytkownikom biznesowym lub użytkownikom korzystającym ze strony internetowej w celach biznesowych odpowiednie zrozumienie tego, czy, a jeżeli tak, to w jaki sposób i w jakim zakresie, w mechanizmie plasowania uwzględnia się następujące elementy:

- a) charakterystyki towarów i usług oferowanych konsumentom w ramach usług pośrednictwa internetowego lub za pośrednictwem wyszukiwarki internetowej;
- b) znaczenie tych charakterystyk dla tych konsumentów;
- c) w odniesieniu do wyszukiwarek internetowych – specyficzne cechy strony internetowej, którą posługują się użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych.

6. Od dostawców usług pośrednictwa internetowego i dostawców wyszukiwarek internetowych nie wymaga się przy spełnianiu wymogów ustanowionych w niniejszym artykule ujawniania algorytmów ani informacji, które z dostateczną pewnością umożliwiłyby wprowadzenie konsumentów w błąd lub zaszkodziłyby konsumentom poprzez manipulację wynikami wyszukiwania. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy (UE) 2016/943.

7. Aby ułatwić dostawcom usług pośrednictwa internetowego i dostawcom wyszukiwarek internetowych przestrzeganie i egzekwowanie wymogów niniejszego artykułu, Komisja opracowuje wytyczne dotyczące wymogów w zakresie przejrzystości określonych w niniejszym artykule.

Artykuł 6

Towary i usługi dodatkowe

W przypadku gdy towary i usługi dodatkowe, w tym produkty finansowe, są oferowane konsumentom w ramach usług pośrednictwa internetowego przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego lub przez strony trzecie dostawca usług pośrednictwa internetowego zamieszcza w swoich warunkach korzystania z usług opis rodzaju oferowanych towarów i usług dodatkowych oraz opis tego, czy i na jakich warunkach użytkownik biznesowy może również oferować własne towary i usługi dodatkowe w ramach usług pośrednictwa internetowego.

Artykuł 7

Zróżnicowane traktowanie

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zamieszczają w swoich warunkach korzystania z usług opis wszelkich przypadków zróżnicowanego traktowania, które przyznają lub mogą przyznać towarom lub usługom oferowanym konsumentom w ramach tych usług pośrednictwa internetowego przez, z jednej strony, samych dostawców lub przez użytkowników biznesowych, których dostawcy ci kontrolują, oraz, z drugiej strony, przez innych użytkowników biznesowych. Opis ten odnosi się do głównych powodów ekonomicznych, handlowych lub prawnych takiego zróżnicowanego traktowania.

2. Dostawcy wyszukiwarek internetowych przedstawiają opis wszelkich przypadków zróżnicowanego traktowania, które przyznają lub mogą przyznać towarom lub usługom oferowanym konsumentom za pośrednictwem tych wyszukiwarek internetowych przez, z jednej strony, samych dostawców lub przez użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, których dostawcy ci kontrolują, oraz, z drugiej strony, przez innych użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych.

3. Opisy, o których mowa w ust. 1 i 2, obejmują w szczególności, w stosownych przypadkach, wszelkie zróżnicowane traktowanie poprzez szczególne środki stosowane przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego lub dostawcę wyszukiwarki internetowej, lub poprzez zachowanie tych dostawców, związane z którymkolwiek z poniższych:

- a) dostępem, który dostawca lub użytkownicy biznesowi lub użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych kontrolowani przez tego dostawcę mogą mieć do wszelkich danych osobowych lub innych danych, które użytkownicy biznesowi, użytkownicy korzystający ze strony internetowej w celach biznesowych lub konsumenci dostarczają na potrzeby korzystania z danych usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług;
- b) plasowaniem lub innymi ustawieniami stosowanymi przez dostawcę, które mają wpływ na dostęp konsumentów do towarów lub usług oferowanych w ramach tych usług pośrednictwa internetowego przez innych użytkowników biznesowych lub za pośrednictwem tych wyszukiwarek internetowych przez innych użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych;
- c) wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wynagrodzeniem pobieranym za korzystanie z danych usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych;
- d) dostępem do usług lub funkcji lub interfejsów technicznych, które są istotne dla użytkownika biznesowego lub użytkownika korzystającego ze strony internetowej w celach biznesowych i które są bezpośrednio powiązane z korzystaniem z usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych lub pomocnicze w stosunku do nich, a także warunkami korzystania z tych usług, funkcji lub interfejsów lub bezpośrednim lub pośrednim wynagrodzeniem pobieranym za to korzystanie.

Artykuł 8

Szczegółne warunki umowne

W celu zapewnienia, aby stosunki umowne między dostawcami usług pośrednictwa internetowego a użytkownikami biznesowymi były prowadzone w dobrej wierze i w oparciu o zasady uczciwego obrotu, dostawcy usług pośrednictwa internetowego:

- a) nie wprowadzają zmian do warunków korzystania z usług z mocą wsteczną, z wyjątkiem sytuacji, gdy są one wymagane do przestrzegania obowiązku prawnego lub regulacyjnego lub gdy zmiany z mocą wsteczną są korzystne dla użytkowników biznesowych;
- b) zapewniają, aby ich warunki korzystania z usług zawierały informacje na temat warunków, na jakich użytkownicy biznesowi mogą rozwiązać stosunek umowny z dostawcą usług pośrednictwa internetowego; oraz
- c) zamieszczają w swoich warunkach korzystania z usług opis technicznego i umownego dostępu – lub informację o braku takiego dostępu – do informacji przekazanych lub wygenerowanych przez użytkownika biznesowego, które przechowują po wygaśnięciu umowy między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a użytkownikiem biznesowym.

Artykuł 9

Dostęp do danych

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zamieszczają w swoich warunkach korzystania z usług opis technicznego i umownego dostępu użytkowników biznesowych – lub informację o braku takiego dostępu – do wszelkich danych osobowych lub innych danych, które użytkownicy biznesowi lub konsumenci dostarczają na potrzeby korzystania z odnośnych usług pośrednictwa internetowego lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług.
2. Za pomocą opisu, o którym mowa w ust. 1, dostawcy usług pośrednictwa internetowego należycie informują użytkowników biznesowych w szczególności o następujących kwestiach:
 - a) czy dostawca usług pośrednictwa internetowego ma dostęp do danych osobowych lub innych danych, które użytkownicy biznesowi lub konsumenci dostarczają na potrzeby korzystania z tych usług lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług, a jeśli tak – do jakich kategorii takich danych i na jakich warunkach;
 - b) czy użytkownik biznesowy ma dostęp do danych osobowych lub innych danych dostarczonych przez tego użytkownika biznesowego w związku z korzystaniem przez niego z odnośnych usług pośrednictwa internetowego lub które są generowane w wyniku świadczenia tych usług na rzecz tego użytkownika biznesowego i konsumentów jego towarów lub usług, a jeśli tak – do jakich kategorii takich danych i na jakich warunkach;

- c) w uzupełnieniu lit. b) – czy użytkownik biznesowy ma dostęp do danych osobowych lub innych danych, w tym w formie zagregowanej, dostarczanych w ramach lub generowanych w wyniku świadczenia usług pośrednictwa internetowego na rzecz wszystkich użytkowników biznesowych i konsumentów ich towarów lub usług, a jeśli tak – do jakich kategorii takich danych i na jakich warunkach; oraz
 - d) czy dane, o których mowa w lit. a), są przekazywane stronom trzecim, a w przypadku gdy przekazanie takich danych stronom trzecim nie jest konieczne do właściwego funkcjonowania usług pośrednictwa internetowego, wraz z informacją określającą cel takiego udostępniania danych, jak również możliwości dla użytkowników biznesowych odmowy tego udostępniania danych.
3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla stosowania rozporządzenia (UE) 2016/679, dyrektywy (UE) 2016/680 i dyrektywy 2002/58/WE.

Artykuł 10

Ograniczenia dotyczące oferowania odmiennych warunków za pośrednictwem innych środków

1. W przypadku gdy – w ramach świadczenia swoich usług – dostawcy usług pośrednictwa internetowego ograniczają użytkownikom biznesowym możliwość oferowania konsumentom tych samych towarów i usług na odmiennych warunkach za pośrednictwem innych środków niż dane usługi pośrednictwa, zamieszczają oni w swoich warunkach korzystania z usług uzasadnienie takiego ograniczenia oraz zapewniają łatwy i publiczny dostęp do tego uzasadnienia. Uzasadnienie to musi zawierać główne powody ekonomiczne, handlowe lub prawne wprowadzenia takich ograniczeń.
2. Obowiązek ustanowiony w ust. 1 nie ma wpływu na zakazy lub ograniczenia w odniesieniu do nakładania takich ograniczeń, które wynikają ze stosowania innych aktów prawa Unii lub prawa państw członkowskich zgodnego z prawem Unii i którym podlegają dostawcy usług pośrednictwa internetowego.

Artykuł 11

Wewnętrzny system rozpatrywania skarg

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego zapewniają wewnętrzny system rozpatrywania skarg ze strony użytkowników biznesowych.

Ten wewnętrzny system rozpatrywania skarg musi być łatwo dostępny i nieodpłatny dla użytkowników biznesowych oraz zapewniać rozpatrywanie skarg w rozsądnym terminie. System ten musi być oparty na zasadach przejrzystości i równego traktowania w równoważnych sytuacjach oraz rozpatrywania skarg w sposób proporcjonalny do ich wagi i złożoności. Musi on umożliwiać użytkownikom biznesowym składanie bezpośrednio do danego dostawcy skarg dotyczących następujących kwestii:

- a) domniemanego niewywiązywania się przez tego dostawcę z obowiązków ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu, mającego wpływ na sytuację użytkownika biznesowego składającego skargę (zwanego dalej „skarżącym”);
- b) kwestii technologicznych, które wiążą się bezpośrednio ze świadczeniem usług pośrednictwa internetowego i które wpływają na sytuację skarżącego;
- c) środków stosowanych przez tego dostawcę lub jego zachowania, które wiążą się bezpośrednio ze świadczeniem usług pośrednictwa internetowego i które wpływają na sytuację skarżącego.

2. W ramach swojego wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg dostawcy usług pośrednictwa internetowego:

- a) należyście analizują wniesione skargi i ewentualne związane z nimi działania następcze konieczne do odpowiedniego rozwiązania podniesionej kwestii;
- b) rozpatrują skargi szybko i skutecznie, uwzględniając wagę i złożoność podniesionej kwestii;

c) informują skarżącego o wyniku wewnętrznej procedury rozpatrywania skargi, w sposób zindywidualizowany i przy użyciu prostego i przystępnego języka.

3. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego uwzględniają w swoich warunkach korzystania z usług wszelkie istotne informacje dotyczące dostępu do ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg oraz funkcjonowania tego systemu.

4. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego opracowują informacje na temat funkcjonowania i skuteczności ich wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg oraz zapewniają łatwy i publiczny dostęp do tych informacji. Co najmniej raz w roku weryfikują te informacje, a w przypadku gdy konieczne są istotne zmiany – uaktualniają je.

Informacje te muszą obejmować całkowitą liczbę złożonych skarg, główne rodzaje skarg, średni czas rozpatrywania skarg oraz zagregowane informacje dotyczące wyników skarg.

5. Przepisów niniejszego artykułu nie stosuje się do dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy są małymi przedsiębiorstwami w rozumieniu załącznika do zalecenia 2003/361/WE.

Artykuł 12

Mediacja

1. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego wskazują w swoich warunkach korzystania z usług co najmniej dwóch mediatorów, z których pomocą są gotowi podjąć próbę osiągnięcia porozumienia z użytkownikami biznesowymi co do pozasądowego rozstrzygnięcia sporów powstałych między dostawcą a użytkownikiem biznesowym w związku ze świadczeniem przez tego dostawcę usług pośrednictwa internetowego, w tym skarg, których nie udało się rozstrzygnąć w ramach wewnętrznego systemu rozpatrywania skarg, o którym mowa w art. 11.

Dostawcy usług pośrednictwa internetowego mogą wskazać mediatorów świadczących usługi mediacji z miejsca poza Unią wyłącznie pod warunkiem, że zapewniono, aby fakt świadczenia przez mediatorów tych usług z miejsca poza Unią nie prowadził do faktycznego pozbawienia danych użytkowników biznesowych możliwości korzystania z gwarancji prawnych ustanowionych w prawie Unii lub w prawie państw członkowskich.

2. Mediatorzy, o których mowa w ust. 1, muszą spełniać następujące wymogi:

- a) muszą być bezstronni i niezależni;
- b) ich usługi mediacji muszą być przystępne cenowo dla użytkowników biznesowych danych usług pośrednictwa internetowego;
- c) muszą być w stanie świadczyć swoje usługi mediacji w języku, w którym sporządzono warunki korzystania z usług regulujące stosunki umowne między dostawcą usług pośrednictwa internetowego a danym użytkownikiem biznesowym;
- d) muszą być łatwo dostępni, fizycznie w miejscu siedziby lub pobytu użytkownika biznesowego lub zdalnie za pośrednictwem technologii komunikacyjnych;
- e) muszą być w stanie świadczyć usługi mediacji bez zbędnej zwłoki;
- f) muszą posiadać wystarczającą wiedzę na temat ogólnych stosunków handlowych między przedsiębiorstwami, umożliwiającą im skuteczne przyczynienie się do próby rozstrzygnięcia sporu.

3. Niezależnie od dobrowolnego charakteru mediacji dostawcy usług pośrednictwa internetowego i użytkownicy biznesowi współpracują w dobrej wierze podczas wszelkich prób mediacji prowadzonych zgodnie z niniejszym artykułem.
4. Dostawcy usług pośrednictwa internetowego ponoszą rozsądną część całkowitych kosztów mediacji w każdej indywidualnej sprawie. Rozsądną część takich całkowitych kosztów określa się, na podstawie propozycji mediatora, przez uwzględnienie wszystkich istotnych elementów danej sprawy, w szczególności względnej zasadności twierdzeń stron sporu, zachowania stron, a także porównania stron pod względem wielkości i kondycji finansowej.
5. Próby osiągnięcia porozumienia w drodze mediacji co do rozstrzygnięcia sporu zgodnie z niniejszym artykułem nie mają wpływu na prawa dostawców usług pośrednictwa internetowego i danych użytkowników biznesowych do wszczęcia postępowania sądowego w dowolnym momencie przed rozpoczęciem procesu mediacji, w trakcie jego trwania lub po jego zakończeniu.
6. Na wniosek użytkownika biznesowego, przed rozpoczęciem lub w trakcie mediacji, dostawca usług pośrednictwa internetowego udostępnia użytkownikowi biznesowemu informacje dotyczące funkcjonowania i skuteczności mediacji związanej z jego działalnością.
7. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie ma zastosowania do dostawców usług pośrednictwa internetowego, którzy są małymi przedsiębiorstwami w rozumieniu załącznika do zalecenia 2003/361/WE.

Artykuł 13

Wyspecjalizowani mediatorzy

Komisja w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi zachęca dostawców usług pośrednictwa internetowego oraz reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia do utworzenia indywidualnie lub wspólnie jednej lub większej liczby organizacji świadczących usługi mediacji, spełniających wymogi określone w art. 12 ust. 2, w celu ułatwienia pozasądowego rozstrzygania sporów z użytkownikami biznesowymi, powstałych w związku ze świadczeniem tych usług pośrednictwa internetowego, ze szczególnym uwzględnieniem transgranicznego charakteru takich usług pośrednictwa.

Artykuł 14

Postępowania sądowe wszczynane przez organizacje lub stowarzyszenia reprezentujące i podmioty publiczne

1. Organizacje i stowarzyszenia mające uzasadniony interes w reprezentowaniu użytkowników biznesowych lub w reprezentowaniu użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, a także podmioty publiczne ustanowione w państwach członkowskich, mają prawo do wniesienia sprawy do właściwych sądów krajowych w Unii, zgodnie z przepisami prawa państwa członkowskiego, w którym wnosi się daną sprawę, w celu powstrzymania lub zakazania wszelkich przypadków nieprzestrzegania przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych odpowiednich wymogów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.
2. Komisja zachęca państwa członkowskie do wymiany najlepszych praktyk i informacji z innymi państwami członkowskimi w oparciu o rejestr czynów bezprawnych, w sprawie których sądy krajowe wydały nakazy zaprzestania szkodliwych praktyk, w przypadku gdy takie rejestry zostały utworzone przez właściwe podmioty lub organy publiczne.
3. Prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje organizacjom lub stowarzyszeniom wyłącznie wtedy, gdy spełniają one wszystkie następujące wymogi:
 - a) zostały należycie ustanowione zgodnie z prawem państwa członkowskiego;
 - b) realizują cele leżące w zbiorowym interesie grupy użytkowników biznesowych lub użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych, których reprezentują na stałe;

- c) są podmiotami nienastawionymi na zysk;
- d) na ich proces decyzyjny nie wywiera wpływu jakiegokolwiek strona trzecia zapewniająca finansowanie, w szczególności dostawcy usług pośrednictwa internetowego lub wyszukiwarek internetowych.

W tym celu organizacje lub stowarzyszenia w pełni ujawniają i podają do wiadomości publicznej informacje dotyczące ich członkostwa i źródła finansowania.

4. W państwach członkowskich, w których ustanowiono podmioty publiczne, podmiotom tym przysługuje prawo, o którym mowa w ust. 1, w przypadku gdy – zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego – są one odpowiedzialne za obronę zbiorowych interesów użytkowników biznesowych lub użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych lub za zapewnienie przestrzegania wymogów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

5. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć:

- a) organizacje lub stowarzyszenia ustanowione w tych państwach członkowskich oraz spełniające co najmniej wymogi ustanowione w ust. 3, na wniosek tych organizacji lub stowarzyszeń;
- b) podmioty publiczne ustanowione w tych państwach członkowskich oraz spełniające wymogi ustanowione w ust. 4

którym przyznaje się prawo, o którym mowa w ust. 1. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje dotyczące nazwy i celu działalności wszelkich takich wyznaczonych organizacji, stowarzyszeń lub podmiotów publicznych.

6. Komisja sporządza wykaz organizacji, stowarzyszeń i podmiotów publicznych wyznaczonych zgodnie z ust. 5. W wykazie tym określa się cel działalności tych organizacji, stowarzyszeń i podmiotów publicznych. Wykaz ten jest publikowany w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Zmiany w wykazie publikowane są bezzwłocznie, a uaktualniony wykaz jest w każdym razie sporządzany i publikowany co sześć miesięcy.

7. Sąd przyjmuje wykaz, o którym mowa w ust. 6, jako dowód potwierdzający zdolność prawną danej organizacji, stowarzyszenia lub podmiotu publicznego, bez uszczerbku dla prawa tego sądu do zbadania, czy cel, którym kieruje się skarżący, uzasadnia wniesienie przez niego sprawy w tym konkretnym przypadku.

8. Jeśli państwo członkowskie lub Komisja zgłoszą wątpliwości co do spełniania przez organizację lub stowarzyszenie kryteriów ustanowionych w ust. 3, lub wątpliwości co do spełniania przez podmiot publiczny kryteriów ustanowionych w ust. 4, to państwo członkowskie, które zgodnie z ust. 5 wyznaczyło daną organizację, dane stowarzyszenie lub dany podmiot publiczny, wyjaśnia te wątpliwości i – w stosownych przypadkach – cofa wyznaczenie, jeśli jedno lub więcej kryteriów nie jest spełnionych.

9. Prawo, o którym mowa w ust. 1, pozostaje bez uszczerbku dla praw użytkowników biznesowych i użytkowników korzystających ze strony internetowej w celach biznesowych do wnoszenia do właściwych sądów krajowych spraw, zgodnie z przepisami prawa państwa członkowskiego, w którym wnoszona jest dana sprawa – opierających się na prawach indywidualnych i mających na celu powstrzymanie wszelkich przypadków nieprzestrzegania przez dostawców usług pośrednictwa internetowego lub dostawców wyszukiwarek internetowych odpowiednich wymogów ustanowionych w niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 15

Egzekwowanie

1. Każde państwo członkowskie zapewnia właściwe i skuteczne egzekwowanie niniejszego rozporządzenia.
2. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy określające środki mające zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów niniejszego rozporządzenia oraz zapewniają ich wykonywanie. Przewidziane środki muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

Artykuł 16

Monitorowanie

Komisja, w ścisłej współpracy z państwami członkowskimi, uważnie monitoruje wpływ niniejszego rozporządzenia na stosunki między usługami pośrednictwa internetowego i ich użytkownikami biznesowymi oraz między wyszukiwarkami internetowymi i użytkownikami korzystającymi ze strony internetowej w celach biznesowych. W tym celu Komisja gromadzi odpowiednie informacje, aby monitorować zmiany w tych stosunkach, w tym poprzez przeprowadzanie odpowiednich analiz. Państwa członkowskie wspierają Komisję, dostarczając na jej wniosek wszelkie zgromadzone istotne informacje, w tym informacje dotyczące konkretnych przypadków. Do celów niniejszego artykułu i art. 18 Komisja może starać się zgromadzić informacje od dostawców usług pośrednictwa internetowego.

Artykuł 17

Kodeksy postępowania

1. Komisja zachęca dostawców usług pośrednictwa internetowego oraz reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia, wraz z użytkownikami biznesowymi, w tym MŚP oraz organizacjami ich reprezentującymi, do opracowywania kodeksów postępowania, które mają przyczynić się do właściwego stosowania niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem specyfiki różnych sektorów, w których świadczone są usługi pośrednictwa internetowego, a także specyfiki MŚP.
2. Komisja zachęca dostawców wyszukiwarek internetowych oraz reprezentujące ich organizacje i stowarzyszenia do opracowywania kodeksów postępowania, które mają w szczególności przyczynić się do właściwego stosowania art. 5.
3. Komisja zachęca dostawców usług pośrednictwa internetowego do przyjęcia i wdrożenia sektorowych kodeksów postępowania, w przypadku gdy takie sektorowe kodeksy postępowania istnieją i są szeroko stosowane.

Artykuł 18

Przegląd

1. Do dnia 13 stycznia 2022 r., a następnie co trzy lata, Komisja dokona oceny niniejszego rozporządzenia i przedstawi sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu.
2. Pierwszą ocenę niniejszego rozporządzenia przeprowadza się w szczególności w celu:
 - a) oceny, czy obowiązki ustanowione w art. 3–10 zostały spełnione i jakie skutki wywarły na gospodarkę platform internetowych;
 - b) oceny skutków oraz skuteczności ustanowionych kodeksów postępowania pod kątem poprawy sprawiedliwości i przejrzystości;
 - c) dalszego analizowania problemów wynikających z zależności użytkowników biznesowych od usług pośrednictwa internetowego oraz problemów wynikających z nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez dostawców usług pośrednictwa internetowego, a także w celu określenia, w jakim stopniu praktyki te są nadal szeroko rozpowszechnione;
 - d) zbadania, czy konkurencja między towarami lub usługami oferowanymi przez użytkownika biznesowego a towarami lub usługami oferowanymi lub kontrolowanymi przez dostawcę usług pośrednictwa internetowego stanowi uczciwą konkurencję i czy dostawcy usług pośrednictwa internetowego nie wykorzystują w tym zakresie danych uprzywilejowanych niezgodnie z ich przeznaczeniem;

- e) oceny wpływu niniejszego rozporządzenia na wszelkie możliwe dysproporcje w stosunkach między dostawcami systemów operacyjnych a ich użytkownikami biznesowymi;
- f) oceny, czy zakres stosowania niniejszego rozporządzenia, zwłaszcza w odniesieniu do definicji „użytkownika biznesowego”, jest odpowiedni w tym względzie, że nie zachęca do fikcyjnego samozatrudnienia.

W ramach pierwszej oceny i kolejnych ocen określa się, czy konieczne są dodatkowe przepisy, w tym przepisy dotyczące egzekwowania prawa, w celu zapewnienia sprawiedliwego, przewidywalnego, zrównoważonego i budzącego zaufanie internetowego otoczenia biznesowego w ramach rynku wewnętrznego. Po przeprowadzeniu ocen Komisja podejmuje stosowne środki, które mogą obejmować wnioski ustawodawcze.

3. Państwa członkowskie przekazują wszelkie będące w ich posiadaniu istotne informacje, jakich Komisja może potrzebować do celów sporządzenia sprawozdania, o którym mowa w ust. 1.

4. Przy przeprowadzaniu oceny niniejszego rozporządzenia Komisja uwzględnia między innymi opinie i sprawozdania przedłożone jej przez grupę ekspertów w ramach Obserwatorium Gospodarki Platform Internetowych. W stosownych przypadkach uwzględnia ona również treść i praktykę stosowania kodeksów postępowania, o których mowa w art. 17.

Artykuł 19

Wejście w życie i stosowanie

- 1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- 2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 12 lipca 2020 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1151

z dnia 20 czerwca 2019 r.

zmieniająca dyrektywę (UE) 2017/1132 w odniesieniu do stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w prawie spółek

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 50 ust. 1 i art. 50 ust. 2 lit. b), c), f) i g),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 ⁽³⁾ ustanowiono między innymi zasady dotyczące jawności oraz integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek państw członkowskich.
- (2) Wykorzystywanie narzędzi i procesów cyfrowych w celu łatwiejszego, szybszego i oszczędniejszego pod względem czasu i kosztów rozpoczynania działalności gospodarczej przez założenie spółki lub otwarcie oddziału tej spółki w innym państwie członkowskim oraz w celu zapewnienia kompleksowych i dostępnych informacji na temat spółek stanowi jeden z warunków wstępnych skutecznego funkcjonowania, unowocześnienia i administracyjnego usprawnienia konkurencyjnego rynku wewnętrznego oraz zapewnienia konkurencyjności i wiarygodności spółek.
- (3) Zapewnienie otoczenia prawnego i administracyjnego na miarę nowych wyzwań gospodarczych i społecznych związanych z globalizacją i cyfryzacją jest niezbędne do tego, by z jednej strony zapewnić niezbędne środki ochrony przed nadużyciami i oszustwami, a z drugiej strony realizować cele, takie jak wspieranie wzrostu gospodarczego, tworzenie miejsc pracy oraz przyciąganie inwestycji do Unii, co ogółem przyniosłoby korzyści gospodarcze i społeczne całemu społeczeństwu.
- (4) Obecnie występują między państwami członkowskimi znaczne różnice w zakresie dostępu do narzędzi internetowych umożliwiających przedsiębiorcom i spółkom kontakt z organami w kwestiach dotyczących prawa spółek. Usługi w zakresie administracji elektronicznej różnią się między państwami członkowskimi. Niektóre państwa członkowskie oferują kompleksowe i przyjazne dla użytkownika usługi całkowicie za pośrednictwem internetu, natomiast inne nie są w stanie udostępnić rozwiązań internetowych na potrzeby niektórych ważnych etapów istnienia spółki. Na przykład, w niektórych państwach członkowskich można utworzyć spółkę lub zgłosić zmiany w dokumentach i informacjach znajdujących się w rejestrze wyłącznie osobiście, inne państwa członkowskie zezwalają zaś na dokonanie tych czynności zarówno osobiście, jak i przez internet, a w jeszcze innych można ich dokonać wyłącznie przez internet.

⁽¹⁾ Dz.U. C 62 z 15.2.2019, s. 24.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 13 czerwca 2019 r.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1132 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie niektórych aspektów prawa spółek (Dz.U. L 169 z 30.6.2017, s. 46).

- (5) Ponadto, w odniesieniu do dostępu do informacji o spółkach, prawo Unii stanowi, że minimalny zbiór danych zawsze musi być dostępny bezpłatnie. Zbiór ten jest jednak nadal ograniczony. Dostęp do takich informacji jest zróżnicowany; w niektórych państwach członkowskich bezpłatnie dostępnych jest więcej informacji niż w innych, co powoduje brak równowagi w Unii.
- (6) W swoich komunikatach „Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy” oraz „Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020: Przyspieszenie transformacji cyfrowej w administracji” Komisja podkreśliła rolę administracji publicznej w udzielaniu przedsiębiorstwom pomocy, aby mogły one łatwo rozpoczynać swoją działalność, funkcjonować w internecie i rozszerzać swoją działalność za granicą. W planie działania UE na rzecz administracji elektronicznej wyraźnie uznano znaczenie poprawy stosowania narzędzi cyfrowych w związku z przestrzeganiem wymogów prawa spółek. Ponadto w deklaracji z Tallina z dnia 6 października 2017 r. w sprawie administracji elektronicznej państwa członkowskie w zdecydowany sposób wezwały do zwiększenia starań na rzecz zapewnienia skutecznych, zorientowanych na użytkownika procedur elektronicznych w Unii.
- (7) W czerwcu 2017 r. dokonano integracji rejestrów centralnych, rejestrów handlowych i rejestrów spółek państw członkowskich i tym samym znacznie ułatwiono transgraniczny dostęp do informacji o spółkach w Unii i umożliwiono rejestrom w państwach członkowskich komunikowanie się między sobą drogą elektroniczną w odniesieniu do określonych operacji transgranicznych, które mają wpływ na spółki.
- (8) Aby ułatwić tworzenie spółek i rejestrację oddziałów oraz ograniczyć koszty, czas i obciążenia administracyjne związane z tymi procesami, w szczególności w przypadku mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w rozumieniu zalecenia Komisji 2003/361/WE ⁽⁴⁾, należy wprowadzić procedury umożliwiające tworzenie spółek i rejestrację oddziałów w pełni przez internet. Niniejsza dyrektywa nie powinna zobowiązywać spółek do korzystania z takich procedur. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość nadania obowiązkowego charakteru niektórym lub wszystkim procedurom internetowym. Obecne koszty i obciążenia związane z procedurami tworzenia i rejestracji wynikają nie tylko z opłat administracyjnych z tytułu utworzenia spółki lub rejestracji oddziału, ale również z innych wymogów powodujących wydłużenie całej procedury, w szczególności gdy wymagana jest fizyczna obecność wnioskodawcy. Dodatkowo informacje dotyczące takich procedur powinny być udostępnione nieodpłatnie w internecie.
- (9) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 ⁽⁵⁾, które ustanawia jednolity portal cyfrowy, ustanowiono ogólne zasady zapewniania internetowego dostępu do informacji, procedur i usług wsparcia, które mają znaczenie dla funkcjonowania rynku wewnętrznego. W niniejszej dyrektywie ustanowiono szczególne zasady związane z tworzeniem spółek kapitałowych, rejestracją oddziałów oraz składaniem dokumentów i informacji przez spółki i oddziały przez internet (zwanymi dalej „procedurami internetowymi”), które nie wchodzą w zakres stosowania tego rozporządzenia. W szczególności państwa członkowskie powinny podać szczegółowe informacje o procedurach internetowych ustanowionych w niniejszej dyrektywie oraz wzory aktów założycielskich (zwane dalej „wzorcami”) na stronach internetowych dostępnych za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego.
- (10) Wprowadzenie możliwości tworzenia spółek, rejestracji oddziałów oraz składania dokumentów i informacji w pełni przez internet umożliwiłoby spółkom stosowanie narzędzi cyfrowych w kontaktach z właściwymi organami państw członkowskich. Aby zwiększyć zaufanie do tego rodzaju procedur, państwa członkowskie powinny zapewnić użytkownikom krajowym i transgranicznym bezpieczną elektroniczną identyfikację i możliwość korzystania z usług zaufania zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 ⁽⁶⁾. Ponadto, aby umożliwić transgraniczną identyfikację elektroniczną, państwa członkowskie powinny stworzyć systemy identyfikacji elektronicznej przewidujące autoryzowane środki identyfikacji elektronicznej. Tego rodzaju systemy krajowe byłyby wykorzystywane jako podstawa uznania środków identyfikacji elektronicznej wydanych w innym państwie członkowskim. Aby zapewnić wysoki poziom zaufania w sytuacjach transgranicznych, należy uznawać wyłącznie środki identyfikacji elektronicznej zgodne z art. 6 rozporządzenia (UE) nr 910/2014. W każdym razie niniejsza dyrektywa powinna jedynie zobowiązywać państwa członkowskie do umożliwienia tworzenia spółek, rejestracji oddziałów oraz składania dokumentów i informacji przez internet przez wnioskodawców, którzy są obywatelami Unii, poprzez uznawanie ich środków identyfikacji elektronicznej. Państwa członkowskie powinny podjąć decyzję co do sposobu, w jaki uznawane przez nie środki identyfikacji, w tym środki, które nie podlegają rozporządzeniu (UE) nr 910/2014, są udostępniane publicznie.

⁽⁴⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

- (11) Państwa członkowskie powinny zachować swobodę decydowania, które osoby mają być uznawane na mocy prawa krajowego za wnioskodawców w odniesieniu do procedur internetowych, o ile nie ogranicza to zakresu stosowania i celu niniejszej dyrektywy.
- (12) Aby ułatwić spółkom realizację procedur internetowych, rejestry państw członkowskich powinny zapewniać przejrzystość i niedyskryminujące stosowanie zasad dotyczących opłat odnoszących się do procedur internetowych ustanowionych niniejszą dyrektywą. Wymóg przejrzystości zasad dotyczących opłat nie powinien jednak naruszać swobody zawierania umów, w stosownych przypadkach, między wnioskodawcami a osobami, które pomagają im na dowolnym etapie procedur internetowych, w tym swobody negocjowania odpowiedniego wynagrodzenia za takie usługi.
- (13) Opłaty pobierane przez rejestry z tytułu procedur internetowych powinny być obliczane na podstawie kosztów danych usług. Takie opłaty mogłyby również pokrywać, między innymi, koszty drobnych usług świadczonych nieodpłatnie. Przy obliczaniu ich wysokości państwa członkowskie powinny być uprawnione do uwzględniania wszystkich kosztów związanych z przeprowadzeniem procedury internetowej, w tym odsetka kosztów pośrednich, które można do nich przypisać. Ponadto państwa członkowskie powinny móc nakładać opłaty ryczałtowe i ustalać wysokość takich opłat na czas nieokreślony, pod warunkiem że regularnie sprawdzają, czy takie opłaty nadal nie przekraczają średniego kosztu danych usług. Opłaty z tytułu procedur internetowych pobierane przez rejestr w państwach członkowskich nie powinny przekraczać sumy zwrotu kosztów świadczenia takich usług. Ponadto jeżeli przeprowadzenie procedury wymaga płatności, dokonanie płatności powinno być możliwe za pomocą szeroko dostępnych transgranicznych usług płatniczych, takich jak karty kredytowe i przelewy bankowe.
- (14) Państwa członkowskie powinny pomagać osobom pragnącym utworzyć spółkę lub zarejestrować oddział, udzielając w zwięzły i przyjazny dla użytkownika sposób określonych informacji za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego oraz, w stosownych przypadkach, portalu e-Sprawiedliwość, o procedurach i wymogach dotyczących tworzenia spółek kapitałowych, rejestracji oddziałów i składania dokumentów i informacji, zasadach dotyczących zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, a także przedstawiając zarys uprawnień i zakresu odpowiedzialności organów administrujących, zarządzających i nadzorczych spółek.
- (15) Powinna istnieć możliwość tworzenia spółek w pełni przez internet. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość ograniczenia tworzenia spółek przez internet do niektórych form spółek kapitałowych, zgodnie z niniejszą dyrektywą, ze względu na złożoność tworzenia innych form spółek wynikającą z prawa krajowego. W każdym razie państwa członkowskie powinny ustanowić szczegółowe przepisy dotyczące tworzenia spółek przez internet. Powinna istnieć możliwość tworzenia spółek przez internet wraz ze złożeniem dokumentów lub informacji w formie elektronicznej, bez uszczerbku dla wymogów materialnych i proceduralnych państw członkowskich, w tym wymogów związanych z procedurami prawnymi w zakresie sporządzania aktów założycielskich oraz autentycznością, dokładnością, rzetelnością, wiarygodnością i odpowiednią formą prawną składanych dokumentów lub informacji. Te wymogi materialne i proceduralne nie powinny jednak uniemożliwiać procedur internetowych, w szczególności procedur internetowych dotyczących tworzenia spółek przez internet i rejestracji oddziałów przez internet. W przypadku gdy nie ma technicznej możliwości, by otrzymać elektroniczne kopie dokumentów spełniające wymogi państw członkowskich, w drodze wyjątku można wymagać dokumentów w formie papierowej.
- (16) W przypadku gdy dopełniono wszystkich formalności wymaganych dla tworzenia spółek przez internet, w tym spełniono wymóg prawidłowego złożenia przez spółkę wszystkich dokumentów i informacji, tworzenie spółek przez internet przed organami lub osobami lub podmiotami, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów procedur internetowych, powinno odbywać się szybko. Jednakże w przypadku gdy istnieją wątpliwości co do dopełnienia niezbędnych formalności, w tym co do tożsamości wnioskodawcy, zgodności z prawem firmy spółki, zakazu pełnienia funkcji kierowniczych przez daną osobę lub zgodności innych informacji lub dokumentów z wymogami prawnymi, lub gdy podejrzewa się oszustwo lub nadużycie, tworzenie spółek przez internet może potrwać dłużej, a bieg terminu wyznaczonego dla właściwych organów nie powinien rozpoczynać się przed dopełnieniem takich formalności. W każdym razie jeżeli zakończenie procedury w terminie nie jest możliwe, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wnioskodawca został poinformowany o przyczynach opóźnienia.
- (17) Aby zapewnić terminowe utworzenie spółki przez internet lub rejestrację oddziału przez internet, państwa członkowskie nie powinny uzależniać tego utworzenia lub tej rejestracji od uzyskania licencji ani zezwolenia przed zakończeniem tworzenia lub rejestracji, chyba że tak określono w prawie krajowym w celu zapewnienia właściwego nadzoru nad określonymi rodzajami działalności. Prawo krajowe powinno regulować sytuacje, w których spółki lub oddziały po utworzeniu lub rejestracji nie mogą prowadzić określonej działalności bez uzyskania licencji lub zezwolenia.

- (18) Aby pomóc przedsiębiorstwom, w szczególności MŚP, w rozpoczęciu działalności, powinna istnieć możliwość tworzenia spółek z ograniczoną odpowiedzialnością przy użyciu wzorców, które powinny być dostępne przez internet. Państwa członkowskie powinny zapewnić możliwość korzystania z tych wzorców do tworzenia spółek przez internet oraz zachować swobodę określania ich mocy prawnej. Tego rodzaju wzorce mogłyby zawierać zdefiniowany uprzednio zestaw wariantów zgodnie z prawem krajowym. Wnioskodawcy powinni mieć możliwość wyboru między skorzystaniem z tego wzorca a utworzeniem spółki przy użyciu zindywidualizowanych aktów założycielskich, przy czym państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia wzorców również w odniesieniu do innych form spółek.
- (19) W celu poszanowania istniejących w państwach członkowskich tradycji w zakresie prawa spółek istotne jest zapewnienie elastyczności w odniesieniu do sposobu, w jaki państwa członkowskie zapewniają w pełni internetowy system tworzenia spółek, rejestracji oddziałów oraz składania dokumentów i informacji, w tym w odniesieniu do roli notariuszy lub innych prawników na dowolnym etapie takich procedur internetowych. Kwestie dotyczące procedur internetowych nieuregulowanych w niniejszej dyrektywie powinny być nadal regulowane w prawie krajowym.
- (20) Ponadto, aby przeciwdziałać oszustwom i kradzieżom tożsamości spółki oraz zapewnić środki ochrony na potrzeby rzetelności i wiarygodności dokumentów oraz informacji zawartych w rejestrach krajowych, przepisy dotyczące procedur internetowych ustanowione w niniejszej dyrektywie powinny również obejmować kontrolę tożsamości i zdolności prawnej osób zamierzających utworzyć spółkę lub zarejestrować oddział lub złożyć dokumenty lub informacje. Kontrole te mogłyby odbywać się w ramach sprawdzania zgodności z prawem wymaganego przez niektóre państwa członkowskie. Państwom członkowskim należy pozostawić swobodę wyboru środków i metod umożliwiających przeprowadzanie tego rodzaju kontroli. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość wymagania udziału notariuszy lub innych prawników na dowolnym etapie procedur internetowych. Taki udział nie powinien jednak uniemożliwiać zakończenia procedury w całości przez internet.
- (21) Jeżeli jest to uzasadnione względami interesu publicznego związanego z zapobieganiem przywłaszczeniu lub zmianie tożsamości lub z zapewnieniem przestrzegania zasad dotyczących zdolności prawnej i upoważnienia wnioskodawców do reprezentowania spółki, państwa członkowskie powinny być uprawnione do zastosowania środków zgodnie z prawem krajowym, co mogłoby wymagać fizycznej obecności wnioskodawcy przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów procedur internetowych, w państwie członkowskim, w którym ma zostać utworzona spółka lub zarejestrowany oddział. Taka fizyczna obecność nie powinna jednak być wymagana systematycznie, lecz jedynie w indywidualnych przypadkach, gdy istnieją powody, by podejrzewać sfalszowanie tożsamości lub nieprzestrzeganie zasad dotyczących zdolności prawnej i upoważnienia wnioskodawców do reprezentowania spółki. Takie podejście powinno opierać się na informacjach, którymi dysponują organy lub osoby lub podmioty, upoważnione na mocy prawa krajowego do prowadzenia takich rodzajów kontroli. W przypadku gdy wymagana jest fizyczna obecność, państwa członkowskie powinny zapewnić możliwość zrealizowania innych etapów procedury przez internet. Pojęcie zdolności prawnej powinno się rozumieć jako obejmujące zdolność do czynności prawnych.
- (22) Państwa członkowskie powinny być również uprawnione do umożliwienia właściwym organom, osobom lub podmiotom sprawdzenia, w drodze uzupełniających elektronicznych kontroli tożsamości, zdolności prawnej i zgodności z prawem, czy spełniono wszystkie wymagane warunki tworzenia spółek. Takie kontrole mogą obejmować między innymi wideokonferencje lub inne środki internetowe zapewniające połączenie audiowizualne w czasie rzeczywistym.
- (23) Aby zapewnić ochronę wszystkich osób mających kontakt ze spółkami, państwa członkowskie powinny być w stanie zapobiegać nieuczciwemu postępowaniu lub innym nadużyciom, odmawiając powołania osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w spółce z uwagi nie tylko na wcześniejsze postępowanie tej osoby na ich własnym terytorium, lecz, jeżeli jest to określone w prawie krajowym, również z uwagi na informacje przekazane przez inne państwa członkowskie. Z tego względu państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwracania się z zapytaniem o informacje do innych państw członkowskich. Odpowiedź może zawierać informacje o obowiązującym zakazie pełnienia funkcji kierowniczych lub inne informacje, które dotyczą zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w państwie członkowskim, które otrzymało zapytanie. Złożenie tego rodzaju zapytań powinno być możliwe za pośrednictwem systemu integracji rejestrów. W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć swobodę wyboru sposobu, w jaki można najlepiej gromadzić te informacje, na przykład przez gromadzenie odpowiednich informacji z rejestrów lub innych miejsc, w których są one przechowywane zgodnie z prawem krajowym, lub przez stworzenie specjalnych rejestrów lub specjalnych sekcji w rejestrach handlowych. Jeżeli potrzebne są dalsze informacje, na przykład dotyczące okresu i podstaw zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, państwa członkowskie powinny móc przekazywać je za pośrednictwem wszelkich dostępnych systemów wymiany informacji, zgodnie z prawem krajowym. Niniejsza dyrektywa nie powinna jednak nakładać obowiązku zwracania się z zapytaniem o takie informacje w każdym przypadku. Ponadto możliwość uwzględniania informacji o zakazie pełnienia funkcji kierowniczych w innym państwie członkowskim nie powinna zobowiązywać państw członkowskich do uznawania zakazów pełnienia funkcji kierowniczych obowiązujących w innych państwach członkowskich.

- (24) Aby zapewnić ochronę wszystkich osób kontaktujących się ze spółkami lub oddziałami oraz zapobiegać nieuczciwemu postępowaniu lub innym nadużyciom, ważne jest, aby właściwe organy w państwach członkowskich miały możliwość sprawdzenia, czy osoba, która ma zostać powołana do pełnienia funkcji kierowniczych, nie jest objęta zakazem pełnienia funkcji kierowniczych. W tym celu właściwe organy powinny również wiedzieć, czy dana osoba została wpisana do któregośkolwiek z rejestrów istotnych dla zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w innych państwach członkowskich za pomocą systemu integracji rejestrów przedsiębiorców. Rejestry, organy lub osoby lub podmioty, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów procedur internetowych, nie powinny przechowywać takich danych osobowych dłużej niż jest to konieczne do oceny kwalifikowalności osoby, która ma zostać powołana do pełnienia funkcji kierowniczych. Konieczne może być jednak przechowywanie przez te jednostki takich informacji przez dłuższy okres w celu ewentualnego ponownego rozpatrzenia decyzji odmownej. W każdym razie okres zatrzymywania danych nie powinien przekraczać okresu ustanowionego w przepisach krajowych dotyczących zatrzymywania danych osobowych odnoszących się do utworzenia spółki lub zarejestrowania oddziału lub związanego z tym składania dokumentów i informacji.
- (25) Określone w niniejszej dyrektywie obowiązki związane z tworzeniem spółek i rejestracją oddziałów przez internet nie powinny naruszać innych niezwiązanych z prawem spółek formalności, których spółka musi dopełnić w celu rozpoczęcia działalności zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym.
- (26) Jak w przypadku tworzenia spółek i rejestracji oddziałów przez internet, aby zmniejszyć koszty i obciążenie spółek, powinna również istnieć możliwość składania dokumentów i informacji do rejestrów krajowych w pełni przez internet w całym okresie istnienia spółek. Jednocześnie państwa członkowskie powinny mieć swobodę zezwolenia na składanie dokumentów i informacji innymi sposobami, w tym w formie papierowej. Ponadto ujawnienie informacji o spółce powinno nastąpić po udostępnieniu publicznym informacji w tych rejestrach krajowych, ponieważ są one obecnie zintegrowane i stanowią kompleksowy punkt odniesienia dla użytkowników. Aby uniknąć zakłócenia istniejących środków ujawniania, państwa członkowskie powinny również mieć możliwość publikowania wszystkich lub niektórych informacji o spółce w biuletynie krajowym, z jednoczesnym zapewnieniem wysłania informacji przez rejestr do tego biuletynu drogą elektroniczną. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na krajowe zasady odnoszące się do mocy prawnej rejestru i roli biuletynu krajowego.
- (27) Aby uprościć sposób wyszukiwania informacji przechowywanych w rejestrach krajowych i ich wymiany z innymi systemami, państwa członkowskie powinny zapewniać, aby po upływie odpowiedniego okresu transpozycji wszystkie dokumenty i informacje przekazywane w ramach procedur internetowych ustanowionych w niniejszej dyrektywie organowi lub osobie lub podmiotowi, upoważnionym na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów procedur internetowych, mogły być przechowywane w rejestrach w formacie nadającym się do odczytu maszynowego i umożliwiającym wyszukiwanie lub w postaci danych ustrukturyzowanych. Oznacza to, że format pliku powinien być ustrukturyzowany w taki sposób, by aplikacje komputerowe mogły łatwo zidentyfikować, rozpoznać i wyodrębnić konkretne dane oraz ich wewnętrzną strukturę. Wymóg zapewnienia, aby format dokumentów i informacji umożliwiał wyszukiwanie, nie powinien obejmować zeskanowanych podpisów lub innych danych, które nie nadają się do odczytu maszynowego. Ponieważ mogłoby to spowodować konieczność wprowadzenia zmian w istniejących systemach informacyjnych państw członkowskich, należy przedłużyć okres transpozycji w odniesieniu do tego wymogu.
- (28) Aby obniżyć koszty i zmniejszyć obciążenie administracyjne i czas trwania procedur dla spółek, państwa członkowskie powinny stosować zasadę jednorazowości w obszarze prawa spółek, która jest zakorzeniona w Unii, o czym świadczy między innymi rozporządzenie (UE) 2018/1724, plan działania Komisji Europejskiej na rzecz administracji elektronicznej czy deklaracja z Tallina w sprawie administracji elektronicznej. Stosowanie zasady jednorazowości powoduje, że od spółek nie żąda się przekazywania tych samych informacji różnym organom publicznym więcej niż jeden raz. Przykładowo spółki nie powinny być zobowiązane do przekazywania tych samych informacji jednocześnie do rejestru krajowego i do biuletynu krajowego. Rejestr powinien natomiast przekazywać złożone już informacje bezpośrednio do biuletynu krajowego. Podobnie, jeżeli spółka została utworzona w jednym państwie członkowskim i chce zarejestrować oddział w innym państwie członkowskim, powinna móc wykorzystywać dokumenty lub informacje, które wcześniej złożono do rejestru. Ponadto jeżeli spółka została utworzona w jednym państwie członkowskim, a jej oddział znajduje się w innym państwie członkowskim, spółka powinna mieć możliwość zmiany określonych informacji o spółce wyłącznie w rejestrze, do którego wpisana jest spółka, bez konieczności składania tej samej informacji do rejestru, do którego wpisany jest oddział. Takie informacje jak zmiana firmy spółki lub zmiana siedziby spółki powinny natomiast zostać przekazane drogą elektroniczną między rejestrem, w którym figuruje spółka, a rejestrem, w którym figuruje oddział, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów.

- (29) Aby zapewnić dostępność spójnych i aktualnych informacji o spółkach w Unii oraz w dalszym stopniu zwiększyć przejrzystość, powinna istnieć możliwość wykorzystywania integracji rejestrów w celu wymiany informacji dotyczących wszystkich form spółek figurujących w rejestrach państw członkowskich zgodnie z prawem krajowym. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość udostępniania elektronicznych kopii dokumentów i informacji dotyczących tych innych form spółek, również za pośrednictwem tego systemu integracji rejestrów.
- (30) Z myślą o przejrzystości i ochronie interesów pracowników, wierzycieli i wspólników mniejszościowych i w celu promowania zaufania w transakcjach handlowych, w tym w transakcjach o charakterze transgranicznym na rynku wewnętrznym, istotne jest zapewnienie łatwego dostępu do informacji o spółce inwestorom, zainteresowanym stronom, partnerom handlowym oraz organom. Aby zwiększyć dostępność tych informacji, więcej informacji powinno być dostępnych nieodpłatnie we wszystkich państwach członkowskich. Takie informacje powinny obejmować status prawny spółki i informacje dotyczące jej oddziałów w innych państwach członkowskich, a także informacje dotyczące osób, które – jako organ przewidziany w prawie albo członkowie takiego organu – są w odpowiednim czasie upoważnione do reprezentowania spółki. Ponadto opłata za uzyskanie kopii całości lub części dokumentów i informacji ujawnionych przez spółkę – niezależnie od tego, czy mają one formę papierową, czy elektroniczną – nie powinna przekraczać kosztów administracyjnych z tym związanych, w tym kosztów rozwoju i utrzymania rejestrów, pod warunkiem że opłata ta nie jest niewspółmierna do wyszukiwanych informacji.
- (31) Obecnie państwa członkowskie mają możliwość utworzenia opcjonalnych punktów dostępu w związku z systemem integracji rejestrów. Komisja nie ma jednak możliwości połączenia innych zainteresowanych stron z systemem integracji rejestrów. Aby inne zainteresowane strony mogły korzystać z integracji rejestrów i zapewnić, by ich systemy przechowywały dokładne, aktualne i wiarygodne informacje dotyczące spółek, Komisja powinna być uprawniona do tworzenia dodatkowych punktów dostępu. Tego rodzaju punkty dostępu powinny odnosić się do systemów opracowanych i obsługiwanych przez Komisję lub inne instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii w celu pełnienia ich funkcji administracyjnych lub zapewnienia zgodności z przepisami prawa Unii.
- (32) Aby pomóc spółkom posiadającym siedzibę na obszarze rynku wewnętrznego w łatwiejszym rozszerzeniu działalności gospodarczej poza granice kraju, należy zapewnić im możliwość otwierania i rejestracji oddziałów w innym państwie członkowskim przez internet. Państwa członkowskie powinny zatem umożliwić – podobnie jak w przypadku spółek – rejestrację oddziałów przez internet oraz składanie przez internet dokumentów i informacji i w ten sposób przyczynić się do zmniejszenia kosztów i obciążeń administracyjnych, zarazem skracając czas trwania procedur związanych z rozszerzeniem działalności poza granice kraju.
- (33) W przypadku rejestracji oddziału spółki zarejestrowanej w innym państwie członkowskim państwa członkowskie powinny również mieć możliwość sprawdzenia określonych informacji dotyczących spółki za pośrednictwem systemu integracji rejestrów. Co więcej w przypadku zamknięcia oddziału w jednym państwie członkowskim rejestr tego państwa członkowskiego powinien ponadto poinformować o takim zamknięciu państwo członkowskie, w którym spółka jest zarejestrowana, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów i informacja ta powinna zostać wpisana w obydwu rejestrach.
- (34) Aby zapewnić zgodność z prawem Unii i prawem krajowym, konieczne jest uchylenie przepisów dotyczących Komitetu Kontaktowego, który przestał istnieć, oraz zaktualizowanie form spółek określonych w załącznikach I i II do dyrektywy (UE) 2017/1132.
- (35) W celu wprowadzenia przyszłych zmian do prawa państw członkowskich oraz prawa Unii dotyczących form spółek należy powierzyć Komisji uprawnienia do przyjęcia aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do aktualizacji wykazu form spółek zawartego w załącznikach I, II oraz IIA do dyrektywy (UE) 2017/1132. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa⁽⁷⁾. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (36) Przepisy niniejszej dyrektywy, w tym obowiązki w zakresie rejestracji spółek, nie naruszają prawa krajowego dotyczące rozwiązań podatkowych państw członkowskich ani terytorialnych i administracyjnych podziałów państw członkowskich.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (37) Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na uprawnienia państw członkowskich do odrzucenia wniosków o utworzenie spółek i rejestrację oddziałów w przypadkach oszustw lub nadużyć oraz działania państw członkowskich w zakresie postępowań przygotowawczych i ścigania, w tym prowadzone przez policję lub inne właściwe organy. Powinna ona też pozostawać bez wpływu na inne obowiązki na podstawie prawa Unii i prawa krajowego, w tym obowiązki wynikające z przepisów dotyczących przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz beneficjentów rzeczywistych. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽⁸⁾ dotyczące ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu, a w szczególności na obowiązki odnoszące się do stosowania odpowiednich środków należytej staranności wobec klienta z uwzględnieniem ryzyka oraz do identyfikowania i rejestrowania beneficjenta rzeczywistego nowo utworzonego podmiotu w państwie członkowskim, w którym podmiot zarejestrowano.
- (38) Niniejszą dyrektywę należy stosować zgodnie z prawem Unii w dziedzinie ochrony danych oraz z zasadami ochrony prywatności i danych osobowych zapisanymi w art. 7 i 8 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Przetwarzanie danych osobowych osób fizycznych na podstawie niniejszej dyrektywy powinno odbywać się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽⁹⁾.
- (39) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 45/2001 ⁽¹⁰⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał opinię w dniu 26 lipca 2018 r.
- (40) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie zapewnienie większej liczby rozwiązań cyfrowych dla spółek na rynku wewnętrznym, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (41) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających ⁽¹¹⁾, państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (42) Zważywszy na złożoność niezbędnych zmian, które mają zostać dokonane w systemach krajowych w celu zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy, oraz na znaczne różnice istniejące obecnie między państwami członkowskimi pod względem stosowania narzędzi i procesów cyfrowych w obszarze prawa spółek, należy przewidzieć, że państwa członkowskie napotykające szczególne trudności w transpozycji niektórych przepisów niniejszej dyrektywy mogą powiadomić Komisję, że potrzebują przedłużenia stosownego terminu na wdrożenie o okres do jednego roku. Państwa członkowskie powinny podać obiektywne przyczyny uzasadniające wystąpienie o takie przedłużenie.
- (43) Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszej dyrektywy. Zgodnie z pkt 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ewaluacja powinna opierać się na pięciu kryteriach – skuteczności, efektywności, odpowiedniości, spójności i wartości dodanej – i powinna służyć jako podstawa oceny skutków dalszych możliwych działań. Państwa członkowskie powinny pomagać w przeprowadzeniu tej oceny, przekazując Komisji dostępne im dane na temat tego, w jaki sposób tworzenie spółek przez internet działa w praktyce, na przykład takie jak liczba spółek utworzonych przez internet, liczba przypadków, w których skorzystano ze wzorców lub w których wymagana była fizyczna obecność oraz średni czas trwania i koszty tworzenia spółek przez internet.

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

- (44) Należy gromadzić informacje, aby oceniać skuteczność niniejszej dyrektywy w stosunku do zakładanego przez nią celu oraz przeprowadzić ewaluację zgodnie z pkt 22 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.
- (45) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę (UE) 2017/1132,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany dyrektywy (UE) 2017/1132

W dyrektywie (UE) 2017/1132 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 po tiret drugim dodaje się tiret w brzmieniu:

„— przepisów dotyczących tworzenia spółek przez internet, rejestracji oddziałów przez internet oraz składania przez internet dokumentów i informacji przez spółki i oddziały;”;

- 2) w tytule I tytuł rozdziału III otrzymuje brzmienie:

„Procedury internetowe (tworzenie, rejestracja i składanie), ujawnianie i rejestry”;

- 3) art. 13 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 13

Zakres

Środki koordynacji ustanowione w niniejszej sekcji i w sekcji 1A stosuje się do obowiązujących w państwach członkowskich przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących form spółek wymienionych w załączniku II oraz – we wskazanych przypadkach – form spółek wymienionych w załącznikach I i IIA.”;

- 4) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Definicje Na potrzeby niniejszego rozdziału:

- 1) »środki identyfikacji elektronicznej« oznaczają środki identyfikacji elektronicznej zdefiniowane w art. 3 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 (*);
- 2) »system identyfikacji elektronicznej« oznacza system identyfikacji elektronicznej zdefiniowany w art. 3 pkt 4 rozporządzenia (UE) nr 910/2014;
- 3) »środki elektroniczne« oznaczają urządzenia elektroniczne, które służą do przetwarzania, w tym kompresji cyfrowej, i przechowywania danych, za których pośrednictwem odbywa się pierwotne wysyłanie informacji i ich odbiór w miejscu docelowym; przy czym informacje te są w pełni przesyłane, przekazywane i odbierane w sposób ustalany przez państwa członkowskie;

- 4) „tworzenie” oznacza cały proces zakładania spółki zgodnie z prawem krajowym, w tym sporządzenie aktu założycielskiego spółki i wszystkie działania niezbędne do wpisania spółki do rejestru;
- 5) „rejestracja oddziału” oznacza proces prowadzący do ujawnienia dokumentów i informacji dotyczących oddziału nowo otwartego w państwie członkowskim;
- 6) „wzorzec” oznacza wzorzec aktu założycielskiego spółki sporządzony przez państwo członkowskie zgodnie z prawem krajowym i stosowany do celów tworzenia spółki przez internet zgodnie z art. 13g.

Artykuł 13b

Uznawanie środków identyfikacji na potrzeby procedur internetowych

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość stosowania następujących środków identyfikacji elektronicznej przez wnioskodawców, którzy są obywatelami Unii, w procedurach internetowych, o których mowa w niniejszym rozdziale:

- a) środek identyfikacji elektronicznej wydany w ramach systemu identyfikacji elektronicznej zatwierdzonego przez ich własne państwo członkowskie;
- b) środek identyfikacji elektronicznej wydany w innym państwie członkowskim i uznany na potrzeby transgranicznego uwierzytelnienia zgodnie z art. 6 rozporządzenia (UE) nr 910/2014.

2. Państwa członkowskie mogą odmówić uznania środków identyfikacji elektronicznej w przypadku gdy poziomy bezpieczeństwa tych środków identyfikacji elektronicznej nie spełniają warunków określonych w art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 910/2014.

3. Wszystkie środki identyfikacji uznawane przez państwa członkowskie są udostępniane publicznie.

4. Jeżeli jest to uzasadnione względami interesu publicznego związanego z zapobieganiem przywłaszczeniu lub zmianie tożsamości państwa członkowskie mogą zastosować na potrzeby sprawdzenia tożsamości wnioskodawcy środki wymagające fizycznej obecności wnioskodawcy przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów procedur internetowych, o których mowa w niniejszym rozdziale, w tym sporządzaniem aktu założycielskiego spółki. Państwa członkowskie zapewniają, aby fizyczna obecność wnioskodawcy mogła być wymagana wyłącznie w indywidualnych przypadkach, gdy istnieją powody, by podejrzewać sfałszowanie tożsamości, oraz aby inne etapy procedury można było zrealizować przez internet.

Artykuł 13c

Przepisy ogólne dotyczące procedur internetowych

1. Niniejsza dyrektywa nie narusza przepisów krajowych, na mocy których – zgodnie z systemami prawnymi i tradycjami prawnymi państw członkowskich – wyznacza się organ lub osobę lub podmiot, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów tworzenia spółek przez internet, rejestracji oddziałów przez internet oraz składania przez internet dokumentów i informacji.

2. Niniejsza dyrektywa nie narusza też procedur i wymogów określonych w prawie krajowym, w tym w odniesieniu do procedur prawnych dotyczących sporządzania aktów założycielskich, pod warunkiem że możliwe jest tworzenie spółek przez internet, o którym mowa w art. 13g, oraz rejestracja oddziałów przez internet, o której mowa w art. 28a, a także składanie przez internet dokumentów i informacji, o którym mowa w art. 13j i 28b.

3. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na wymogi określone w obowiązującym prawie krajowym dotyczące autentyczności, dokładności, rzetelności, wiarygodności i odpowiedniej formy prawnej składanych dokumentów lub informacji, pod warunkiem że możliwe jest tworzenie spółek przez internet, o którym mowa w art. 13g, oraz rejestracja oddziałów przez internet, o której mowa w art. 28a, a także składanie przez internet dokumentów i informacji, o którym mowa w art. 13j i 28b.

Artykuł 13d

Opłaty z tytułu procedur internetowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, by zasady dotyczące opłat odnoszących się do procedur internetowych, o których mowa w niniejszym rozdziale, były przejrzyste i stosowane w sposób niedyskryminujący.
2. Opłaty z tytułu procedur internetowych pobierane przez rejestry, o których mowa w art. 16, nie mogą przekraczać sumy zwrotu kosztów świadczenia takich usług.

Artykuł 13e

Płatności

Jeżeli zakończenie procedury ustanowionej w niniejszym rozdziale wymaga dokonania płatności, państwa członkowskie zapewniają, by można było jej dokonać za pośrednictwem powszechnie dostępnej internetowej usługi płatniczej, której można używać dla płatności transgranicznych, umożliwiającej identyfikację osoby, która dokonała płatności i oferowanej przez instytucję finansową lub dostawcę usług płatniczych mających siedzibę w państwie członkowskim.

Artykuł 13f

Wymogi informacyjne

Państwa członkowskie zapewniają, aby – w celu wsparcia tworzenia spółek i rejestracji oddziałów – na portalach rejestracyjnych lub stronach internetowych dostępnych za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego, udostępniane były zwięzłe i przyjazne dla użytkownika informacje podawane nieodpłatnie co najmniej w języku zrozumiałym dla jak największej liczby użytkowników transgranicznych. Informacje te obejmują co najmniej:

- a) zasady dotyczące tworzenia spółek, w tym procedur internetowych, o których mowa w art. 13g i 13j, oraz wymogi dotyczące korzystania z wzorców i innych dokumentów dotyczących tworzenia spółki, identyfikacji osób, używania języków i obowiązujących opłat;
- b) zasady dotyczące rejestracji oddziałów, w tym procedur internetowych, o których mowa w art. 28a i 28b, oraz wymogi dotyczące dokumentów rejestrowych, identyfikacji osób oraz używania języków;
- c) zarys obowiązujących zasad dotyczących członkostwa w organie administrującym, organie zarządzającym lub organie nadzorczym spółki, w tym zasad dotyczących zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, oraz organów lub podmiotów odpowiedzialnych za informowanie o osobach pełniących funkcje kierownicze objętych zakazem;
- d) zarys uprawnień i obowiązków organu administrującego, organu zarządzającego i organu nadzoru spółki, w tym upoważnienia do reprezentowania spółki wobec osób trzecich.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).”;

5) w tytule I rozdział III dodaje się sekcję w brzmieniu:

„Sekcja 1 A

Tworzenie spółek przez internet, składanie przez internet informacji i dokumentów i ujawnianie

Artykuł 13g

Tworzenie spółek przez internet

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby tworzenie spółek przez internet mogło odbywać się w pełni przez internet, bez konieczności osobistego stawiennictwa wnioskodawców przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów tworzenia spółek przez internet, w tym sporządzaniem aktu założycielskiego spółki, z zastrzeżeniem przepisów art. 13b ust. 4 i 8 niniejszego artykułu.

Państwa członkowskie mogą zdecydować o nieustanawianiu procedur tworzenia spółek przez internet w odniesieniu do form spółek innych niż wymienione w załączniku IIA.

2. Państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe zasady dotyczące tworzenia spółek przez internet, w tym zasady dotyczące korzystania z wzorców, o których mowa w art. 13h, oraz dokumentów i informacji wymaganych w celu utworzenia spółki. W ramach tych zasad państwa członkowskie zapewniają możliwość tworzenia spółek przez internet poprzez złożenie dokumentów lub informacji w formie elektronicznej, w tym elektronicznych kopii dokumentów i informacji, o których mowa w art. 16a ust. 4.

3. Zasady, o których mowa w ust. 2, dotyczą co najmniej:

- a) procedur mających na celu zapewnienie, aby wnioskodawcy mieli niezbędną zdolność prawną oraz byli upoważnieni do reprezentowania spółki;
- b) środków sprawdzania tożsamości wnioskodawców zgodnie z art. 13b;
- c) wymogów dotyczących korzystania przez wnioskodawców z usług zaufania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014;
- d) procedur mających na celu sprawdzenie zgodności z prawem przedmiotu działalności spółki, o ile takie kontrole są przewidziane w prawie krajowym;
- e) procedur mających na celu sprawdzenie zgodności z prawem firmy spółki, o ile takie kontrole są przewidziane w prawie krajowym;
- f) procedur mających na celu sprawdzenie powoływania osób na funkcje kierownicze.

4. Zasady, o których mowa w ust. 2, mogą również dotyczyć w szczególności:

- a) procedur mających na celu zapewnienie zgodności z prawem aktów założycielskich spółki, w tym sprawdzenia właściwego korzystania z wzorców;
- b) skutków zakazu pełnienia funkcji kierowniczych wydanego przez właściwy organ państwa członkowskiego;
- c) roli notariusza lub innej osoby lub innego organu, upoważnionych przez prawo krajowe do zajmowania się którymkolwiek z aspektów tworzenia spółek przez internet;
- d) wyłączenia tworzenia spółek przez internet, w przypadku gdy na pokrycie kapitału zakładowego spółki należy wnieść wkłady niepieniężne.

5. Państwa członkowskie nie uzależniają utworzenia spółki przez internet od uzyskania licencji ani zezwolenia przed rejestracją spółki, chyba że taki warunek jest niezbędny do celów właściwego nadzoru zgodnie z prawem krajowym nad określoną działalnością.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji, w której w ramach procedury tworzenia spółek wymagane jest wniesienie kapitału zakładowego, można było dokonać takiej płatności przez internet zgodnie z art. 13e na rachunek bankowy banku prowadzącego działalność w Unii. Państwa członkowskie zapewniają ponadto, by dowód tego rodzaju płatności również można było przedstawić przez internet.

7. Państwa członkowskie zapewniają, by tworzenie spółki przez internet zostało zakończone w terminie pięciu dni roboczych, w przypadku gdy spółkę tworzą wyłącznie osoby fizyczne, które korzystają ze wzorców, o których mowa w art. 13h, lub w terminie dziesięciu dni roboczych w innych przypadkach, licząc od późniejszej z następujących dat:

- a) daty dopełnienia wszystkich formalności wymaganych dla tworzenia spółek przez internet, w tym otrzymania przez organ lub osobę lub podmiot, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów tworzenia spółek, wszystkich dokumentów i informacji, które są zgodne z prawem krajowym;
- b) daty uiszczenia opłaty rejestracyjnej, wpłaty gotówki na poczet kapitału zakładowego lub wniesienia wkładu niepieniężnego na pokrycie kapitału zakładowego – zgodnie z przepisami prawa krajowego.

Jeżeli zakończenie procedury w terminie, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie jest możliwe, państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca został poinformowany o przyczynach opóźnienia.

8. Jeżeli jest to uzasadnione interesem publicznym związanym z zapewnieniem przestrzegania zasad dotyczących zdolności prawnej i upoważnienia wnioskodawców do reprezentowania spółki, organ lub osoba lub podmiot, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów tworzenia spółek przez internet, w tym sporządzaniem aktu założycielskiego, mogą zażądać fizycznej obecności wnioskodawcy. Państwa członkowskie zapewniają, aby w takich sytuacjach fizycznej obecności wnioskodawców można było wymagać wyłącznie w indywidualnych przypadkach, gdy istnieją powody, by podejrzewać nieprzestrzeganie zasad, o których mowa w ust. 3 lit. a). Państwa członkowskie zapewniają, aby inne etapy procedury mogły jednak zostać zrealizowane przez internet.

Artykuł 13h

Wzorce do celów tworzenia spółek przez internet

1. W odniesieniu do form spółek wymienionych w załączniku IIA państwa członkowskie udostępniają wzorce na portalach rejestracyjnych lub stronach internetowych dostępnych za pośrednictwem jednolitego portalu cyfrowego. Państwa członkowskie mogą również udostępnić w internecie wzorce do celów tworzenia innych form spółek.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by wnioskodawcy mogli korzystać z wzorców, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, w ramach procedury tworzenia spółek przez internet, o której mowa w art. 13g. Jeżeli wnioskodawcy korzystają z tych wzorców zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 13g ust. 4 lit. a), wymóg sporządzenia aktów założycielskich spółki i ich poświadczenia we właściwej formie prawnej w przypadku gdy nie przewidziano kontroli prewencyjnej, administracyjnej lub sądowej, zgodnie z art. 10, uznaje się za spełniony.

Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na ustanowione w prawie krajowym wymogi dotyczące sporządzenia aktu założycielskiego we właściwej formie prawnej, pod warunkiem że możliwe jest tworzenie spółek przez internet zgodnie z art. 13g.

3. Państwa członkowskie udostępniają wzorce co najmniej w języku urzędowym Unii powszechnie rozumianym przez możliwie największą liczbę użytkowników transgranicznych. Wzorce w innych językach niż język lub języki urzędowe danego państwa członkowskiego są dostępne wyłącznie w celach informacyjnych, chyba że to państwo członkowskie zdecyduje o dopuszczeniu możliwości tworzenia spółek przy użyciu wzorców również w takich innych językach.

4. Treść wzorców jest uregulowana w prawie krajowym.

Artykuł 13i

Osoby objęte zakazem pełnienia funkcji kierowniczych

1. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie zasad dotyczących zakazu pełnienia funkcji kierowniczych. Zasady te obejmują ustanowienie możliwości uwzględnienia obowiązującego w innym państwie członkowskim zakazu pełnienia funkcji kierowniczych lub informacji istotnych dla zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w innym państwie członkowskim. Na potrzeby niniejszego artykułu przez osoby pełniące funkcje kierownicze rozumie się co najmniej osoby, o których mowa w art. 14 lit. d) pkt (i).

2. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby osoby ubiegające się o objęcie funkcji kierowniczych oświadczyły, czy są im znane okoliczności, które mogłyby być podstawą wydania zakazu pełnienia funkcji kierowniczych w danym państwie członkowskim.

Państwa członkowskie mogą odmówić powołania danej osoby do pełnienia funkcji kierowniczych w spółce, jeżeli osoba ta jest obecnie objęta zakazem pełnienia funkcji kierowniczych w innym państwie członkowskim.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby były w stanie udzielić odpowiedzi na zapytanie innego państwa członkowskiego o udzielenie informacji istotnych dla zakazu pełnienia funkcji kierowniczych zgodnie z prawem państwa członkowskiego udzielającego odpowiedzi na zapytanie.

4. W celu udzielenia odpowiedzi na zapytanie, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, państwa członkowskie dokonują przynajmniej niezbędnych ustaleń w celu zapewnienia, aby były w stanie niezwłocznie przekazać informacje o tym, czy dana osoba jest objęta zakazem pełnienia funkcji kierowniczych lub została wpisana do któregośkolwiek z jego rejestrów zawierających informacje istotne dla zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, za pomocą systemu, o którym mowa w art. 22. Państwa członkowskie mogą również wymieniać się dalszymi informacjami, na przykład na temat okresu i podstaw wydania takiego zakazu. Taka wymiana jest uregulowana w prawie krajowym.

5. Komisja określa szczegółowe sposoby i szczegóły techniczne dotyczące wymiany informacji, o których mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, w drodze aktów wykonawczych, o których mowa w art. 24.

6. Ust. 1–5 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio, jeżeli spółka składa informacje dotyczące powołania nowej osoby do pełnienia funkcji kierowniczych do rejestru, o którym mowa w art. 16.

7. Dane osobowe osób, o których mowa w niniejszym artykule, są przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679 i prawem krajowym w celu umożliwienia organowi lub osobie lub podmiotowi, upoważnionym na mocy prawa krajowego do oceny niezbędnych informacji związanych z zakazem pełnienia przez tę osobę funkcji kierowniczych, aby zapobiec nieuczciwemu postępowaniu lub innym nadużyciom oraz aby zapewnić ochronę wszystkim osobom kontaktującym się ze spółkami lub ich oddziałami.

Państwa członkowskie zapewniają, aby rejestry, o których mowa w art. 16, organy lub osoby lub podmioty, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów procedur internetowych, nie przechowywały danych osobowych przekazywanych do celów niniejszego artykułu dłużej niż jest to konieczne, a w każdym przypadku nie dłużej niż przechowują one dane osobowe dotyczące utworzenia spółki, rejestracji oddziału lub złożenia dokumentów i informacji przez spółkę lub oddział.

Artykuł 13j

Składanie przez internet dokumentów i informacji dotyczących spółki

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania przez internet dokumentów i informacji, o których mowa w art. 14, w tym zgłaszania ich zmian, w terminie przewidzianym w prawie państwa członkowskiego, w którym spółka jest zarejestrowana. Państwa członkowskie zapewniają, by można było tego dokonać w pełni przez internet, bez konieczności osobistego stawiennictwa wnioskodawcy przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się składaniem przez internet dokumentów i informacji, z zastrzeżeniem przepisów art. 13b ust. 4 i, w stosownym przypadku, art. 13g ust. 8.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by pochodzenie i integralność dokumentów składanych przez internet można było sprawdzić drogą elektroniczną.
 3. Państwa członkowskie mogą zobowiązać niektóre spółki lub wszystkie spółki do składania przez internet określonych lub wszystkich dokumentów oraz informacji, o których mowa w ust. 1.
 4. Art. 13g ust. 2–5 stosuje się odpowiednio do składania przez internet dokumentów i informacji.
 5. Państwa członkowskie mogą w dalszym ciągu dopuszczać inne formy składania dokumentów i informacji niż te, o których mowa w ust. 1, w tym w formie elektronicznej lub papierowej, przez spółki, notariuszy lub inne osoby lub organy, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się składaniem dokumentów i informacji w takich formach.”;
- 6) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 16

Ujawnianie danych w rejestrze

1. W każdym państwie członkowskim w rejestrze centralnym, rejestrze handlowym lub rejestrze spółek (zwanym dalej »rejestrem«) prowadzona jest dokumentacja dla każdej ze spółek, które są w nim zarejestrowane.

Państwa członkowskie zapewniają, aby spółki miały niepowtarzalny identyfikator europejski (EUID), o którym mowa w pkt 8 załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/884 (*), umożliwiający ich jednoznaczną identyfikację w komunikacji między rejestrami za pośrednictwem systemu integracji rejestrów ustanowionego zgodnie z art. 22 (zwanego dalej »systemem integracji rejestrów«). Ten niepowtarzalny identyfikator obejmuje co najmniej elementy umożliwiające identyfikację państwa członkowskiego rejestru, krajowego rejestru pochodzenia i numeru wpisu spółki do tego rejestru oraz, w stosownych przypadkach, pewnych cech służących unikaniu błędów w identyfikacji.

2. Wszelkie dokumenty i informacje, które mają zostać ujawnione na podstawie art. 14, znajdują się w dokumentacji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, lub są bezpośrednio wpisywane do rejestru, przy czym w każdym przypadku przedmiot wpisu do rejestru zostaje odnotowany w dokumentacji.

Wszelkie dokumenty i informacje, o których mowa w art. 14, niezależnie od formy, w jakiej są składane, przechowuje się w dokumentacji w rejestrze lub wpisuje bezpośrednio do rejestru w formie elektronicznej. Państwa członkowskie zapewniają możliwie jak najszybsze przetwarzanie w rejestrze wszystkich dokumentów i informacji składanych w formie papierowej na formę elektroniczną.

Państwa członkowskie zapewniają, aby dokumenty i informacje, o których mowa w art. 14, złożone w formie papierowej przed dniem 31 grudnia 2006 r., zostały przetworzone przez rejestr na formę elektroniczną z chwilą otrzymania wniosku o ujawnienie w formie elektronicznej.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby ujawnienie dokumentów i informacji, o których mowa w art. 14, następowało poprzez ich udostępnienie publiczne w rejestrze. Ponadto państwa członkowskie mogą również wymagać publikacji niektórych lub wszystkich dokumentów oraz informacji w biuletynie krajowym wskazanym do tego celu lub równoważnymi środkami. Środki te obejmują przynajmniej wykorzystanie systemu, dzięki któremu można uzyskać dostęp do opublikowanych dokumentów lub informacji w porządku chronologicznym za pośrednictwem centralnej platformy elektronicznej. W takich przypadkach rejestr zapewnia przesłanie tych dokumentów i informacji drogą elektroniczną przez rejestr do biuletynu krajowego lub do centralnej platformy elektronicznej.

4. Państwa członkowskie przyjmują niezbędne środki w celu uniknięcia niezgodności między danymi zawartymi w rejestrze a danymi zawartymi w przedłożonej dokumentacji.

Państwa członkowskie, które wymagają publikacji dokumentów i informacji w biuletynie krajowym lub na centralnej platformie elektronicznej, przyjmują niezbędne środki w celu uniknięcia niezgodności między danymi ujawnionymi zgodnie z ust. 3 a danymi opublikowanymi w biuletynie krajowym lub na platformie.

W przypadku niezgodności, o których mowa w niniejszym artykule, wiążące są dokumenty i informacje udostępnione w rejestrze.

5. Spółka może powoływać się wobec osób trzecich na dokumenty i informacje, o których mowa w art. 14, dopiero po ich ujawnieniu zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, chyba że udowodni, że osoby trzecie o nich wiedziały.

Jednakże w odniesieniu do transakcji mających miejsce przed szesnastym dniem następującym po dniu ujawnienia nie można powoływać się na te dokumenty i informacje wobec osób trzecich, które udowodnią, że nie mogły o nich wiedzieć.

Osoby trzecie mogą zawsze powoływać się na dokumenty i informacje, w przypadku których formalności związane z ujawnieniem nie zostały jeszcze dopełnione, chyba że brak ujawnienia pozbawia takie dokumenty lub informacje skuteczności.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie dokumenty i informacje składane w ramach tworzenia spółki, rejestracji oddziału lub ich składania przez spółkę lub oddział były przechowywane w rejestrach w formie nadającym się do odczytu maszynowego i umożliwiającym wyszukiwanie lub jako dane ustrukturyzowane.

(*) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/884 z dnia 8 czerwca 2015 r. ustanawiające specyfikacje techniczne i procedury niezbędne dla systemu integracji rejestrów ustanowionego dyrektywą 2009/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. L 144 z 10.6.2015, s. 1).;

7) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 16a

Dostęp do ujawnionych informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby kopie całości lub jakiegokolwiek części dokumentów i informacji, o których mowa w art. 14, można było uzyskać z rejestru na wniosek oraz aby takie wnioski można było składać do rejestru zarówno w formie papierowej, jak i elektronicznej.

Jednakże państwa członkowskie mogą zdecydować, że uzyskanie niektórych rodzajów lub części dokumentów i informacji złożonych w formie papierowej w dniu 31 grudnia 2006 r. lub przed tym dniem nie jest możliwe w formie elektronicznej, jeżeli upłynął określony czas między datą złożenia dokumentów i informacji a datą złożenia wniosku. Taki okres nie może być krótszy niż 10 lat.

2. Opłata za uzyskanie kopii całości lub jakiegokolwiek części dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 14, w formie papierowej lub elektronicznej, nie może przekraczać kosztów administracyjnych ich uzyskania, w tym kosztów rozwoju i utrzymania rejestrów.

3. Kopie wydawane wnioskodawcy w formie elektronicznej lub papierowej są poświadczane »za zgodność z oryginałem«, chyba że wnioskodawca rezygnuje z takiego poświadczenia.

4. Państwa członkowskie zapewniają uwierzytelnienie elektronicznych kopii i wyciągów z dokumentów i informacji dostarczonych przez rejestr za pośrednictwem usług zaufania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014, aby zagwarantować, że elektroniczne kopie lub wyciągi zostały wydane przez rejestr i że ich treść jest poświadczoną kopią dokumentu przechowywanego w rejestrze lub że jest zgodna z zawartymi w nim informacjami.”;

8) art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają dostępność aktualnych informacji wyjaśniających przepisy prawa krajowego, zgodnie z którymi osoby trzecie mogą powoływać się na informacje i każdy rodzaj dokumentu, o których mowa w art. 14, zgodnie z art. 16 ust. 3, 4 i 5.”;

9) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Elektroniczne kopie dokumentów i informacji, o których mowa w art. 14, są również publicznie udostępniane za pośrednictwem systemu integracji rejestrów. Państwa członkowskie mogą również udostępniać dokumenty i informacje, o których mowa w art. 14, w odniesieniu do form spółek innych niż wymienione w załączniku II.”;

b) ust. 3 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) dokumenty i informacje, o których mowa w art. 14, w tym w odniesieniu do form spółek innych niż wymienione w załączniku II, jeżeli tego rodzaju dokumenty są udostępniane przez państwa członkowskie”;

10) art. 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Opłaty pobierane za udostępnienie dokumentów i informacji

1. Opłaty pobierane za udostępnienie dokumentów i informacji, o których mowa w art. 14, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów nie mogą przekraczać kosztów administracyjnych tego udostępnienia, w tym kosztów rozwoju i utrzymania rejestrów.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby co najmniej następujące informacje i dokumenty były dostępne bezpłatnie za pośrednictwem systemu integracji rejestrów:

- a) nazwa lub nazwy i forma prawna spółki;
- b) siedziba spółki i państwo członkowskie, w którym jest ona zarejestrowana;
- c) numer wpisu spółki do rejestru i jej EUID;
- d) szczegółowe informacje dotyczące strony internetowej spółki, w przypadku gdy takie informacje zostały wpisane do rejestru krajowego;
- e) status spółki, na przykład kiedy została zamknięta, wykreślona z rejestru, zlikwidowana, rozwiązana, czy jest czynna gospodarczo, czy nie, określony w prawie krajowym oraz jeżeli został wpisany do rejestrów krajowych;
- f) przedmiot działalności spółki, jeżeli został wpisany do rejestru krajowego;
- g) dane osób aktualnie upoważnionych przez spółkę – jako organ przewidziany w prawie albo członkowie takiego organu – do jej reprezentowania w kontaktach z osobami trzecimi i w postępowaniach sądowych oraz informacje, czy osoby upoważnione do reprezentowania spółki mogą działać samodzielnie czy też są zobowiązane do działania łącznie;
- h) informacje na temat oddziałów utworzonych przez spółkę w innym państwie członkowskim, w tym ich nazwę, numer wpisu do rejestru, EUID i państwo członkowskie, w którym zarejestrowano oddział.

3. Wymiana informacji za pośrednictwem systemu integracji rejestrów jest dla rejestrów bezpłatna.

4. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że informacje, o których mowa w lit. d) i f), są udostępniane bezpłatnie wyłącznie organom innych państw członkowskich.”;

11) uchyla się art. 20 ust. 3;

12) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 4 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Komisja również może utworzyć opcjonalne punkty dostępu do systemu integracji rejestrów. Na tego rodzaju punkty dostępu składają się systemy opracowane i obsługiwane przez Komisję lub inne instytucje, organy lub jednostki organizacyjne Unii w celu pełnienia ich funkcji administracyjnych lub zapewnienia zgodności z przepisami prawa Unii. Komisja powiadamia państwa członkowskie bez zbędnej zwłoki o utworzeniu takich punktów dostępu i o wszelkich istotnych zmianach w ich działaniu.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dostęp do informacji zawartych w systemie integracji rejestrów jest zapewniany za pośrednictwem portalu oraz opcjonalnych punktów dostępu utworzonych przez państwa członkowskie i przez Komisję.”;

13) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) specyfikację techniczną określającą metody wymiany informacji między rejestrem, w którym wpisana jest spółka, a rejestrem, w którym wpisany jest oddział, o których mowa w art. 20, 28a, 28c, 30a i 34;”;

b) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) szczegółowy wykaz danych, które należy przekazać do celów wymiany informacji między rejestrami, o których mowa w art. 20, 28a, 28c, 30a, 34 i 130;”;

c) lit. n) otrzymuje brzmienie:

„n) procedurę i wymogi techniczne dotyczące połączenia opcjonalnych punktów dostępu z platformą, o której mowa w art. 22;”;

d) dodaje się lit. o) w brzmieniu:

„o) szczegółowe sposoby i szczegóły techniczne dotyczące wymiany między rejestrami informacji, o których mowa w art. 13i;”;

e) na końcu tego artykułu dodaje się akapit w brzmieniu:

„Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z lit. d), e), n) i o) do dnia 1 lutego 2021 r.”;

14) w tytule I rozdział III sekcja 2 tytuł otrzymuje brzmienie:

„Zasady rejestracji i ujawniania mające zastosowanie do oddziałów spółek z innych państw członkowskich”;

15) w tytule I rozdział III sekcja 2 dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 28a

Rejestracja oddziałów przez internet

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby rejestracji w państwie członkowskim oddziału spółki podlegającej prawu innego państwa członkowskiego można było dokonać w pełni przez internet, bez konieczności osobistego stawienia wnioskodawców przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów rozpatrywania wniosku o rejestrację oddziałów, z zastrzeżeniem art. 13b ust. 4 i odpowiednio art. 13g ust. 8.

2. Państwa członkowskie ustanawiają szczegółowe zasady dotyczące rejestracji oddziałów przez internet, w tym zasady dotyczące dokumentów i informacji, które należy przedłożyć właściwemu organowi. W ramach tych zasad państwa członkowskie zapewniają możliwość dokonania rejestracji przez internet poprzez złożenie informacji lub dokumentów w formie elektronicznej, w tym elektronicznych kopii dokumentów i informacji, o których mowa w art. 16a ust. 4, lub poprzez wykorzystanie informacji lub dokumentów, które wcześniej przedłożono do rejestru.

3. Zasady, o których mowa w ust. 2, dotyczą co najmniej:

- a) procedur mających na celu zapewnienie, aby wnioskodawcy mieli niezbędną zdolność prawną oraz byli upoważnieni do reprezentowania spółki;
- b) środków sprawdzania tożsamości osoby lub osób rejestrujących oddział lub ich przedstawicieli;
- c) wymogów dotyczących korzystania przez wnioskodawców z usług zaufania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 910/2014.

4. Zasady, o których mowa w ust. 2, mogą również określać, że procedury będą służyły:

- a) sprawdzeniu zgodności z prawem przedmiotu działalności oddziału;
- b) sprawdzeniu zgodności z prawem nazwy oddziału;
- c) sprawdzeniu zgodności z prawem dokumentów i informacji złożonych do celów rejestracji oddziału;
- d) wprowadzenia wymogu udziału notariusza lub innej osoby lub podmiotu, zaangażowanych w proces rejestracji oddziału na mocy obowiązujących przepisów krajowych.

5. Państwa członkowskie mają możliwość sprawdzenia informacji dotyczących spółki za pośrednictwem systemu integracji rejestrów podczas rejestracji oddziału spółki utworzonego w innym państwie członkowskim.

Państwa członkowskie nie uzależniają rejestracji oddziału przez internet od uzyskania licencji ani zezwolenia przed dokonaniem rejestracji oddziału, chyba że taki warunek jest niezbędny do celów właściwego nadzoru zgodnie z prawem krajowym nad określoną działalnością.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby rejestracja oddziału przez internet została zakończona w terminie 10 dni roboczych od dopełnienia wszystkich formalności, w tym otrzymania wszystkich niezbędnych dokumentów i informacji zgodnych z prawem krajowym przez organ lub osobę lub podmiot, upoważnione na mocy prawa krajowego do zajmowania się którymkolwiek z aspektów rejestracji oddziału.

Jeżeli rejestracja oddziału w terminie, o którym mowa w niniejszym ustępie, nie jest możliwa, państwa członkowskie zapewniają, aby wnioskodawca został poinformowany o przyczynach opóźnienia.

7. Po zarejestrowaniu oddziału spółki utworzonego zgodnie z przepisami innego państwa członkowskiego rejestr państwa członkowskiego, w którym zarejestrowany jest ten oddział, za pośrednictwem systemu integracji rejestrów powiadamia o zarejestrowaniu oddziału państwo członkowskie, w którym zarejestrowana jest spółka. Państwo członkowskie, w którym zarejestrowana jest spółka, potwierdza otrzymanie takiego powiadomienia i niezwłocznie wpisuje informacje do swojego rejestru.

Artykuł 28b

Składanie przez internet dokumentów i informacji dotyczących oddziałów

1. Państwa członkowskie zapewniają możliwość składania przez internet dokumentów i informacji, o których mowa w art. 30, lub zgłaszania ich zmiany, w terminie przewidzianym w prawie państwa członkowskiego, w którym utworzono oddział. Państwa członkowskie zapewniają, by można było tego dokonać w pełni przez internet, bez konieczności osobistego stawiennictwa wnioskodawców przed organem lub osobą lub podmiotem, upoważnionymi na mocy prawa krajowego do zajmowania się składaniem przez internet dokumentów i informacji, z zastrzeżeniem przepisów art. 13b ust. 4 i odpowiednio art. 13g ust. 8.

2. Art. 28a ust. 2–5 stosuje się odpowiednio do składania przez internet dokumentów i informacji dotyczących oddziałów.

3. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby niektóre lub wszystkie dokumenty i informacje, o których mowa w ust. 1, były składane wyłącznie przez internet.

Artykuł 28c

Zamknięcie oddziałów

Państwa członkowskie zapewniają, by po otrzymaniu dokumentów i informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. h), rejestr państwa członkowskiego, w którym zarejestrowany jest oddział spółki, informował za pośrednictwem systemu integracji rejestrów rejestr państwa członkowskiego, w którym zarejestrowana jest spółka, że jej oddział został zamknięty i wykreślony z rejestru. Rejestr państwa członkowskiego, w którym zarejestrowana jest spółka, potwierdza otrzymanie takiego zgłoszenia również za pośrednictwem tego systemu i niezwłocznie wpisuje tę informację.”;

16) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 30a

Zmiany w dokumentach i informacjach spółki

Państwo członkowskie, w którym zarejestrowana jest spółka, niezwłocznie powiadamia za pośrednictwem systemu integracji rejestrów państwo członkowskie, w którym zarejestrowany jest oddział spółki, jeżeli zgłoszono zmiany w odniesieniu do któregokolwiek z następujących elementów:

- a) nazwa spółki;
- b) siedziba spółki;
- c) numer wpisu spółki do rejestru;
- d) forma prawna spółki;
- e) dokumenty i informacje, o których mowa w art. 14 lit. d) i f).

Po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu, rejestr, w którym zarejestrowany jest oddział, potwierdza za pośrednictwem systemu integracji rejestrów otrzymanie takiego powiadomienia i zapewnia, aby dokumenty i informacje, o których mowa w art. 30 ust. 1, niezwłocznie zaktualizowano.”;

17) w art. 31 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek ujawniania dokumentów księgowych, o których mowa w art. 30 ust. 1 lit. g), można uznać za spełniony dzięki ujawnianiu danych w rejestrze państwa członkowskiego, w którym zarejestrowana jest spółka, zgodnie z art. 14 lit. f).”;

18) uchyla się art. 43;

19) art. 161 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 161

Ochrona danych osobowych

Przetwarzanie danych osobowych, które odbywa się w kontekście niniejszej dyrektywy, podlega rozporządzeniu (UE) 2016/679.”;

20) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 162a

Zmiany w załącznikach

Państwa członkowskie niezwłocznie informują Komisję o zmianach dotyczących form spółek kapitałowych przewidzianych w ich prawie krajowym, które to zmiany mogłyby wpłynąć na treść załączników I, II i IIA.

W przypadku gdy państwo członkowskie informuje Komisję zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego artykułu, Komisja jest uprawniona do dostosowania wykazu form spółek zawartego w załącznikach I, II i IIA zgodnie z informacjami, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego artykułu, w drodze aktów delegowanych zgodnie z art. 163.”;

21) art. 163 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 163

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 25 ust. 3 i art. 162a, powierza się Komisji na czas nieokreślony od dnia 31 lipca 2019 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 25 ust. 3 i art. 162a, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 25 ust. 3 lub art. 162a wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie trzech miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o trzy miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

22) w załączniku I tiret dwudzieste siódme otrzymuje brzmienie:

„— w Szwecji:

publikt aktiebolag.”;

23) w załączniku II tiret dwudzieste siódme otrzymuje brzmienie:

„— w Szwecji:

privat aktiebolag

publikt aktiebolag.”;

24) dodaje się załącznik IIA w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 1 sierpnia 2021 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z art. 1 pkt 5 niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do art. 13i i art. 13j ust. 2 dyrektywy (UE) 2017/1132, i art. 1 ust. 6 niniejszej dyrektywy, w odniesieniu do art. 16 ust. 6 dyrektywy (UE) 2017/1132, do dnia 1 sierpnia 2023 r.

3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie, które napotkają szczególne trudności w transpozycji niniejszej dyrektywy, mogą skorzystać z możliwości przedłużenia terminu określonego w ust. 1 o maksymalnie rok. Przedstawiają one obiektywne przyczyny uzasadniające potrzebę takiego przedłużenia. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o zamiarze ubiegania się o takie przedłużenie do dnia 1 lutego 2021 r.

4. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

5. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 3

Sprawozdawczość, przegląd i gromadzenie danych

1. Nie później niż dnia 1 sierpnia 2024 r. lub – jeżeli którekolwiek z państw członkowskich skorzysta z odstępstwa przewidzianego w art. 2 ust. 3 – nie później niż dnia 1 sierpnia 2025 r. Komisja dokonuje oceny przepisów wprowadzonych niniejszą dyrektywą do dyrektywy (UE) 2017/1132, a sprawozdanie z ustaleń przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, z wyjątkiem przepisów, o których mowa w art. 2 ust. 2, w odniesieniu do których ocenę i sprawozdanie należy sporządzić nie później niż dnia 1 sierpnia 2026 r.

Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do sporządzenia sprawozdań, a mianowicie dostarczają dane na temat liczby rejestracji przez internet i związanych z nimi kosztów.

2. W swoim sprawozdaniu Komisja ocenia między innymi:
- a) wykonalność rejestracji form spółek innych niż wymienione w załączniku IIA w pełni przez internet;
 - b) wykonalność zapewnienia przez państwa członkowskie wzorców w odniesieniu do wszystkich form spółek kapitałowych oraz potrzebę i wykonalność wprowadzenia w całej Unii ujednoliconego wzorca wykorzystywanego przez państwa członkowskie w odniesieniu do form spółek wymienionych w załączniku IIA;
 - c) praktyczne doświadczenia w stosowaniu zasad dotyczących zakazu pełnienia funkcji kierowniczych, o którym mowa w art. 13i;
 - d) metody składania przez internet dokumentów i informacji oraz dostępu do nich przez internet, w tym wykorzystanie interfejsów programowania aplikacji;
 - e) potrzebę i wykonalność bezpłatnego udostępnienia większej ilości informacji niż jest to wymagane zgodnie z art. 19 ust. 2 oraz zapewnienia nieskrępowanego dostępu do takich informacji;
 - f) potrzebę i wykonalność dalszego stosowania zasady jednorazowości.
3. Do sprawozdania dołącza się, w stosownych przypadkach, wnioski w sprawie zmiany dyrektywy (UE) 2017/1132.
4. W celu przeprowadzenia wiarygodnej oceny przepisów wprowadzonych niniejszą dyrektywą do dyrektywy (UE) 2017/1132 państwa członkowskie gromadzą dane o tym, jak tworzenie spółek przez internet przebiega w praktyce. Zazwyczaj informacje te powinny obejmować liczbę spółek utworzonych przez internet, liczbę przypadków, w których skorzystano ze wzorców lub w których wymagana była fizyczna obecność wnioskodawcy, a także średni czas trwania i koszt tworzenia spółek przez internet. Państwa członkowskie przekazują te informacje Komisji dwukrotnie, nie później niż dwa lata od daty transpozycji.

Artykuł 4

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 5

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK II A

**FORMY SPÓŁEK,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 13, 13f, 13g, 13h i 162a**

— Belgia:

société privée à responsabilité limitée/besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

société privée à responsabilité limitée unipersonnelle/Eenpersoons besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

— Bułgaria:

дружество с ограничена отговорност,

еднолично дружество с ограничена отговорност;

— Republika Czeska:

společnost s ručením omezeným;

— Dania:

Anpartsselskab;

— Niemcy:

Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— Estonia:

osäühing;

— Irlandia:

private company limited by shares or by guarantee/cuideachta phríobháideach faoi theorainn scaireanna nó ráthaíochta,

designated activity company/cuideachta ghníomhaíochta ainmnithe;

— Grecja:

εταιρεία περιορισμένης ευθύνης,

ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρεία;

— Hiszpania:

sociedad de responsabilidad limitada;

— Francja:

société à responsabilité limitée,

entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée,

société par actions simplifiée,

société par actions simplifiée unipersonnelle;

— Chorwacja:

društvo s ograničenom odgovornošću,

jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću;

— Włochy:

società a responsabilità limitata,

società a responsabilità limitata semplificata;

— Cypr:

ιδιωτική εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με μετοχές ή/και με εγγύηση;

— Łotwa:

sabiedrība ar ierobežotu atbildību;

— Litwa:

uždaroji akcinė bendrovė;

— Luksemburg:

société à responsabilité limitée;

— Węgry:

korlátolt felelősségű társaság;

— Malta:

private limited liability company/kumpannija privata;

— Nederlandy:

besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid;

— Austria:

Gesellschaft mit beschränkter Haftung;

— Polska:

spółka z ograniczoną odpowiedzialnością;

— Portugalia:

sociedade por quotas;

— Rumunia:

societate cu răspundere limitată;

- Slovenia:
družba z omejeno odgovornostjo;
 - Slovakia:
spoločnosť s ručením obmedzeným;
 - Finlandia:
yksityinen osakeyhtiö/privat aktiebolag;
 - Sweden:
privat aktiebolag;
 - Zjednoczone Królestwo:
private company limited by shares or guarantee.”
-

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1152**z dnia 20 czerwca 2019 r.****w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 153 ust. 2 lit. b) w związku z art. 153 ust. 1 lit. b),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 31 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej stanowi, że każdy pracownik ma prawo do warunków pracy zapewniających poszanowanie jego zdrowia, bezpieczeństwa i godności, do ograniczenia maksymalnego wymiaru czasu pracy, do okresów dziennego i tygodniowego odpoczynku oraz do corocznego płatnego urlopu.
- (2) Zasada nr 5 Europejskiego filaru praw socjalnych, proklamowanego w Göteborgu w dniu 17 listopada 2017 r., stanowi, że niezależnie od rodzaju i czasu trwania stosunku pracy pracownicy mają prawo do sprawiedliwego i równego traktowania w odniesieniu do warunków pracy, dostępu do ochrony socjalnej i szkoleń oraz że należy wspierać przechodzenie ku stałym formom zatrudnienia, że zgodnie z prawodawstwem i umowami zbiorowymi pracodawcom należy zapewnić niezbędną elastyczność, tak by mogli sprawnie dostosowywać się do zmian zachodzących w kontekście gospodarczym, że należy wspierać innowacyjne formy pracy, które gwarantują wysoką jakość warunków pracy, że należy zachęcać do przedsiębiorczości i samozatrudnienia oraz ułatwiać mobilność zawodową oraz że należy zapobiegać powstawaniu stosunków pracy prowadzących do niepewnych warunków pracy, w tym poprzez wprowadzenie zakazu nadużywania nietypowych umów, oraz że okres próbny powinien mieć rozsądny czas trwania.
- (3) Zasada nr 7 Europejskiego filaru praw socjalnych stanowi, że pracownicy mają prawo otrzymać w momencie nawiązania stosunku pracy pisemną informację o ich prawach i obowiązkach wynikających ze stosunku pracy, w tym w trakcie okresu próbnego, w przypadku zwolnienia z pracy pracownicy mają prawo do uzyskania wcześniej informacji o przyczynach takiego zwolnienia, przysługuje im również rozsądny okres wypowiedzenia, a także że mają oni prawo do skutecznego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporów, a w razie nieuzasadnionego zwolnienia z pracy – prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniego odszkodowania.

⁽¹⁾ Dz.U. C 283 z 10.8.2018, s. 39.

⁽²⁾ Dz.U. C 387 z 25.10.2018, s. 53.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 13 czerwca 2019 r.

- (4) Od czasu przyjęcia dyrektywy Rady 91/533/EWG ⁽⁴⁾ na rynkach pracy doszło do głębokich przemian spowodowanych zmianami demograficznymi i cyfryzacją, co doprowadziło do stworzenia nowych form zatrudnienia, które wzmocniły innowacje, tworzenie nowych miejsc pracy i rozwoju rynku pracy. Niektóre nowe formy zatrudnienia różnią się znacznie od tradycyjnych stosunków pracy pod względem przewidywalności, co powoduje niepewność co do praw i ochrony socjalnej przysługujących pracownikom, których dotyczą te formy zatrudnienia. W tym zmieniającym się świecie pracy istnieje zatem większa potrzeba, by pracownicy byli w pełni informowani o podstawowych warunkach ich pracy, w stosownym terminie i w formie pisemnej, w sposób łatwo dla nich dostępny. Aby ująć w odpowiednie ramy rozwój nowych form zatrudnienia, pracownikom w Unii powinny również zostać przyznane pewne nowe prawa minimalne, które będą sprzyjały bezpieczeństwu i przewidywalności w stosunkach pracy, a jednocześnie przyczynią się do wzrastającej konwergencji w państwach członkowskich oraz do utrzymania zdolności adaptacyjnej rynku pracy.
- (5) Zgodnie z dyrektywą 91/533/EWG większości pracowników w Unii przysługuje prawo otrzymania informacji o ich warunkach pracy na piśmie. Dyrektywą 91/533/EWG nie są jednak objęci wszyscy pracownicy w Unii. Ponadto pojawiły się luki w ochronie pracowników związane z nowymi formami zatrudnienia powstałymi w wyniku rozwoju rynku pracy od 1991 r.
- (6) W związku z tym należy ustanowić na poziomie Unii minimalne wymogi dotyczące informowania o zasadniczych aspektach stosunku pracy oraz dotyczące warunków pracy, mające zastosowanie do każdego pracownika, tak aby zagwarantować wszystkim pracownikom w Unii odpowiedni stopień przejrzystości i przewidywalności co do ich warunków pracy, a jednocześnie utrzymać rozsądną elastyczność niestandardowych form zatrudnienia, zachowując przez to wynikające z nich korzyści dla pracowników i pracodawców.
- (7) Komisja rozpoczęła, zgodnie z art. 154 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, dwuetapowe konsultacje z partnerami społecznymi w sprawie zmiany zakresu i zwiększenia skuteczności dyrektywy 91/533/EWG oraz rozszerzenia jej celów z zamiarem ustanowienia nowych praw dla pracowników. Nie doprowadziło to do osiągnięcia porozumienia wśród partnerów społecznych w sprawie przystąpienia do negocjacji dotyczących tych zagadnień. Wyniki otwartych konsultacji publicznych przeprowadzonych w celu zasięgnięcia opinii różnych zainteresowanych stron i obywateli potwierdziły jednak, że istotne jest podjęcie działań w tym obszarze na poziomie Unii, które polegałyby na unowocześnieniu i dostosowaniu obecnych ram prawnych do nowej sytuacji.
- (8) W swoim orzecznictwie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwany dalej „Trybunałem Sprawiedliwości”) ustanowił kryteria ustalania statusu pracownika ⁽⁵⁾. Przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy należy uwzględnić wykładnię tych kryteriów przez Trybunał Sprawiedliwości. Pracownicy domowi, pracownicy na żądanie, pracownicy wykonujący pracę dorywczą, pracownicy wykonujący pracę w systemie bonów usługowych, osoby pracujące za pośrednictwem platform internetowych oraz stażyści i praktykanci mogliby zostać objęci zakresem przedmiotowej dyrektywy pod warunkiem że spełniają te kryteria. Osoby faktycznie samozatrudnione nie powinny być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, gdyż nie spełniają tych kryteriów. Nadużywanie – czy to na szczeblu krajowym, czy w sytuacjach transgranicznych – statusu osoby samozatrudnionej zdefiniowanego w prawie krajowym jest jedną z form pracy fałszywie rejestrowanej, często powiązaną z pracą nierejestrowaną. Pozorowane samozatrudnienie ma miejsce w sytuacji, gdy dana osoba jest zgłoszona – w celu uniknięcia określonych obowiązków prawnych lub podatkowych – jako osoba samozatrudniona, mimo że wykonywana przez nią praca spełnia warunki charakterystyczne dla stosunku pracy. Takie osoby powinny być objęte zakresem niniejszej dyrektywy. Przy stwierdzaniu istnienia stosunku pracy powinno się brać pod uwagę fakty świadczące o rzeczywistym wykonywaniu pracy, a nie sposób, w jaki strony opisują łączący ich stosunek.

⁽⁴⁾ Dyrektywa Rady 91/533/EWG z dnia 14 października 1991 r. w sprawie obowiązku pracodawcy dotyczącego informowania pracowników o warunkach stosowanych do umowy lub stosunku pracy (Dz.U. L 288 z 18.10.1991, s. 32).

⁽⁵⁾ Wyroki Trybunału Sprawiedliwości z dnia 3 lipca 1986 r., Deborah Lawrie-Blum przeciwko Land Baden-Württemberg, C-66/85, ECLI:EU:C:1986:284; z dnia 14 października 2010 r., Union Syndicale Solidaires Isère przeciwko Premier ministre i in., C-428/09, ECLI:EU:C:2010:612; z dnia 9 lipca 2015 r., Ender Balkaya przeciwko Kisel Abbruch- und Recycling Technik GmbH, C-229/14, ECLI:EU:C:2015:455; z dnia 4 grudnia 2014 r., FNV Kunsten Informatie en Media przeciwko Staat der Nederlanden, C-413/13, ECLI:EU:C:2014:2411; i z dnia 17 listopada 2016 r., Betriebsrat der Ruhrlandklinik gGmbH przeciwko Ruhrlandklinik gGmbH, C-216/15, ECLI:EU:C:2016:883.

- (9) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowienia, w przypadku gdy jest to uzasadnione obiektywnymi względami, że niektóre przepisy niniejszej dyrektywy nie będą miały zastosowania do pewnych kategorii urzędników służby cywilnej, publicznych służb ratunkowych, sił zbrojnych, organów policji, sędziów, prokuratorów, śledczych ani innych organów ścigania z uwagi na szczególny charakter obowiązków, do których wykonywania są powołani, lub szczególne warunki ich zatrudnienia.
- (10) Wymogi ustanowione w niniejszej dyrektywie w odniesieniu do następujących spraw nie powinny mieć zastosowania do marynarzy lub rybaków z uwagi na szczególne warunki ich zatrudnienia: zatrudnienie równoległe, w przypadku gdy nie odpowiada charakterowi pracy wykonywanej na statkach lub statkach rybackich, minimalna przewidywalność pracy, wysyłanie pracowników do innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, przejście na inną formę zatrudnienia i przekazywanie informacji o nazwie lub nazwach instytucji zabezpieczenia społecznego, do których wpływają składki na ubezpieczenie społeczne. Na potrzeby niniejszej dyrektywy marynarze i rybacy zdefiniowani, odpowiednio, w dyrektywach Rady 2009/13/WE ⁽⁶⁾ i (UE) 2017/159 ⁽⁷⁾ powinni być uznawani za pracujących w Unii, jeżeli pracują na statkach lub statkach rybackich zarejestrowanych w jednym z państw członkowskich lub pływających pod banderą jednego z państw członkowskich.
- (11) W związku z rosnącą liczbą pracowników wyłączonych z zakresu dyrektywy 91/533/EWG na podstawie wyłączeń, które państwa członkowskie stosują na podstawie art. 1 tej dyrektywy, należy zastąpić te wyłączenia możliwością niestosowania przez państwa członkowskie przepisów niniejszej dyrektywy do stosunku pracy z ustalonym z góry i faktycznym czasem pracy wynoszącym średnio maksymalnie trzy godziny tygodniowo w okresie rozliczeniowym wynoszącym cztery kolejne tygodnie. Przy ustalaniu tych godzin należy uwzględnić cały czas faktycznie przepracowany na rzecz pracodawcy, w tym godziny nadliczbowe lub pracę wykraczającą poza wymiar zagwarantowany lub przewidziany w umowie o pracę lub w ramach stosunku pracy. Od chwili przekroczenia przez pracownika tego progu przepisy niniejszej dyrektywy stosują się do niego niezależnie od liczby godzin przepracowanych później lub liczby godzin określonych w umowie o pracę.
- (12) Pracownicy, których umowa nie gwarantuje godzin pracy, w tym pracownicy zatrudnieni na podstawie umów zerogodzinowych i niektórych umów na żądanie, znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji. W związku z tym przepisy niniejszej dyrektywy powinny mieć do nich zastosowanie bez względu na liczbę godzin, w czasie których faktycznie wykonują pracę.
- (13) Funkcje i obowiązki pracodawcy może w praktyce pełnić kilka różnych osób fizycznych lub prawnych bądź innych podmiotów. Państwa członkowskie powinny mieć swobodę w bardziej szczegółowym określeniu osób, które są uważane za całkowicie lub częściowo odpowiedzialne za wykonanie obowiązków nałożonych na pracodawców niniejszą dyrektywą, pod warunkiem że wszystkie te obowiązki zostaną spełnione. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość decydowania o powierzeniu niektórych lub wszystkich tych obowiązków osobie fizycznej lub prawnej niebędącej stroną umowy o pracę lub stosunku pracy.
- (14) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia przepisów szczegółowych wyłączających osoby działające w charakterze pracodawców pracowników domowych w gospodarstwie domowym z wymogów ustanowionych w niniejszej dyrektywie, w odniesieniu do następujących spraw: rozpatrywania wniosków o inny rodzaj zatrudnienia i udzielania odpowiedzi na takie wnioski, zapewnienia obowiązkowego nieodpłatnego szkolenia oraz zapewnienia mechanizmów dochodzenia roszczeń opartych na domniemaniach korzystnych dla pracownika w przypadku braku niektórych informacji w dokumentacji, która ma być przekazywana pracownikowi zgodnie z niniejszą dyrektywą.
- (15) W dyrektywie 91/533/EWG ustanowiono wykaz zasadniczych aspektów umowy o pracę lub stosunku pracy, o których należy informować pracowników na piśmie. Wykaz ten, który państwa członkowskie mogą rozszerzyć, należy dostosować, aby uwzględnić rozwój sytuacji na rynku pracy, zwłaszcza rosnącą liczbę niestandardowych form zatrudnienia.
- (16) Jeżeli pracownik nie ma stałego lub głównego miejsca pracy, powinien otrzymać informację o ewentualnych rozwiązaniach dotyczących przemieszczania się między miejscami pracy.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 2009/13/WE z dnia 16 lutego 2009 r. w sprawie wdrożenia Umowy zawartej między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej (ECSA) a Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) w sprawie Konwencji o pracy na morzu z 2006 r. oraz w sprawie zmiany dyrektywy 1999/63/WE (Dz.U. L 124 z 20.5.2009, s. 30).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady (UE) 2017/159 z dnia 19 grudnia 2016 r. wdrażająca Umowę w sprawie wdrożenia Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy w sektorze rybołówstwa z 2007 r. zawartą dnia 21 maja 2012 r. między Generalną Konfederacją Spółdzielni Rolniczych przy Unii Europejskiej (COGECA), Europejską Federacją Pracowników Transportu (ETF) oraz Stowarzyszeniem Krajowych Organizacji Przedsiębiorstw w Sektorze Rybołówstwa w Unii Europejskiej (Europêche) (Dz.U. L 25 z 31.1.2017, s. 12).

- (17) Jeżeli pracodawca zapewnia pracownikowi szkolenia, powinna istnieć możliwość, aby informacja o uprawnieniu do takiego szkolenia była przekazywana w formie informacji o liczbie przysługujących pracownikowi dni szkoleń rocznie, oraz informacji o ogólnej polityce szkoleniowej pracodawcy.
- (18) Powinna istnieć możliwość, aby informacja o procedurze obowiązującej pracodawcę i pracownika w razie rozwiązania stosunku pracy obejmowała termin, w którym można zaskarżyć zwolnienie.
- (19) Informacja o czasie pracy powinna być spójna z dyrektywą 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽⁸⁾ oraz zawierać informacje o przerwach w pracy, okresach dobowego i tygodniowego odpoczynku oraz płatnego urlopu, a tym samym zapewniać ochronę bezpieczeństwa i zdrowia pracowników.
- (20) Informacja o wynagrodzeniu, którą należy przekazać, powinna obejmować wszystkie elementy wynagrodzenia ujęte oddzielnie, w tym, jeżeli ma to zastosowanie, świadczenia pieniężne lub rzeczowe, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, premie i inne świadczenia, otrzymywane przez pracownika bezpośrednio lub pośrednio z racji zatrudnienia. Przekazywanie takich informacji powinno pozostawać bez uszczerbku dla swobody pracodawców do oferowania dodatkowych elementów wynagrodzenia, takich jak jednorazowe świadczenia pieniężne. Fakt, iż te elementy wynagrodzenia, które należą się na mocy przepisów prawa bądź umowy zbiorowej, nie zostały ujęte w tych informacjach, nie powinien stanowić powodu niewypłacenia ich pracownikowi.
- (21) Jeśli nie można określić stałego rozkładu czasu pracy z racji charakteru zatrudnienia, jak w przypadku zatrudnienia na podstawie umowy o pracę na żądanie, pracodawcy powinni informować pracowników o sposobie, w jaki będzie ustalany ich czas pracy, włącznie z przedziałami czasowymi, w których pracownicy mogą być wzywani do świadczenia pracy, oraz o okresie uprzedniego powiadomienia, który należy zachować przed rozpoczęciem przydzielonego zadania.
- (22) Informacje o systemach zabezpieczenia społecznego powinny obejmować informacje o nazwie lub nazwach instytucji zabezpieczenia społecznego, do których wpływają składki na ubezpieczenie społeczne, tam gdzie ma to zastosowanie, z tytułu choroby, macierzyństwa i ojcostwa, oraz świadczeń rodzicielskich, świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a także świadczeń z tytułu starości, inwalidztwa, renty rodzinnej, bezrobocia, świadczeń przedemerytalnych oraz świadczeń rodzinnych. Od pracodawców nie należy wymagać podawania tych informacji w sytuacji, gdy to pracownik dokonuje wyboru instytucji zabezpieczenia społecznego. Informacje na temat ochrony związanej z zabezpieczeniem społecznym, zapewnianej przez pracodawcę, powinny obejmować, w stosownych przypadkach, fakt objęcia dodatkowymi programami emerytalnymi w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/50/UE ⁽⁹⁾ i dyrektywy Rady 98/49/WE ⁽¹⁰⁾.
- (23) Pracownicy powinni mieć prawo do uzyskania w momencie nawiązania stosunku pracy pisemnej informacji o ich prawach i obowiązkach wynikających ze stosunku pracy. Podstawowe informacje powinny być im przekazane niezwłocznie, nie później niż w ciągu tygodnia kalendarzowego, licząc od ich pierwszego dnia pracy. Pozostałe informacje powinny być im przekazane w ciągu jednego miesiąca, licząc od ich pierwszego dnia pracy. Pierwszy dzień pracy należy rozumieć jako faktyczne rozpoczęcie wykonywania pracy przez pracownika objętego stosunkiem pracy. Państwa członkowskie powinny dążyć do tego, by pracodawcy przekazywali odpowiednie informacje o stosunku pracy przed końcem pierwotnie uzgodnionego okresu obowiązywania umowy.
- (24) W związku z coraz powszechniejszym stosowaniem narzędzi komunikacji cyfrowej informacje, które mają być przekazywane na piśmie na mocy niniejszej dyrektywy, mogą być przekazywane drogą elektroniczną.
- (25) W celu umożliwienia pracodawcom terminowego przekazywania informacji państwa członkowskie powinny móc udostępnić na poziomie krajowym wzory obejmujące odpowiednie i wystarczająco wyczerpujące informacje o mających zastosowanie przepisach prawnych. Wzory te mogłyby być rozwijane na poziomie branżowym lub lokalnym przez organy krajowe i partnerów społecznych. Komisja będzie wspierać państwa członkowskie w opracowywaniu formularzy i wzorów oraz, w stosownych przypadkach, powszechnie je udostępniać.

⁽⁸⁾ Dyrektywa 2003/88/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 4 listopada 2003 r. dotycząca niektórych aspektów organizacji czasu pracy (Dz.U. L 299 z 18.11.2003, s. 9).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/50/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie minimalnych wymogów służących zwiększeniu mobilności pracowników między państwami członkowskimi dzięki łatwieszemu nabywaniu i zachowywaniu uprawnień do dodatkowych emerytur (Dz.U. L 128 z 30.4.2014, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Rady 98/49/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie ochrony uprawnień do dodatkowych świadczeń emerytalnych lub rentowych pracowników i osób prowadzących działalność na własny rachunek przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.U. L 209 z 25.7.1998, s. 46).

- (26) Pracownicy wysyłani za granicę powinni otrzymać dodatkowe informacje odpowiednie do ich sytuacji. W przypadku następujących po sobie przydziałów zadań w kilku państwach członkowskich lub państwach trzecich powinna istnieć możliwość zbierania tych informacji w odniesieniu do kilku zadań i późniejszej ich modyfikacji w przypadku zmian. Pracownicy, którzy kwalifikują się jako pracownicy delegowani na podstawie dyrektywy 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹¹⁾, powinni zostać również poinformowani o jednej oficjalnej krajowej stronie internetowej opracowanej przez przyjmujące państwo członkowskie, na której mogą znaleźć odpowiednie informacje o warunkach pracy mających zastosowanie do ich sytuacji. O ile państwa członkowskie nie postanowią inaczej, obowiązki te mają zastosowanie, jeśli czas trwania pracy za granicą jest dłuższy niż cztery następujące po sobie tygodnie.
- (27) Okresy próbne umożliwiają stronom stosunku pracy sprawdzenie dostosowania pracownika do jego miejsca pracy, przy jednoczesnym zapewnieniu pracownikowi wsparcia. Wejście na rynek pracy ani przejście na nowe stanowisko nie powinny powodować przedłużającego się braku bezpieczeństwa. W związku z tym, jak zostało ustalone w Europejskim filarze praw socjalnych, okresy próbne powinny mieć w związku z tym rozsądny okres trwania.
- (28) Znaczna liczba państw członkowskich ustanowiła powszechny maksymalny czas trwania okresu próbnego od trzech do sześciu miesięcy, który należy uznać za rozsądny. W drodze wyjątku powinna istnieć możliwość, aby okresy próbne trwały dłużej niż sześć miesięcy, gdy jest to uzasadnione charakterem zatrudnienia, np. w przypadku stanowisk kierowniczych lub zarządzających bądź w przypadku stanowisk w służbie publicznej lub tam, gdzie leży to w interesie pracownika, np. w kontekście szczególnych środków promujących stałe zatrudnienie, zwłaszcza w odniesieniu do młodych pracowników. Powinna również istnieć możliwość, aby okresy próbne mogły być odpowiednio przedłużane, w przypadku gdy pracownik był nieobecny podczas okresu próbnego, np. z powodu choroby lub urlopu, tak aby pracodawca miał możliwość sprawdzenia, czy pracownik nadaje się do wykonywania danego zadania. W przypadku stosunków pracy na czas określony krótszy niż 12 miesięcy państwa członkowskie powinny zapewnić, by długość okresu próbnego była odpowiednia i współmierna do przewidywanego czasu trwania umowy i do charakteru pracy. Jeżeli jest to przewidziane prawem krajowym lub praktyką krajową, pracownicy powinni mieć możliwość zaliczenia okresu próbnego do okresu nabywania praw pracowniczych.
- (29) Pracodawca nie powinien zakazywać pracownikowi podejmowania zatrudnienia u innych pracodawców poza rozkładem czasu pracy ustalonym z tym pracodawcą, ani niekorzystnie traktować pracownika z tego powodu. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość określenia warunków stosowania ograniczeń włączeni stanowisk, które należy rozumieć jako ograniczenia możliwości pracy na rzecz innych pracodawców wynikające z przyczyn obiektywnych, takich jak ochrona zdrowia i bezpieczeństwa pracowników, w tym poprzez ograniczenia czasu pracy, ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, rzetelności służby cywilnej lub unikania konfliktów interesów.
- (30) Pracownicy, których system czasu pracy jest całkowicie lub w dużej mierze nieprzewidywalny, powinni korzystać z minimalnego poziomu przewidywalności w przypadkach, gdy rozkład czasu pracy jest określany głównie przez pracodawcę, czy to bezpośrednio, np. przez przydział pracy, czy pośrednio, np. poprzez wymaganie od pracownika odpowiedzi na prośby klienta.
- (31) W momencie nawiązania stosunku pracy należy ustalić na piśmie godziny i dni rozliczeniowe, które należy rozumieć jako przedziały czasu, w których praca może być wykonywana na żądanie pracodawcy.
- (32) Rozsądny minimalny okres uprzedniego powiadomienia, rozumiany jako okres między chwilą, kiedy pracownik został poinformowany o nowym przydziale pracy, a chwilą rozpoczęcia realizacji zadania, stanowi inny konieczny element przewidywalności pracy w przypadku stosunku pracy, w którym systemy czasu pracy są całkowicie lub w dużej mierze nieprzewidywalne. Okres uprzedniego powiadomienia może różnić się w zależności od potrzeb danej branży, zapewniając pracownikom odpowiednią ochronę. Zastosowanie ma minimalny okres uprzedniego powiadomienia, bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹²⁾.
- (33) Pracownicy powinni mieć możliwość odmowy wykonania przydzielonej pracy, jeśli nie przypada ona w godzinach lub dniach rozliczeniowych bądź jeśli nie zostali oni powiadomieni o tej pracy z zachowaniem minimalnego okresu uprzedniego powiadomienia, a odmowa ta nie może mieć niekorzystnych skutków. Pracownicy powinni mieć również możliwość przyjęcia przydzielonej pracy, jeśli taka jest ich wola.

⁽¹¹⁾ Dyrektywa 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotycząca delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz.U. L 18 z 21.1.1997, s. 1).

⁽¹²⁾ Dyrektywa 2002/15/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 marca 2002 r. w sprawie organizacji czasu pracy osób wykonujących czynności w trasie w zakresie transportu drogowego (Dz.U. L 80 z 23.3.2002, s. 35).

- (34) Jeżeli pracownik, którego system czasu pracy jest całkowicie lub w dużej mierze nieprzewidywalny, uzgodnił ze swoim pracodawcą podjęcie określonej przydzielonej mu pracy, powinien on mieć możliwość odpowiedniego zaplanowania tej pracy. Pracownik powinien być chroniony przed utratą dochodów wynikającą z późnego anulowania uzgodnionej pracy przez zapewnienie możliwości otrzymania odpowiedniego odszkodowania.
- (35) Umowy o pracę na żądanie lub podobne umowy o pracę, w tym umowy zerogodzinowe, w ramach których pracodawca ma możliwość swobodnego wzywania pracownika do wykonania pracy w razie potrzeby, są szczególnie nieprzewidywalne dla pracownika. Państwa członkowskie zezwalające na takie umowy powinny zapewnić wprowadzenie skutecznych środków zapobiegających ich nadużywaniu. Środki takie mogłyby przyjąć formę ograniczeń dotyczących stosowania i czasu trwania takich umów, wzruszalnego domniemania istnienia umowy o pracę lub stosunku pracy z gwarantowaną liczbą płatnych godzin pracy opartego na godzinach przepracowanych w poprzednim okresie rozliczeniowym lub innych równoważnych środków zapewniających skuteczne zapobieganie nadużyciom.
- (36) Zgodnie z zasadami ustanowionymi w Europejskim filarze praw socjalnych należy popierać przejście do bezpieczniejszych form zatrudnienia, jeśli pracodawcy mają możliwość zaoferowania pracownikom objętym niestandardowymi formami zatrudnienia przejście na zatrudnienie w pełnym wymiarze czasu pracy lub na umowę na czas nieokreślony. Pracownicy powinni mieć możliwość zwrócenia się do pracodawcy o inną, bardziej przewidywalną i bezpieczniejszą formę zatrudnienia, jeśli jest ona dostępna, oraz otrzymania od niego odpowiedzi na piśmie wraz z uzasadnieniem, uwzględniającej potrzeby pracodawcy i pracownika. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ograniczenia częstotliwości takich wniosków. Niniejsza dyrektywa nie powinna uniemożliwiać państwom członkowskim ustalenia, że stanowiska w służbie publicznej, których objęcie następuje w drodze konkursu, nie należy uznawać za dostępne na zwykły wniosek pracownika i w związku z tym stanowiska te nie wchodzą w zakres prawa do zwrócenia się o bardziej przewidywalne i bezpieczniejsze warunki pracy.
- (37) Jeśli na mocy prawa Unii lub prawa krajowego bądź umów zbiorowych pracodawcy zobowiązani są do zapewnienia pracownikom szkolenia do celów wykonywania pracy, do której zostali zatrudnieni, ważne jest, aby zapewnić takie szkolenie na równych zasadach wszystkim pracownikom, w tym również pracownikom objętym niestandardowymi formami zatrudnienia. Kosztami takiego szkolenia nie należy obciążać pracownika, ani potrącać ich z wynagrodzenia pracownika. Czas trwania takiego szkolenia powinien być wliczany do czasu pracy oraz, o ile to możliwe, szkolenie takie powinno odbywać się w godzinach pracy. Obowiązek ten nie obejmuje szkolenia zawodowego ani szkolenia stanowiącego warunek uzyskania, utrzymania lub odnowienia przez pracownika kwalifikacji zawodowych, o ile prawo Unii lub prawo krajowe bądź umowa zbiorowa nie wymagają od pracodawcy, by zapewnił pracownikowi takie szkolenie. Państwa członkowskie powinny przyjąć niezbędne środki w celu ochrony pracowników przed nadużyciami dotyczącymi szkoleń.
- (38) Należy szanować niezależność partnerów społecznych oraz ich rolę jako przedstawicieli pracowników i pracodawców. Partnerzy społeczni powinni więc mieć możliwość uznania, że do realizacji celów niniejszej dyrektywy w konkretnych branżach lub sytuacjach bardziej stosowne byłyby przepisy inne niż niektóre minimalne normy określone w niniejszej dyrektywie. W związku z tym państwa członkowskie powinny być w stanie umożliwić partnerom społecznym utrzymywanie w mocy, negocjowanie, zawieranie i egzekwowanie umów zbiorowych odbiegających od niektórych przepisów niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że ogólny poziom ochrony pracowników nie ulegnie obniżeniu.
- (39) Publiczne konsultacje w sprawie Europejskiego filaru praw socjalnych wykazały konieczność wzmocnienia egzekwowania unijnego prawa pracy, aby zapewnić jego skuteczność. Ocena dyrektywy 91/533/EWG przeprowadzona przez Komisję w ramach jej programu sprawności i wydajności regulacyjnej potwierdziła, że wzmocnione mechanizmy egzekwowania mogłyby poprawić skuteczność unijnego prawa pracy. Konsultacje wykazały, że systemy dochodzenia roszczeń oparte jedynie na roszczeniach odszkodowawczych są mniej skuteczne niż systemy, które przewidują również sankcje, takie jak kary ryczałtowe czy utrata zezwoleń, dla pracodawców, którzy nie wystawili pisemnych informacji. Z konsultacji wynika również, że pracownicy rzadko dochodzą roszczeń w czasie trwania stosunku pracy, co stanowi przeszkodę dla realizacji celu regulacji odnoszącej się do pisemnej informacji, czyli zapewnienia, aby pracownicy byli informowani o zasadniczych cechach ich stosunku pracy. W związku z tym konieczne jest wprowadzenie przepisów dotyczących egzekwowania, które zapewnią stosowanie domniemań korzystnych dla pracownika, w przypadku gdy nie przedstawiono informacji o stosunku pracy, lub stosowanie procedury administracyjnej, w ramach której można wymagać od pracodawcy przedstawienia brakujących informacji, a w przypadku ich nieprzedstawienia zastosować wobec pracodawcy sankcje, lub równoległego stosowania obydwu tych rozwiązań. W przypadku braku odpowiednich informacji takie domniemania korzystne dla pracownika mogą obejmować domniemanie, że pracownik jest zatrudniony na czas nieokreślony, że nie obowiązuje okres próbny lub że pracownik jest zatrudniony na pełen etat. Dochodzenie roszczeń mogłoby przebiegać zgodnie z procedurą, w ramach której pracodawca byłby powiadamiany przez pracownika lub przez osobę trzecią, taką jak przedstawiciel pracownika lub inny właściwy podmiot lub organ, o braku pewnych informacji, i w stosownym terminie miałby przedstawić pełne i poprawne informacje.

- (40) Od czasu przyjęcia dyrektywy 91/533/EWG przyjęto kompleksowy system przepisów dotyczących egzekwowania dorobku socjalnego w Unii, zwłaszcza w zakresie równego traktowania, którego elementy powinny mieć zastosowanie do niniejszej dyrektywy, tak aby zapewnić pracownikom dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporów, np. w sądzie cywilnym lub w sądzie pracy, oraz prawo do dochodzenia roszczeń, które może obejmować odpowiednie odszkodowanie, zgodnie z zasadą nr 7 Europejskiego filaru praw socjalnych.
- (41) W szczególności, uwzględniając zasadniczy charakter prawa do skutecznej ochrony prawnej, pracownicy powinni korzystać z takiej ochrony, nawet po ustaniu stosunku pracy, który jest przedmiotem zaskarżenia ze względu na zarzut naruszenia praw pracownika wynikających z niniejszej dyrektywy.
- (42) Skuteczne wdrożenie niniejszej dyrektywy wymaga odpowiedniej ochrony sądowej i administracyjnej przed niekorzystnym traktowaniem w odpowiedzi na próbę korzystania praw określonych w niniejszej dyrektywie, skargę skierowaną do pracodawcy lub postępowanie prawne lub administracyjne mające na celu egzekwowanie zgodności z niniejszą dyrektywą.
- (43) Pracownicy korzystający z praw określonych w niniejszej dyrektywie powinni być objęci ochroną przed zwolnieniem z pracy lub równoważnym uszczerbkiem takim jak - w przypadku pracownika na żądanie -nieprzydzielanie mu już pracy, lub przygotowaniami do ewentualnego zwolnienia z pracy z powodu próby skorzystania z takich praw. Jeżeli pracownik uzna, że został z takich powodów zwolniony lub w równoważny sposób pokrzywdzony, pracownik i właściwe organy lub podmioty powinni mieć możliwość zwrócenia się do pracodawcy o przedstawienie należytego uzasadnienia tego zwolnienia lub zastosowania tego równoważnego środka.
- (44) Ciężar dowodu dotyczący ustalenia, że zwolnienie z pracy lub równoważny uszczerbek nie nastąpiły z powodu skorzystania przez pracownika z jego praw określonych w niniejszej dyrektywie, powinien spoczywać na pracodawcy, jeżeli pracownik przedstawi przed sądem lub innym właściwym organem bądź podmiotem fakty, na podstawie których można domniemywać, że z takich powodów został zwolniony lub zostały zastosowane w stosunku do niego środki o równoważnym skutku. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość niestosowania tej zasady w postępowaniach, w których ustalanie okoliczności faktycznych należeć będzie do sądu lub innego właściwego organu bądź podmiotu, zwłaszcza w systemach, w których zwolnienie z pracy musi zostać uprzednio zatwierdzone przez taki organ lub podmiot.
- (45) Państwa członkowskie powinny wprowadzić skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje za naruszenie obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.
- (46) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie poprawa warunków pracy poprzez popieranie bardziej przejrzystego i przewidywalnego zatrudnienia, a równocześnie zapewnienie zdolności adaptacyjnej rynku pracy, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na potrzebę ustanowienia minimalnych wspólnych wymogów możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjmować środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (47) Niniejsza dyrektywa ustanawia wymogi minimalne, tym samym nie naruszając kompetencji państw członkowskich do wprowadzenia lub utrzymania korzystniejszych przepisów. Prawa nabyte na mocy obowiązujących ram prawnych powinny nadal mieć zastosowanie, chyba że niniejszą dyrektywą zostają wprowadzone korzystniejsze przepisy. Wdrożenie niniejszej dyrektywy nie może zostać wykorzystane do ograniczenia istniejących praw ustanowionych w obowiązującym prawie Unii lub prawie krajowym w tym obszarze, ani nie może stanowić uzasadnienia dla obniżenia ogólnego poziomu ochrony przyznanej pracownikom w obszarze objętym niniejszą dyrektywą. W szczególności nie może ona służyć za podstawę wprowadzenia umów zerogodzinowych lub podobnego rodzaju umów o pracę.
- (48) Przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny unikać nakładania administracyjnych, finansowych i prawnych ograniczeń, które utrudniałyby tworzenie i rozwijanie mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Zachęca się zatem państwa członkowskie do przeprowadzenia oceny skutków aktu transponującego dyrektywę dla małych i średnich przedsiębiorstw w celu zapewnienia, by nie poniosły one nieproporcjonalnych konsekwencji – przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na mikroprzedsiębiorstwa i na obciążenia administracyjne – oraz do opublikowania wyników takiej oceny.

- (49) Na wspólny wniosek partnerów społecznych państwa członkowskie mogą im powierzyć wdrożenie niniejszej dyrektywy, o ile państwa członkowskie podejmą wszystkie konieczne działania w celu zapewnienia, by przez cały czas zagwarantowane były rezultaty, do których dąży niniejsza dyrektywa. Państwa członkowskie, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową, powinny również przyjmować odpowiednie środki w celu zapewnienia skutecznego angażowania partnerów społecznych oraz propagowania i wspierania dialogu społecznego z myślą o wdrażaniu przepisów niniejszej dyrektywy.
- (50) Państwa członkowskie powinny przyjąć stosowne środki w celu zapewnienia wypełnienia obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy, na przykład poprzez przeprowadzanie kontroli, w stosownych przypadkach.
- (51) W świetle znaczących zmian wprowadzonych niniejszą dyrektywą w odniesieniu do celu, zakresu i treści dyrektywy 91/533/EWG, nie jest właściwa zmiana tej dyrektywy. Dyrektywę 91/533/EWG należy zatem uchylić.
- (52) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹³⁾, państwa członkowskie zobowiązały się do składania, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy prawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Cel, przedmiot i zakres stosowania

1. Celem niniejszej dyrektywy jest poprawa warunków pracy poprzez popieranie bardziej przejrzystego i przewidywalnego zatrudnienia, a równocześnie zapewniając zdolność adaptacyjną rynku pracy.
2. W niniejszej dyrektywie ustanawia się minimalne prawa mające zastosowanie do każdego pracownika w Unii, który jest stroną umowy o pracę lub pozostaje w stosunku pracy określonym przez obowiązujące w poszczególnych państwach członkowskich prawo, umowy zbiorowe lub przyjętą praktykę, z uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości.
3. Państwa członkowskie mogą postanowić o niestosowaniu obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie wobec pracowników pozostających w stosunku pracy, w ramach którego ustalony z góry i faktyczny czas pracy wynosi średnio maksymalnie trzy godziny tygodniowo, w okresie rozliczeniowym wynoszącym cztery kolejne tygodnie. Czas przepracowany dla wszystkich pracodawców tworzących lub należących do jednego przedsiębiorstwa, grupy, podmiotu wlicza się do tej średniej liczby trzech godzin.
4. Ust. 3 nie ma zastosowania do stosunku pracy, dla którego przed rozpoczęciem zatrudnienia nie ustalono z góry gwarantowanej liczby płatnych godzin pracy.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

5. Państwa członkowskie mogą określić osoby odpowiedzialne za wykonanie obowiązków nałożonych na pracodawców niniejszą dyrektywą, pod warunkiem że wszystkie te obowiązki zostaną spełnione. Państwa członkowskie mogą również zdecydować, że wszystkie lub niektóre z tych obowiązków mają zostać powierzone osobie fizycznej lub prawnej niebędącej stroną stosunku pracy.

Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE ⁽¹⁴⁾.

6. Państwa członkowskie mogą w oparciu o obiektywne względy postanowić, że przepisy rozdziału III nie będą miały zastosowania do urzędników służby cywilnej, publicznych służb ratunkowych, sił zbrojnych, organów policji, sędziów, prokuratorów, śledczych lub innych organów ścigania.

7. Państwa członkowskie mogą postanowić o niestosowaniu obowiązków określonych w art. 12 i 13 i art. 15 ust. 1 lit. a) do osób fizycznych w gospodarstwach domowych będących pracodawcami, jeżeli praca wykonywana jest na rzecz tych gospodarstw.

8. Rozdział II niniejszej dyrektywy ma zastosowanie do marynarzy i rybaków, bez uszczerbku dla, odpowiednio, dyrektyw 2009/13/WE i (UE) 2017/159. Obowiązki określone w art. 4 ust. 2 lit. m) i o) oraz art. 7, 9, 10 i 12 nie mają zastosowania do marynarzy lub rybaków.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- a) „rozkład czasu pracy” oznacza rozkład określający godziny i dni, w których ma miejsce początek i koniec wykonywania pracy;
- b) „godziny i dni rozliczeniowe” oznaczają przedziały czasu w określonych dniach, podczas których praca może mieć miejsce na żądanie pracodawcy;
- c) „system czasu pracy” oznacza formę organizacji czasu pracy i jego rozkład zgodnie z systemem określonym przez pracodawcę.

Artykuł 3

Przekazywanie informacji

Pracodawca przekazuje każdemu pracownikowi na piśmie informacje wymagane zgodnie z niniejszą dyrektywą. Informacje te podaje się i przekazuje w formie papierowej lub – pod warunkiem że będą one dostępne dla pracownika, będą mogły być przechowywane i wydrukowane, a pracodawca zachowa dowód przekazania informacji lub otrzymania informacji przez pracownika – w formie elektronicznej.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej (Dz.U. L 327 z 5.12.2008, s. 9).

ROZDZIAŁ II

INFORMOWANIE O STOSUNKU PRACY

Artykuł 4

Obowiązek informowania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawcy mieli obowiązek informowania pracowników o zasadniczych aspektach stosunku pracy.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, obejmują co najmniej następujące elementy:
 - a) tożsamość stron stosunku pracy;
 - b) miejsce pracy, a w przypadku braku stałego lub głównego miejsca pracy zasadę, że pracownik jest zatrudniony w różnych miejscach lub że ma swobodę określenia swojego miejsca pracy, oraz siedzibę pracodawcy lub, w stosownych przypadkach, adres zamieszkania pracodawcy;
 - c) jeden lub obydwa poniższe elementy:
 - (i) tytuł, stopień, charakter lub kategorię pracy, do wykonywania której pracownik jest zatrudniony; lub
 - (ii) krótką charakterystykę lub opis pracy;
 - d) datę rozpoczęcia stosunku pracy,
 - e) w przypadku stosunku pracy na czas określony, spodziewany czas trwania stosunku pracy lub datę jego zakończenia;
 - f) w przypadku pracowników tymczasowych – nazwy przedsiębiorstw użytkowników, gdy są one znane lub gdy staną się znane;
 - g) czas trwania i warunki ewentualnego okresu próbnego;
 - h) prawo do ewentualnych szkoleń zapewnianych przez pracodawcę;
 - i) długość płatnego urlopu przysługującego pracownikowi lub, jeżeli nie może być ona określona przy udzielaniu informacji, procedury przyznawania i ustalania takiego urlopu;
 - j) procedurę obowiązującą pracodawcę i pracownika, w tym wymogi formalne i długość okresów wypowiedzenia, w razie rozwiązania stosunku pracy lub, jeżeli długość okresów wypowiedzenia nie może być określona przy udzielaniu informacji, sposób ustalania takich okresów wypowiedzenia;
 - k) wynagrodzenie, w tym początkowe wynagrodzenie podstawowe pracownika, wszelkie inne mające zastosowanie elementy składowe wskazane oddzielnie oraz częstotliwość i sposób wypłacania wynagrodzenia, do którego pracownik jest uprawniony;
 - l) jeżeli system czasu pracy jest całkowicie lub w dużej mierze przewidywalny, długość standardowego dnia lub tygodnia pracy pracownika oraz ustalenia dotyczące godzin nadliczbowych i wynagrodzenia za nie, a także w przypadku pracy zmianowej –ustalenia dotyczące informacji o przejściu ze zmiany na zmianę;

m) jeśli system czasu pracy jest całkowicie lub w dużej mierze nieprzewidywalny, pracodawca informuje pracownika o:

(i) zasadzie, że rozkład czasu pracy jest zmienny, o liczbie zagwarantowanych odpłatnych godzinach pracy i o wynagrodzeniu za pracę w godzinach wykraczających poza te zagwarantowane godziny;

(ii) godzinach i dniach rozliczeniowych, w których pracownik może być zobowiązany do pracy;

(iii) minimalnym okresie uprzedniego powiadomienia, do którego pracownik jest uprawniony przed rozpoczęciem przydzielonej pracy, oraz w stosownych przypadkach o terminie anulowania przydzielonej pracy, o którym mowa w art. 10 ust. 3;

n) umowy zbiorowe regulujące warunki pracy pracownika lub, w przypadku zawarcia umowy zbiorowej poza przedsiębiorstwem przez specjalne wspólne organy lub instytucje, nazwę takich organów lub instytucji, w ramach których umowy zostały zawarte;

o) w przypadku gdy jest to obowiązkiem pracodawcy, nazwę lub nazwy instytucji zabezpieczenia społecznego, do których wpływają składki na ubezpieczenie społeczne związane ze stosunkiem pracy oraz informacje na temat ochrony związanej z zabezpieczeniem społecznym, zapewnianej przez pracodawcę.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2 lit. g) – l) oraz lit. o) mogą, w razie potrzeby, być przekazane w formie odniesienia do przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych lub postanowień statutowych albo umów zbiorowych regulujących te litery.

Artykuł 5

Termin i sposoby informowania

1. W przypadku gdy informacje, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. a)–e), g), k), l) i m), nie zostały przekazane wcześniej, są one przekazywane indywidualnie pracownikowi w formie jednego lub więcej dokumentów w okresie rozpoczynającym się pierwszego dnia pracy, a kończącym nie później niż w siódmym dniu kalendarzowym. Inne informacje, o których mowa w art. 4 ust. 2, przekazywane są indywidualnie pracownikowi w formie dokumentu w ciągu jednego miesiąca od pierwszego dnia pracy.

2. Państwa członkowskie mogą opracować formularze i wzory dokumentów, o których mowa w ust. 1, i udostępniać je pracownikowi i pracodawcy, w tym na jednej oficjalnej krajowej stronie internetowej lub za pośrednictwem innych odpowiednich środków.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje przekazywane przez pracodawców o przepisach ustawowych, wykonawczych, administracyjnych lub postanowieniach statutowych albo o mających powszechne zastosowanie umowach zbiorowych regulujących obowiązujące ramy prawne były powszechnie i nieodpłatnie dostępne w sposób przejrzysty, jasny, pełny i łatwo dostępny na odległość oraz przy pomocy środków elektronicznych, również za pośrednictwem istniejących portali internetowych.

Artykuł 6

Zmiana zasadniczych aspektów stosunku pracy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zmiana w odniesieniu do aspektów stosunku pracy, o których mowa w art. 4 ust. 2, oraz wszelka zmiana dodatkowych informacji dla pracowników wysyłanych do innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego, o których mowa w art. 7, była przekazywana pracownikowi przez pracodawcę w formie dokumentu w najwcześniejszym możliwym terminie, a najpóźniej w dniu, w którym taka zmiana staje się skuteczna.

2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy zmian, które jedynie odzwierciedlają zmianę w przepisach ustawowych, wykonawczych, administracyjnych lub postanowieniach statutowych albo w umowach zbiorowych, wymienionych w dokumentach, o których mowa w art. 5 ust. 1 i, w stosownych przypadkach, w art. 7.

Artykuł 7

Dodatkowe informacje dla pracowników wysyłanych do innego państwa członkowskiego lub państwa trzeciego

1. W przypadku gdy od pracownika wymaga się pracy w państwie członkowskim bądź w państwie trzecim innym niż państwo członkowskie, w którym zazwyczaj wykonuje on pracę, państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawca przekazał dokumenty, o których mowa w art. 5 ust. 1, przed wyjazdem pracownika, i aby dokumenty te zawierały co najmniej następujące dodatkowe informacje:

- a) państwo lub państwa, w których praca za granicą ma być wykonywana oraz przewidywany czas trwania tej pracy;
- b) waluta, w której będzie wypłacane wynagrodzenie;
- c) w stosownych przypadkach, świadczenia pieniężne lub rzeczowe związane z wykonywaniem przydzielonej pracy;
- d) informacja, czy zapewniony jest powrót pracownika do kraju, a w stosownych przypadkach, o warunkach takiego powrotu pracownika.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownik delegowany objęty dyrektywą 96/71/WE został dodatkowo poinformowany o:

- a) przysługującym mu wynagrodzeniu zgodnie z obowiązującym prawem przyjmującego państwa członkowskiego;
- b) w stosownych przypadkach o dodatkach związanych z delegowaniem oraz o ustaleniach dotyczących zwrotu wydatków na pokrycie kosztów podróży, wyżywienia i zakwaterowania;
- c) linku do jednej oficjalnej krajowej strony internetowej opracowanej przez przyjmujące państwo członkowskie zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE⁽¹⁵⁾.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 lit. b) i ust. 2 lit. a), mogą, w razie potrzeby, być przekazane w formie odniesienia do szczegółowych przepisów aktów ustawowych, wykonawczych, administracyjnych lub postanowień statutowych albo do umów zbiorowych regulujących te informacje.

4. O ile państwa członkowskie nie postanowią inaczej, ust. 1 i 2 nie mają zastosowania, w przypadkach gdy czas trwania każdego okresu pracy poza państwem członkowskim, w którym pracownik zazwyczaj wykonuje pracę, nie przekracza czterech kolejnych tygodni.

ROZDZIAŁ III

WYMOGI MINIMALNE DOTYCZĄCE WARUNKÓW PRACY

Artykuł 8

Maksymalna długość każdego okresu próbnego

1. W przypadku gdy stosunek pracy jest uzależniony od okresu próbnego określonego w prawie krajowym lub praktyce krajowej, państwa członkowskie zapewniają, aby okres ten nie przekraczał sześciu miesięcy.

2. W przypadku stosunków pracy na czas określony państwa członkowskie zapewniają, aby długość takiego okresu próbnego była współmierna do przewidywanego czasu trwania umowy i do charakteru pracy. W przypadku ponownego zawarcia umowy na to samo stanowisko i dotyczącej takich samych funkcji i zadań, stosunek pracy nie może być uzależniony od nowego okresu próbnego.

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/67/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie egzekwowania dyrektywy 96/71/WE dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 w sprawie współpracy administracyjnej za pośrednictwem systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym („rozporządzenie w sprawie IMI”) (Dz.U. L 159 z 28.5.2014, s. 11).

3. Państwa członkowskie mogą, w drodze wyjątku, przewidzieć dłuższe okresy próbne, jeśli jest to uzasadnione charakterem zatrudnienia lub leży to w interesie pracownika. W przypadkach gdy pracownik był nieobecny w pracy podczas okresu próbnego, państwa członkowskie mogą postanowić, że okres próbny może zostać odpowiednio przedłużony zależnie od czasu trwania nieobecności.

Artykuł 9

Zatrudnienie równoległe

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawca nie zabraniał pracownikowi podejmowania pracy u innych pracodawców, poza harmonogramem czasu pracy ustalonym z tym pracodawcą, ani nie poddawał pracownika niekorzystnemu traktowaniu z tego powodu.

2. Państwa członkowskie mogą ustanowić warunki dotyczące stosowania przez pracodawców ograniczeń w łączeniu stanowisk, które wynikają z przyczyn obiektywnych, takich jak zdrowie i bezpieczeństwo, ochrona tajemnicy handlowej, rzetelność służby cywilnej lub unikanie konfliktów interesów.

Artykuł 10

Minimalna przewidywalność pracy

1. W przypadku gdy schemat pracy pracownika jest całkowicie lub w dużej mierze nieprzewidywalny, państwa członkowskie zapewniają, aby pracodawca nie wymagał od pracownika wykonania pracy, chyba że spełnione są obydwa poniższe warunki:

- a) praca ma miejsce we wcześniej ustalonych godzinach i dniach odniesienia, zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. m) ppkt (ii); oraz
- b) pracownik został poinformowany przez swojego pracodawcę o przydziale pracy w rozsądnym wcześniejszym terminie, ustalonym zgodnie z prawem krajowym, krajowymi umowami zbiorowymi lub krajową praktyką zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. m) ppkt (iii).

2. W przypadku niespełnienia jednego lub obydwu warunków określonych w ust. 1 pracownik ma prawo odmówić wykonania pracy bez niekorzystnych konsekwencji.

3. W przypadku gdy państwa członkowskie zezwalają pracodawcy na odwołanie przydziału pracy bez odszkodowania, państwa członkowskie podejmują niezbędne środki, zgodnie z prawem krajowym, krajowymi umowami zbiorowymi lub praktyką krajową, w celu zapewnienia, aby pracownik był uprawniony do odszkodowania, gdy pracodawca odwoła uzgodniony wcześniej przez pracownika przydział pracy po zachowaniu określonego, rozsądnego, wcześniej uzgodnionego z pracownikiem terminu.

4. Państwa członkowskie mogą określić warunki stosowania niniejszego artykułu zgodnie z prawem krajowym, krajowymi umowami zbiorowymi lub praktyką krajową.

Artykuł 11

Środki uzupełniające dotyczące umów o pracę na żądanie

W przypadku gdy państwa członkowskie dopuszczają stosowanie umów o pracę na żądanie lub podobnych umów o pracę, wprowadzają co najmniej jeden z poniższych środków zapobiegających nadużyciom:

- a) ograniczenia stosowania i czasu trwania umowy o pracę na żądanie lub podobnych umów o pracę;
- b) wzruszalne domniemanie istnienia umowy o pracę z minimalną liczbą płatnych godzin w oparciu o średnią liczbę godzin przepracowanych w danym okresie;

c) inne równoważne środki, które zapewniają skuteczne zapobieganie nadużyciom.

Państwa członkowskie poinformują Komisję o takich środkach.

Artykuł 12

Przejście do innych form zatrudnienia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownik, który przez co najmniej sześć miesięcy świadczył pracę u tego samego pracodawcy, a który zakończył swój ewentualny okres próbny, mógł wystąpić o formę zatrudnienia z bardziej przewidywalnymi lub bezpieczniejszymi warunkami pracy, jeżeli jest ona dostępna, i otrzymać pisemną odpowiedź na ten wniosek wraz z uzasadnieniem. Państwa członkowskie mogą ograniczyć częstotliwość składania wniosków skutkujących obowiązkiem określonym w niniejszym artykule.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by pracodawca udzielał pisemnej odpowiedzi wraz z uzasadnieniem, o której mowa w ust. 1, w terminie jednego miesiąca od otrzymania wniosku. W odniesieniu do osób fizycznych działających w charakterze pracodawców oraz małych i średnich przedsiębiorstw, państwa członkowskie mogą przewidzieć przedłużenie tego terminu nie więcej niż o trzy miesiące oraz umożliwić ustną odpowiedź na kolejny podobny wniosek złożony przez tego samego pracownika, jeśli uzasadnienie odpowiedzi odnośnie do sytuacji pracownika pozostaje bez zmian.

Artykuł 13

Szkolenie obowiązkowe

Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy na mocy prawa Unii lub prawa krajowego lub umów zbiorowych pracodawca zobowiązany był do zapewnienia pracownikowi szkolenia dla celów wykonywania pracy, do której został zatrudniony, szkolenie takie zapewnione zostało pracownikowi nieodpłatnie, liczyło się jako czas pracy i w miarę możliwości odbywało się w godzinach pracy.

Artykuł 14

Umowy zbiorowe

Państwa członkowskie mogą zezwolić partnerom społecznym na utrzymywanie w mocy, negocjowanie, zawieranie i egzekwowanie umów zbiorowych – zgodnie z prawem krajowym lub praktyką krajową – w których, przy poszanowaniu ogólnej ochrony pracowników, ustanawia się rozwiązania dotyczące warunków pracy pracowników, które różnią się od warunków, o których mowa w art. 8–13.

ROZDZIAŁ IV

POSTANOWIENIA HORYZONTALNE

Artykuł 15

Prawne domniemanie i mechanizm wczesnego rozstrzygania sporów

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy pracownik nie otrzymał we właściwym czasie wszystkich lub części dokumentów, o których mowa w art. 5 ust. 1 lub art. 6, zastosowanie miało jedno lub obydwa z następujących rozwiązań:

- a) wobec pracownika stosuje się korzystne dla niego domniemanie określone przez państwo członkowskie, które pracodawcy mają możliwość wzruszyć;
- b) pracownik ma możliwość złożenia skargi do właściwego organu lub podmiotu i uzyskania odpowiedniego zaspokojenia roszczeń w stosownym terminie i w skuteczny sposób.

2. Państwa członkowskie mogą przewidzieć, że warunkiem zastosowania domniemań i mechanizmu, o których mowa w ust. 1, jest powiadomienie pracodawcy oraz nieprzedstawienie przez pracodawcę brakujących informacji w odpowiednim terminie.

*Artykuł 16***Prawo do dochodzenia roszczeń**

Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy, w tym również pracownicy, których stosunek pracy uległ rozwiązaniu, mieli dostęp do skutecznego i bezstronnego rozstrzygnięcia sporów oraz prawo do dochodzenia roszczeń w przypadku naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 17***Ochrona przed niekorzystnym traktowaniem lub negatywnymi konsekwencjami**

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do ochrony pracowników, w tym będących przedstawicielami pracowników, przed niekorzystnym traktowaniem przez pracodawcę i niekorzystnymi konsekwencjami wynikającymi ze skargi złożonej przeciwko pracodawcy bądź wynikającymi z postępowania wszczętego w celu wyegzekwowania przestrzegania praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie.

*Artykuł 18***Ochrona przed zwolnieniem i ciężar dowodu**

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki celem zakazu zwolnienia lub jego równoważników oraz wszelkich przygotowań do zwolnienia pracowników z powodu skorzystania przez nich z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie.
2. Pracownicy, którzy uważają, że zostali zwolnieni lub zostali objęci środkami o równoważnym skutku z powodu skorzystania z praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie, mogą zwrócić się do pracodawcy o przedstawienie należycie uzasadnionych powodów zwolnienia lub równoważnych środków. Pracodawca przedstawia te powody na piśmie.
3. Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne do zapewnienia, aby w przypadku gdy pracownicy, o których mowa w ust. 2, przedstawili przed sądem lub innym właściwym organem lub podmiotem fakty, na podstawie których można domniemywać, że doszło do takiego zwolnienia lub podjęcia równoważnych środków, obowiązek udowodnienia, że zwolnienie nastąpiło z przyczyn innych niż te, o których mowa w ust. 1, należał do pracodawcy.
4. Ust. 3 nie stoi na przeszkodzie temu, by państwa członkowskie przyjęły zasady dowodowe korzystniejsze dla pracowników.
5. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do stosowania ust. 3 do postępowań, w których ustalenie okoliczności faktycznych sprawy należy do sądu lub innego właściwego organu lub podmiotu.
6. Ust. 3 nie ma zastosowania do postępowań karnych, chyba że państwo członkowskie postanowi inaczej.

*Artykuł 19***Sankcje**

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy o sankcjach mających zastosowanie, gdy naruszone zostaną krajowe przepisy przyjęte na podstawie niniejszej dyrektywy lub odpowiednie już obowiązujące przepisy dotyczące praw objętych zakresem niniejszej dyrektywy. Sankcje te są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

ROZDZIAŁ V

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 20***Zakaz regresji i korzystniejsze postanowienia**

1. Niniejsza dyrektywa nie stanowi wiążącej podstawy do obniżenia ogólnego poziomu ochrony przyznanej wcześniej pracownikom w państwach członkowskich.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na prawo państw członkowskich do stosowania lub ustanawiania przepisów ustawowych, wykonawczych lub administracyjnych, które są korzystniejsze dla pracowników, lub do popierania stosowania korzystniejszych dla pracowników przepisów umów zbiorowych bądź zezwalania na ich stosowanie.
3. Niniejsza dyrektywa nie narusza innych praw przyznanych pracownikom na mocy innych aktów prawnych Unii.

Artykuł 21

Transpozycja i wykonanie

1. Państwa członkowskie podejmują środki niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 1 sierpnia 2022 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.
2. Środki przyjmowane przez państwa członkowskie, o których mowa w ust. 1, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjmowanych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.
4. Państwa członkowskie, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową, podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia skutecznego zaangażowania partnerów społecznych oraz promowania i wspierania dialogu społecznego z myślą o wykonywaniu niniejszej dyrektywy.
5. Na wspólny wniosek partnerów społecznych państwa członkowskie mogą im powierzyć wykonanie niniejszej dyrektywy, o ile państwa członkowskie podejmą wszystkie konieczne działania w celu zapewnienia, by przez cały czas zagwarantowane były rezultaty, do których dąży niniejsza dyrektywa.

Artykuł 22

Uregulowania przejściowe

Prawa i obowiązki ustanowione niniejszą dyrektywą mają zastosowanie do wszystkich stosunków pracy od dnia 1 sierpnia 2022 r. Jednakże pracodawca przedstawia lub uzupełnia dokumenty, o których mowa w art. 5 ust. 1 oraz art. 6 i 7, jedynie na wniosek pracownika, który w tym dniu jest już zatrudniony. Brak takiego wniosku nie powoduje wyłączenia w stosunku do pracownika z minimalnych praw ustanowionych w art. 8–13.

Artykuł 23

Przegląd dokonywany przez Komisję

Do dnia 1 sierpnia 2027 r. Komisja, po konsultacji z państwami członkowskimi oraz partnerami społecznymi na szczeblu unijnym, oraz uwzględniając wpływ na mikroprzedsiębiorstwa, małe i średnie przedsiębiorstwa, dokonuje przeglądu wykonania niniejszej dyrektywy i przedstawia w odpowiednich przypadkach propozycje zmian w prawie.

Artykuł 24

Uchylenie

Dyrektywa 91/533/EWG traci moc w dniu 1 sierpnia 2022 r. Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 25***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 26***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1153**z dnia 20 czerwca 2019 r.****ustanawiająca zasady ułatwiające korzystanie z informacji finansowych i innych informacji w celu zapobiegania niektórym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania oraz uchylająca decyzję Rady 2000/642/WSiSW**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 87 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Ułatwianie korzystania z informacji finansowych jest niezbędne do zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania.
- (2) Aby zwiększyć bezpieczeństwo, skuteczniej ścigać przestępstwa finansowe, zwalczać pranie pieniędzy oraz zapobiegać przestępstwom skarbowym w państwach członkowskich i w całej Unii, konieczna jest poprawa dostępu do informacji, jaki mają jednostki analityki finansowej i organy publiczne odpowiedzialne za zapobieganie poważnym przestępstwom, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie lub ściganie ich, tak aby zwiększyć ich zdolność do prowadzenia dochodzeń finansowych i poprawić współpracę między nimi.
- (3) Zgodnie z art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia i państwa członkowskie mają udzielać sobie wzajemnego wsparcia. Powinny one również zobowiązać się do współpracy w sposób lojalny i sprawny.
- (4) W komunikacie z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie planu działania na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu Komisja zobowiązała się do zbadania możliwości opracowania odrębnego aktu prawnego w celu rozszerzenia dostępu do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych i rachunków płatniczych przez organy państw członkowskich, w tym przez organy odpowiedzialne za zapobieganie przestępstwom, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie lub ich ściganie, biura ds. odzyskiwania mienia, organy podatkowe i organy antykorupcyjne. Ponadto w tym planie działań wezwano również do wskazania przeszkód w dostępie do informacji, wymianie i wykorzystywaniu tych informacji, a także do współpracy operacyjnej między jednostkami analityki finansowej.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 84.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 czerwca 2019 r.

- (5) Zwalczanie poważnej przestępczości, w tym nadużyć finansowych i prania pieniędzy, pozostaje dla Unii priorytetem.
- (6) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽³⁾ zobowiązuje państwa członkowskie do utworzenia scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych lub systemów wyszukiwania danych umożliwiających szybką identyfikację osób posiadających rachunki bankowe i płatnicze oraz skrytki depozytowe.
- (7) Zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849 informacje znajdujące się w takich scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych mają być bezpośrednio dostępne dla jednostek analityki finansowej i również dostępne dla organów krajowych zajmujących się zapobieganiem praniu pieniędzy, związanych z nim przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu.
- (8) Natychmiastowy i bezpośredni dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych jest często niezbędny do powodzenia postępowania przygotowawczego lub do terminowej identyfikacji, śledzenia i zabezpieczenia powiązanego mienia, które ma zostać poddane konfiskacie. Bezpośredni dostęp jest najszybszym rodzajem dostępu do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych. Niniejsza dyrektywa powinna zatem określać zasady udzielania bezpośredniego dostępu do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych wyznaczonym organom państw członkowskich właściwym w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania. W przypadku gdy państwo członkowskie zapewniają dostęp do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem centralnych systemów wyszukiwania danych elektronicznych, to państwo członkowskie powinno zapewnić, aby organ prowadzący system wyszukiwania danych przekazywał wyznaczonym właściwym organom wyniki wyszukiwania bezzwłocznie i bez filtrowania. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na kanały wymiany informacji między właściwymi organami ani na ich uprawnienia do uzyskiwania informacji od podmiotów zobowiązanych na mocy prawa Unii lub prawa krajowego. Zakresem stosowania niniejszej dyrektywy nie jest objęty dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach przez krajowe organy do celów innych niż cele niniejszej dyrektywy lub w odniesieniu do przestępstw innych niż te, które są objęte jej zakresem.
- (9) Ze względu na fakt, że w każdym państwie członkowskim istnieje wiele organów lub instytucji właściwych w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania, a także w celu zapewnienia proporcjonalnego dostępu do informacji finansowych i innych informacji na podstawie niniejszej dyrektywy, na potrzeby niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny zostać zobowiązane do wyznaczenia, które organy lub instytucje mają prawo dostępu do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych i mogą zwracać się o informacje do jednostek analityki finansowej. Wykonując niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny uwzględnić charakter, status organizacyjny, zadania i prerogatywy takich organów i instytucji, ustanowione ich prawem krajowym, w tym istniejące mechanizmy chroniące systemy finansowe przed praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu.
- (10) Biura ds. odzyskiwania mienia powinny zostać wyznaczone spośród właściwych organów i mieć bezpośredni dostęp do informacji przechowywanych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych, gdy prowadzą działania w celu zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania bądź też w celu wspierania konkretnego postępowania przygotowawczego, w tym identyfikacji, wykrywania i zabezpieczania mienia.
- (11) W zakresie, w jakim organy podatkowe i agencje antykorupcyjne są właściwe w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania na mocy prawa krajowego, również one powinny zostać uznane za organy, które mogą zostać wyznaczone na potrzeby niniejszej dyrektywy. Dochodzenia administracyjne, inne niż dochodzenia prowadzone przez jednostki analityki finansowej w kontekście zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywania i skutecznego zwalczania tych zjawisk, nie powinny być objęte niniejszą dyrektywą.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73).

- (12) Sprawcy przestępstw, w szczególności grupy przestępcze i terroryści, często działają w różnych państwach członkowskich, a ich aktywa, w tym rachunki bankowe, znajdują się często w innych państwach członkowskich. Ze względu na transgraniczny wymiar poważnych przestępstw, w tym terroryzmu, oraz związanych z nimi działań finansowych, często konieczne jest, aby właściwe organy prowadzące postępowania przygotowawcze w jednym państwie członkowskim miały dostęp do informacji o rachunkach bankowych prowadzonych w innych państwach członkowskich.
- (13) Informacje uzyskane przez właściwe organy z krajowych scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych mogą podlegać wymianie z właściwymi organami z siedzibą w innym państwie członkowskim, zgodnie z decyzją ramową Rady 2006/960/WSiSW⁽⁴⁾, dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE⁽⁵⁾ oraz z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.
- (14) Dyrektywa (UE) 2015/849 znacząco wzmocniła unijne ramy prawne regulujące działalność i współpracę jednostek analityki finansowej, w tym ocenę Komisji dotyczącą możliwości ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia. Status prawny jednostek analityki finansowej jest różny w różnych państwach członkowskich, oscylując między statusem organu administracyjnego lub statusem organu ścigania a statusem organu hybrydowego. Uprawnienia jednostek analityki finansowej obejmują prawo dostępu do informacji finansowych, administracyjnych i związanych z egzekwowaniem prawa, które są im niezbędne do zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania tych zjawisk. Niemniej jednak w prawie Unii nie określono wszystkich konkretnych narzędzi i mechanizmów, którymi powinny dysponować jednostki analityki finansowej, aby uzyskać dostęp do takich informacji i realizować swoje zadania. Ponieważ państwa członkowskie są w pełni odpowiedzialne za ustanawianie i podejmowanie decyzji w odniesieniu do organizacyjnego charakteru jednostek analityki finansowej, różne jednostki analityki finansowej mają różny stopień dostępu do regulacyjnych baz danych, co prowadzi do niedostatecznej wymiany informacji między organami ścigania lub prokuratorami a jednostkami analityki finansowej.
- (15) W celu zwiększenia pewności prawa i skuteczności operacyjnej w niniejszej dyrektywie powinny zostać ustanowione przepisy służące wzmocnieniu zdolności jednostek analityki finansowej do wymiany informacji finansowych i analiz finansowych z wyznaczonymi właściwymi organami w ich państwach członkowskich w odniesieniu do wszystkich poważnych przestępstw. Ścisłej mówiąc, jednostki analityki finansowej powinny być zobowiązane do współpracy z wyznaczonymi właściwymi organami swoich państw członkowskich i powinny mieć możliwość udzielania, w sposób terminowy, odpowiedzi na uzasadnione wnioski o informacje finansowe lub analizę finansową, składane przez te wyznaczone właściwe organy, gdy takie informacje finansowe lub analiza finansowa są niezbędne w poszczególnych przypadkach oraz o ile wnioski takie są uzasadnione względami dotyczącymi zapobiegania poważnym przestępstwom oraz wykrywania ich, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania, z zastrzeżeniem wyjątków określonych w art. 32 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/849. Wymóg ten nie powinien ograniczać autonomii jednostek analityki finansowej na podstawie dyrektywy (UE) 2015/849. W szczególności w przypadkach gdy wnioskowane informacje pochodzą od jednostki analityki finansowej innego państwa członkowskiego, należy przestrzegać wszystkich nałożonych przez tę jednostkę analityki finansowej ograniczeń i warunków dotyczących korzystania z tych informacji. Wykorzystanie informacji do celów wykraczających poza cele pierwotnie zatwierdzone powinno wymagać wcześniejszej zgody tej jednostki analityki finansowej. Jednostka analityki finansowej powinna odpowiednio uzasadnić odmowę udzielenia odpowiedzi na wniosek o informacje lub analizę. Niniejsza dyrektywa nie powinna mieć wpływu na niezależność operacyjną i autonomię jednostek analityki finansowej na podstawie dyrektywy (UE) 2015/849, w tym autonomiczną zdolność tych jednostek do spontanicznego rozpowszechniania informacji z własnej inicjatywy do celów niniejszej dyrektywy.
- (16) Niniejsza dyrektywa powinna również stworzyć jasno określone ramy prawne umożliwiające jednostkom analityki finansowej zwracanie się o odpowiednie dane przechowywane przez wyznaczone właściwe organy w ich państwach członkowskich w celu umożliwienia im skutecznego zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywania i zwalczania tych zjawisk.
- (17) Jednostki analityki finansowej powinny dążyć do sprawnej wymiany informacji finansowych lub analiz finansowych w wyjątkowych i pilnych przypadkach, gdy takie informacje lub analizy dotyczą terroryzmu lub związanej z nim przestępczości zorganizowanej.

⁽⁴⁾ Decyzja ramowa Rady 2006/960/WSiSW z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie uproszczenia wymiany informacji i danych wywiadowczych między organami ścigania państw członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 386 z 29.12.2006, s. 89).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.U. L 130 z 1.5.2014, s. 1).

- (18) Taka wymiana nie powinna utrudniać określonej w dyrektywie (UE) 2015/849 aktywnej roli jednostki analityki finansowej w rozpowszechnianiu jej analiz wśród innych jednostek analityki finansowej w przypadku, gdy takie analizy ujawniają fakty, czyny lub podejrzenia co do prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, które są przedmiotem bezpośredniego zainteresowania tych innych jednostek analityki finansowej. Analiza finansowa obejmuje analizę operacyjną, która skupia się na indywidualnych przypadkach i konkretnych celach lub na odpowiednich wybranych informacjach, w zależności od rodzaju i ilości ujawnionych informacji oraz spodziewanego wykorzystania informacji po rozpowszechnieniu, a także analizę strategiczną dotyczącą tendencji i modeli w zakresie prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. Niniejsza dyrektywa powinna jednak pozostawać bez uszczerbku dla statusu organizacyjnego i roli powierzonej jednostkom analityki finansowej na mocy prawa krajowego państw członkowskich.
- (19) Ze względu na wrażliwość danych finansowych, które powinny być analizowane przez jednostki analityki finansowej, i na niezbędne gwarancje w zakresie ochrony danych, w niniejszej dyrektywie należy szczegółowo określić rodzaj i zakres informacji, które mogą podlegać wymianie między jednostkami analityki finansowej, między jednostkami analityki finansowej a z wyznaczonymi właściwymi organami oraz między wyznaczonymi właściwymi organami różnych państw członkowskich. Niniejsza dyrektywa nie powinna zmieniać obecnie uzgodnionych metod gromadzenia danych. Państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość podjęcia decyzji o rozszerzeniu zakresu informacji finansowych i informacji o rachunkach bankowych, które mogą podlegać wymianie między jednostkami analityki finansowej a wyznaczonymi właściwymi organami. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość ułatwiania wyznaczonym właściwym organom dostępu do informacji finansowych i informacji o rachunkach bankowych w celu zapobiegania przestępstwom innym niż poważne przestępstwa, wykrywania ich, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania. Niniejsza dyrektywa nie powinna odbiegać od mających zastosowanie przepisów o ochronie danych.
- (20) W ramach szczególnych kompetencji i zadań Agencji ds. Współpracy Organów Ścigania ustanowionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 ⁽⁶⁾ (zwanej dalej „Europol”), określonych w tym rozporządzeniu Europol wspiera dochodzenia transgraniczne prowadzone przez państwa członkowskie w zakresie działalności związanej z praniem pieniędzy prowadzonej przez międzynarodowe organizacje przestępcze. W tym kontekście Europol powinien przekazywać państwom członkowskim informacje i dane o powiązaniach między przestępstwami, które dotyczą tych państw. Zgodnie z tym rozporządzeniem jednostki krajowe Europolu są jednostkami łącznikowymi między Europolem a organami państw członkowskich właściwymi do prowadzenia dochodzeń w sprawie przestępstw. Aby zapewnić Europolowi informacje niezbędne do wykonywania jego zadań, każde państwo członkowskie powinno umożliwić swojej jednostce analityki finansowej udzielanie odpowiedzi na wnioski o informacje finansowe i analizę finansową złożone przez Europol za pośrednictwem jednostki krajowej Europolu tego państwa członkowskiego lub, w stosownych przypadkach, poprzez bezpośrednie kontakty. Państwa członkowskie powinny również zapewnić, aby ich jednostka krajowa Europolu i, w stosownych przypadkach, ich wyznaczone właściwe organy były uprawnione do udzielania odpowiedzi na wnioski o udzielenie informacji na temat rachunków bankowych przedkładane przez Europol. Wnioski Europolu powinny być należycie uzasadnione. Powinny być one wystosowywane indywidualnie dla każdego przypadku, w granicach kompetencji Europolu i w celu wykonywania jego zadań. Niezależność operacyjna i autonomia jednostek analityki finansowej nie powinna być zagrożona, a decyzja o przekazaniu wnioskowanych informacji lub analiz powinna pozostawać w gestii jednostek analityki finansowej. Aby zapewnić szybką i skuteczną współpracę, jednostki analityki finansowej powinny terminowo odpowiadać na wnioski Europolu. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 Europol powinien kontynuować obecną praktykę, polegającą na udzielaniu państwom członkowskim informacji zwrotnych o wykorzystaniu informacji lub analiz przekazanych na podstawie niniejszej dyrektywy.
- (21) W niniejszej dyrektywie należy również uwzględnić fakt, że w stosownych przypadkach zgodnie z art. 43 rozporządzenia Rady (UE) 2017/1939 ⁽⁷⁾ delegowani prokuratorzy europejscy Prokuratury Europejskiej (EPPO) są uprawnieni do uzyskania istotnych informacji przechowywanych w krajowych bazach danych dotyczących postępowań przygotowawczych i organów ścigania, a także w innych odpowiednich rejestrach organów publicznych, w tym w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych i systemów wyszukiwania danych, na takich samych warunkach, jak te, które mają zastosowanie na mocy prawa krajowego w podobnych przypadkach.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW, Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

- (22) Aby wzmocnić współpracę między jednostkami analityki finansowej, Komisja powinna w niedalekiej przyszłości przeprowadzić ocenę skutków z myślą o ocenie możliwości i zasadności utworzenia mechanizmu koordynacji i wsparcia, takiego jak jednostka analityki finansowej UE.
- (23) Aby osiągnąć odpowiednią równowagę między efektywnością a wysokim poziomem ochrony danych, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do zapewnienia, by przetwarzanie wrażliwych informacji finansowych, które mogłyby ujawnić dane szczególnie chronione dotyczące rasy lub pochodzenia etnicznego osoby, jej poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądowych, lub przynależności do związków zawodowych, lub danych dotyczących stanu zdrowia, życia seksualnego lub orientacji seksualnej osoby fizycznej, było dozwolone jedynie przez osoby, które zostały do tego specjalnie upoważnione, oraz zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.
- (24) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w art. 6 TUE i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności z prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego osoby, prawem do ochrony danych osobowych, zakazem dyskryminacji, wolnością prowadzenia działalności gospodarczej, prawem do skutecznego środka prawnego i rzetelnego procesu sądowego, domniemaniem niewinności i prawem do obrony oraz zasadą legalności i proporcjonalności kar do czynów zabronionych pod groźbą kary, a także praw podstawowych i zasad określonych w prawie międzynarodowym i umowach międzynarodowych, których Unia lub wszystkie państwa członkowskie są stronami, w tym w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w konstytucjach państw członkowskich w ich odpowiednich obszarach zastosowania.
- (25) Ważne jest zapewnienie, aby przetwarzanie danych osobowych na mocy niniejszej dyrektywy było w pełni zgodne z prawem do ochrony danych osobowych. Przetwarzanie takie podlega przepisom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁸⁾ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680⁽⁹⁾ w ich odpowiednim zakresie stosowania. W odniesieniu do dostępu biur ds. odzyskiwania mienia do scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych i systemów wyszukiwania danych stosuje się dyrektywę (UE) 2016/680, natomiast art. 5 ust. 2 decyzji Rady 2007/845/WSiSW⁽¹⁰⁾ nie ma zastosowania. Rozporządzenie (UE) 2016/794 ma zastosowanie w odniesieniu do Europolu. W niniejszej dyrektywie należy ustanowić szczegółowe i dodatkowe gwarancje i warunki zapewniające ochronę danych osobowych w odniesieniu do mechanizmów przetwarzania danych wrażliwych oraz rejestrowania wniosków o informacje.
- (26) Dane osobowe uzyskane na podstawie niniejszej dyrektywy powinny być przetwarzane zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych, przez właściwe organy jedynie w przypadkach, gdy jest to konieczne i proporcjonalne na potrzeby zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania.
- (27) Ponadto w celu przestrzegania prawa do ochrony danych osobowych i prawa do prywatności oraz ograniczenia wpływu dostępu do informacji zawartych w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych i systemach wyszukiwania danych konieczne jest zapewnienie warunków ograniczających dostęp do nich. W szczególności państwa członkowskie powinny zapewnić stosowanie odpowiednich polityk i środków ochrony danych w odniesieniu do dostępu właściwych organów do danych osobowych na potrzeby niniejszej dyrektywy. Jedynie upoważnieni pracownicy powinni mieć dostęp do informacji zawierających dane osobowe, które można uzyskać ze scentralizowanych rejestrów krajowych rachunków bankowych lub w drodze procesu uwierzytelnienia. Pracownicy posiadający dostęp do takich danych wrażliwych powinni przejść szkolenie dotyczące bezpiecznych praktyk w zakresie wymiany i przetwarzania danych.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/680 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez właściwe organy do celów zapobiegania przestępczości, prowadzenia postępowań przygotowawczych, wykrywania i ścigania czynów zabronionych i wykonywania kar, w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchyłająca decyzję ramową Rady 2008/977/WSiSW (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 89).

⁽¹⁰⁾ Decyzja Rady 2007/845/WSiSW z dnia 6 grudnia 2007 r. dotycząca współpracy pomiędzy biurami ds. odzyskiwania mienia w państwach członkowskich w dziedzinie wykrywania i identyfikacji korzyści pochodzących z przestępstwa lub innego mienia związanego z przestępstwem (Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 103).

- (28) Transfer danych finansowych do państw trzecich i partnerów międzynarodowych na potrzeby niniejszej dyrektywy powinien być dozwolony wyłącznie na warunkach określonych w rozdziale V rozporządzenia (UE) 2016/679 lub w rozdziale V dyrektywy (UE) 2016/680.
- (29) Komisja powinna złożyć sprawozdanie z wykonania niniejszej dyrektywy trzy lata od daty jej transpozycji, a następnie co trzy lata. Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹¹⁾ Komisja powinna również przeprowadzić ocenę niniejszej dyrektywy na podstawie informacji zgromadzonych w ramach szczególnych uzgodnień w zakresie monitorowania w celu przeprowadzenia oceny rzeczywistych skutków dyrektywy oraz potrzeby podjęcia dalszych działań.
- (30) Niniejsza dyrektywa ma na celu zapewnienie przyjęcia przepisów gwarantujących obywatelom Unii wyższy poziom bezpieczeństwa poprzez zapobieganie przestępczości i zwalczanie jej, zgodnie z art. 67 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Ze względu na swój transnarodowy charakter zagrożenia związane z terroryzmem i przestępczością wywierają wpływ na całą Unię i wymagają ogólnounijnej reakcji. Przestępcy mogliby wykorzystać brak skutecznego wykorzystania informacji o rachunkach bankowych i informacji finansowych w państwie członkowskim i odnosiliby z tego korzyści, co mogłoby mieć skutki w innym państwie członkowskim.
- (31) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie poprawa dostępu do informacji jednostkom analityki finansowej oraz organom publicznym odpowiedzialnym za zapobieganie poważnym przestępstwom, ich wykrywanie, prowadzenie dochodzeń w ich sprawie lub ich ściganie, zwiększenie ich zdolności do prowadzenia dochodzeń finansowych i poprawę współpracy między nimi nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania możliwe jest lepsze jego osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (32) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonania niniejszej dyrektywy w odniesieniu do upoważnienia państw członkowskich do tymczasowego stosowania lub zawarcia porozumień z państwami trzecimi, które są stronami Europejskiego Obszaru Gospodarczego, w sprawach objętych zakresem rozdziału II niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (33) Należy uchylić decyzję Rady 2000/642/WSiSW, ponieważ jej przedmiot jest regulowany innymi aktami Unii i nie jest już ona potrzebna.
- (34) Zgodnie z art. 3 Protokołu (nr 21) w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii w odniesieniu do przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, załączonego do TUE i TFUE, Zjednoczone Królestwo i Irlandia powiadomiły o chęci uczestniczenia w przyjęciu i stosowaniu niniejszej dyrektywy.
- (35) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu (nr 22) w sprawie stanowiska Danii, załączonego do TUE i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszej dyrektywy i nie jest nią związana ani jej nie stosuje.
- (36) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹³⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych i wydał on opinię w dniu 10 września 2018 r.,

⁽¹¹⁾ Porozumienie międzyinstytucjonalne pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej a Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1).

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽¹³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia środki ułatwiające właściwym organom dostęp do informacji finansowych i informacji o rachunkach bankowych oraz korzystanie z tych informacji w celu zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania. Ustanawia ona również środki, które mają ułatwiać jednostkom analityki finansowej dostęp do informacji z zakresu egzekwowania prawa do celów zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym z nim przestępstwom źródłowym oraz finansowaniu terroryzmu oraz zwalczania tych zjawisk, a także środki mające ułatwiać współpracę między jednostkami analityki finansowej.
2. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla:
 - a) dyrektywy (UE) 2015/849 oraz powiązanych przepisów prawa krajowego, w tym dla statusu organizacyjnego jednostek analityki finansowej nadanego im zgodnie z prawem krajowym, a także ich niezależności operacyjnej i autonomii;
 - b) kanałów wymiany informacji między właściwymi organami lub uprawnień właściwych organów na mocy prawa Unii lub prawa krajowego do uzyskiwania informacji od podmiotów zobowiązanych;
 - c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794;
 - d) zobowiązań wynikających z instrumentów Unii w dziedzinie wzajemnej pomocy prawnej lub wzajemnego uznawania orzeczeń w sprawach karnych oraz z decyzji ramowej 2006/960/WSiSW.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „scentralizowane rejestry rachunków bankowych” oznaczają scentralizowane zautomatyzowane mechanizmy, takie jak centralne rejestry lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych, wprowadzone zgodnie z art. 32a ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849;
- 2) „biura ds. odzyskiwania mienia” oznaczają krajowe urzędy ustanowione lub wyznaczone przez każde państwo członkowskie zgodnie z decyzją 2007/845/WSiSW;
- 3) „jednostka analityki finansowej” oznacza jednostkę analityki finansowej ustanowioną zgodnie z art. 32 dyrektywy (UE) 2015/849;
- 4) „podmioty zobowiązane” oznaczają podmioty określone w art. 2 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849;
- 5) „informacje finansowe” oznaczają informacje lub dane, takie jak dane dotyczące aktywów finansowych, przepływów środków finansowych lub biznesowych stosunków finansowych, które są już w posiadaniu jednostek analityki finansowej w celu zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz wykrywania i skutecznego zwalczania tych zjawisk;

6) „informacje dotyczące egzekwowania prawa” oznaczają:

- (i) każdy rodzaj informacji lub danych będących już w posiadaniu właściwych organów w kontekście zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania;
- (ii) każdy rodzaj informacji lub danych, które są w posiadaniu organów publicznych lub podmiotów prywatnych w kontekście zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania i które są dostępne właściwym organom bez stosowania przewidzianych prawem krajowym środków przymusu.

Takimi informacjami mogą być między innymi rejestry karne, informacje o dochodzeniach, informacje o zabezpieczeniu lub zajęciu mienia lub o innych środkach dochodzeniowych lub tymczasowych oraz informacje o wyrokach i konfiskatach;

7) „informacje o rachunkach bankowych” oznaczają następujące informacje o rachunkach bankowych i rachunkach płatniczych oraz o skrytkach depozytowych, zawarte w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych:

- (i) w odniesieniu do klienta będącego posiadaczem rachunku i dowolnej osoby, która twierdzi, że działa w imieniu klienta: imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 lit. a) dyrektywy (UE) 2015/849, albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym;
- (ii) w odniesieniu do beneficjenta rzeczywistego klienta będącego posiadaczem rachunku: imię i nazwisko lub nazwa, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/849, albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym;
- (iii) w odniesieniu do rachunku bankowego lub płatniczego: numer IBAN oraz data otwarcia i zamknięcia rachunku;
- (iv) w odniesieniu do skrytki depozytowej: imię i nazwisko lub nazwa najemcy, uzupełnione pozostałymi danymi umożliwiającymi ustalenie tożsamości wymaganymi na mocy przepisów krajowych transponujących art. 13 ust. 1 dyrektywy (UE) 2015/849, albo niepowtarzalnym numerem identyfikacyjnym i czas trwania najmu;

8) „pranie pieniędzy” oznacza działanie zdefiniowane w art. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 ⁽¹⁴⁾;

9) „powiązane przestępstwa źródłowe” oznaczają przestępstwa, o których mowa w art. 2 pkt 1 dyrektywy (UE) 2018/1673;

10) „finansowanie terroryzmu” oznacza działanie zdefiniowane w art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 ⁽¹⁵⁾;

11) „analiza finansowa” oznacza wyniki analizy operacyjnej i strategicznej, które zostały już przeprowadzone przez jednostki analityki finansowej do celów wykonywania ich zadań zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849;

12) „poważne przestępstwa” oznaczają formy przestępczości wymienione w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2016/794.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1673 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie zwalczania prania pieniędzy za pomocą środków prawnokarnych (Dz.U. L 284 z 12.11.2018, s. 22).

⁽¹⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniająca decyzję Rady 2005/671/WSiSW (Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6).

Artykuł 3

Wyznaczenie właściwych organów

1. Każde państwo członkowskie wyznacza spośród swoich organów właściwych w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ścigania ich właściwe organy upoważnione do dostępu do jego scentralizowanego krajowego rejestru rachunków bankowych oraz do przeszukiwania tego rejestru. Wśród tych właściwych organów znajdują się co najmniej biura ds. odzyskiwania mienia.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza spośród swoich organów właściwych w sprawach zapobiegania przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ścigania ich właściwe organy, które mogą występować o informacje finansowe lub analizę finansową i otrzymywać je od jednostki analityki finansowej.
3. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję o właściwych organach wyznaczonych zgodnie z ust. 1 i 2 do dnia 2 grudnia 2021 r. oraz powiadamia Komisję o zmianach w tym zakresie. Komisja publikuje te powiadomienia w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

ROZDZIAŁ II

DOSTĘP WŁAŚCIWYCH ORGANÓW DO INFORMACJI O RACHUNKACH BANKOWYCH

Artykuł 4

Dostęp właściwych organów do informacji o rachunkach bankowych i przeszukiwanie tych informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 3 ust. 1 miały prawo bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji dotyczących rachunków bankowych i przeszukiwania takich informacji, o ile są one niezbędne do wykonywania ich zadań do celów zapobiegania poważnym przestępstwom, ich wykrywania, prowadzenia postępowań przygotowawczych w ich sprawie lub ich ścigania lub do celów wspierania dochodzenia w sprawie poważnego przestępstwa, w tym identyfikacji, wykrywania i zabezpieczania mienia związanego z takim dochodzeniem. Dostęp do informacji i ich przeszukiwanie uznaje się za bezpośrednie i natychmiastowe między innymi w przypadku, gdy organy krajowe prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych przekazują informacje o rachunkach bankowych właściwym organom niezwłocznie za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, o ile w wymagane dane lub informacje nie może ingerować żadna instytucja pośrednia.
2. Dodatkowe informacje, które państwa członkowskie uznają za istotne i uwzględniają w scentralizowanych rejestrach rachunków bankowych zgodnie z art. 32a ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849, nie są dostępne dla właściwych organów i nie mogą być przez nie przeszukiwane zgodnie z niniejszą dyrektywą.

Artykuł 5

Warunki dostępu do informacji i ich przeszukiwania przez właściwe organy

1. Z dostępu do informacji o rachunkach bankowych i możliwości ich przeszukiwania zgodnie z art. 4 korzysta wyłącznie w poszczególnych przypadkach personel każdego właściwego organu, który został specjalnie wyznaczony i upoważniony do wykonywania tych zadań.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy wyznaczonych właściwych organów zachowywali wysokie standardy zawodowe w zakresie poufności i ochrony danych, aby cechowali się wysoką etyką zawodową oraz aby mieli odpowiednie kwalifikacje.
3. Państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie środków technicznych i organizacyjnych zapewniających bezpieczeństwo danych zgodnie z najwyższymi standardami technologicznymi dla celów wykonywania przez właściwe organy uprawnień dotyczących dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich przeszukiwania zgodnie z art. 4.

Artykuł 6

Monitorowanie dostępu do informacji i ich przeszukiwania przez właściwe organy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych zapewniały rejestrowanie logów każdorazowego skorzystania przez wyznaczone właściwe organy z dostępu do informacji o rachunkach bankowych. Takie logi zawierają w szczególności:

- a) krajowe dane referencyjne;
- b) datę i godzinę zapytania lub wyszukiwania;
- c) rodzaj danych użytych do rozpoczęcia zapytania lub wyszukiwania;
- d) niepowtarzalne identyfikatory wyników;
- e) nazwę wyznaczonego właściwego organu przeglądającego rejestr;
- f) niepowtarzalny identyfikator użytkownika urzędnika, który dokonał zapytania lub przeszukiwania oraz, w stosownych przypadkach, urzędnika, który zlecił zapytanie lub wyszukiwanie, a także, o ile to możliwe, niepowtarzalny identyfikator odbiorcy wyników zapytania lub wyszukiwania.

2. Inspektorzy ochrony danych dotyczących scentralizowanych rejestrów rachunków bankowych regularnie sprawdzają logi. Logi są również udostępniane właściwym organom nadzorczym ustanowionym zgodnie z art. 41 dyrektywy (UE) 2016/680, na żądanie.

3. Logi są wykorzystywane wyłącznie w celu monitorowania ochrony danych, w tym sprawdzania dopuszczalności wniosku i zgodności przetwarzania danych z prawem, oraz w celu zapewniania bezpieczeństwa danych. Są one chronione za pomocą odpowiednich środków przed nieuprawnionym dostępem i usuwane pięć lat po utworzeniu, chyba że są konieczne do monitorowania trwających postępowań.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy prowadzące scentralizowane rejestry rachunków bankowych wprowadzały odpowiednie środki, tak aby personel znał mające zastosowanie prawo Unii i prawo krajowe, w tym mające zastosowanie przepisy dotyczące ochrony danych. Środki takie obejmują specjalistyczne programy szkoleniowe.

ROZDZIAŁ III

WYMIANA INFORMACJI MIĘDZY WŁAŚCIWYMI ORGANAMI A JEDNOSTKAMI ANALITYKI FINANSOWEJ ORAZ MIĘDZY JEDNOSTKAMI ANALITYKI FINANSOWEJ

Artykuł 7

Wnioski o informacje składane przez właściwe organy jednostce analityki finansowej

1. Z zastrzeżeniem krajowych gwarancji proceduralnych każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego jednostka analityki finansowej była zobowiązana do współpracy z jego wyznaczonymi właściwymi organami, o których mowa w art. 3 ust. 2, i by mogła udzielić, w sposób terminowy, odpowiedzi na uzasadnione wnioski o informacje finansowe lub analizę finansową, składane przez te wyznaczone właściwe organy, w ich odpowiednim państwie członkowskim, w poszczególnych przypadkach, gdy takie informacje finansowe lub analiza finansowa są niezbędne, a wniosek jest uzasadniony względami dotyczącymi zapobiegania poważnym przestępstwom, wykrywania ich, prowadzenia dochodzeń w ich sprawie lub ich ścigania.

2. W przypadku gdy istnieją obiektywne przesłanki, aby zakładać, że udzielenie takich informacji miałoby negatywny wpływ na trwające dochodzenia lub analizy, lub, w wyjątkowych okolicznościach, gdy ujawnienie takich informacji byłoby wyraźnie nieproporcjonalne do uzasadnionych interesów osoby fizycznej lub prawnej lub nieistotne z punktu widzenia celów, dla których złożono wnioski o ich udzielenie, dana jednostka analityki finansowej nie ma obowiązku przychylenia się do takiego wniosku o informacje.
3. Wykorzystanie informacji lub analiz do celów wykraczających poza cele pierwotnie zatwierdzone wymaga uzyskania uprzedniej zgody tej jednostki analityki finansowej. Jednostki analityki finansowej odpowiednio uzasadniają odmowę udzielenia odpowiedzi na wniosek złożony na podstawie ust. 1.
4. Decyzja o rozpowszechnianiu informacji pozostaje w gestii jednostki analityki finansowej.
5. Wyznaczone właściwe organy mogą przetwarzać informacje finansowe i analizy finansowe otrzymane od jednostki analityki finansowej w określonych celach związanych z zapobieganiem poważnym przestępstwom, ich wykrywaniem, prowadzeniem dochodzeń w ich sprawie lub ich ściganiem, innych niż cele, do których dane osobowe są gromadzone zgodnie z art. 4 ust. 2 dyrektywy (UE) 2016/680.

Artykuł 8

Wnioski o informacje składane przez jednostkę analityki finansowej właściwym organom

Z zastrzeżeniem krajowych gwarancji proceduralnych i oprócz dostępu jednostek analityki finansowej do informacji określonego w art. 32 ust. 4 dyrektywy (UE) 2015/849, każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego wyznaczone właściwe organy były zobowiązane do udzielania w sposób terminowy odpowiedzi na prośby dotyczące informacji będących w posiadaniu organów ścigania, składane przez krajową jednostkę analityki finansowej, w poszczególnych przypadkach, jeżeli informacje te są niezbędne do celów zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym z nim przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania tych zjawisk.

Artykuł 9

Wymiana informacji między jednostkami analityki finansowej poszczególnych państw członkowskich

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w wyjątkowych i pilnych przypadkach ich jednostki analityki finansowej były uprawnione do wymiany informacji finansowych lub analiz finansowych, które mogą być istotne dla przetwarzania lub analizowania informacji dotyczących terroryzmu lub związanej z nim przestępczości zorganizowanej.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadkach, o których mowa w ust. 1, oraz z zastrzeżeniem ich ograniczeń operacyjnych, jednostki analityki finansowej dążyły do szybkiej wymiany takich informacji.

Artykuł 10

Wymiana informacji pomiędzy właściwymi organami różnych państw członkowskich

1. Z zastrzeżeniem krajowych gwarancji proceduralnych każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego właściwe organy wyznaczone zgodnie z art. 3 ust. 2, miały możliwość wymiany informacji finansowych lub analiz finansowej uzyskanych od jednostki analityki finansowej ich państwa członkowskiego, na żądanie i dla poszczególnych przypadków, z wyznaczonym właściwym organem w innym państwie członkowskim, jeżeli te informacje finansowe lub ta analiza finansowa są niezbędne do zapobiegania praniu pieniędzy, powiązanym z nim przestępstwom źródłowym i finansowaniu terroryzmu oraz do wykrywania i zwalczania tych zjawisk.

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego wyznaczone właściwe organy korzystały z informacji finansowych lub analiz finansowych podlegających wymianie na podstawie niniejszego artykułu wyłącznie do celów, dla których się o nie zwrócono lub dla których je przekazano.

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby udostępnienie informacji finansowych lub analiz finansowych uzyskanych przez jego wyznaczony właściwe organy od jednostki analityki finansowej tego państwa członkowskiego innym organom, agencjom lub departamentom, lub wykorzystanie tych informacji do celów innych niż cele pierwotnie zatwierdzone, podlegały obowiązkowi uzyskania uprzedniej zgody jednostki analityki finansowej przekazującej dane informacje.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wniosek złożony na podstawie niniejszego artykułu i odpowiedź na ten wniosek były przekazywane za pośrednictwem specjalnych bezpiecznych środków łączności elektronicznej zapewniających wysoki poziom bezpieczeństwa danych.

ROZDZIAŁ IV

WYMIANA INFORMACJI Z EUROPOLEM

Artykuł 11

Przekazywanie Europolowi informacji o rachunkach bankowych

Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego właściwe organy były uprawnione do udzielania odpowiedzi – za pośrednictwem Jednostki Krajowej Europolu lub, jeżeli dane państwo członkowskie na to zezwala, poprzez bezpośrednie kontakty z Europolem – na należycie uzasadnione wnioski dotyczące informacji o rachunkach bankowych złożone przez Europol w poszczególnych przypadkach w ramach zakresu jego obowiązków i w celu wykonywania jego zadań. Zastosowanie ma art. 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia (UE) 2016/794.

Artykuł 12

Wymiana informacji między Europolem a jednostkami analityki finansowej

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby jego jednostka analityki finansowej była uprawniona do udzielania odpowiedzi na należycie uzasadnione wnioski, które zostały złożone przez Europol za pośrednictwem Jednostki Krajowej Europolu lub, jeżeli dane państwo członkowskie na to zezwala, poprzez bezpośrednie kontakty między jednostką analityki finansowej a Europolem. Takie wnioski dotyczą informacji finansowych i analiz finansowych i są składane w poszczególnych przypadkach w ramach zakresu obowiązków Europolu i w celu wykonywania jego zadań.

2. Do wymiany dokonywanej zgodnie z niniejszym artykułem mają zastosowanie art. 32 ust. 5 dyrektywy (UE) 2015/849 i art. 7 ust. 6 i 7 rozporządzenia (UE) 2016/794.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy przypadek odrzucenia wniosku był odpowiednio uzasadniony.

Artykuł 13

Szczegółowe uzgodnienia dotyczące wymiany informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wymiana informacji zgodnie z art. 11 i 12 niniejszej dyrektywy odbywała się zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/794 drogą elektroniczną za pośrednictwem:

a) aplikacji sieci bezpiecznej wymiany informacji SIENA lub jej zastępcy, w języku stosowanym w aplikacji SIENA; lub

b) w stosownych przypadkach, za pośrednictwem Sieci Jednostek Analityki Finansowej FIU.NET lub jej następcy.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wymiana informacji na podstawie art. 12 odbywała się w sposób terminowy i aby w tym aspekcie wnioski o informacje złożone przez Europol były traktowane, jak gdyby pochodziły od innej jednostki analityki finansowej.

*Artykuł 14***Wymogi w zakresie ochrony danych**

1. Przetwarzanie danych osobowych związanych z informacjami o rachunkach bankowych, informacjami finansowymi i analizą finansową, o których mowa w art. 11 i 12 niniejszej dyrektywy odbywa się zgodnie z art. 18 rozporządzenia (UE) 2016/794, oraz zajmuje się nim wyłącznie personel Europolu, który został specjalnie wyznaczony i upoważniony do wykonywania tych zadań.
2. Europol powiadamia inspektora ochrony danych wyznaczonego zgodnie z art. 41 rozporządzenia (UE) 2016/794 o każdej wymianie informacji na podstawie art. 11, 12 i 13 niniejszej dyrektywy.

ROZDZIAŁ V

DODATKOWE PRZEPISY DOTYCZĄCE PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH*Artykuł 15***Zakres**

Niniejszy rozdział ma zastosowanie wyłącznie do wyznaczonych właściwych organów i jednostek analityki finansowej w odniesieniu do wymiany informacji zgodnie z rozdziałem III oraz do wymiany informacji finansowych i analiz finansowych z udziałem jednostek krajowych Europolu na podstawie rozdziału IV.

*Artykuł 16***Przetwarzanie wrażliwych danych osobowych**

1. Przetwarzanie danych osobowych, które ujawniają pochodzenie rasowe lub etniczne osoby, jej poglądy polityczne, przekonania religijne lub światopoglądowe, lub przynależność do związków zawodowych lub danych dotyczących stanu zdrowia, życia seksualnego lub orientacji seksualnej osoby fizycznej, jest dozwolone jedynie z zastrzeżeniem odpowiednich gwarancji odnoszących się do praw i wolności osoby, której dane dotyczą, zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych.
2. Wyłącznie personel, który został specjalnie przeszkolony i specjalnie upoważniony przez administratora, może uzyskać dostęp do danych, o których mowa w ust. 1, i może te dane przetwarzać pod kierunkiem inspektora ochrony danych.

*Artykuł 17***Rejestrowanie wniosków o informacje**

Państwa członkowskie zapewniają, aby zapisy dotyczące wniosków o informacje złożone na podstawie niniejszej dyrektywy były rejestrowane. Zapisy te zawierają co najmniej następujące informacje:

- a) nazwę i dane kontaktowe organizacji oraz imię i nazwisko członka personelu składającego wniosek o informacje oraz, w miarę możliwości, odbiorcy wyników zapytania lub wyszukiwania;
- b) odniesienie do sprawy krajowej, w związku z którą wymagane są informacje;
- c) przedmiot wniosku; oraz
- d) środki wykonawcze odnoszące się do takich wniosków.

Zapisy są przechowywane przez okres pięciu lat po ich utworzeniu i są wykorzystywane wyłącznie do celów sprawdzania zgodności przetwarzania danych osobowych z prawem. Zainteresowane organy udostępniają wszystkie zapisy do wglądu krajowemu organowi nadzorcemu, na jego wniosek.

Artykuł 18

Ograniczenia praw osób, których dotyczą dane

Państwa członkowskie mogą przyjmować środki ustawodawcze ograniczające w całości lub w części przysługujące osobom, których dane dotyczą, prawo dostępu do dotyczących ich danych osobowych, które są przetwarzane na podstawie niniejszej dyrektywy zgodnie z art. 23 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/679 lub, w stosownych przypadkach, art. 15 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/680.

ROZDZIAŁ VI

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 19

Monitorowanie

1. Państwa członkowskie dokonują przeglądu skuteczności swoich systemów zwalczania poważnych przestępstw poprzez utrzymywanie wyczerpujących statystyk.
2. Do dnia 1 lutego 2020 r. Komisja ustanowi szczegółowy program monitorowania wyników, rezultatów i skutków niniejszej dyrektywy.

W programie tym określa się środki służące do gromadzenia danych i innych niezbędnych dowodów, a także częstotliwość, z jaką będą one gromadzone. Wskazuje się w nim również działania podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia i analizowania danych oraz innych dowodów.

Państwa członkowskie dostarczają Komisji dane i inne dowody niezbędne do monitorowania.

3. W każdym przypadku statystyki, o których mowa w ust. 1, muszą obejmować następujące informacje:
 - a) liczbę wyszukiwań przeprowadzonych przez wyznaczone właściwe organy zgodnie z art. 4;
 - b) dane dotyczące liczby wniosków przedłożonych przez każdy organ na podstawie niniejszej dyrektywy, działania następcze podjęte w związku z tymi wnioskami, liczbę spraw objętych dochodzeniem, liczbę osób oskarżonych i liczbę osób skazanych za poważne przestępstwa, jeżeli takie informacje są dostępne;
 - c) dane dotyczące czasu, jaki mija od otrzymania wniosku przez organ do udzielenia przez niego odpowiedzi;
 - d) dane dotyczące kosztu zasobów ludzkich lub informatycznych, które skierowano do przetwarzania krajowych i transgranicznych wniosków wchodzących w zakres niniejszej dyrektywy, o ile takie dane są dostępne.
4. Państwa członkowskie organizują tworzenie i gromadzenie statystyk oraz co roku przekazują Komisji statystyki, o których mowa w ust. 3.

Artykuł 20

Stosunek do innych instrumentów prawnych

1. Niniejsza dyrektywa nie uniemożliwia państwom członkowskim utrzymywania ani zawierania między sobą dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień dotyczących wymiany informacji między właściwymi organami, o ile takie porozumienia lub uzgodnienia są zgodne z prawem Unii, w szczególności z niniejszą dyrektywą.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma wpływu na obowiązki i zobowiązania państw członkowskich lub Unii na podstawie obowiązujących dwustronnych lub wielostronnych porozumień z państwami trzecimi.

3. Bez uszczerbku dla podziału kompetencji między Unią i państwami członkowskimi, zgodnie z prawem Unii, państwa członkowskie, które zamierzają rozpocząć negocjacje dotyczące porozumień między państwami członkowskimi a państwami trzecimi będącymi umawiającymi się stronami Europejskiego Obszaru Gospodarczego w sprawach objętych zakresem rozdziału II niniejszej dyrektywy lub które zamierzają takie porozumienia zawrzeć, powiadamiają o takim zamiarze Komisję.

Jeżeli w ciągu dwóch miesięcy od otrzymania od państwa członkowskiego takiego powiadomienia o zamiarze rozpoczęcia negocjacji, o których mowa w akapicie pierwszym, Komisja stwierdzi, że negocjacje te mogą zagrozić stosownym obszarom polityki Unii lub doprowadzić do porozumienia, które jest sprzeczne z prawem Unii, informuje o tym dane państwo członkowskie.

Państwa członkowskie regularnie informują Komisję o takich negocjacjach i w stosownych przypadkach zwracają się do Komisji, aby uczestniczyła w nich jako obserwator.

Państwa członkowskie są upoważnione do tymczasowego stosowania lub zawierania porozumień, o których mowa w akapicie pierwszym, o ile są one zgodne z prawem Unii i nie szkodzą przedmiotowi ani celowi odpowiednich obszarów polityki Unii. Komisja przyjmuje decyzje o zezwoleniu w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22.

Artykuł 21

Ocena

1. Do dnia 2 sierpnia 2024 r., a następnie co trzy lata, Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące wykonania niniejszej dyrektywy i przedkłada je Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Sprawozdanie to podawane jest do wiadomości publicznej.

2. Zgodnie z art. 65 ust. 2 dyrektywy (UE) 2015/849 Komisja ocenia przeszkody i możliwości w zakresie zacieśnienia współpracy między jednostkami analityki finansowej w Unii, w tym możliwości i stosowność ustanowienia mechanizmu koordynacji i wsparcia.

3. Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w celu oceny, czy potrzebne i proporcjonalne jest rozszerzenie definicji informacji finansowych o inne rodzaje informacji lub danych, które są w posiadaniu organów publicznych lub podmiotów zobowiązanych i które są dostępne jednostkom analityki finansowej bez stosowania przewidzianych prawem krajowym środków przymusu, i w stosownych przypadkach składa odpowiedni wniosek ustawodawczy.

4. Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja przeprowadza ocenę możliwości i wyzwań, jakie wiążą się z rozszerzeniem zakresu wymiany informacji finansowych lub analiz finansowych między jednostkami analityki finansowej w obrębie Unii o inne poważne przestępstwa niż terroryzm i związana z nim przestępczość zorganizowana.

5. Nie wcześniej niż dnia 2 sierpnia 2027 r. Komisja dokonuje oceny niniejszej dyrektywy i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat głównych ustaleń. Sprawozdanie zawiera również ocenę przestrzegania praw podstawowych i zasad uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.

6. Na potrzeby ust. 1–4 niniejszego artykułu państwa członkowskie dostarczają Komisji niezbędne informacje. Komisja uwzględnia dane statystyczne przedłożone przez państwa członkowskie na podstawie art. 19 i może zwrócić się do państw członkowskich i organów nadzorczych o dodatkowe informacje.

*Artykuł 22***Procedura komitetowa**

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

*Artykuł 23***Transpozycja**

Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 1 sierpnia 2021 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 24***Uchylenie decyzji 2000/642/WSiSW**

Decyzja 2000/642/WSiSW traci moc ze skutkiem od dnia 1 sierpnia 2021 r.

*Artykuł 25***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 26***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
L-2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL